

กระบวนการวิจัยเชิงประจักษ์สู่เกณฑ์การออกแบบห้องพักรักษาผู้ป่วยเดี่ยว
ของโรงพยาบาล ในบริบทพฤติกรรมและการรับรู้ของไทย

AN EMPIRICAL RESEARCH APPROACH TOWARD A DESIGN GUIDELINE
FOR SINGLE OCCUPANCY HOSPITAL WARD IN A THAI PERCEPTUAL
AND BEHAVIORAL CONTEXT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2551

KMITL-2008-AR-M-008-015

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

กระบวนการวิจัยเชิงประจักษ์สู่เกณฑ์การออกแบบห้องพักรักษาผู้ป่วยเดี่ยว
ของโรงพยาบาล ในบริบทพฤติกรรมและการรับรู้ของไทย

AN EMPIRICAL RESEARCH APPROACH TOWARD A DESIGN GUIDELINE
FOR SINGLE OCCUPANCY HOSPITAL WARD IN A THAI PERCEPTUAL
AND BEHAVIORAL CONTEXT

ศรีดาราทิเพียร
SRIDARA TIPIAN

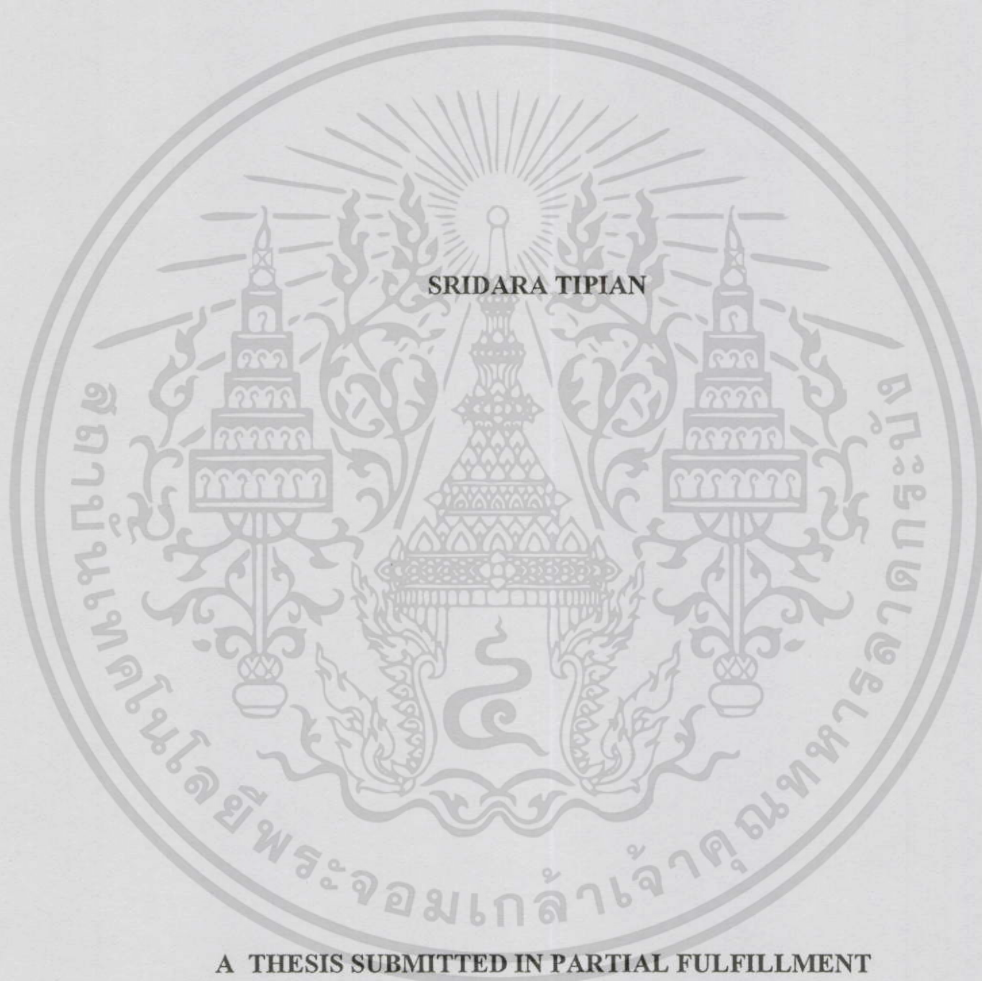
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 79817
วัน,เดือน,ปี 18 เม.ย. 2551

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2551
KMITL-2008-AR-M-003-015

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AN EMPIRICAL RESEARCH APPROACH TOWARD A DESIGN GUIDELINE
FOR SINGLE OCCUPANCY HOSPITAL WARD IN A THAI PERCEPTUAL
AND BEHAVIORAL CONTEXT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE IN INTERIOR ARCHITECTURE
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2008

KMITL-2008-AR-M-003-015

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2008

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กระบวนการวิจัยเชิงประจักษ์สู่เกณฑ์การออกแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว
ของโรงพยาบาลในบริบทพฤติกรรมและการรับรู้ของไทย
An Empirical Research Approach Toward a Design Guideline for Single
Occupancy Hospital Ward in a Thai Perceptual and Behavioral Context

ชื่อนักศึกษา นางสาวศรีศรียา ดีเพียร
รหัสประจำตัว 46062002
ปริญญา สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.นพดล สหชัยเสรี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รศ.จันทนี เพชรานนท์	รศ.ดร.นพดล สหชัยเสรี	
ผศ.ดร.สุวรรณา โชติสุกานต์		

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 28 พฤศจิกายน 2550 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป
สถานที่สอบ ณ ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 8 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2551

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กระบวนการวิจัยเชิงประจักษ์สู่เกณฑ์การออกแบบห้องพักผู้ป่วย เดี่ยวของโรงพยาบาลในบริบทพฤติกรรม และการรับรู้ของไทย
นักศึกษา	นางสาวศรีดารา ดิเพียร
รหัสประจำตัว	46062002
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2551
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร. นพดล สหชัยเสรี

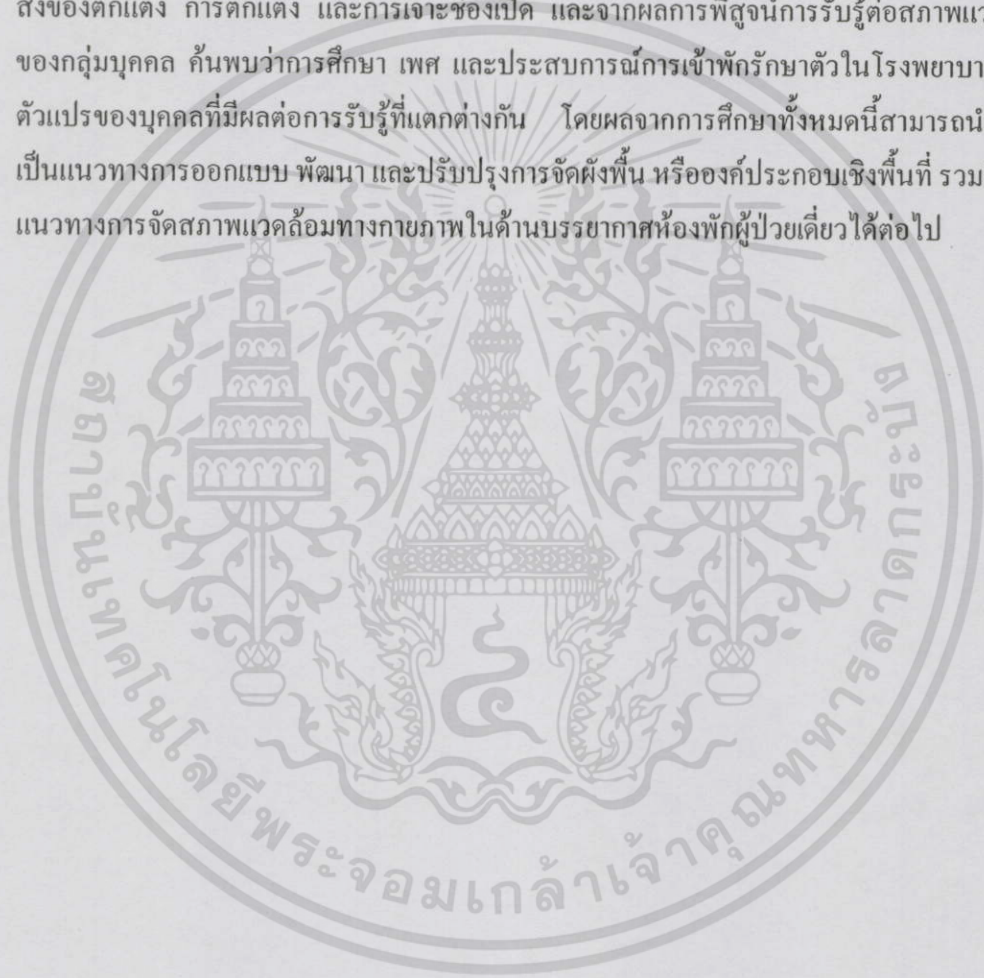
บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย, เพื่อหาข้อสรุปแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพเกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบงานสถาปัตยกรรม ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ และเพื่อเสนอแนะรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

โดยมีวิธีการศึกษา 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ ประเด็นเชิงพื้นที่ โดยการสำรวจ จำแนกประเภท และจัดกลุ่ม รูปแบบ รวมถึงศึกษากิจกรรม พฤติกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ โดยใช้วิธีการศึกษาข้อมูลด้วยการสำรวจและการสัมภาษณ์, ศึกษาหาความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ของแต่ละกิจกรรม ด้วยแบบสอบถาม และการศึกษาหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้งานในแต่ละกิจกรรม โดยการทดลอง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาขนาดและที่ตั้งที่เหมาะสม เพื่อเสนอแนะรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ดีที่สุด ส่วนประเด็นที่สอง คือ ประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม โดยการทดสอบด้วยรูปภาพประกอบกับแบบสอบถาม นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพแวดล้อม เพื่อเสนอแนะรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศที่พึงประสงค์ และนำผลสรุปของทั้ง 2 ประเด็นมาประกอบกัน เพื่อเสนอแนะเป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ผลการวิจัยที่ได้เชิงพื้นที่ จากการศึกษาและสำรวจ พบว่าลักษณะพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมมีผลกระทบซึ่งกันและกัน โดยลักษณะพฤติกรรมเชิงพื้นที่ที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อขนาดและรูปร่างของพื้นที่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การสัญจรโดยรถเข็น, การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น, การเปลี่ยนผ้าปูเตียง, การเข้าใช้และทำ

กิจกรรมในห้องน้ำ เมื่อวิเคราะห์ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลอง พบว่าสาเหตุที่ขนาดและรูปร่างของพื้นที่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับขนาดลำตัวของผู้ทำกิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันขณะย้ายตัว และผลการศึกษาหาตำแหน่งที่ตั้งและระยะทางของแต่ละพื้นที่ 7 ส่วน ได้แก่ เตียงผู้ป่วย โഴฟาของญาติ ห้องน้ำ ตู้เสื้อผ้า โต๊ะแต่งตัว ตู้เย็น และประตูทางเข้า จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ป่วยและญาติ พบว่ามีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในระยะทางระหว่างเตียงผู้ป่วยและโอฟาญาติกับห้องน้ำ และสุดท้าย คือผลการวิจัยการรับรู้สภาพแวดล้อม ในขั้นตอนแรกแสดงให้เห็นถึงความนิยมต่อลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศที่น่าจะเป็น เกี่ยวกับปัจจัยด้านสี วัสดุ แสงประดิษฐ์ สิ่งของตกแต่ง การตกแต่ง และการเจาะช่องเปิด และจากผลการพิสูจน์การรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมของกลุ่มบุคคล ค้นพบว่าการศึกษา เพศ และประสบการณ์การเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เป็นตัวแปรของบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกัน โดยผลจากการศึกษาทั้งหมดนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการออกแบบ พัฒนา และปรับปรุงการจัดผังพื้นที่ หรือองค์ประกอบเชิงพื้นที่ รวมถึงเป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศห้องพักผู้ป่วยได้ต่อไป

Thesis title	An empirical research approach toward a design guideline for single occupancy hospital ward in a Thai perceptual and behavioral context.
Student	Miss Sridara Tipian
Student ID	46062002
Degree	Master of Architecture
Program	Interior Architecture
Year	2008
Thesis Advisor	Assists. Prof. Dr.Nopadol Sahachaiseri

ABSTRACT

Spatial function and environmental perception has long been important issues of inquiry for researchers in the discipline of Interior Architectural design. To establish a criterion for design, one must consider the prospect of users in terms of the distribution of spatial behavior over the occupied space and the preferred configuration of design elements, which form the ambient setting. This research endeavored to investigate two dimensions of design features—the spatial function and the ambient environment—to establish a guideline for single room hospital ward design.

The study comprises three stages of inquiry, namely, the initial exploratory survey to establish the existing types of single-room ward, a spatial distribution survey and BME testing with potential users regarding the user procedural behavior and space requirement for each task, and a semantic differential testing survey utilizing simulated photographs as stimuli to reach prospect preference of ambient design for users. Sampling in the exploratory survey was taken from hospitals in Bangkok and outer provinces to be analyzed and synthesized to reach the taxonomy of room types. Features of rooms which affect the differentiation of spatial functions were classified to represent the distinctive approaches of planning to unravel the spatial-behavioral needs. Eight types of dissimilar planning types were found and applied as a basis for questionnaire survey and BME testing in the second stage. Meanwhile, the exploratory survey revealed that six dimensions of ambient features affected the preference of users—lighting, materials, room styles, and colors, voids, and the present of props—which indicated the extent of

inclination of potential users. Those six indicators of ambient attributes were then applied to the building of picture stimuli for preference questioning in the third stage of enquiry. In this light, human attributes—patients / visitors, gender, age, income group, and exposure to art education—were applied as control variables.

Two experiments were conducted in the second stage of research to elucidate the preferred spatial settings for each of the functions in the single room, for users covering both patients and visitors, and area requirements for each function using BME testing as research tool. Four types of tasks were tested—transporting of patients to the patients' room, moving of patients from wheel chair/transferor to bed, changing of bed sheets while the patients were still remain on beds, and the patients' bath room activities with a third person's assistance. Statistical analysis was applied to further generalize the outcome to the potential groups in order to establish an applicable design guideline. Findings of both aspects were finally combined to reach a design guideline for single room ward for public hospitals in a Thai context.

The study found that the designated research tools were able to disclose both the spatial functions and the ambient preferences from users fairly well. The spatial settings and users' behavior were closely related, namely, distinctive types of users acquire different pattern of behavior and size of *body motion envelop*. Size of body motion envelop depended much upon the approaches one take to perform his/her task and the anthropometric measurement of that individual. Findings for spatial locations of the seven functions in a single occupation hospital ward room—patient's bed, visitor's couch (also utilized as sleeping area at night while stay over), bath room, closet, dressing, refrigerator, and access entrance door way as reference. The research utilized simulated 3-D floor plan as stimuli to trigger answer on local preference for both patients and visitors. The study found that patients' and visitors' spatial behavior, and therefore, their preference were slightly different, due to the distinctive location of sleeping areas—patient's bed and visitor's couch. For instance, patients and visitors expressed different preferred distance between bath room and patient's bed and between bath room and visitor's couch. The rest of preferred locations for each type of function were, however, able to be statistically generalized to accomplish a final design guideline. Finding for the third stage of inquiry on preferred ambient setting—lighting, materials, room styles, and colors, voids, and the present of props—demonstrated that most preference were consistent with design principles and able to be

generalized to the design guideline. Some differentiations on human attributes such as level of education, gender, and past experience, however, were found significantly determined the users' preference. The integrated results of the research findings from the three stages was able to form a logical pattern of guideline for single occupancy hospital ward room design in the Thai socio-cultural and behavioral context.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยคำแนะนำ ความช่วยเหลือ และคำปรึกษาจาก รศ.ดร. นพดล สหชัยเสรี อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้วยความกรุณาและความอดทนอย่างสูงของท่าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง รวมถึงขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รศ.จันทนี เพชรานนท์ ที่ช่วยให้คำแนะนำเพิ่มเติม ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ และ ผศ.ดร.สุวรรณา โชติสุกานต์ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้คำแนะนำการเขียนรายงานการวิจัยเพื่อความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลต่างๆตามที่กล่าวนามด้านล่างนี้เป็นอย่างสูง

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยทุกท่าน ทุกหน่วยงาน หัวหน้าพยาบาล พยาบาล ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วย ในทุกโรงพยาบาลที่ทำการเก็บข้อมูล สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร คุณธีรกร แห่ง รพ.นพรัตนราชธานี ผู้ที่เอื้อเฟื้อในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณสุเทพ ลิมพุทธอักษร (พี่วาย) นักศึกษาคุุณภักดิ์และสถาปนิกแห่งกระทรวงสาธารณสุข ผู้ชี้แนะหัวข้อมวิทยานิพนธ์นี้ เอื้อเฟื้อข้อมูลเกี่ยวกับทุกโรงพยาบาล และความสะดวกในการเก็บข้อมูล รวมถึงพี่ๆที่มีน้ำใจล้นเหลือ พี่ทิพย์ พี่ตุ้ พี่เซ้ง นักศึกษาคุุณภักดิ์ ที่เอื้อเฟื้อเป็นกำลังสำคัญในการเก็บข้อมูล ประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือวิจัย เป็นอาสาสมัครในการทำทดลอง และแนะนำให้คำปรึกษาตลอดการทำวิจัย

เพื่อนๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องขอบคุณเพื่อนเจ๊บที่ช่วยเหลือแนะนำงานด้านภาพประกอบ เพื่อนอ้อเอื้อเฟื้อข้อมูลโค้งสุดท้าย รวมถึงเพื่อนหญิง และเพื่อนๆร่วมรุ่นที่ให้กำลังใจกันเรื่อยมา และเป็นแรงผลักดันให้ดำเนินการวิจัยต่อไปอย่าท้อแท้ ขอขอบคุณที่เค๊ย คนพิเศษสำหรับความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ กำลังใจ และอำนวยความสะดวกในหลายๆด้าน พี่อุ๊ด เอื้อเฟื้อให้คำปรึกษาด้านภาษา

ขอขอบพระคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครอง และคลบนบันดาลความสำเร็จ
สุดท้ายการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณสำหรับแรงใจและกำลังใจที่ดีที่สุด จาก พ่อ แม่ น้องจำ
น้องสาวผู้เป็นกำลังสำคัญในการแปลข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบมอบแด่ทุกๆท่านที่มีส่วน
เกี่ยวข้องมา ณ ที่นี้

ศรียารา ตีเพียร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	VI
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	XI
สารบัญภาพ.....	XVI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.5 ขั้นตอนของการวิจัย.....	3
1.6 คำนิยามศัพท์.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวความคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	5
2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้น.....	12
2.3 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่.....	19
2.4 แนวความคิดและทฤษฎีด้านกรอบการเคลื่อนไหวของร่างกาย.....	22
2.5 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม.....	24
2.6 กรอบการเชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	31
2.7 สรุปการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัย.....	32
2.8 ตัวแปรจากกรอบทฤษฎี.....	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	38
3.1 ขั้นตอนการวิจัย.....	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	51
3.4 การเก็บข้อมูล.....	67
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
บทที่ 4 ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นเชิงพื้นที่.....	73
4.1 การวิเคราะห์กิจกรรม พฤติกรรมของผู้ใช้งาน และอุปสรรคทางกายภาพภายใน ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	74
4.1.1 ลักษณะกิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นประจำวัน.....	74
4.1.2 ลักษณะพฤติกรรมที่มีผลต่อขนาดพื้นที่.....	75
4.2 การศึกษาเพื่อหาขนาดเชิงพื้นที่ที่เหมาะสม สำหรับการทำกิจกรรม ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	80
4.2.1 วิธีการทดสอบพฤติกรรมย่อย (BME).....	80
4.2.2 การดำเนินการทดสอบ และผลของการทดลอง.....	81
4.2.2.1 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย.....	81
4.2.2.2 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น ไปสู่เตียงผู้ป่วย.....	84
4.2.2.3 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง.....	89
4.2.2.4 พฤติกรรมการใช้พื้นที่การทำกิจกรรมในห้องน้ำ.....	91
4.3 การศึกษาเพื่อหาองค์ประกอบผังพื้นที่ในด้านตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ภายใน ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	95
4.3.1 การทดสอบเพื่อหาองค์ประกอบผังพื้นที่ที่เหมาะสม.....	95
4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยม และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยต่อการจัดพื้นที่ ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	96
4.3.3 สรุปผลการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้ง ที่เหมาะสม.....	106
4.4 การนำผลทดลองมาปรับใช้กับผังพื้นที่.....	110

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม.....	120
5.1 ผลของการศึกษาความต้องการของลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	121
5.2 ผลการทดลองด้วยการให้ผู้ตอบคุณภาพและตอบคำถาม.....	123
5.3 ผลการวิจัยด้านการรับรู้สภาพแวดล้อม.....	123
5.3.1 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient).....	124
5.3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient).....	143
5.3.3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตาม ประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวใน โรงพยาบาล.....	145
5.3.3.1 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประเภทของกลุ่มบุคคล.....	146
5.3.3.2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามเพศ.....	167
5.3.3.3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวใน โรงพยาบาล.....	187
5.4 สรุปผลสภาพแวดล้อมของห้องพักผู้ป่วยพิเศษ (เดี่ยว) ที่น่าจะเป็น.....	197
5.4.1 สรุปผลความนิยมโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้าน บรรยากาศ (Ambient) ของกลุ่มตัวอย่าง.....	197
5.4.2 สรุปผลความนิยมโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้าน บรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวใน โรงพยาบาล.....	200

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 สรุป และข้อเสนอแนะ.....	203
6.1 เสนอแนะรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ได้จากการวิจัย.....	203
6.1.1 สรุปเสนอแนะรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	203
6.1.1.1 ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมภายในห้องพักผู้ป่วย.....	203
6.1.1.2 ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ที่เหมาะสม ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	206
6.1.2 สรุปเสนอแนะรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้าน บรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	208
6.2 ข้อจำกัดที่พบจากการศึกษาวิจัย.....	210
6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	211
บรรณานุกรม.....	212
ภาคผนวก.....	214
ประวัติผู้เขียน.....	225

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	แสดงสรุปนิยามค่านิยมโน้ตสน์, ด้านปฏิบัติการ, ตัวชี้วัด และเครื่องมือในการวิจัย.....36
3.1	แสดงการแบ่งประเด็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่.....44
3.2	แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างรูปแบบผ้งพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในส่วนเฉพาะห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....45
3.3	แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างรูปแบบผ้งพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึง ในส่วนเฉพาะห้องน้ำในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....46
4.1	แสดงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมและอุปสรรคในสภาพแวดล้อมที่จะทำการทดลอง..79
4.2	แสดงค่าเฉลี่ยและผลการเปรียบเทียบความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆ ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....105
4.3	ผลสรุปการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้งในแต่ละประเด็น.....107
4.4	แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการสำรวจ โดยรถเข็นแปลนอน.....112
4.5	แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการสำรวจ โดยรถเข็นนั่ง.....113
4.6	แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นแปลนอน.....115
4.7	แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่ง.....116
4.8	แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงขณะที่ผู้ป่วยนอน อยู่บนเตียง.....117
4.9	แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการทำกิจกรรมในห้องน้ำ.....118
5.1	แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างกลุ่มบุคคล.....147
5.2	แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างกลุ่มบุคคล.....149
5.3	แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างกลุ่มบุคคล.....151
5.4	แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....152
5.5	แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....154

สารบัญตาราง (ต่อ)

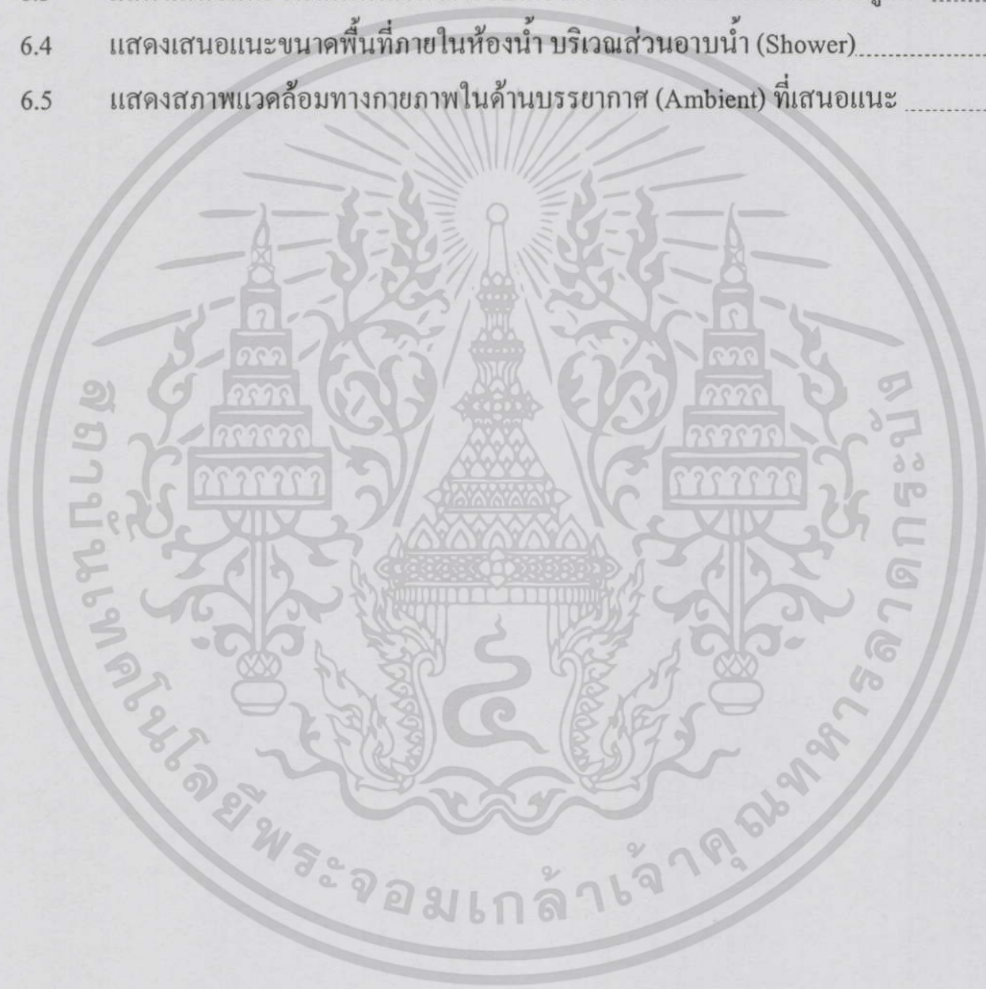
ตารางที่	หน้า
5.6 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	156
5.7 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	157
5.8 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	159
5.9 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	161
5.10 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบการตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	162
5.11 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	164
5.12 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	166
5.13 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างเพศ.....	168
5.14 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างเพศ.....	170
5.15 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างเพศ.....	172
5.16 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่างเพศ.....	173
5.17 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างเพศ.....	175
5.18 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างเพศ.....	176
5.19 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างเพศ.....	178

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.20 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างเพศ.....	179
5.21 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างเพศ.....	181
5.22 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบการตกแต่ง ระหว่างเพศ.....	182
5.23 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างเพศ.....	184
5.24 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างเพศ.....	186
5.25 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....	188
5.26 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....	190
5.27 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างประสบการณ์ เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....	191
5.28 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างประสบการณ์ เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....	193
5.29 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....	194
5.30 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....	196

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.1	แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่ความกว้างของช่องทางเดิน และระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในการสัญจร โคจรรถเงิน 208
6.2	แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมกับการย้ายผู้ป่วยจากรถเงินไปสู่เตียงผู้ป่วย 209
6.3	แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนผ้าปูเตียง 210
6.4	แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ บริเวณส่วนอาบน้ำ (Shower) 210
6.5	แสดงสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ที่เสนอแนะ 215

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดง Separation of spaces within the Physiotherapy area.....	15
2.2 แสดงตัวอย่าง Subdivision and separation of spaces within the GP area.....	15
2.3 แสดงการจัดกลุ่มพื้นที่ของศูนย์สุขภาพในการเชื่อมโยงกลุ่มพื้นที่และทางเข้า ของอาคาร (Cammock, 1975).....	17
2.4 ภาพตัวอย่างลักษณะการแบ่งประเภทของห้องเป็นแบบ Decorative, Stylish, Familiar.....	26
2.5 ภาพตัวอย่างลักษณะอาคารที่ใช้ในการประเมินและได้รับการชื่นชม.....	27
2.6 แสดงเครื่องมือ Emotion Circumplex ใช้ประเมินถึงความรู้สึกชื่นชมยินดี (Pleasure) และความกระตุ้น (Arousal) ของตนเองต่อแต่ละสิ่งที่ต้องการวัด.....	28
2.7 แสดงการเชื่อมโยงกรอบวรรณกรรมสู่ผลสรุปของการศึกษาวิจัย.....	32
2.8 แสดงผังเชื่อมโยงกรอบการวิจัย และการเชื่อมโยงตัวแปร.....	34
3.1 เชื่อมโยงกระบวนการวิจัย.....	40
3.2 แสดงผังพื้นรูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	42
3.3 แสดงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ 1.....	47
3.4 แสดงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ 2.....	48
3.5 แสดงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ 3.....	49
3.6 แสดงห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ใช้ในการทดลอง.....	51
3.7 แสดงลักษณะกล้องเว็บแคม กระจกนูนและคอมพิวเตอร์แบบพกพา ที่ใช้ในการทดลอง.....	52
3.8 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่าง ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและที่พักร้องของญาติและผู้มาเยี่ยมกับตำแหน่งของห้องน้ำ.....	54
3.9 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่าง ตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว.....	55
3.10 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่าง ตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของห้องน้ำ.....	55
3.11 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่าง ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและที่พักร้องของญาติและผู้มาเยี่ยม กับตำแหน่งของผู้เขียน.....	56
3.12 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่าง ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยกับตำแหน่งที่พักร้องของญาติและผู้มาเยี่ยม.....	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.13 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย.....	57
3.14 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของที่พักก่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ซึ่งแตกต่างกันในเรื่องระยะทาง.....	58
3.15 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของที่พักก่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย.....	59
3.16 แสดงภาพรูปแบบทอนสี ภาพที่ 1 = ลักษณะทอนสีร้อน, ภาพที่ 2 = ลักษณะทอนสีเย็น.....	60
3.17 แสดงภาพรูปแบบค่าของสี ภาพที่ 1 = ลักษณะค่าของสีถูกเบรก, ภาพที่ 2 = ลักษณะค่าของสีที่ไม่เบรก.....	61
3.18 แสดงภาพรูปแบบวัสดุปูพื้น ภาพที่ 1 = ลักษณะวัสดุปูพื้นเป็นแบบผิวมัน, ภาพที่ 2 = ลักษณะวัสดุปูพื้นเป็นแบบผิวไม่มัน.....	61
3.19 แสดงภาพรูปแบบวัสดุกรุผนัง ภาพที่ 1 = ลักษณะวัสดุกรุผนังเป็นแบบสีเรียบอ่อนมีลวดลาย, ภาพที่ 2 = ลักษณะวัสดุกรุผนังเป็นแบบสีเรียบอ่อนไม่มีลวดลาย.....	62
3.20 แสดงภาพรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ภาพที่ 1 = ลักษณะวัสดุในการทำเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติไม่มีลวดลาย, ภาพที่ 2 = ลักษณะวัสดุในการทำเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีพ่นขาวไม่มีลวดลาย.....	62
3.21 แสดงภาพรูปแบบแสงประดิษฐ์ ภาพที่ 1 = ลักษณะแสงเป็นแบบแสงสีเหลือง, ภาพที่ 2 = ลักษณะแสงเป็นแบบแสงสีเหลือง.....	63
3.22 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ภาพที่ 1 = มีรูปภาพ, ภาพที่ 2 = ไม่มีรูปภาพ.....	63
3.23 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ภาพที่ 1 = มีต้นไม้, ภาพที่ 2 = ไม่มีต้นไม้.....	64
3.24 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ภาพที่ 1 = มีโคมไฟตั้งโต๊ะ, ภาพที่ 2 = ไม่มีโคมไฟตั้งโต๊ะ.....	64

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.25 แสดงภาพรูปแบบการตกแต่ง ภาพที่ 1 = รูปแบบการตกแต่งภายในห้องพัก เป็นแบบสมัยใหม่ (Modern) ไม่มีลวดลาย, ภาพที่ 2 = รูปแบบการตกแต่งภายในห้องพัก เป็นแบบดั้งเดิม (Traditional).....	65
3.26 แสดงภาพสไตล์การตกแต่ง ภาพที่ 1 = สไตล์การตกแต่งภายในห้องพัก เป็นแบบตะวันออก, ภาพที่ 2 = สไตล์การตกแต่งภายในห้องพักเป็นแบบตะวันตก.....	65
3.27 แสดงภาพการเจาะช่องเปิด ภาพที่ 1 = ลักษณะเป็นแบบช่องเปิด หรือช่องแสงครึ่งของห้อง ซึ่งห้องนี้อยู่ด้านหลังและมีประตูออกกระเบื้อง, ภาพที่ 2 = ลักษณะเป็นแบบช่องเปิด หรือช่องแสงเต็มหน้ากว้างของห้องแต่สูงจากพื้นครึ่งผนัง.....	66
3.28 แสดงสเกลระดับความนิยมในแบบสอบถาม.....	66
3.29 แสดงการจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับบันทึกภาพก่อนติดตั้งบนฝ้าเพดาน.....	68
3.30 แสดงการหาตำแหน่งที่เหมาะสม และติดตั้งอุปกรณ์บันทึกภาพบนฝ้าเพดานบริเวณกลางห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ใช้ทำการทดลอง.....	69
3.31 แสดงการทำเครื่องหมายที่พื้น สำหรับใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงระยะ.....	69
3.32 แสดงขั้นตอนขณะทำการทดลองเกี่ยวกับการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	70
3.33 แสดงสเกลระดับความนิยมในการวิเคราะห์ผล.....	71
4.1 แสดงรูปแบบกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว.....	75
4.2 แสดงตำแหน่งของร่องรอยที่เกิดจากการกระแทกหรือชนของรถเข็นเปลนอน.....	76
4.3 แสดงลำดับขั้นตอนลักษณะการเคลื่อนเตียงเพื่อย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นเปลนอน.....	77
4.4 แสดงลำดับขั้นตอนลักษณะการเคลื่อนเตียงเพื่อย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นนั่ง.....	77
4.5 แสดงลำดับขั้นตอนลักษณะพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง.....	78
4.6 แสดงลักษณะพฤติกรรมกรรมการทำกิจกรรมในห้องน้ำ.....	79
4.7 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัญจร โดยรถเข็นเปลนอนตามลำดับ.....	82
4.8 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัญจร โดยรถเข็นเปลนอน.....	82
4.9 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัญจร โดยรถเข็นนั่งตามลำดับ.....	83
4.10 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัญจร โดยรถเข็นนั่ง.....	79

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.11 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลง จากรถเข็นเปลนอนตามลำดับ.....	85
4.12 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน.....	86
4.13 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่งตามลำดับ.....	88
4.14 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน.....	89
4.15 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียงตามลำดับ.....	90
4.16 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง.....	91
4.17 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยไม่มีพื้นที่จำกัดตามลำดับ.....	92
4.18 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าผู้ป่วย โดยไม่มีพื้นที่จำกัด.....	93
4.19 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการอาบน้ำหรือเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าผู้ป่วย ภายในห้องน้ำ.....	94
4.20 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางของเตียงผู้ป่วยและ โซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของห้องน้ำ.....	97
4.21 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของตู้เสื้อผ้ากับตำแหน่ง ของโต๊ะแต่งตัว.....	98
4.22 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของตู้เสื้อผ้ากับตำแหน่ง ของห้องน้ำ.....	99
4.23 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วย และ โซฟาสำหรับญาติกับตำแหน่งของตู้เย็น.....	100
4.24 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของ โซฟาสำหรับญาติ.....	101
4.25 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของ ประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย.....	102

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.26	แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างโซฟาสำหรับญาติกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ซึ่งแตกต่างกันในเรื่องระยะทาง.....103
4.27	แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของโซฟาสำหรับญาติผู้ป่วยกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย.....104
4.28	แสดงรูปแบบผังพื้นที่ครอบคลุม (Cover) ในองค์ประกอบเชิงพื้นที่.....109
5.1	แสดงภาพรูปแบบโทนสี ในโทนปานกลาง (Intensity) ที่ใช้ในการตกแต่ง.....125
5.2	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบโทนสี.....126
5.3	แสดงภาพรูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง.....126
5.4	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบค่าของสี.....127
5.5	แสดงภาพรูปแบบวัสดุพื้นที่ใช้ในการตกแต่ง.....128
5.6	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบวัสดุพื้น.....129
5.7	แสดงภาพรูปแบบวัสดุครุผนัง ที่ใช้ในการตกแต่ง.....129
5.8	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบวัสดุครุผนัง.....130
5.9	แสดงภาพรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ที่ใช้ในการตกแต่ง.....131
5.10	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์.....132
5.11	แสดงภาพรูปแบบแสงประดิษฐ์ที่ใช้ในการตกแต่ง.....132
5.12	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์.....133
5.13	แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง.....134
5.14	แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง.....135
5.15	แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้.....135

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.16 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้.....	136
5.17 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ.....	137
5.18 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ.....	138
5.19 แสดงภาพรูปแบบการตกแต่ง.....	138
5.20 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อรูปแบบการตกแต่ง.....	139
5.21 แสดงภาพสไตล์การตกแต่ง.....	140
5.22 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง.....	141
5.23 แสดงภาพรูปแบบการเจาะช่องเปิด.....	141
5.24 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด.....	143
5.25 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient).....	144
5.26 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	148
5.27 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	150
5.28 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	151
5.29 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	153
5.30 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	155
5.31 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	156

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.32 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	158
5.33 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	160
5.34 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	161
5.35 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบของการตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	163
5.36 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	165
5.37 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างกลุ่มบุคคล.....	167
5.38 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างเพศ.....	169
5.39 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างเพศ.....	171
5.40 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างเพศ.....	172
5.41 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่างเพศ.....	174
5.42 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุและตีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างเพศ.....	175
5.43 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ระหว่างเพศ.....	177
5.44 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างเพศ.....	178
5.45 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างเพศ.....	180
5.46 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างเพศ.....	181
5.47 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบของการตกแต่ง ระหว่างเพศ.....	183
5.48 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างเพศ.....	185
5.49 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างเพศ.....	186

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.50	แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....189
5.51	แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....190
5.52	แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....192
5.53	แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....193
5.54	แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสไตส์การตกแต่ง ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....195
5.55	แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล.....197

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและปัญหา

การสาธารณสุขเป็นปัจจัยสำคัญ ในการยังชีพของมนุษย์ การที่มนุษย์จะดำรงชีวิตด้วยความ ความสะดวกนั้นย่อมต้องมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม ซึ่งพันธกิจในการ ให้บริการสาธารณสุข ประกอบด้วย การส่งเสริมคุณภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และ การฟื้นฟูสภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานบริการที่กำหนดไว้ โรงพยาบาลเป็นหน่วยงานหนึ่งของ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีพันธกิจในการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน การที่ทางโรงพยาบาล จะดำเนินการตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สถานที่และสิ่งแวดล้อม ต้องมีมาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและรายละเอียดต่างๆ ในการออกแบบส่วน ประกอบภายใน โรงพยาบาล ซึ่งมาตรฐานและรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้มีความจำเป็นอย่างมาก ต้อง ผ่านขบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างถูกต้องตามหลักการและความเหมาะสม ซึ่งโดยทั่วไป ส่วนประกอบภายในอาคาร โรงพยาบาล ที่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. ฝ่ายวินิจฉัยและบำบัดรักษา (Diagnostic & Therapeutic Facilities)
2. ฝ่ายสนับสนุนทางคลินิก (Clinical Support Facilities)
3. ฝ่ายรักษาพิเศษ (Special Unit Facilities)
4. ฝ่ายหอผู้ป่วยใน (Ward)
5. ฝ่ายบริหารและธุรการ (Administration Facilities)
6. ฝ่ายบริการ (Service Facilities)

ดังนั้นการศึกษาหาข้อสรุปเป็นแนวทาง เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการออกแบบ จึงมีความ จำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะส่วนของหอผู้ป่วย หรือในที่นี้เรียกว่า ห้องพักผู้ป่วย ซึ่งเป็นสถานที่ สำหรับผู้ป่วยมาพักรักษาตัวเป็นระยะเวลาสั้นๆหรือยาวนานตามความจำเป็น หอผู้ป่วยจึงเปรียบ เหมือนบ้านของผู้ที่เจ็บป่วย ภายในห้องพักผู้ป่วยมีองค์ประกอบที่หลากหลาย ในการออกแบบจึง จำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้ ผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง และองค์ประกอบงาน สถาปัตยกรรม ในปัจจุบันการออกแบบสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบภายในห้องพักผู้ป่วยยัง ขาดความละเอียดและชัดเจน เนื่องจากผู้ออกแบบและโรงพยาบาลเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบและ รายละเอียดต่างๆเอง โดยยังไม่ได้มีการสอบถามและประเมินการใช้งานเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงเพื่อสรุปเป็นเกณฑ์ อันจะทำให้ห้องพักผู้ป่วยในของโรงพยาบาลแต่ละแห่งมีองค์ประกอบ ที่แตกต่างกัน อีกทั้งการนำข้อมูลของต่างประเทศมาอ้างอิงในการออกแบบ ซึ่งมีความแตกต่างใน

ด้านสรีระของคน รวมไปถึงกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งานที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงได้เท่าที่ควร

การศึกษาครั้งนี้ได้เห็นความสำคัญต่อการหาข้อสรุปแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวให้สอดคล้อง กับความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้พื้นที่ เพื่อช่วยให้ผู้ออกแบบดำเนินไปตามจุดประสงค์และประหยัดเวลาในการศึกษาพฤติกรรมและส่วนประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังนั้นแนวทางในการออกแบบการจัดสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพ จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้ออกแบบเป็นอย่างมาก และทำให้ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถตอบสนองการใช้งานได้อย่างสมบูรณ์แบบ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

1.2.2 เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย

1.2.3 เพื่อหาข้อสรุปแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพ เกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบงานสถาปัตยกรรม ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

1.2.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

1.3 คำถามของการวิจัย

1.3.1 ลักษณะของรูปแบบผังพื้นที่ดี ของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวเป็นอย่างไร

1.3.2 การรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ศึกษาพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของผู้ใช้งาน ในการประกอบกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว โดยศึกษาเฉพาะภายในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐและศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของงานสถาปัตยกรรมที่กำหนดไว้เท่านั้น

1.4.2 ศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรม พฤติกรรมการใช้สอยในบริเวณห้องพักรถผู้โดยสาร ซึ่งในการวิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ ได้แก่ การใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นเปลนอน, รถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักรถผู้โดยสารพิเศษ การใช้พื้นที่ของการย้ายผู้โดยสารจากรถเข็นเปลนอน, รถเข็นนั่งไปสู่เตียงผู้โดยสารในห้องพักรถผู้โดยสารเดี่ยว การใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้โดยสารนอนอยู่บนเตียง และการใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมภายในห้องนี้

1.4.3 การทดลองในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การทดลองที่ 1 การทำการทดลองหาขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมของการใช้พื้นที่ในการนำรถเข็นเปลนอน, รถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักรถผู้โดยสารเดี่ยว การใช้พื้นที่ในการย้ายผู้โดยสารจากรถเข็นเปลนอน, รถเข็นนั่งไปสู่เตียงผู้โดยสารในห้องพักรถผู้โดยสารเดี่ยว การใช้พื้นที่ในการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้โดยสารนอนอยู่บนเตียง และการใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมภายในห้องนี้ ในการทำการทดลองประกอบด้วยผู้ร่วมทำการทดลอง 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มผู้รับบริการ ได้แก่ ตัวแทนผู้โดยสาร

กลุ่มผู้ให้บริการ ได้แก่ พยาบาล ผู้ช่วยเหลือผู้โดยสาร เจ้าหน้าที่ทั่วไป เจ้าหน้าที่รถเข็น ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหอผู้โดยสารจริง ที่ให้ความร่วมมือและมีความสนใจ

การทดลองที่ 2 การทำการทดสอบหาความพึงพอใจในการอยู่อาศัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการหาความนิยมต่อความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรม และส่วนที่สองเป็นการหาความนิยมที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในการทำการทดสอบประกอบด้วยผู้ร่วมทำการทดลอง คือ กลุ่มผู้รับบริการ

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพเกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบของงานสถาปัตยกรรมภายในห้องพักรถผู้โดยสารเดี่ยว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในให้สอดคล้องกับกิจกรรม พฤติกรรมที่เกิดขึ้น และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1.5.1 การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นด้วยการทบทวนวรรณกรรม

1.5.2 ศึกษารูปแบบของห้องพักรถที่มีอยู่ เพื่อจัดกลุ่มสำหรับสุ่มตัวอย่าง

1.5.3 ศึกษาถึงปัญหาที่เกิดในห้องพักรถตัวอย่าง เพื่อสร้างเครื่องมือในการทดลอง

1.5.4 ทำการทดลองกับผู้โดยสาร 2 กลุ่ม คือ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

1.5.5 เก็บข้อมูลเบื้องต้น สํารวจโดยการถ่ายภาพและสังเกตสภาพโดยทั่วไป

1.5.6 เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ควบคู่กับการทดลอง

1.5.7 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติ

1.5.8 สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการทดสอบการเลือกสี วัสดุ แสง สีของตกแต่ง การตกแต่ง และช่องเปิด เพื่อทดสอบกับกลุ่มผู้รับบริการ

15.9 นำข้อมูลที่ได้มาสรุป โดยหาค่าทางสถิติ

15.10 สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ เสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว โรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ

1.6 คำนิยามศัพท์

1.6.1 ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว หมายถึง ห้องพักพื้นเตียงเดี่ยวสำหรับผู้ป่วยที่แพทย์พิจารณาให้เข้าพัก ใช้ในด้านการฟื้นฟูสภาพหลังจากการบำบัดรักษา และตั้งอยู่ในความดูแลของแพทย์และพยาบาล รวมถึงผู้ที่เข้าพักต้องมีความสามารถชำระหรือมีสิทธิเบิกค่าห้อง และค่ารักษาพยาบาลได้

1.6.2 โรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ หมายถึง เป็นโรงพยาบาลที่รักษานำบำบัดผู้ที่ป่วยเป็นโรคต่างๆ ไป ที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงไม่เกิน 500 เตียง

1.6.3 สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง สิ่งต่างๆที่คนเราได้สร้างขึ้น ภายในอาคารสถานที่ เพื่อใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต

1.6.4 การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ หมายถึง แนวความคิดในการจัดองค์ประกอบภายในพื้นที่ที่กำหนดถึง ขนาดของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของพื้นที่ส่วนต่างๆ และการจัดกลุ่มของพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ต่างๆ ขนาดความกว้างของทางสัญจรภายใน

1.6.5 การรับรู้สภาพแวดล้อม หมายถึง การศึกษาความพึงพอใจและความรู้สึกของผู้ใช้สอยภายในพื้นที่ ในประเด็นดังนี้ คือ ความผ่อนคลาย ความตื่นตัว เร้าใจ การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และบอกความเป็นตัวตน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เพื่อทราบถึงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่สอดคล้องกับกิจกรรม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นและตอบสนองความต้องการของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

1.7.2 เพื่อจะได้ข้อสรุปและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

1.7.3 เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสามารถนำแนวทางการศึกษานี้ไปใช้ในการศึกษาต่อ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีความสนใจ

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงแนวความคิดและทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาข้อมูลในภาคเอกสาร จากแหล่งข้อมูลทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆทั้งหนังสือ, สิ่งพิมพ์ต่างๆ และ บทความทางวารสาร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้เชื่อมโยงทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องในหลาย ประเด็นด้วยกัน โดยการวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพัก ผู้ป่วย ใน 2 ประเด็นหลัก คือ หนึ่งประเด็นเชิงพื้นที่ และสองประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม ในการนำเสนอข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาที่เกี่ยวข้องและ แนวทางของวิธีการในการทำวิจัย รวมทั้งอธิบายกรอบของการวิจัย ในการออกแบบสภาพแวดล้อม ทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษ โดยมีแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 5 กลุ่มแนวคิด หลัก ได้แก่ กลุ่มที่ 1 แนวความคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษ เดี่ยว กลุ่มที่ 2 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ กลุ่มที่ 3 แนวความคิดที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ กลุ่มที่ 4 แนวความคิดและทฤษฎีด้านกรอบ การเคลื่อนไหวของร่างกาย และกลุ่มที่ 5 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม จากนั้นกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดและทฤษฎี รวมถึงได้ตัวแปรเพื่อเป็นแนวทางการสร้าง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลต่อไป

2.1 แนวความคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษเดี่ยว

โครงสร้างของการออกแบบ (Structure of design) เป็นการจัดองค์ประกอบของการ ออกแบบ (elements of design) การสร้างสรรค์ที่สำคัญ เพื่อให้เกิดมีคุณค่าทางความงาม (the aesthetic) การออกแบบหรือการสร้างสรรค์หมายถึงการแสดงออกของความคิดหรือการปฏิบัติงาน ศิลปะซึ่งมีอยู่ในบุคคลทุกคน มิได้มีแต่เฉพาะกลุ่มที่ทำงานด้านศิลปะเท่านั้นบุคคลทุกอาชีพก็ต้องมี การออกแบบหรือการสร้างสรรค์โดยไม่รู้ตัว การออกแบบหรือการสร้างสรรค์ที่มนุษย์สามารถจะ ศึกษาลำดับที่เป็นมา ทำการควบคุมวิวัฒนาการและให้คำพยากรณ์การแปรเปลี่ยนสืบต่อไปใน อนาคต องค์ประกอบของศิลปะเป็นรากฐานที่สำคัญของศิลปะ ซึ่งผู้ออกแบบจะต้องทำความเข้าใจ และนำหลักการออกแบบไปใช้เป็นแนวทางพิจารณาการออกแบบสร้างสรรค์

การออกแบบตกแต่งภายใน หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ลักษณะทางกายภาพของสิ่งแวดล้อมเหล่านี้มีความสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน มีการจัดวาง เฟอร์นิเจอร์ขึ้นเพื่อให้รูปร่างมีความสอดคล้องกับการใช้งาน จุดประสงค์ของการออกแบบตกแต่ง

ภายในเป็นการปรับปรุงเพื่อให้มีหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยที่ดีขึ้น และเป็นการเพิ่มความสวยงามให้แก่ห้องพักผู้ป่วยที่ว่างเปล่า (Francis D.K. Ching, 1987) ซึ่งองค์ประกอบของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว (Interior Element) ประกอบด้วย 1) การจัดองค์ประกอบพื้นที่ และ 2) สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient)

2.1.1 การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่

การศึกษาองค์ประกอบเชิงพื้นที่ จะทำการศึกษาเริ่มจากแนวความคิดริเริ่ม หลักการและเทคนิควิธีการ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดงานในการออกแบบภาคสนาม และเพื่อการวิเคราะห์ทางสถาปัตยกรรม

ทฤษฎีองค์ประกอบเชิงพื้นที่ มีแนวความคิดที่พัฒนามาจากที่ว่างในเชิงสังคมตรรกศาสตร์ ซึ่งมองที่ว่างในฐานะที่เป็นลักษณะหนึ่งของชีวิตในสังคม มีการพัฒนาคุณลักษณะของที่ว่างและหน้าที่ของอาคารและเมืองในกลุ่มของนักวิจัยด้านโปรแกรม เพื่อการผสมกันของสองสิ่งคือ เทคนิคสำหรับคอมพิวเตอร์และการวิเคราะห์ที่ว่าง ผลลัพธ์ของการพัฒนานี้จึงเสนอความคิดสำคัญเรื่อง “องค์ประกอบเชิงพื้นที่เพื่อการใช้ความเรียบง่ายและการพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อม รวมถึงเหตุที่ว่างสิ่งนั้นไว้ใกล้กัน” การเชื่อมงานวิจัยไปสู่การออกแบบต้องย้ายกลับไปดูอดีต ในเรื่องของทฤษฎีทางสถาปัตยกรรม นำลักษณะของแบบแผนในการวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุมีผลในงานสถาปัตยกรรม มาทำการทดสอบและวิเคราะห์จากงานจริง เทคนิคเกี่ยวกับองค์ประกอบเชิงพื้นที่ได้พัฒนาสำหรับงานวิจัยและสนับสนุนการทดลอง หาเหตุผลสนับสนุนรูปทรงและหน้าที่ของสภาพแวดล้อมภายในอาคาร (ภัทรพร ทรงศิริกุล, 2544)

ในทศวรรษที่ผ่านมาสถาปัตยกรรมมีจุดอ่อนสองประการ ประการแรกคือ แบบอย่างส่วนใหญ่่นั้นมีความเข้มแข็ง จนไม่สามารถแยกประเด็นสำคัญได้ ประการที่สอง รูปแบบทางสถาปัตยกรรมมีความโน้มเอียงทางประวัติศาสตร์โดยปราศจากแผนการ แนวคิดสถาปัตยกรรมจึงถูกรอรับจากเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ดังนั้นการสร้างงานสถาปัตยกรรม ในศตวรรษนี้ควรจะเรียนรู้ลักษณะสำคัญของสภาพที่เป็นอยู่ เข้าใจในปรากฏการณ์อย่างลึกซึ้ง สถาปัตยกรรมมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ การที่จะเชื่อมโยงสิ่งใหม่ๆกับสถาปัตยกรรม ต้องมองย้อนตั้งแต่ลักษณะที่เป็นอยู่ การใช้งาน และสาเหตุของการออกแบบที่เป็นพื้นฐานทางสถาปัตยกรรม

นอกเหนือจากประโยชน์ใช้สอย อาคารมีหน้าที่ทางสังคมสองทางคือ อาคารประกอบขึ้นเป็นองค์ประกอบทางสังคมของชีวิตประจำวัน เทียบเท่ากับเป็นองค์ประกอบเชิงพื้นที่ในที่ซึ่งเราอาศัยและเคลื่อนไหว อีกประการหนึ่ง อาคารเป็นการแทนองค์ประกอบทางสังคมในฐานะที่เป็นองค์ทางกายภาพของรูปทรงและส่วนประกอบที่เรามองเห็น มิติทั้งสองทางสังคมในอาคารเป็นองค์ประกอบเชิงพื้นที่ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เป็นอุปนิสัยของคนที่เกิดจากจิตที่ขาดสำนึกโดย

สัญชาตญาณ องค์ประกอบเชิงพื้นที่ในความหมายทั่วไปคือ ส่วนที่ใช้สอยได้อย่างกระฉับกระเฉง ภายในอาคารที่ใช้กัน องค์ประกอบเชิงพื้นที่ในด้านของที่ว่างและรูปทรงที่เราสัมผัสได้เท่านั้น

ทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการวิเคราะห์ที่ว่าง และรูปทรงเรขาคณิต ภายในอาคารอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ยังต้องขึ้นกับลักษณะอาคาร เพื่อให้เป็นไปตามทัศนคติของ สังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสมในอาคาร การควบคุมการออกภาคสนามในอาคารจริงที่มีที่ว่างที่ ซับซ้อน การแยกแยะองค์ประกอบเชิงพื้นที่ต้องเริ่มจากการกันสัดส่วน แสดงการเปลี่ยนตำแหน่ง ทางกายภาพให้เกิดเป็นองค์ประกอบที่สามารถเข้าใจได้ง่าย การผ่านจากตำแหน่งทางกายภาพหนึ่ง ไปยังที่อื่น เป็นการเชื่อมโยงหน้าที่ทั่วไปซึ่งเป็นเหตุสำคัญของที่ว่าง เกิดเป็นลักษณะที่คนใช้งาน จริง มีการเข้าครอบครองพื้นที่และมีการเคลื่อนไหว ระดับหน้าที่จะเป็นตัวกำหนดว่าภาวะของ อาคารควรมีลักษณะเป็นอย่างไร หน้าที่เป็นการคัดกรองอันดับแรกในภาคสนาม เพื่อวิเคราะห์ ลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่เป็นอยู่ ลำดับที่สองเป็นวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชนหรือความต้องการ ตามชนิดของอาคาร ลำดับที่สามเป็น โครงสร้างคุณสมบัติเฉพาะของอาคารที่มีวัตถุประสงค์ แตกต่างกันในแต่ละอาคาร

สรุปความหมายขององค์ประกอบเชิงพื้นที่เพื่อที่จะใช้วิเคราะห์อาคารก่อนลงภาคสนาม คือ พื้นที่ทางกายภาพมีลักษณะ 2 มิติ มีรูปร่างที่เรียบง่ายกระชับ พื้นที่ทางกายภาพแต่ละพื้นที่ที่มีกิจกรรม ที่คนในสังคมมีปฏิสัมพันธ์กันตามประเภทของพื้นที่นั้นๆ และมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับพื้นที่ใดๆ เกิดเป็นองค์ประกอบเชิงพื้นที่ การเชื่อมโยงและการจัดวางรวมทั้งขนาดแต่ละพื้นที่จำเป็นต้อง พิจารณาตามลำดับความสำคัญ (ภัทรพร ทรงศิริกุล, 2544)

ปัจจัยที่นำมาพิจารณาในเรื่องของการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่มี 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ตำแหน่งที่ตั้งของแต่ละพื้นที่
2. การจัดวางองค์ประกอบเชิงพื้นที่
3. ขนาดของพื้นที่
4. การจัดวางและความกว้างของทางสัญจร
5. การจัดวางองค์ประกอบต่างๆของอุปกรณ์และเครื่องเรือน

2.1.2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient)

การออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จากกฎของการ ออกแบบ (Design Criteria) Francis D.K. Ching กล่าวไว้ว่า การออกแบบควรมีความรู้ในทางศิลปะ เพื่อผลงานที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจของสายตา และสามารถรับรู้ด้วยความรู้สึก ซึ่งนักออกแบบต้อง เข้าความหมายขององค์ประกอบของศิลปะ หรือ หลักการออกแบบ (Principles of Design) และ หลักการดังกล่าวพอที่จะเข้าคำนิยามที่สื่อความหมายและมีลักษณะสัมพันธ์ได้ดี จึงจะใช้ประโยชน์ ในการออกแบบหรือสร้างสรรค์ได้สมดังที่มุ่งหมายไว้ องค์ประกอบของศิลปะเป็นส่วนประกอบที่

เป็นรากฐานสำคัญของศิลปะ นักออกแบบได้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยกันมาเป็นเวลานานแล้ว จึงได้ตั้งเป็นหลักการออกแบบ (Principles of Design) ผู้ศึกษาและสนใจในวิชานี้ควรจะได้อ่าน ศึกษา หลักศิลปะ จึงจะสามารถเข้าใจถึงคุณค่าของความเป็นศิลปะ และเป็นประโยชน์ในการออกแบบ

องค์ประกอบของห้องพักผู้ป่วย ประกอบด้วยปัจจัยทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายใน ห้องพักผู้ป่วยพิเศษ ดังนี้ สี วัสดุ แสง สิ่งของตกแต่ง การตกแต่ง และการเจาะช่องเปิด โดยมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัยตามด้านล่างนี้

1. สี เป็นสิ่งที่มีรูปร่างและสัมผัสได้ มีคุณสมบัติในการมองเห็นอยู่ในตัว พวกเราสามารถดูได้รอบโดยดูจากสีที่เป็นสีจากสิ่งแวดล้อมเดิม ซึ่งเป็นสีที่เราอ้างได้จากสิ่งที่เรามอง ซึ่งเป็นสิ่งที่เราได้ค้นพบจากแหล่งกำเนิดที่มาจากแสงสว่าง และการแสดงของรูปร่างและห้องที่ว่างเปล่า การปราศจากแสงสว่างจะทำให้สีดูไม่เหมือนจริง

วิทยาศาสตร์ทางกายภาพที่มีอยู่มากมายเกี่ยวกับสีที่มีคุณสมบัติของแสง ซึ่งเป็นการมองเห็นแถบสีแดงถึงสีม่วงในแท่งปริซึมที่เกิดจากการหักเหของแสง สีแต่ละสีดูได้จากความยาวของคลื่น เริ่มที่ความยาวคลื่นที่ยาวที่สุดคือสีแดง สีต่อไปที่เกิดจากการหักเหของแสงคือสีส้ม สีเหลือง สีเขียว สีฟ้า และสีม่วงเป็นสีที่มองเห็นความยาวคลื่นน้อยที่สุด เมื่อนำแสงสีเหล่านี้มาเทียบเคียงกันทำให้รู้ว่าสีมีความยาวคลื่นใกล้เคียงกัน การผสมแสงสีขาวและแสงเหล่านั้นเข้าด้วยกันจะเห็นเป็นแสงที่ไม่มีสี เมื่อแสงขาวตกกระทบที่วัตถุทึบแสง จะมีการดูดกลืนแสงเกิดขึ้น ผิวหน้าของวัตถุจะดูดกลืนความยาวคลื่นของแสงและสะท้อนไปทางอื่น ตาของพวกเราจะเข้าใจสีของการสะท้อนแสงว่าคือสีของวัตถุ

วัสดุที่มีสีของผิวหน้าเป็นสีผิวธรรมชาติ การระบายสีนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแต้มสี ทาสี หรือย้อมสี ซึ่งต้องเกิดจากการควบคุมสี แสงเป็นสิ่งที่เพิ่มเติมให้แก่ธรรมชาติหรือสีเป็นสิ่งที่หักลบกันแล้วจะเป็นสีอื่น ในแต่ละสีมีการดูดกลืนแสงตามขนาดของแสงสีขาว เมื่อสีผสมกัน การดูดซึมสีที่ผสมกันนั้นจะถูกหักออกจากความแตกต่างของสีที่เกิดจากการหักเหของแสง สีนั้นสามารถตัดสินใจได้ว่ามีสีเช่นนั้นเช่นนี้ คุณค่าของสี และความเข้มของสี

สีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ :

- 1) สี-เป็นการอ้างเหตุผลโดยการแสดงและลักษณะของแสง เช่นสีแดงหรือสีเหลือง
- 2) คุณค่าของสี-ระดับของความสว่างหรือความมืดของสีในที่นี้หมายถึงสีขาวและสีดำ
- 3) ความเข้มของสี-ระดับของความบริสุทธิ์หรือการเข้มข้นของสีเมื่อเปรียบเทียบกับสีเทาและ

คุณค่าของสีที่เหมือนกันคำอธิบายทั้งหมดเหล่านี้มีความสำคัญซึ่งกันและกัน แม้สีในแต่ละสีจะมีค่ามาตรฐานในตัวมันเอง สีเหลืองเป็นตัวอย่างที่ดีแสดงว่าเป็นสีที่มีความสว่างกว่าสีน้ำเงิน ถ้าสีขาว สีดำ หรือสีที่เพิ่มเข้าไปเพื่อทำให้สว่างขึ้นหรือเข้มขึ้น ซึ่งความเข้มของสีก็จะลดลง เป็นเรื่องยากที่จะปรับให้คำอธิบายหนึ่งคำของสีที่ไม่เหมือนกันเปลี่ยนแปลงเป็นสองความหมาย การบอกลักษณะ

ความรู้สึกของสี ตัวอย่างสีที่มีอยู่จริง การมองเห็นแสงของสี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการออกแบบของ การจัดสีของผนัง ฝ้าเพดาน และพรมในห้องให้เข้ากัน

2. วัสดุ หรือผิวสัมผัส การแสดงลักษณะของพื้นผิวของวัสดุที่มีลักษณะผิวหยาบ ผิวขรุขระ ผิวด้าน ผิวละเอียด และผิวมัน ลักษณะของพื้นผิวสัมผัสได้ด้วยมือ หรือการมอง ซึ่งทำให้เกิด ความรู้สึกได้ว่าผิวนั้นนุ่มนวลหรือกระด้าง ขรุขระหรือเรียบเนียน มีสีเข้มหรือสีจาง เป็นต้น

ลักษณะพื้นผิวคือ ผิวภายนอก หรือผิวบนสุดเกิดจากพื้นผิวตามธรรมชาติ และพื้นผิวที่ มนุษย์สร้างขึ้น การออกแบบต้องให้มีความผสมผสานของรูปทรง และลักษณะพื้นผิวให้มีความสัมพันธ์กันคล้ายสัดส่วนที่พอดี หรืออาจจะพิจารณาความสัมพันธ์ของรูปร่างและประโยชน์ใช้สอยก็ได้ ลักษณะพื้นผิวแยกออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

ก. ลักษณะพื้นผิววัสดุที่สัมผัสได้ด้วยมือ เช่น ผนังอิฐ หรือกระฉก

ข. ลักษณะพื้นผิววัสดุที่สร้างขึ้นเพื่อการมอง เช่น กระดาษปิดผนัง (Wall Paper)

ถ้าจะกล่าวรวมถึงลักษณะพื้นผิวทั้งสองประเภทก็มีความมุ่งหมายร่วมกันที่จะก่อให้เกิด ความรู้สึกว่าการออกแบบต้องการเน้นการใช้วัสดุจำเพาะ มีลักษณะพื้นผิวนั้นๆ สภาพแวดล้อมจะ ช่วยเน้นพื้นผิวที่แตกต่างกันให้ดูเด่นชัดสวยงามขึ้น ในที่ที่มีการส่องสว่างช่วยให้มองเห็นลักษณะ ของพื้นผิวได้เด่นชัดขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการฉายแสงเป็นมุมตกสูงๆหรือค่อนข้างขนานกับลักษณะ พื้นผิวนั้น

ในด้านสถาปัตยกรรม สิ่งที่ไม่ควรมองข้ามในการออกแบบคือ การเลือกใช้พื้นผิวที่มี ลวดลายหยาบนั้นยากแก่การรักษาให้ดูสะอาดตา เพราะผิวที่ขรุขระเป็นที่สะสมฝุ่นที่ไม่สามารถปิด ล้างให้สะอาดได้โดยสิ้นเชิงได้ การใช้พรมปูพื้นหนานั้นดูสวยงาม โอ้อ้อหรูหรา และแสดงมูลค่า สูงก็จริงอยู่ แต่ถ้าเป็นที่ชุมชนแล้วไม่เหมาะสมเพราะไม่สามารถรักษาพื้นให้สะอาด รวมทั้งการ สึกหรืออย่างรวดเร็วจึงทำให้คุณค่าของการออกแบบของสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงลดถอยลงไปด้วย คุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องแสงเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะมองข้ามไปไม่ได้ในการออกแบบอาคาร จะมีการใ้ผิววัสดุผิวอ่อนสำหรับทำผนังและเพดานหรือแม้กระทั่งการจัดกรุภัณฑ์และม่าน ซึ่งช่วย ลดอาการสะท้อนแสง ซึ่งเมื่อพิจารณากรรมวิธีเหล่านี้ประกอบในการออกแบบ การออกแบบในทุก สาขาของงานศิลปะ ผู้ออกแบบจะต้องศึกษาและค้นคว้าลักษณะพื้นผิวของวัสดุ เพื่อจะได้เลือก นำมาใช้ให้เหมาะสมกับงานนั้นจึงจะและดูงดงาม

จาก INTERIOR DESIGN ILLUSTRATED โดย Francis D.K. Ching ผิวสัมผัสเป็น ลักษณะเฉพาะของผิวหน้าที่เป็นผลมาจาก โครงสร้างแบบ 3 มิติ ผิวสัมผัสที่มีมากที่สุดใช้ลักษณะ ผิวหน้าของวัสดุเรียบ หรือวัสดุที่ขรุขระ มันสามารถใช้เป็นผิวหน้าลักษณะเฉพาะของวัสดุธรรมดา เช่นผิวขรุขระของแผ่นหิน ทรายของไม้ และการทอสานของเนื้อผ้ามีผิวสัมผัสพื้นฐาน 2 ชนิด ผิวสัมผัสของพื้นกระเบื้อง และสั๊กหลาดที่ทำโดยวิธีเอาขนแกะมาอัดไม้ให้ทอ การมองเห็น ผิวสัมผัสสามารถมองเห็นได้ด้วยตา ผิวสัมผัสของพื้นกระเบื้องสามารถมองเห็นได้ดี การมองเห็น

ผิวสัมผัสจากมือซึ่งอาจเป็นภาพลวงตาหรือภาพจริง ความรู้สึกจากการเห็นและการสัมผัสอย่างใกล้ชิด การใช้สายตาในการอ่านและมองเห็นผิวสัมผัสของผิวหนัง พวกเราสามารถตอบสนองต่อผิวสัมผัสที่ปรากฏ ตามคุณลักษณะซึ่งปราศจากการสัมผัส มีพื้นฐานทางกายภาพที่มีปฏิกิริยาเมื่อสัมผัสชนิดของผิวหนังของการรวมกันของวัสดุชนิดเดียวกัน

ระยะจากการมอง แสงเป็นสิ่งเปลี่ยนแปลงสำคัญ ซึ่งเป็นการแสดงได้อย่างชัดเจนของผิวสัมผัสและผิวหนังซึ่งสามารถพูดออกมาได้อย่างชัดเจนวัสดุมีลักษณะของผิวสัมผัส แต่สิ่งที่ตกแต่จะมีมาตราส่วนของตัวอย่างของผิวสัมผัส เมื่อมองเห็นจากไกล ๆ จะมองเห็นว่าเป็นผิวเรียบ แต่ถ้ามองใกล้ ๆ จะเห็นความหยาบของผิวสัมผัสเมื่อเทียบจากการมองผิวสัมผัสจะมีผลกระทบต่อรูปร่างที่ปรากฏและตำแหน่งของพื้นที่ราบ ผิวสัมผัสที่เป็นทิศทางการแนวลายไม้ สามารถทำให้ความยาว ความกว้างของพื้นที่ราบดูเน้นหนักมากยิ่งขึ้น ผิวสัมผัสที่หยาบสามารถมองเห็นในระยะทางไกล ๆ ถ้าลดระยะทางในการมองเห็นลง จะยิ่งทำให้มองเห็นภาพที่กว้างขึ้นในทั่ว ๆ ไป ผิวสัมผัสจะโอนเอียงตามการมองเห็นพื้นที่ซึ่งเป็นที่เรามองเห็นได้จริง

3. แสง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ภายในห้องดูมีชีวิตชีวาขึ้น ถ้าปราศจากแสงจะเห็นรูปร่าง สี หรือพื้นผิวได้ไม่ชัดเจน และก็ไม่สามารถเห็นสิ่งกันหรือกำแพงได้ สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบการจัดวางแสงเช่น มีการจัดวางไฟที่เป็นสัดส่วน และอยู่รอบ ๆ ห้อง เพื่อให้มีความพร้อมในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวก

การทำช่องหรือ โพรงไว้สำหรับการจัดวางไฟ ต้องคำนึงถึงจำนวนหลอดไฟที่ต้องจัดหาเพื่อใช้ประโยชน์ในทางศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการจัด โคมไฟให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน ควรจำไว้ว่าถึงอย่างไรระดับเฉพาะของแสงสว่างสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยการรวมกันของแสงสว่างซึ่งมีอยู่หลายวิธี วิธีในการเลือกใช้ไฟต้องมีประโยชน์เป็นพื้นฐาน การออกแบบจัดวางไฟต้องจัดเตรียมตามปริมาณที่ต้องการและต้องคำนึงถึงคุณภาพด้วย

แบบแผนของการใช้แสงและรูปแบบของโคมไฟ ซึ่งโคมไฟต้องส่องแสงประสานกันตามลักษณะในเชิงสถาปัตยกรรมของห้อง และรูปแบบของโคมไฟควรเหมาะแก่การใช้ประโยชน์ เมื่อตาของเราต้องการความสว่างในการมองเห็น และเปรียบเทียบพื้นที่จากการมองเห็น รายละเอียดของลักษณะในการมองเห็นนี้มีความสำคัญมากในการวางวางแผนในการจัดวางโคมไฟ สำหรับประโยชน์จากการวางแผนการจัดวางส่วนประกอบของไฟ แหล่งของแสงสว่างสามารถต้องคำนึงถึงรูปแบบของจุดเด่นและจำนวน เมื่อแสงไฟได้ถูกบังคับ รูปแบบการจัดวางไฟ และรูปร่างของพื้นผิวของแหล่งของแสงสว่าง ตัวอย่างของแหล่งกำเนิดไฟอาจมีรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบ ในการออกแบบการจัดวางโคมไฟควรมีส่วนประกอบที่เหมาะสมกันอย่างลงตัว มีความเป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก

การจัดแสงในห้องมี 3 แบบ ดังนี้ การจัดแบบทั่วไป การจัดแบบประจำที่ และการจัดแบบเน้นพื้นที่ การจัดแบบทั่วไป หรือการจัดโดยการใช้ไฟล้อมรอบซึ่งเป็นการจัดแสงในห้องให้ดู

เรียบร้อย และดูเป็นระเบียบ ซึ่งคุณภาพในการให้แสงสว่างมีผลทำให้ลดการเปรียบเทียบระหว่างแสงสว่างมาก ๆ และกำแพงรอบ ห้อง แสงสว่างทั่ว ๆ ไปจะมองเห็นเป็นเงาจาง ๆ แสงที่ปรากฏออกมาจะดูเรียบ ๆ และจะทำให้มุมห้องดูกว้างขึ้น ระดับความสมบูรณ์ของแสงเหมาะสำหรับการเคลื่อนไหวได้อย่างปลอดภัย

ที่ตั้งหรือแหล่งของแสงสว่างในพื้นที่เฉพาะของห้อง เพื่อการมองเห็นและการทำกิจกรรม แหล่งของแสงสว่างมักอยู่ใกล้กับสถานที่ มีทั้งด้านบนหรือด้านข้างของพื้นที่ ทำให้สามารถหาสิ่งของได้ง่ายขึ้นด้วยแสงไฟ โดยเป็นไฟที่มีกำลังนับเป็นวัตต์ ซึ่งใช้ได้ผลมากกว่าแสงไฟทั่วไป การเกิดแสงสว่างเป็นสิ่งปกติธรรมดา และมีการปรับตั้งค่าได้ในขอบเขตของมัน และตรงตามที่ต้องการ อันตรายที่เกิดได้น้อยที่สุดของอัตราส่วนที่รับไม่ได้ของไฟระหว่างเฉพาะที่ และพื้นที่ที่อยู่ล้อมรอบ ความสว่างเฉพาะที่เป็นการรวมแสงไว้ด้วยกัน ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับชนิดของโคมไฟที่ใช้ด้วย และขึ้นอยู่กับสถานที่ด้วย ในการเพิ่มความสามารถในการมองเห็น ที่ตั้งของโคมไฟสามารถสร้างสรรค์ได้หลายวิธีและทำให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ อย่าง นอกจากนี้ยังมีการกันห้องภายในพื้นที่ และมีการจัดเครื่องตกแต่งห้องไว้ด้วยเพื่อเป็นการเสริมลักษณะเด่นของห้องด้วย ไฟที่ดูเน้นเป็นรูปแบบที่ตั้งของโคมไฟ เป็นสิ่งหนึ่งที่สร้างสรรค์เข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่บอกถึงความสว่างและความมืด ภายในห้องดูเป็นสัดส่วน มีการใช้ประโยชน์อย่างง่ายเพื่อใช้ส่องแสงสว่างและทำกิจกรรมต่าง ๆ การเน้นแสงสว่างในพื้นที่สามารถเปลี่ยนอารมณ์ที่รู้สึกเบื้องหน้ากับแสงสว่างที่ใช้ทั่ว ๆ ไป ทำให้ห้องดูมีลักษณะเด่นขึ้น หรือเป็นการเน้นแสงสว่างให้กับศิลปะเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับวัตถุ

4. สิ่งของตกแต่ง (Prop) เป็นสิ่งที่ประกอบในการตกแต่ง สำหรับประดับเพื่อให้เกิดความสวยงามในพื้นที่ว่างหลังจากการตกแต่งด้วยเฟอร์นิเจอร์ สิ่งประกอบเหล่านี้มีผลต่อการมองด้วยสายตาทำให้เกิดความเบิกบานใจ และเป็นวัตถุที่ดึงดูดในการสัมผัสด้วยมือ หรือเป็นสิ่งเร้าใจและกระตุ้นความคิด สุดท้าย คือ สิ่งประกอบเหล่านี้อาจบอกถึงความเป็นตัวตน หรือ กลุ่มบุคคล คือ บ่งบอกถึงเจ้าของ และลักษณะสถานที่ สิ่งประกอบนี้สามารถเพิ่มความรู้สึทางสายตา และเป็นสิ่งที่อาจจะทำให้การตกแต่งสมบูรณ์ขึ้น สิ่งประกอบนี้ แบ่งประเภทออกเป็น 3 แบบ คือ

- 1) สิ่งประกอบที่มุ่งให้ประโยชน์ใช้สอย (Utilitarian) – เป็นอุปกรณ์ หรือวัตถุที่มีประโยชน์
- 2) สิ่งประกอบที่บังเอิญเกิดขึ้น (Incidental) – เป็นส่วนประกอบของงานสถาปัตยกรรม
- 3) สิ่งประกอบที่เกี่ยวกับการตกแต่ง (Decorative) – งานศิลปะ และต้นไม้

5. การตกแต่ง จาก What Is Design? (การออกแบบคืออะไร) โดย รศ.เลอสม สถาปิตานนท์ กล่าวว่ารูปแบบ หรือ สไตส์การตกแต่งของอาคารพักอาศัยและสาธารณะ มีความสัมพันธ์กันภายใต้การใช้สอยของสังคม ซึ่งแสดงถึงรสนิยมของกลุ่มสังคมนั้น และผู้ออกแบบ งานสถาปัตยกรรมที่แปรเปลี่ยนรูปแบบ ไม่เพียงแต่มีจุดหมายในด้านการใช้สอย แต่ประกอบกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม เชื้อชาติ ภูมิประเทศ และศาสนา อิทธิพลจากสิ่งต่างๆเหล่านี้ จะทำให้เกิดความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แตกต่างจากงานออกแบบอื่นๆ นอกจากนั้นวัสดุและเทคนิคก่อสร้างเป็นสิ่งทำให้รูปแบบ และลักษณะของสถาปัตยกรรมหลากหลายยิ่งขึ้น

6. การเจาะช่องเปิด นับว่ามีความสำคัญต่อการออกแบบ ทั้งรูปแบบของช่องเปิดมีมากมาย ขึ้นอยู่กับการออกแบบเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการ และการใช้สอย ได้แก่ ช่องแสง และหน้าต่าง ซึ่งจะตั้งอยู่ระหว่างกำแพงเรียบ รูปแบบการก่อสร้างแบบนี้เป็นการกำหนดพื้นที่อย่างชัดเจน มันเป็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญของศิลปะที่เกี่ยวกับสถาปัตยกรรม และการออกแบบภายใน โดยการเชื่อมเข้าด้วยกัน ทั้งการมองเห็น และการสัมผัสจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง และจากภายในไปสู่ภายนอก ขนาด รูปร่าง และตำแหน่งการตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่ออารมณ์มองเห็นความมั่นคงของผิวกำแพง และความรู้สึกที่มีการล้อมรอบด้วยกำแพง หน้าต่างทำให้พื้นที่ภายในกำแพงมีความสว่างขึ้น การสร้างกรอบด้วยกำแพง หรือการคั่นห้องที่ว่างเปล่าด้วยกำแพง ซึ่งจะทำให้ดูกว้างขวางขึ้นทำให้กลายเป็นจุดสำคัญที่เป็นกำแพงเรียบและมีหน้าต่างที่โปร่งใส ซึ่งสามารถมองเห็นพื้นที่ภายในจากด้านนอกได้

มาตราส่วนของหน้าต่างที่ไม่ได้เกี่ยวเนื่องแต่เพียงการล้อมของกำแพงเรียบเท่านั้นแต่มันเกี่ยวกับมิติ พวกเรารู้สึกคุ้นเคยกับขอบวงกบด้านบนของหน้าต่างซึ่งอยู่เหนือความสูงของเรา และความสูงของวงกบหน้าต่างด้านล่างจะมีความสูงแก่เอว เมื่อความกว้างของหน้าต่างสามารถใช้ในการมองเห็นทัศนียภาพด้านนอก สามารถมองเห็นได้อย่างกว้างขวางอย่างเต็มที่ หน้าต่างสามารถแบ่งย่อยได้เป็นช่องเล็กๆ ได้อีกโดยใช้มาตราส่วนจากมนุษย์

การมองทัศนียภาพจากบานหน้าต่างซึ่งเมื่อมองแล้วจะเห็นภาพเดียวที่มีความกว้างไกลจากส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ภายใน หน้าต่างไม่ได้เปิดช่องทางมองเห็นจุดสำคัญจากภายในห้องเท่านั้น แต่หน้าต่างยังบอกให้รู้ว่าที่นั่นเป็นอย่างไร หน้าต่างมีรูปแบบที่เกี่ยวข้องกันระหว่างภายในและภายนอก หน้าต่างเป็นกรอบที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพที่สามารถสร้างขึ้นได้อย่างง่าย สามารถทำให้แสงส่องผ่านเข้ามาได้ และยังสามารถระบายอากาศได้อีกด้วย หน้าต่างอาจเปิดได้น้อยกว่าความต้องการที่เรายากมองทัศนียภาพ ตัวอย่างเช่นหน้าต่างสามารถแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ กรองแสง หรือเบี่ยงเบนการมองทัศนียภาพ การจัดสวนภายนอกไว้สำหรับดูเล่น มีภูเขา ลำธาร ซึ่งจะช่วยในการบังการมองเห็นทัศนียภาพที่ไม่ควรเห็นหรือมุมมองที่ดูแล้วไม่มีชีวิตชีวา

2.2 กลุ่มทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้น

การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้น และวิธีการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผังพื้น เป็นวิธีการเพื่อใช้พัฒนาแนวคิดในการจัดการเชิงพื้นที่ในกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ในแต่ละผังพื้นจะบ่งบอกถึงจุดหมายของการใช้อาคาร และกิจกรรมที่เกิดขึ้นในอาคารนั้นๆ โดยที่สถาปนิกเป็นผู้เปรียบเทียบอย่างคร่าวๆของการวางผังอาคารในอาคารประเภท

เดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในเรื่องความต้องการเชิงพื้นที่ พัฒนาแนวคิดในการแก้ปัญหา ที่เกี่ยวกับพื้นที่และทดสอบปัจจัยที่เป็นประโยชน์ของแผนผัง เพื่อการปรับปรุงหรือคัดแปลงอาคาร

2.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้น (Comparative Floorplan-Analysis)

1. ลักษณะของผังพื้น คือ สิ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม (Abstraction) เมื่อเปรียบเทียบกับตัวอาคารจริง (real building) แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่เป็ข้อมูลสำคัญที่อยู่เป็นส่วนหนึ่งของอาคารไปนาน เมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นๆ เช่น วัสดุครุผนัง สี ตลอกจนระบบภายในอาคารต่างๆ ผังพื้นมีส่วนทำให้เกิดลักษณะทางสังคมของอาคาร ผังพื้นทำให้เกิดการจำกัดพื้นที่ของบุคคลหรือก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นสำหรับอาคารที่มีประโยชน์ใช้สอยใกล้เคียงกัน หรือเป็นองค์กรเดียวกัน สามารถทำให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะองค์กร และการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ของผู้ออกแบบผังพื้นแต่ละคน

ผู้ใช้เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งของอาคาร คือเป็นการจัดการเชิงพื้นที่ของกิจกรรมทางสังคม การออกแบบอาคารต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวของผู้ใช้อาคาร จุดประสงค์ของอาคาร การคาดหวังจากการใช้อาคาร กิจกรรมในอาคาร และ โครงสร้างขององค์กร พื้นฐานที่น่าจะจำเป็นในการพิจารณาเพื่อการออกแบบ คือความต้องการของผู้ใช้

หน้าที่หลักอย่างหนึ่งของอาคารคือ เป็นการจัดการเชิงพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆทางสังคม ดังนั้น ผังพื้นทุกผังพื้นจึงเป็นวิธีการหนึ่งสำหรับการใช้ในการพัฒนาแนวความคิดเชิงพื้นที่ในกระบวนการออกแบบ ซึ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้น ร่วมกับการประเมินผลหลังการเข้าอยู่ และการลำดับของกระบวนการออกแบบสามารถทำให้เกิดแนวคิดเชิงพื้นที่และการจัดการที่ชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถนำไปปรับใช้กับอาคารประเภทอื่นๆได้อีก

โดย Van Hoogdaem ได้เสนอแนวทางเพื่อนำไปประยุกต์ดังนี้

1. ใช้กับการเปรียบเทียบระหว่างอาคาร ที่มีประโยชน์ใช้สอยชนิดเดียวกัน โดยเปรียบเทียบจำนวนของคุณสมบัติทางภาพต่างๆ
2. ใช้กับการเปรียบเทียบระหว่างผังพื้น ระหว่างอาคารที่มีประโยชน์ใช้สอยต่างกัน เช่น โรงเรียน, โรงเรียนอนุบาล และศูนย์สุขภาพ
3. สามารถใช้ได้กับการเปรียบเทียบในเวลาเดียวกัน (เพื่อหาความแตกต่างด้านวัฒนธรรมหรือภูมิภาค) และเปรียบเทียบในช่วงเวลาที่ต่างกัน (เพื่อพัฒนาการที่เปลี่ยนไป)
4. ผลลัพธ์จากข้อ 1 และ 2 สามารถเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ภายนอก เช่นมาตรฐานในการออกแบบต่างๆ ความต้องการของผู้ใช้สอยอาคารแนวความคิดและการพัฒนาองค์กร ผังพื้นไม่สามารถจะให้รายละเอียดของอาคารทั้งหมด คือ ไม่สามารถบอกถึงวัสดุที่ใช้สีการทาสีผิว และ

ระบบต่างๆ แต่สิ่งที่ให้การวิเคราะห์ผังพื้นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ นอกจากนั้นผังพื้นที่ยังสามารถบอกถึงสิ่งที่ถาวรของอาคารได้ดี เช่น ผนังกริด โครงสร้าง และแสดงถึงความเป็นไปทางสังคมของผู้ใช้อาคาร ตลอดจนเป็นที่อยู่ และก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ เพื่อที่จะค้นหาความเหมือน และความแตกต่าง ที่จะบ่งบอกถึงหน้าที่ใช้สอยหรือกิจกรรมภายในอาคารแบบหนึ่งกับอีกแบบหนึ่ง ในผังพื้นที่แต่ละสถานที่ที่แตกต่างกัน แต่มีประโยชน์ใช้สอยเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันในเรื่องของขนาด ซึ่งสามารถนำมาอธิบายถึงความต้องการพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ โดยทำการศึกษาดูแปรเหล่านี้ คือ 1) ขนาดและความสัมพันธ์ในตำแหน่งของพื้นที่ 2) ความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกลุ่มของพื้นที่ และ 4) พื้นที่ที่ใช้ร่วมกัน

2.2.2 วิธีการศึกษาขนาดของพื้นที่, ความสัมพันธ์ของพื้นที่, กลุ่มของพื้นที่ และพื้นที่ส่วนรวม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขนาดและความสัมพันธ์ตำแหน่งของพื้นที่ (Size & relative location of spaces)

ในแบบผังพื้นที่ต่างกันแต่มีประโยชน์ใช้สอยที่เหมือนกัน แสดงให้เห็นถึงความไม่เหมือนกันในเรื่องขนาดของความต่างของผังพื้นที่ ในประโยชน์ใช้สอยเดียวกัน ในระหว่างการจัดระเบียบของผังพื้นที่ต้องพิจารณา ความไม่เหมือนของขนาดด้วย ซึ่งสามารถอธิบายถึงความต้องการใช้สอยพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ การนำขนาดพื้นที่เปรียบเทียบกับขนาดมาตรฐานและค่าเฉลี่ย ผลจากการเปรียบเทียบจะทำให้ทราบว่าพื้นที่นั้นๆ มีการจัดให้มากหรือน้อยกว่าจุดประสงค์ของกาใช้งานหรือพื้นที่ใดมีขนาดเล็กกว่าที่ควรจะเป็น

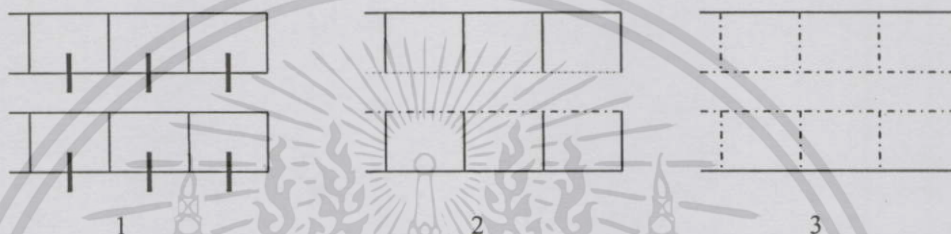
นอกจากนี้อาจต้องให้ความสนใจในการจัดพื้นที่ในอาคาร แบบผังพื้นที่จะต้องนำมาวิเคราะห์ภาพรวม โดยพิจารณาดังแต่ลักษณะด้านหน้าของอาคารว่ามีกำแพงธรรมชาติและการระบายอากาศหรือมุมมองของผู้ใช้ที่จะสามารถมองออกไปด้านนอกได้ หรือว่าอาคารใดมีหน้าต่างน้อยเป็นอาคารแบบปิดล้อม มีด้านหน้าอาคารเพียงด้านเดียวที่สามารถมองเห็นด้านนอกได้ ซึ่งต้องวิเคราะห์ถึงการจัดตำแหน่งว่าพื้นที่ใดอยู่ด้านนอกหรือด้านในกว่าพื้นที่ใด

ทั้ง 3 แบบของชนิดที่ต่างกัน จะต้องคำนึงถึงตัวแปรเช่น ขนาดของอาคาร, ขนาดของทีมงาน/กลุ่ม และการปรับเปลี่ยนเชิงพื้นที่ของแผนก(block) และห้องทำงานในแผนกเหล่านั้น การพิสูจน์จะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดของอาคาร, ขนาดของกลุ่มคนและระดับของการรวมกลุ่ม หรือความแจ่งง่างของพื้นที่ ประเด็นหลักของอาคารขนาดเล็กมักมีทางเข้าเพียงทางเดียว และมีพื้นที่ส่วนกลางสำหรับต้อนรับเพียงที่เดียวเช่นกัน ในทางตรงกันข้าม อาคารที่มีขนาดใหญ่กว่า มักมีทางเข้าหลักและมีประตูทางเข้าอีกทางหรือมากกว่า และมีโต๊ะพนักงานต้อนรับหลายแห่ง ดังนั้นการจัดองค์กรที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับอาคารที่มีขนาดใหญ่ และความ

แตกต่างกันของพื้นที่ จะมากหรือน้อยลง จากการสนับสนุนของส่วนต่างๆ ในองค์กรนั้นๆ ในแต่ละแบบของอาคารจะมีองค์ประกอบเชิงพื้นที่ที่แตกต่างกันด้วย

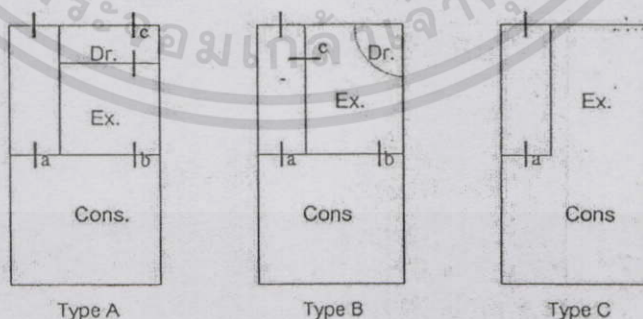
2. ความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่ (Relation between spaces)

ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สามารถพิจารณาจากระดับการแบ่งที่ไม่เหมือนกันในห้อง เช่นแบบของการแบ่งแยกแต่ละห้องบำบัด ในแบบที่1 ห้องทำกายภาพใช้ได้ครั้งละ 1คนต่อครั้งเท่านั้น และกันด้วยผนังทึบและมีประตูปิด ในแบบที่ 2 ห้องถูกแบ่งเป็น cabin ปิดด้วยผนังทึบ 3 ด้านมีประตูเปิดเป็นแบบกึ่งติดคียบานเพื่อม(ม่าน1) 1 ด้าน แบบที่ 3 สร้างเป็นห้องขนาดใหญ่ขึ้นมาแล้วแบ่งเป็นห้องย่อยๆด้วยม่าน ซึ่งแบบสุดท้ายนี้ดูประประบางเกินไป ควรนำแบบที่ 1 และ 3 ผสมกัน

ภาพที่ 2.1 แสดง Separation of spaces within the Physiotherapy area

อีกตัวอย่างหนึ่ง เป็นการจัดพื้นที่และแยกบริเวณภายในห้องของแพทยรักษาโรคทั่วไป มีการแบ่งระหว่างห้องปรึกษากับหมอและห้องตรวจในหลายๆแบบ จากภาพแสดงให้เห็นแบบอย่างง่าย ๆ 3 แบบ ที่เห็นบ่อยๆแบบ A ห้อง ได้ถูกแบ่งเป็นส่วนแต่งตัวแพทย์ (Dr.) และส่วนตัวตรวจโรค (Ex.) และบริเวณปรึกษาหมอ (Con.) โดยรอบกันด้วยผนังทึบทั้งหมด และมีประตูเก็บเสียงด้วย ในแบบ B ไม่มีการกั้นบริเวณแต่งตัว แต่บางครั้งก็มีการกั้นม่านเป็นวงกลมและสามารถรูดเก็บเมื่อไม่ใช้งาน แบบC จะเป็นผนังทึบโดยรอบ ประตูระหว่างห้องตรวจและพื้นที่ให้คำปรึกษาจะถูกแทนที่ด้วยม่าน หรือชั้นหนังสือสูงๆ และไม่ปรากฏประตู C ในด้านหลัง (ดังภาพที่ 2.2)

ภาพที่ 2.2 แสดงตัวอย่าง Subdivision and separation of spaces within the GP area

การวิเคราะห์คือ ดูแบบอย่างของความสัมพันธ์กันระหว่างห้องที่ถูกแยกจากกัน วิธีหนึ่งที่เป็นประโยชน์คือ กราฟ จากหนังสือ Hiller and Hanson (1984) ได้บอกกราฟไว้อย่างชัดเจนที่ตั้งอาคารและแผนผังอาคารทั้งกราฟขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการแยกห้องได้ทำไว้เป็นจุดๆ การเชื่อมต่อระหว่างห้อง แสดงให้เห็นด้วยเส้น เชื่อมระหว่างจุดเหล่านั้น รูปแบบของผลที่ได้ง่ายต่อการเปรียบเทียบจากการจัดผังออกมาเป็นกราฟ จากกราฟนำมาทำเป็นตารางแสดงรูปแบบความสัมพันธ์ที่หลากหลาย โดยแปลเส้นทึบ, เส้นตรงซึ่งหมายถึงผนังแบบธรรมดา และการมีประตูเชื่อม นับจำนวนนำมาเปรียบเทียบกัน ในตารางจะสามารถโยงความสัมพันธ์ของรูปแบบเหล่านี้กับอาคาร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่แยกออกมา, ส่วนเชื่อมต่อโดยตรง จะทำให้การจัดองค์กรเปลี่ยนไป

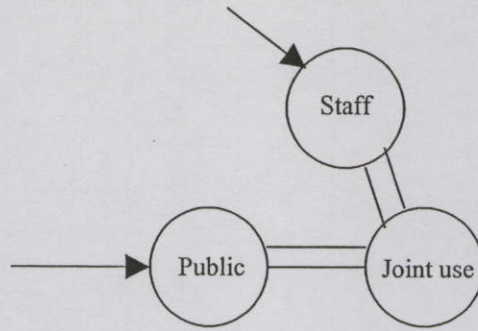
3. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มพื้นที่ (Relation between groups of space: zoning)

แนวความคิดการจัด zoning อย่างถึงการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ (combination of spatial area) หรือการจัดกลุ่มพื้นที่ (set of spaces) และการกำหนดพื้นที่ตามพฤติกรรมและกฎสังคมที่ยอมรับ ในพื้นที่นั้นๆคือ แนวความคิดการจัดเชิงพื้นที่ Cammock, (1975) ดังตัวอย่างให้เห็น ที่ต่างกัน 3 ส่วนในศูนย์สุขภาพดังนี้

- 1) ส่วนที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ บริเวณที่ผู้ป่วยมาถึง มักถูกจำกัดด้วยเสาที่ติดป้ายบอกไว้ชัดเจน, เก้าอี้ที่จัดไว้ให้, นิตยสาร, ที่เขียนหรี และที่แขวนร่ม ซึ่งส่วนของพนักงานจะไม่ปรากฏลักษณะดังกล่าว
- 2) พนักงานจะเข้าสู่อาคารจากประตูหนึ่ง และนำเอกสารเกี่ยวกับการรักษามาด้วย ซึ่งคนไข้จะไม่สามารถเห็น หรือ ได้ยินข้อความเหล่านั้น
- 3) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน 2 ประเภทคือ คน 2 กลุ่มอยู่ในพื้นที่สาธารณะและบริเวณที่ใช้ร่วมกัน ผู้ใช้งานจะแยกกันอยู่ ที่สาธารณะจะทำให้คนไข้ต้องแยกออกไปตามลักษณะอาคาร เจ้าหน้าที่จะแยกกับหมอ, พยาบาลหรือพนักงานต้อนรับ การพยายามแก้ปัญหาซึ่งเป็นที่ปัจจัยสำคัญในการเก็บความลับอย่างชัดเจน

ปัจจัยสำคัญที่เป็นการสนับสนุนให้อาคารมีประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลให้เป็นความลับ Cammock, 1975 (อ้างจาก Hebert, et al.) เสนอแนะไว้ 4 วิธีคือ

1. จัดให้มีการแบ่งแยกระหว่างส่วนสำหรับเจ้าหน้าที่, ส่วนที่ใช้ร่วมกัน และส่วนสาธารณะ
2. จัดให้มีการแยกทางเข้า ส่วนสาธารณะกับส่วนเจ้าหน้าที่
3. แยกทางเดินระหว่างส่วนสำหรับเจ้าหน้าที่กับส่วนที่ใช้ร่วมกัน และระหว่างส่วนสาธารณะกับส่วนที่ใช้ร่วมกัน
4. ไม่ควรให้ส่วนสาธารณะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับส่วนของเจ้าหน้าที่

ภาพที่ 2.3 แสดงการจัดกลุ่มพื้นที่ของศูนย์สุขภาพในการเชื่อมโยงกลุ่มพื้นที่และทางเข้าของอาคาร (Cammock, 1975)

เราจะต้องทราบถึง การใช้เนื้อที่ใช้สอยทุกพื้นที่ แต่ละพื้นที่จะถูกแจกจ่ายเป็นประเภทๆ คำนึงด้านเป็นไปได้ เมื่อต้องการทดสอบรูปแบบการจัดพื้นที่ (Zoning pattern) ให้ทำแผนภาพผังผลของศูนย์สุขภาพที่แสดงข้างต้น พื้นที่จะถูกจัดแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ พื้นที่สาธารณะใช้ร่วมกัน, จัดเชื่อมต่อและพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ พบว่าไม่มีผังพื้นที่ที่มีขอบเขตชัดเจนของการติดต่อภายในกลุ่มของส่วนสำหรับเจ้าหน้าที่หรือกลุ่มของส่วนพื้นที่ใช้พื้นที่ร่วมกัน พบว่าพื้นที่เล็กๆ (smaller blocks) ในส่วนของส่วนที่ใช้ร่วมกันและส่วนของเจ้าหน้าที่จะถูกแบ่งอยู่ใน blocks เหล่านี้เช่น ส่วนต้อนรับ, ส่วนบริหาร, และห้องปฏิบัติการทดลอง นั่นคือส่วนในการใช้พื้นที่ร่วมกัน จะมีพื้นที่เล็กๆที่แยกไว้เป็นส่วนในการทำงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งจะมีอยู่ทั่วอาคาร การค้นพบนี้พื้นที่ที่เป็นของเจ้าหน้าที่จริงๆแทบไม่มี จากการทดสอบมีการตั้งคำถามว่า มีทางจากส่วนพื้นที่ที่ใช้ร่วมกันจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งไม่ต้องผ่านพื้นที่สาธารณะได้หรือไม่ ผลจัดระเบียบที่แตกต่างกัน 5 แบบ ดังแสดงในตาราง ผลชี้ให้เห็นว่า มีเพียงแผนกายภาพบำบัดเท่านั้น ที่มีการแยกระหว่างส่วนสาธารณะ (เช่นส่วนพักผ่อน) กับส่วนที่ใช้พื้นที่ร่วมกัน (เช่นบริเวณที่มีการรักษา) มีเปอร์เซ็นต์น้อยของการแยก

ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ ในการจัดบริเวณที่แบ่งแยกไว้ กิจกรรมอย่างเดียวกันในแต่ละสถานที่ แต่การกำหนดองค์ประกอบของพื้นที่แตกต่างกัน เช่น เป็นห้องหรือไม่เป็นห้อง หรือผังแบบหนึ่งจัดเป็นหนึ่งห้อง ผังของอีกแบบจัดเป็นสองห้องหรือมากกว่านั้น ซึ่งความหลากหลายเหล่านี้จะแตกต่างกันไปตามความหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละสถานที่อีกวิธีการหนึ่งในการวิเคราะห์คือ การใช้แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างห้องที่ถูกแยกออกจากกัน การเชื่อมต่อกัน โดยแสดงให้เห็นโดยใช้เส้นเชื่อมโยงระหว่างกันตามแผนผังพฤติกรรมของผู้ใช้ นับจำนวนและสรุปเป็นตารางและนำไปหาค่าสถิติต่อไป

4. การใช้พื้นที่ร่วมกัน (Communal space)

ความร่วมมือกันของคนในองค์กร จะสะท้อนออกมาให้เห็นในแบบผังพื้นที่ และถูกคาดหวังไว้ว่าความร่วมมือนี้จะสามารถบอกได้อย่างชัดเจน เมื่อมีการใช้พื้นที่ร่วมกันโดยการจัดระเบียบองค์กรที่ต่างกัน ตามที่ Cammock ได้แสดงให้เห็นทางเลือก 3 ประการของการใช้พื้นที่ส่วนรวม

- 1) การใช้พื้นที่ร่วมกันของพื้นที่สาธารณะเช่น ทางเข้า, circulation space, ส่วนพักผ่อน, ห้องน้ำสาธารณะ เป็นต้น
- 2) การใช้พื้นที่ร่วมกันของพื้นที่ที่ใช้ร่วมกัน (Joint space) เช่น ห้องให้คำปรึกษาและห้องรักษาโรค

3) การใช้พื้นที่ร่วมกันของพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ เช่น ห้องครัวและ Coffee-room ห้องครัว และ utility space เช่นเดียวกับ utility space กับห้องน้ำของเจ้าหน้าที่

ในตัวอย่างศูนย์สุขภาพ มีการเกิดการใช้พื้นที่ร่วมกันในของประเภท 2 มากกว่าและน้อยกว่าในศูนย์สุขภาพทุกแห่ง แนวทางของแผนกได้นำการเชื่อมหลาย Function และหลายๆกิจกรรมรวมในพื้นที่เดียวกัน พบว่าการจัดการเชิงพื้นที่ในสถานที่สาธารณะมีความไม่แน่นอนระหว่างแบบผังพื้นที่ ที่แสดงออกมาเป็นจำนวนทางเข้า, เคาน์เตอร์, แผนกต้อนรับ, ส่วนพักผ่อนกับ circulation area

ตัวอย่างชนิดของการจัดการเชิงพื้นที่ใน SPATIAL LAYOUT ที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละชนิดของเนื้อที่ใช้สอย

Type 1 ใช้ผนังร่วม การแบ่งพื้นที่ขายของอาคาร ในชุมชน ถูกจำกัดการเชื่อมของตำแหน่งที่ตั้งที่ต่างกัน ในแต่ละ block จะมีทางเข้าหรือส่วนต้อนรับ ของตนเอง ตัวแปรของประเภทที่ 1 นี้คือ ลักษณะของการใช้ผนังร่วมกัน

Type 2 ใช้ทางเข้าร่วมและเข้าทางพื้นที่ร่วม ในการแบ่งพื้นที่ขายของอาคารในชุมชนใน block ต่างๆ ในแนวทางราบคือเป็นไปตามชั้นและทางแนวตั้ง ไปตามปีกด้านข้างและทั้งหมดจะมีการจัดพื้นที่พักผ่อนในแต่ละ block ซึ่งสามารถเข้าถึงได้จากพื้นที่ร่วมและพื้นที่สัญจรภายใน

Type 3 ใช้พื้นที่พักผ่อนและ circulation ร่วมกัน แยกได้เป็น

- 1) พื้นที่พักผ่อนอยู่ใน Circulation, 2) พื้นที่พักผ่อนและ Circulation อยู่ที่เดียวกัน

เป็นลักษณะเฉพาะที่มีการใช้พื้นที่พักผ่อนและการสัญจรร่วมกัน ไม่มีการแบ่งย่อยโดยการใส่ประตูกันภายใน ในบางบริเวณของที่พักอาศัยและการสัญจรร่วมกัน ไม่มีการแบ่งย่อยโดยการใส่ประตูกันภายใน ในบางบริเวณของที่พักอาศัยและทางสัญจรได้มีการแยกออกจากกัน แต่ในที่อื่นๆ ส่วนทั้งสองอาจเชื่อมโยงกันโดยใช้พื้นที่ร่วมกัน

ผลของการเปรียบเทียบการวิเคราะห์ผังพื้นที่ ควรเน้นที่การวิเคราะห์ผังพื้นที่ ไปจนถึงการได้มาซึ่งความสัมพันธ์กันในการใช้โครงสร้างและวิธีการอื่นๆ การวางผังพื้นที่อาจจะไม่สามารถอธิบายถึงผลสะท้อนของข้อบังคับทางสถาบันการเงิน, แนวทางของรัฐบาลหรือความคาดหวังของการวาง

ผังเมือง ซึ่งอาจจะไม่ชัดเจน ทางด้านความสัมพันธ์กันระหว่างความต้องการขององค์กรและผลเชิงพื้นที่ ประวัติของกระบวนการออกแบบโครงสร้างใหม่ในกรณีศึกษานี้ได้พิสูจน์ถึงความจำเป็นสำหรับชีวิตเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจในการวางผังพื้นที่ และหน้าที่ใช้สอย ที่ปรากฏจากการประเมินผลหลังใช้งาน

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างในแต่ละผังพื้นที่ เพื่อทราบถึงขนาดและความสัมพันธ์ของตำแหน่งพื้นที่, ความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่, ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของพื้นที่ และการใช้พื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนวิธีการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ในแต่ละกลุ่ม เพื่อนำรูปแบบความสัมพันธ์ที่สรุปได้ ประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่

2.3 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่

ในหัวข้อนี้เป็นการศึกษาถึงแนวความคิด และวิธีการในการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ รวมถึงการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย และเพื่อให้ได้มาซึ่งผลสรุปของข้อมูลที่จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษเดี่ยว โรงพยาบาลทั่วไปของรัฐต่อไป

การประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ หรือ Post Occupancy Evaluation-POE เป็นการตรวจสอบถึงผลกระทบในการออกแบบอาคารสำหรับผู้ใช้งานภายหลังจากที่ได้ก่อสร้างและเข้าใช้อาคารมาระยะหนึ่ง โดยมุ่งความสนใจของผู้ใช้อาคาร ความต้องการของผู้ใช้และผลสรุปของการใช้ประโยชน์จากอาคาร คุณลักษณะเฉพาะของ POE คือ การประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ โดยมุ่งสนใจเพียงอาคารประเภทเดี่ยว ผู้ประเมินจะมุ่งอธิบายถึงรายละเอียดและมักเป็นการดำเนินการกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงมากกว่าการทำงานในห้องทดลอง ข้อสรุปที่ได้จะเป็นกรอบของเกณฑ์ที่ถูกต้องสำหรับสรรค้อาคารที่ดีขึ้นในอนาคต POE เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับอาคาร ซึ่งเป็นลำดับจากการวางแผน ทำโครงการออกแบบก่อสร้าง และการเข้าใช้พื้นที่ (Ziming and Reizenstein. 1980)

Wolfgang F.E. Preiser ได้เสนอองค์ประกอบที่ควรประเมินในด้านสมรรถนะอาคารไว้ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านเทคนิค (Technical Elements)
2. องค์ประกอบทางด้านประโยชน์ใช้สอย (Functional Elements)
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Elements)

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาให้ทราบถึง “แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษเดี่ยว” และศึกษาเพื่อทราบถึงลักษณะกิจกรรมและ

พฤติกรรมที่เกิดขึ้น ,สภาพแวดล้อมกายภาพ ที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย ภายในห้องพักรักษาผู้ป่วยพิเศษเดี่ยว รวมถึงหาข้อสรุปแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพ เกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบงานสถาปัตยกรรม ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงเลือกใช้วิธีการประเมินอาคารหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (Post Occupancy Evaluation) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล โดยองค์ประกอบที่จะประเมินอาคารนั้นเนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะสร้างแนวทางในการออกแบบ จากรูปแบบของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางในการออกแบบดังกล่าวที่มุ่งเน้นเพื่อสถาปนิก และสถาปนิกภายใน นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบพื้นที่ภายในห้องพักรักษาผู้ป่วยพิเศษเดี่ยว การประเมินอาคารจึงเลือกที่จะประเมินองค์ประกอบใน 2 ด้าน คือ

องค์ประกอบทางด้านประโยชน์ใช้สอย (Functional Elements) จะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวอาคารและกิจกรรมของผู้ใช้อาคาร คือ ความสามารถของผู้ใช้ในการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ทางองค์ประกอบด้านการใช้สอยของ POE เริ่มต้นโดยการปฏิบัติอย่างเป็นรูปแบบกับกรณีของอาคาร รูปแบบใหม่ๆที่มีความหลากหลาย รวมถึงรูปแบบอาคารจำแนกเป็นปัจจัยต่างๆได้แก่ ตัวแปรด้านมนุษย์ (Human Factors) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสัดส่วนทางกายภาพของมนุษย์ ความรู้สึกสะดวก, ความรู้สึกปลอดภัยของบุคคลผู้ใช้อาคาร, การเก็บสิ่งของ (Storage), การติดต่อปฏิสัมพันธ์และการไหลของระบบการทำงาน (Communication and workflow), ความยืดหยุ่นและการปรับเปลี่ยนของการใช้พื้นที่ (Flexibility and Change) และ ประโยชน์ใช้สอยอันเป็นพิเศษในอาคารแต่ละชนิด (Specialization within building types)

องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Elements) เกี่ยวข้องกันกับการรับรู้และความจำเป็นทางด้านจิตวิทยาของผู้ใช้อาคารและทำอย่างไรจึงจะใช้อาคารได้สะดวก ซึ่งเป็นเกณฑ์ด้านจิตวิทยา และสังคม เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้อาคารและคุณภาพชีวิตที่ดีโดยทั่วไป เช่น ความเป็นส่วนตัว ความมั่นคง การสื่อความหมายของอาคาร การปฏิสัมพันธ์ต่อกันทางสังคม การรับรู้เกี่ยวกับการแออัดและอาณาเขตครอบครอง ทั้งส่วนสาธารณะและส่วนบุคคล มีการย้ายองค์ประกอบทางพฤติกรรม ภายในองค์ประกอบทางการใช้สอยอาคารที่ถูกมองข้ามในทศวรรษนี้ เกี่ยวกับความเสียหายในการเป็นเสมือนเจ้าของผู้ครอบครองอาคาร (Wolfgang et.al., 1988)

ส่วนการประเมินอาคารในองค์ประกอบทางด้านเทคนิค (Technical Elements) นั้น โดยกระบวนการการออกแบบ เป็นสิ่งจำเป็นที่สถาปนิก หรือผู้ออกแบบจำเป็นต้องมีข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการออกแบบ และพัฒนาแบบ แต่ในลักษณะการประเมินดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ความรู้ด้านวิศวกรรมเฉพาะแขนงวิชาต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางนั้นๆเป็นผู้ประเมิน และใน

ขณะเดียวกันการประเมินดังกล่าวนั้น โดยหลักการสำคัญแล้วเป็นการประเมินเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ทางวิศวกรรม ในการศึกษาครั้งนี้จึงไม่นำองค์ประกอบดังกล่าวมาประเมิน

วิธีการประเมินผลหลังการเข้าใช้อาคาร (POE) สามารถแบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. การเข้าถึงและการเก็บข้อมูลเบื้องต้น (การลงสำรวจพื้นที่) การทำ POE จะเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างผู้ประเมินผลกับองค์กร ผู้ประเมินจะเป็นผู้กำหนดวิธีการ กำหนดระยะเวลาในการทำวิจัย ศึกษาบริบทและประวัติความเป็นมา บางกรณี การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นภายหลัง จากการประเมินได้ ซึ่งผลที่ได้จะมีความถูกต้องและเป็นไปได้ในการที่ใช้เป็นข้อเสนอแนะบางประการ การทำ POE จำเป็นต้องศึกษาถึงประวัติความเป็นมาที่เกี่ยวข้องและควรศึกษาก่อนที่จะเข้าทำการประเมิน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทต่างๆ ไป ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น (Craig, 1980)

องค์ประกอบที่เป็นส่วนหนึ่งของการเข้าถึงในการเก็บข้อมูลเบื้องต้น คือ ศึกษาสภาพแวดล้อมของผู้ใช้อาคาร ลักษณะทางกายภาพและลักษณะทางสังคมของโครงการที่จะประเมิน เช่น คุณภาพของการออกแบบทั้งหมด สภาพแวดล้อมโดยรวม องค์ประกอบของสภาพอาคารที่เป็นอยู่ รวมถึงเป้าหมายขององค์กร ความจำเป็นและรูปแบบในการติดต่อสื่อสารกันภายในอาคาร ศึกษากิจกรรมที่เกิดขึ้น ศึกษาความสัมพันธ์กันและบริบททางกายภาพ คือ พื้นที่โดยรอบของผู้ใช้งานและรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ศึกษาการจัดการพื้นที่สำหรับกิจกรรม เป็นข้อมูลที่จะชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ และศึกษาบริบทของประวัติความเป็นมาทางสังคมซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Craig, 1980)

2. การออกแบบงานวิจัย กล่าวถึงการพัฒนาวิธีการ POE คือ การตอบสนองเป้าหมายของการวิจัยผู้ประเมินควรจะทบทวนถึงจุดมุ่งหมายของการทำ POE ว่าสามารถสร้างความรู้ทางด้านจิตวิทยาสภาพแวดล้อมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่ การพัฒนากลยุทธ์ ซึ่งมีพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้ได้คือ การทดสอบภาคสนาม การศึกษาภาคสนาม การสร้างแบบจำลองทางคอมพิวเตอร์ ทฤษฎีที่สอดคล้องกับการวิจัย สัมภาษณ์ด้วยปากเปล่า การจัดแบ่งงาน การทดลองและการสร้างแบบจำลอง วิธีการดังกล่าวจะช่วยในการแก้ปัญหาภาคสนามได้ กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง การสุ่มตัวอย่างเป็นการสร้างโอกาสและสร้างความแตกต่างให้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะถูกเลือก การพัฒนาวิธีการออกแบบงานวิจัยมีพื้นฐานคือ การสัมภาษณ์ การจดบันทึก การสังเกต การถ่ายภาพ แจกแบบสอบถาม การทดสอบตรวจสอบ ข้อมูลอ้างอิง และข้อมูลทางสถิติของจำนวนประชากร การทดสอบเบื้องต้น (Pre-testing) ผู้ประเมินควรทำแบบสอบถามและเครื่องมืออื่นๆ ให้สมบูรณ์เพื่อช่วยในการชี้เฉพาะถึงปัญหาที่จำเป็นหลักการทดลองใช้เครื่องมือ คือ เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และช่วยทำให้หลีกเลี่ยงการเก็บข้อมูลเกินความจำเป็น การทดลองการใช้เครื่องมือเป็นมาตรฐานของการประเมิน การทดลองใช้ 2-3 ครั้ง ช่วยให้แน่ใจว่าข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นมีความถูกต้อง และทำให้ผู้ประเมินได้รับความคุ้นเคยกับกระบวนการ และวิธีการเพิ่ม

ประสิทธิภาพของการประเมินด้วย ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการปฏิบัติจะถูกนำมาใช้สำหรับควบคุมคุณภาพ (Quality Control) และกำจัดข้อมูลที่ใช้ไม่ได้ในภายหลัง ข้อมูลจะต้องได้รับการตรวจสอบตั้งแต่เริ่มต้นเก็บข้อมูลจริง และข้อมูลที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์จะถูกทิ้งไป นอกจากนี้ควรจำกัดงบประมาณสำหรับการวิจัยด้วย การออกแบบงานวิจัยรวมถึงการจำกัดเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้ประเมินควรเลือกใช้ข้อมูลให้เหมาะสม (Wolfgang et.al., 1988)

3.การเก็บข้อมูลเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ผู้ประเมินต้องไปอยู่ในอาคารที่จะทำการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูล เช่น การสำรวจอาคาร แจกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ที่มีการเตรียมข้อคำถามไว้หรือสังเกตการณ์อย่างเป็นแบบแผน ที่จะทำให้ค้นพบรูปแบบพฤติกรรมของผู้ใช้งาน ผู้วิจัยหรือผู้ประเมินต้องระมัดระวังในการประเมิน เพื่อลดผลกระทบของการศึกษาที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้อาคาร หรือที่เรียกว่า “Hawthorne Effect” ความสำคัญของการประเมินจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร ความคาดหวังและความคาดหวังว่าเงื่อนไขต่างๆ ในการทำงานจะได้รับการปรับปรุง ผู้ใช้อาคารและองค์กรอาจมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารอื่นเนื่องมาจากผู้ประเมิน ผลจากการศึกษาอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นภายในอาคารที่ถูกประเมิน ปฏิกริยา ที่ตอบสนองนี้เป็นสิ่งที่ยากในการป้องกันหรือหาเอกสารเพื่อทำการสนับสนุนเนื่องจากการคาดการณ์พฤติกรรมต่างๆที่อาจเกิดขึ้นก่อนที่จะประเมิน

4.การวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาของการทำ POE มักเกิดจากผู้ประเมินไม่เข้าใจวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามมีหลักสำคัญสองสามประการที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ควรวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลที่ง่ายก่อนไปสู่ข้อมูลที่ซับซ้อน หากเป็นข้อมูลที่มีตัวแปรเชิงปริมาณที่หลากหลาย ควรพิจารณาตัวแปรเดี่ยว ก่อนที่จะไปวิเคราะห์ตัวแปรที่ซับซ้อน และการวิเคราะห์ควรจะช่วยให้ผู้ประเมินเข้าใจถึงโครงสร้างของข้อมูล (Wolfgang et.al., 1988)

5.การนำเสนอข้อมูล ผู้ประเมินควรนำเสนอข้อมูลในหลายๆทาง หัวข้อของเรื่องที่แตกต่างกันควรมีการนำเสนอที่แตกต่างกันด้วย (Wolfgang et.al., 1988)

2.4 แนวความคิดและทฤษฎีด้านกรอบการเคลื่อนไหวของร่างกาย

วิธีการประเมินขนาดพื้นที่ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การวัดขนาดพื้นที่ที่รอบๆการเคลื่อนที่ของคนในการทำกิจกรรมใดๆหรือ Body Motion Envelop (BME) วิธีนี้จะศึกษาร่วมกับการวัดปัจจัยของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้งาน โดยกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการส่งผ่าน (Transaction) ของพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม พฤติกรรมของคนจะเป็นอย่างไรเกิดจากการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนๆนั้นกับสภาพแวดล้อมรอบๆตัวเขา

หรืออีกนัยหนึ่งคือคนย่อมมีผลต่อพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อปัจจัยทั้งสองด้วยการประเมินจะวิเคราะห์ผลทั้ง 3 ปัจจัยโดยศึกษาถึงลักษณะท่าทางของกิจกรรมที่ทำในสภาพการณ์จำลองที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน

วิธี Body Motion Envelop (BME) เป็นเครื่องมือในการวัดขนาดพื้นที่รอบๆการเคลื่อนที่ของคนในการทำกิจกรรมใดๆ บีเอ็มอีจะใช้ในการวัดปริมาณความแตกต่างระหว่างความต้องการพื้นที่ที่วัดได้สำหรับกิจกรรมของผู้ใช้และขนาดที่สภาพแวดล้อมมีอยู่ที่เป็นพื้นที่ที่เพียงพอหรือไม่

เมื่อสภาพแวดล้อมเข้าไปเกี่ยวข้องกับเคลื่อนไหวของร่างกายคน จึงต้องทำความเข้าใจผลของการเคลื่อนไหวซึ่งมาจากการทำกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมนั้นแตกต่างกันไปจากลักษณะการเคลื่อนไหวของร่างกาย เรียกว่า Actones ส่วนลำดับของกิจกรรมที่เป็นไปตามรูปแบบของพฤติกรรม เรียกว่า งาน (Task) เช่น เมื่อเอาเอกสารออกจากตู้เก็บเอกสาร เราอาจใส่มันคืนไปและหมุนเก้าอี้ นั่ง ยืนหมุนตัวไปยังตู้เอกสาร เดินไปเปิดตู้เลือกแฟ้มหมุนตัวกลับไปนั่งโต๊ะ เดินกลับ นั่งลง หมุนเก้าอี้และย้ายตัวไปที่โต๊ะทำงาน งานย่อยๆเหล่านี้เป็นกิจกรรม เช่นเดียวกับกิจกรรมที่จัดชุดการเคลื่อนไหวร่างกายอื่นๆ เช่น การเคลื่อนไหวของศีรษะ แขน มือ และขา ซึ่งก็คือ Actones ส่วน “งาน” จะมีความสัมพันธ์กับเป้าหมายของคนมากกว่า “Actones” และจะอยู่ในวงจำกัดของพื้นที่ที่เดี่ยวนั้นคือศูนย์กลางของร่างกายที่กิจกรรมและงานเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของร่างกายไปสู่ที่ใหม่ สามารถสังเกตได้จากภายนอก เช่น การเดินจะมีการเคลื่อนไหวของแขนขาซ้ำๆกัน เมื่อสังเกตจะเห็นว่าเป็นการซ้ำๆกันอย่างง่าย ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมหรืองาน วงของการเคลื่อนไหวนี้คือ Actones และเรียกการเคลื่อนไหวของร่างกายนี้ว่า กิจกรรมการเดิน

ดังนั้นในทุกๆกิจกรรมของคนจะมีขอบเขตของปริมาตรพื้นที่ที่เรียกว่า บีเอ็มอี (Body Motion Envelop - BME) คือ เหมือนมีกิจกรรมต่างๆเกิดขึ้นในถุงพลาสติกซึ่งภายในมีพื้นที่มากพอที่สามารถให้กิจกรรมสำเร็จได้ และลักษณะรูปร่างของถุงนี้สามารถนำไปประเมินพื้นที่ที่น้อยที่สุด สำหรับการเคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมใดๆถ้าการเคลื่อนไหวในกิจกรรมนั้นเป็นไปในทางเดียวกัน ตำแหน่งเดียวกันทุกครั้ง ดังนั้นบีเอ็มอีก็สามารถที่จะกำหนดรูปร่างที่ชัดเจนได้แน่นอน

สิ่งที่เป็นตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญต่อการวัด คือ เป้าหมายของพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่จัดขึ้น กล่าวคือ ในการวัดต้องมีการกำหนดเป้าหมายของกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อสามารถจัดองค์ประกอบของกิจกรรมและจัดบันทึกเป็นการเคลื่อนไหวหลายรูปแบบที่สามารถสังเกตได้

สำหรับกระบวนการวิเคราะห์การสภาพแวดล้อม เพื่อศึกษาความต้องการทางด้านปริมาณเชิงพื้นที่ที่เหมาะสม สำหรับพื้นที่ที่มีข้อจำกัด ที่ไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของคนมี 3 ประเภท ตามจุดประสงค์ต่างๆกัน ดังนี้ ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรม, รูปร่างของพื้นที่ที่เหมาะสม และสภาพแวดล้อมที่มีผลโดยตรงกับกิจกรรม ทำได้โดยการหาพื้นที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรมโดยวงรอบพื้นที่ที่ร่างกายเคลื่อนไหว เช่น ในการสำรวจโดยรถเข็นเปลนอน โดยการเคลื่อนที่โดยมีขนาดพื้นที่

จำกัดแคบที่สุด และสามารถทำกิจกรรมได้สมบูรณ์ และผลการวัดจะออกมาในรูปของภาพตัดฉาก แพลนเสนอระยะในแกน X (แนวนอน) และระยะในแกน Y (แนวตั้ง)

2.5 แนวความคิดเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม

2.5.1 แนวคิดการใช้รูปภาพ Stimuli และระดับความซับซ้อน

ในส่วนนี้เป็นการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวคิด และแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย และวิธีการในการวิจัย ซึ่งนำเอางานวิจัยที่ศึกษาด้วยวิธีการใช้รูปภาพเป็นตัวกระตุ้นในการประเมิน และการศึกษาความแตกต่างของความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล มีดังนี้ คือ

- การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสิ่งกระตุ้น (Stimuli) ที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติ การแก้ปัญหาทางงานออกแบบ เป็นการคิดงานออกแบบ โดยใช้สิ่งกระตุ้นด้วยรูปภาพที่เป็นภาพถ่าย และภาพสเก็ตด้วยมืออย่างหวิคๆเป็นเครื่องมือ ในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นเฉพาะการออกแบบด้วยการมองสิ่งที่แสดงอยู่ เห็นได้ว่าผลงานของนักออกแบบที่ทำงานในสภาพแวดล้อมที่สิ่งเร้าในแต่ละแบบแตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเร้านี้มีอิทธิพลต่อการทำงานออกแบบ ขอบเขตในการชี้วัด คือ การใช้งานได้จริง ความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนางานออกแบบ ด้วยกลุ่มผู้ร่วมการทดลองเป็น นักศึกษาศาสนาสถาปัตยกรรมศาสตร์และออกแบบอุตสาหกรรมถูกตั้ง โจทย์เพื่อแก้ปัญหาของงานออกแบบทั้ง 2 ชิ้นนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกัน กลุ่มเป้าหมายจะได้ โจทย์ที่แก้ปัญหาทางงานออกแบบ 2 ชิ้น ซึ่งการทดลองถูกแบ่งเป็น 2 โจทย์ คือ โจทย์ที่หนึ่ง คือ กล้องซ็อกโกแลต โจทย์ที่สอง คือ ที่กอดน้ำสำหรับดื่ม กลุ่มเป้าหมาย 36 คน ชาย 20 คน และหญิง 16 คน อายุ 21-26 ปี ทั้งหมดเป็น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และมีสตูดิโอที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 3 แบบ ผู้ร่วมการทดลองถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มๆละ 12 คน แต่ละกลุ่มจะถูกทดสอบในสภาวะที่แตกต่างกัน 3 แบบ ค้นพบอาจเป็น ได้ว่าสิ่งกระตุ้นมีผลกระทบต่อ การแก้ปัญหา ก่อนการออกแบบ แต่ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ต้องการแก้ปัญหา (Gabriela Goldschmidt and Maria Smolkov, 2006)

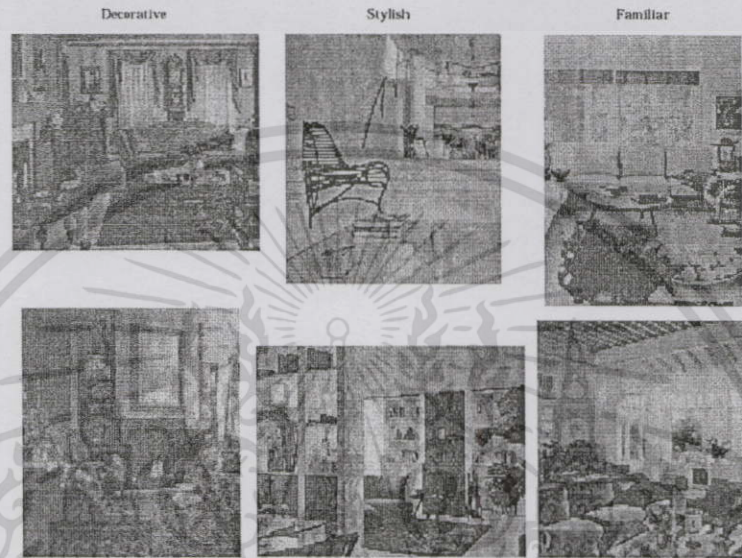
- การศึกษาเกี่ยวกับการประเมินสภาพแวดล้อมด้วยรูปภาพ และความแตกต่างของความคิดในแต่ละบุคคล ซึ่งการศึกษานี้เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นภัย ของที่ตั้งบริษัท หรือโรงงานอุตสาหกรรม โดยการวิเคราะห์จากภาพถ่ายของที่ตั้งบริษัท หรือโรงงานนั้น ธนาคารจะใช้วิธีนี้ในการตรวจสอบ เพื่อเป็นข้อตัดสินใจ เกี่ยวกับเครดิตในการตกลงทำประกัน โดยการสร้าง stimuli แล้วทดสอบโดยใช้ปัจจัย 7 ประเด็น คือ ความสว่าง, โครงสร้าง, ภาพรวมทั้งหมด, ทันสมัย, กำแพง, ขอบรั้ว, ความใหม่ของที่ตั้ง โดยใช้ผู้ร่วมการทดลองจำนวน 54 คน ครั้งหนึ่งเป็นนายธนาคาร และอีกครึ่งหนึ่งเป็นนักศึกษา ซึ่งเป็นตัวแทนด้านบุคคลและสังคม โดยการแสดงภาพถ่ายจำนวน 21 ภาพ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการทดลองทั้งหมด 54 คน ชาย 41 คน และหญิง 13 คน ในการตอบแบบสอบถามโดยการให้คะแนนเป็นระดับโดยการแยกระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในการทดสอบครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างแต่อย่างใดในการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องภัยหรือความเสี่ยงของภาพถ่าย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษา 25 คน นายธนาคาร 29 คน ขั้นตอนการทดลองคือการตรวจเช็คสภาพแวดล้อมที่เป็นภัย จากภาพถ่ายของที่ตั้งบริษัท / โรงงานอุตสาหกรรม โดยผู้ร่วมการทดลอง เป็นการทดลองแบบกึ่งทดลอง โดยการแบ่งผู้ร่วมการทดลองเป็น 2 กลุ่ม เพื่อยืนยันระดับของสภาพแวดล้อมที่เป็นภัย ผู้ร่วมทดลองต้องตอบแบบสอบถาม โดยใช้ สเกล 7 ระดับ 1=ต่ำ, 7=สูง กับภาพถ่าย 15 ภาพแรก ในแบบสอบถามฉบับสั้นๆ ตามลำดับ สำหรับอีก 6 ภาพ ผู้ร่วมทดลองต้องสามารถอธิบายภาพ ค้นพบว่านายธนาคาร พบว่าทั้งสองกลุ่มมีการประเมินความเสี่ยงที่แตกต่างกัน และลักษณะของสิ่งกระตุ้นไม่คงที่ มีความหลากหลายและเด่นแต่โดยลักษณะของที่ตั้ง ไม่ใช่โดยบุคคล ผู้วิจัยได้พิสูจน์กลุ่มตัวอย่างและสิ่งกระตุ้น สิ่งที่ต้องเพิ่มหรือลดการรับรู้ทางสภาพแวดล้อมที่เสี่ยง ลักษณะของบุคคลไม่สำคัญ พบว่ามาตรวัดที่จะเป็นเครื่องมือฝึกหัดบุคคลที่ต้องเป็นผู้ตัดสินใจหรือเป็นผู้ประเมินด้านความเสี่ยงของที่ตั้งและสภาพแวดล้อม การวิจัยต้องพิสูจน์สิ่งกระตุ้น (Stimuli) ให้มากขึ้น เพื่อการรับรู้ถึงอิทธิพลของความเสี่ยง และเพื่อการวิเคราะห์ที่เชื่อมต่อกันระหว่างลักษณะของที่ตั้งและสิ่งกระตุ้น (Olaf Weber, 2001)

- การศึกษาเกี่ยวกับการทดสอบการยอมรับและตอบสนองต่อห้องรับประทานอาหาร และห้องรับแขก ของบุคคลในที่อยู่อาศัยด้วยการประเมินรูปภาพห้องในแบบต่างๆ ซึ่งทำการทดลอง 2 ครั้ง การทดลองที่หนึ่ง ประกอบด้วยผู้ร่วมทดลองที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรี 19 คน จากหลักสูตรจิตวิทยาสังคม มหาวิทยาลัยโตรอนโต เป็นเพศหญิง 14 คน ชาย 5 คน ร่วมประเมินภาพถ่ายตัวอย่าง 37 ภาพ ซึ่งเป็นภาพห้องรับประทานอาหาร และห้องรับแขกที่เลือกจากการออกแบบตกแต่งของอเมริกา และหนังสือนิตยสารการตกแต่ง (ดูภาพที่ 2.4) นักศึกษาร่วมประเมินให้คะแนนแบ่งเป็น 7 ระดับ ของภาพ 9 รูปแบบ ได้แก่ คิงเดิม-ทันสมัย, ชอบ-ไม่ชอบ, เป็นทางการ-ไม่เป็นทางการ, คู่กัน-ไม่คู่กัน, เรียบง่าย-ซับซ้อน, ร้อน-เย็น, กระตุ้นเร้าใจ-น่าเบื่อ, เป็นระเบียบ-ไม่เป็นระเบียบ, อยากรู้อยู่-ไม่อยากรู้อยู่ โดยวิเคราะห์ปัจจัยออกเป็น 3 ด้าน คือ การตกแต่ง (Decorative), ความทันสมัย (Stylish) และความคุ้นเคย (Familiar) จากกลุ่มเป้าหมายค้นพบว่าทำให้เกิดความรู้สึกว่า การพิจารณา cognitive ส่วนการทดลองที่สอง เป็นการหาผลกระทบของความเสี่ยงของที่มีความสัมพันธ์กันในการตอบสนองกับรูปแบบห้องที่จำแนกออกเป็น 3 แบบ ภาพถ่ายตัวอย่างที่เป็นสิ่งเร้าประกอบด้วย 2 กลุ่ม (A และ B) รวม 12 ภาพ ผู้ร่วมทดลองเป็นเพศชาย 24 คน และเพศหญิง 24 คน จากหลักสูตรจิตวิทยาสังคม มหาวิทยาลัยโตรอนโต เป็นผู้ร่วมประเมินความรู้สึกจากการดูภาพห้องจำนวน 12 ภาพ และให้วิจารณ์แต่ละห้องโดยให้ค่าคะแนน 7 ระดับ และเขียนสรุปอธิบายจินตนาการของแต่ละช่วงที่จะใช้ห้องเพื่อทำประโยชน์ในด้านใด และแสดงการรับรู้ในรายละเอียดต่างๆของแต่ละห้อง ลำดับคะแนน (scale rating) ความรู้สึก จะทำก่อนหรือหลังการบรรยายสิ่งที่พิจารณา จากผลการทดลองที่สองพบว่าใน 7 scale ปัจจัย Personally Involved มีความสัมพันธ์กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเชื่อในความเป็นส่วนบุคคลของผู้อยู่อาศัยและความเกี่ยวเนื่อง ปัจจัยความชอบ สัมพันธ์กับความสวยงามและความน่าอยู่ และปัจจัยบอกถึงสังคม สัมพันธ์กับบอกความเป็นตัวตน และความยากต่อการอธิบาย สิ่งที่ทำนายได้ดีที่สุดในการปรารถนาที่จะอยู่อาศัยคือการรู้สึกถึงความงามและความผูกพันส่วนบุคคล ส่วนมากจะชอบห้องที่ให้ความรู้สึกคุ้นเคย ขณะที่การตกแต่งเป็นห้องที่บอกเกี่ยวกับบุคคล (Ute Ritterfeld and Gerald C. Cupchik, 1996)

ภาพที่ 2.4 ภาพตัวอย่างลักษณะการแบ่งประเภทของห้องเป็นแบบ Decorative, Stylish, Familiar

การศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะของสไตล์แบบทรูหรา และสไตล์แบบทั่วไป เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมแห่งที่พักอาศัย และการตอบสนองต่อสไตล์นั้น ระหว่างสถาปนิกและไม่ใช่สถาปนิก ใช้ภาพสไลด์ 40 ภาพ (สไลด์ละ 20 ภาพ) ให้คะแนนในขอบเขตของคุณสมบัติทางกายภาพ กำหนดให้สถาปนิก 20 คน และไม่ใช่สถาปนิก 20 คน การวิจัยนี้ค้นคว้าเกี่ยวกับความแตกต่างของลักษณะแต่ละสไตล์ สถาปัตยกรรมแห่งที่พักอาศัยในสไตล์ทรูหรา (High Style) มีวัสดุอุปกรณ์น้อยกว่า, มีคอนกรีตมากกว่า, รูปแบบง่ายๆ, มีสีชาวมก และทางเข้าไม่อยู่ตรงกลาง พวกเขาพิจารณาว่ามีความซับซ้อน, สมัยใหม่ และน่าตื่นตึ่ง ส่วนสถาปัตยกรรมแห่งที่พักอาศัยในสไตล์ทั่วไป (Popular Style) มีลักษณะที่ใช้วัสดุมากกว่า, อยู่ในแนวนอน, มีหลังคาจั่ว, มีกรอบหน้าต่างชัดเจน, ทางเข้าอยู่ตรงกลาง และใช้สีแบบโทนร้อน สถาปนิกประเมินสไตล์ทรูหราว่ามีความชัดเจน, น่าชื่นชมยินดี, ผ่อนคลาย และมีความหมาย แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มชอบความสมัยใหม่ และความชัดเจน แต่กลุ่มที่ไม่ใช่สถาปนิกนิยมความเรียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง่าย และมีลักษณะแบบต่างๆไป ขณะที่กลุ่มสถาปนิกชอบความซับซ้อน และลักษณะแบบหรรษา (Kimberly Devlin and Jack L. Nasar, 1989)

- การศึกษาการถอดรหัสสถาปัตยกรรมใหม่ แบบตัวอย่างนำเข้าสู่การเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกความงามประเมินด้านความงามเกี่ยวกับด้านหน้าของตัวอาคาร เปรียบเทียบปัจจัย 59 อย่าง จากอาคาร 42 อาคาร โดยวัดเรื่องของอารมณ์และการรับรู้ กับความงามโดยทั่วไป ระหว่างสถาปนิกและบุคคลทั่วไป ลักษณะกายภาพและพื้นฐานอารมณ์และความรู้สึกบอกถึงความแตกต่างของการประเมินด้านความงามด้านหน้าของอาคารระหว่างสถาปนิกและบุคคลทั่วไป โดยมีตัวชี้วัด 59 ปัจจัย กับอาคารสำนักงานสมัยใหม่ขนาดใหญ่ 42 อาคาร โดยแยกตามอาคารที่มีผลกระทบกับอารมณ์ และคุณภาพความงามสากลโดยสถาปนิกและบุคคลทั่วไป การประเมินของสองกลุ่มแสดงออกถึงความชื่นชม ยินดี (แต่ไม่แสดงออกถึงการกระตุ้น หรือตื่นเต้นเร้าใจ) แต่ทั้งสองกลุ่มมีการประเมินความรู้สึกที่ต่างกันโดยสิ้นเชิง การมองเห็นเป็นสิ่งที่อาจอธิบายได้ถึงการประเมินด้านความงามของสถาปนิกกับบุคคลทั่วไปที่ต่างกัน

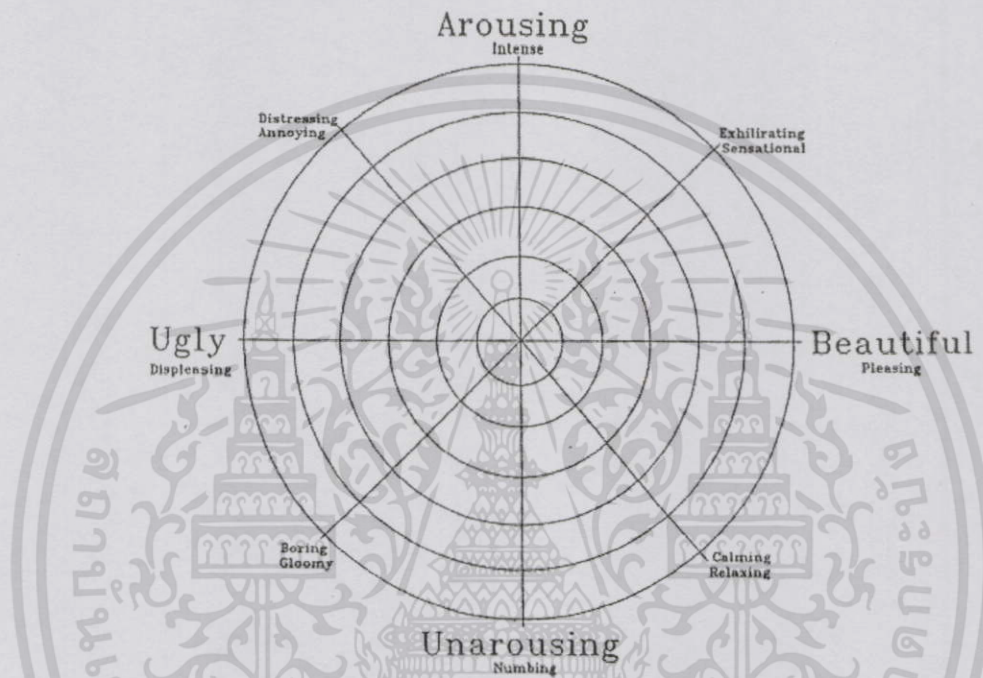

ภาพที่ 2.5 ภาพตัวอย่างลักษณะอาคารที่ใช้ในการประเมินและได้รับการชื่นชม

ในงานวิจัยนี้เครื่องมือการวัดที่เป็นมาตรฐานที่เป็นแบบอย่างสากลถูกใช้ในการพิจารณา ระดับของแต่ละอาคาร ซึ่งมีการวัด 10 ระดับ (Scale) เริ่มจากกำหนดที่ระดับ 1 เป็นสถาปัตยกรรมที่ขบเคี้ยว หรือน่ากลัว และกำหนดที่ระดับ 10 เป็นสถาปัตยกรรมที่ขบเคี้ยวหรือน่าชื่นชม ยินดี เครื่องมือวัดความชื่นชม ยินดี (pleasure) และการกระตุ้น (arousal) ถูกพัฒนาขึ้นโดย Mehrabian

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ Russell (1974) ลักษณะเป็นแผนภาพกราฟฟิค (graphic circumplex) และถูกทำให้สมบูรณ์ ถูกต้องอีกครั้ง โดย Russell, Weiss, และ Mendelsohn (1989) และนำออกมาสำหรับการแบ่งระดับ ความต้องการวัดสิ่งต่างๆ (ดูภาพที่ 2.6) การวัดความชื่นชม ยินดี (pleasure) ถูกแสดงในแกน แนวนอน โดยเริ่มจากระดับจากความน่าเกลียด (ไม่พอใจ) จนถึงสวยงาม (เป็นที่พอใจ) และการวัด การกระตุ้น (arousal) ถูกแสดงในแกนแนวตั้ง โดยเริ่มจากระดับการกระตุ้นมาก (ตื่นเต้นมาก) จนถึง ไม่กระตุ้น (เฉยชา)

ภาพที่ 2.6 แสดงเครื่องมือ Emotion Circumplex ใช้ประเมินถึงความรู้สึกชื่นชมยินดี (Pleasure) และความกระตุ้น (Arousal) ของตนเองต่อแต่ละสิ่งที่ต้องการวัด

จากภาพที่ 2.6 เครื่องมือการวัดความประทับใจแห่งสถาปัตยกรรม เป็นตัวบ่งชี้ถึงความ ประทับใจแต่ละสิ่งก่อสร้างทำได้โดยการทำเครื่องหมายสำหรับแต่ละอาคารที่พรรณนาความ ประทับใจของตนเองไม่มีคำตอบที่ถูกต้องจริง ต้องพิจารณาอาคารตามที่สะดวกใจ ถ้าใกล้ศูนย์กลางมาก ตรงกับความไม่ค่อยประทับใจเท่าที่ควร ไกลจากศูนย์กลาง นั่นคือยืนยันความประทับใจมาก ถ้าพบ ว่าอาคารสวยงามมาก ต้องทำเครื่องหมายไปในทางขวา ถ้าพบว่าอาคารน่าเกลียด ควรทำ เครื่องหมายไปทางด้านซ้าย ถ้าพบว่ามันกระตุ้นหรือตื่นเต้นมาก (คนละส่วนจากสวย/ไม่สวย) ทำ เครื่องหมายไปทางด้านบน ถ้าพบว่ามันเฉยๆหรือไม่เกิดการกระตุ้น ให้ทำเครื่องหมายไปทางด้าน ล่างแผนภาพวงกลมสามารถบ่งชี้ที่หลากหลายของความประทับใจ, เช่นว่าต้องการความรวดเร็ว (นั่น คือความสวยงามคู่กับการกระตุ้น) หรือต้องการความเงียบสงบ (นั่นคือ ความสวยงามคู่กับไม่เกิด

การกระตุ้น) เป็นต้น (Robert Gifford, Donald W. Hine, Werner Muller-Clemm, D'Arcy J. Reynolds, JR. and Kelly T. Shaw, 2000)

- การศึกษาวัดการรับรู้ สถาปัตยกรรม Modern และ Post-Modern ประเมินอาคาร 24 หลัง โดยอาศัยงานจัดลำดับ มาตรฐานได้ในหลายมิติ เปรียบเทียบสถาปนิกกับนักบัญชี จัดลำดับรูปภาพ พบว่า สถาปัตยกรรม Post-Modern จะถูกออกแบบให้สื่อการรับรู้สำหรับคนทั่วไป แต่นักบัญชีไม่รับรู้เรื่องความแตกต่างของอาคาร ใดเลย โดยการวิจัยเน้นกระบวนการวิจัยแบบการจัดลำดับภาพ (Linda Groat, 1982)

- การศึกษาการรับรู้ด้านการมองเห็นและการฟังเป็นส่วนของการช่วยเหลือในการรับรู้สภาพแวดล้อม เป็นการประเมินเกี่ยวกับการมองเห็นและการได้ยินเพื่อทราบว่าสิ่งใดมีผลต่อการศึกษาสภาพแวดล้อมได้มากกว่า โดยแสดงวิธีทัศนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่มีทั้งภาพและเสียง เป็นเครื่องมือ มีผู้ร่วมทดลอง 70 คน ผลลัพธ์ชี้ให้เห็นว่าการพิจารณาถึงความชื่นชม ยินดีนั้น การมองเห็นนั้นมีผลมากกว่าการได้ยิน สัญญาณการมองเห็นและการได้ยินไม่เหมาะสมกับการพิจารณาในด้านการกระตุ้น ความไวของเสียงไม่ปรากฏอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการมองเห็น (Robert Gifford and Cheuk Fan Ng, 1982)

สรุปในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำเอาวิธีการใช้รูปภาพเป็นสิ่งเร้าและแนวทางการสร้างสเกลวัดระดับความพึงพอใจเป็นเครื่องมือการวิจัย โดยการใช้อุปกรณ์ที่สร้างขึ้น เนื่องจากสามารถสื่อได้โดยตรงกับความรับรู้ของผู้ร่วมทดลอง โดยในขั้นตอนที่ทดสอบการรับรู้ด้วยการหาค่าระดับความนิยม ใช้ทัศนียภาพเป็นภาพเขียนที่สร้างด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ได้จากผลของการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่และจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบของงานสถาปัตยกรรมที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ทั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามเพื่อสำรวจระดับความนิยมของรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) และรูปแบบผังพื้นที่กับกลุ่มผู้ร่วมทดลอง นอกจากนี้จากการศึกษาได้นำเอาความแตกต่างของลักษณะบุคคล ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างสถาปนิกกับบุคคลทั่วไป ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงผู้วิจัยนำเอาประเด็นของการประเมินด้านความรู้สึก โดยอ้างอิงจากการรับรู้ของพื้นที่ภายในนำมาใช้เป็นตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient)

2.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในที่อยู่อาศัย

แนวคิดนี้นำมาเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความชอบของผู้อยู่อาศัย ได้แก่ ทฤษฎีความพึงพอใจของเซลเลย์ (1973) ซึ่งว่าด้วยความรู้สึก 2 แบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทุกชนิดของมนุษย์ตกอยู่ในความรู้สึก 2 แบบนี้ ความรู้สึกทางบวกคือความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้น แล้วทำให้เกิดความสุข เป็นความสุขระบบย้อนกลับ คือความสุขสามารถ

ทำให้เกิดความสุขเพิ่มขึ้นได้อีก (Shelley and Honikman, 1975) อาจกล่าวได้ว่าความชอบก็เป็นความรู้สึกทางบวก ให้ผลด้านความพึงพอใจกับมนุษย์ได้

สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกหรือสร้างความพึงพอใจให้มนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร (Resource) หรือสิ่งเร้า (Stimuli) การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ จะเป็นการศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นที่ต้องการที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจและความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด เมื่อมีการจัดทรัพยากรที่มีอย่างถูกต้องเหมาะสม

สภาพแวดล้อมทางกายภาพก็เป็นทรัพยากรของระบบความพึงพอใจอย่างหนึ่ง ดังนั้นการออกแบบสภาพแวดล้อม คือการตัดสินใจจัดทรัพยากรที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่อย่างใดจึงจะทำให้เกิดความพึงพอใจได้

การวิจัยนี้นำแนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกทางบวกทางลบมาเป็นแนวทางในการทำแบบสอบถาม ส่วนของแบบสอบถามในส่วนแรก เกี่ยวกับความนิยมต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศของกลุ่มผู้ใช้บริการ โดยการเปรียบเทียบระหว่างภาพทั้งสองภาพตามตัวชี้วัดในด้านความรู้สึกแต่ละด้าน ซึ่งภาพทั้งสองมีความแตกต่างกันตามแต่ละปัจจัย ส่วนนี้เป็นการสอบถามโดยให้ใส่เครื่องหมายในช่องค่าระดับความชอบระหว่างทั้งสองภาพชอบแบบใดมากกว่า ส่วนของแบบสอบถามในส่วนสุดท้าย เกี่ยวกับความนิยมต่อความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้บริการ โดยการเปรียบเทียบระหว่างผังพื้นที่ทั้งสองรูปแบบที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการจัดพื้นที่ และระยะทางจากพื้นที่สู่อีกพื้นที่หนึ่ง (ภาคผนวก) ทั้งสองส่วนนี้เป็นการสอบถามโดยให้ใส่เครื่องหมายในช่องค่าระดับความชอบระหว่างทั้งสองผังพื้นที่ว่าชอบแบบใดมากกว่า เมื่อได้ผลแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.5.3 การรับรู้สภาพแวดล้อม (เชิงบวก)

การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งมีข้อจำกัดบางส่วนจากแนวความคิดในการออกแบบโรงพยาบาล ตามกฎเกณฑ์ภายใต้การกำกับโดยกองแบบแผน สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข คือเรื่องประโยชน์ในการใช้สอยอาคาร ได้แก่ ลักษณะองค์กร และสภาพแวดล้อมภายในอาคาร เช่น แสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์ สี เสียง อุณหภูมิและความชื้น การหมุนเวียนอากาศ ป้ายบอกทางและความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้และสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ที่จะต้องศึกษาถึงการรับรู้ของผู้ใช้อาคาร ตามที่ วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร (2541 : 62-63) ได้แบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลในการรับรู้สภาพแวดล้อมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ คือ บุคคลรับรู้สภาพแวดล้อมในฐานะของข่าวสาร การรับรู้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีต และขึ้นอยู่กับความต้องการตามความจำเป็นหรือเป้าหมายและการให้คุณค่า โดยมนุษย์จะปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับกิจกรรมของตน หรือไม่ถ้าไม่สามารถปรับสภาพแวดล้อมได้ ก็จะปรับตนเองรับสภาพแวดล้อมนั้น แต่สภาพแวดล้อมเป็นส่วนสนับสนุนหรือเป็นผู้เห็นชอบในการกระทำพฤติกรรม ที่ถือเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ แต่ก็ไม่ใช่

สาเหตุโดยตรงและสาเหตุระหว่างกลางของพฤติกรรม แต่มันทำให้เกิดสถานการณ์เห็นชอบหรือคัดค้านต่อพฤติกรรม (Carol M. Werner. 1987) ก็กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการกระทำต่อกันและความพอใจ คือ อิทธิพลจากตัวบุคคลเอง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และลักษณะของกิจกรรมและการกระทำต่อกัน และได้แสดงตัวกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน (วิมลสิทธิ์ หรยางกูร . 2541 : 2-6) คือ

1) ตัวกำหนดทางด้านมนุษย์ (Personal) ได้แก่ อิทธิพลทางด้านสรีรวิทยา (Biology) อิทธิพลทางด้านบุคลิกภาพ (Personality) อิทธิพลทางด้านสังคม (Social and Role) และอิทธิพลทางด้านวัฒนธรรม (Culture)

2) ตัวกำหนดทางด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ โอกาสของสภาพแวดล้อม คุณสมบัติต่างๆของสภาพแวดล้อมในการสื่อสาร และตำแหน่ง (ระยะและทิศทาง)

แนวความคิดในการจัดการเชิงพื้นที่และการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทั้งสองแนวความคิดนั้นยังต้องนำมาศึกษาร่วมกัน เพื่อหาความต้องการทางด้านกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร และนำมาเปรียบเทียบกับความพึงพอใจของผู้ใช้อาคาร ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ พวงเพชร โชติยานนท์ และอรุษา นววง (2542) ได้กล่าวสรุปแนวความคิดด้านความพึงพอใจทางการรับบริการรักษาพยาบาล ว่ามีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อโรงพยาบาล อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ประสบการณ์ในการรับบริการ และคุณภาพของการบริการรักษาพยาบาล คล้ายกับที่ Roderrick J. Lawrence (1987:154-167) ได้แยกอิทธิพลในการตัดสินใจของบุคคลออกเป็น

1) มิติด้านสังคมประชากรและวัฒนธรรม ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา บทบาททางสังคม ค่านิยมทางสังคม ศาสนา

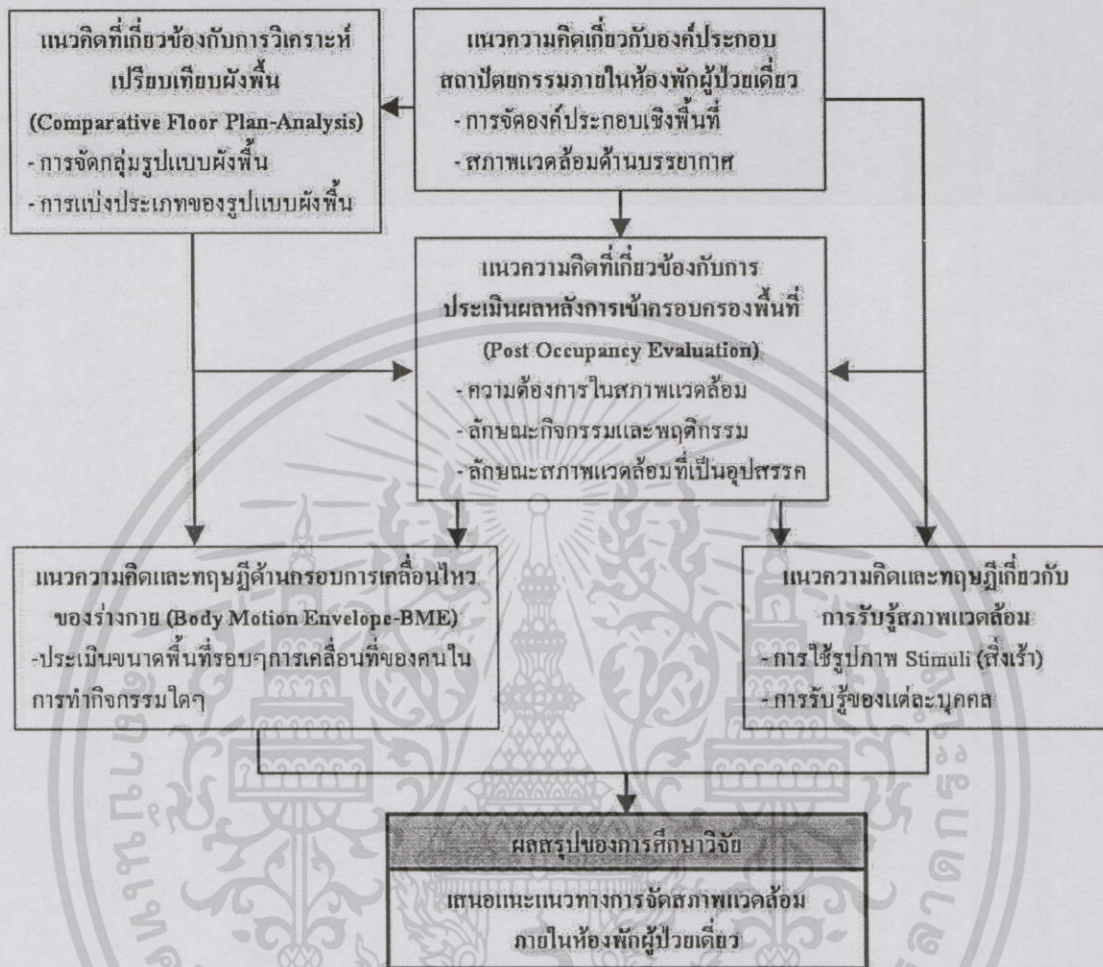
2) มิติด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ รายจ่าย และเงินออม

ทั้งมิติเหล่านี้ล้วนมีการพิสูจน์ และวิจัยถึงความสัมพันธ์กับความพึงพอใจว่ามีความสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลในกลุ่มปัจจัยเหล่านี้เป็นข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้รับบริการ เพื่อเป็นฐานในการศึกษาต่อสำหรับผู้สนใจ

2.6 กรอบการเชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งทำส่วนหลักๆประกอบด้วย แนวความคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสถาปัตยกรรม, แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่, แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่, แนวความคิดและทฤษฎีด้านกรอบการเคลื่อนไหวของร่างกาย และแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม เพื่อนำข้อสรุปเรียบเรียงให้ได้ผลสรุปที่เป็นวัตถุประสงค์สุดท้ายของการศึกษาคั้งนี้ คือ การเสนอแนะรูปแบบการ

จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบการเชื่อมโยงวรรณกรรมสู่ผลสรุปของการศึกษาได้ดังนี้

ภาพที่ 2.7 แสดงการเชื่อมโยงกรอบวรรณกรรมสู่ผลสรุปของการศึกษาวิจัย

2.7 สรุปการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยทำการสรุปประเด็นของแนวคิดที่นำมาใช้ดังนี้ แนวคิดส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษเดี่ยว ปัจจัยสำคัญในการออกแบบคือสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งาน และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ประกอบด้วย ประเด็นที่ศึกษาสองประเด็นหลัก คือ การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ในด้านบรรยากาศ (Ambient) เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบต่างๆของการออกแบบ เพื่อให้ได้ปัจจัยขององค์ประกอบที่เป็นมาตรฐานในการนำไปเป็นส่วนประกอบของแบบสอบถามในการวิจัย

2. แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ศึกษาการจัดองค์ประกอบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว รูปแบบผังพื้นที่ เพื่อทราบถึงลักษณะของกิจกรรมและการใช้พื้นที่ ขนาดพื้นที่ที่ใช้สอย ขนาดของแต่ละพื้นที่ และขนาดและจำนวนเครื่องเรือน นำไปสู่การจัดกลุ่มและแบ่งประเภทเพื่อหารูปแบบผังพื้นที่ที่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง ที่จะนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการวิจัยเพื่อศึกษาหาขนาดและที่ตั้งของพื้นที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรม

3. แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ เพื่อทราบถึงความต้องการ, ลักษณะกิจกรรมและพฤติกรรมที่มีผลเชิงพื้นที่ และลักษณะสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อผู้ใช้งาน เพื่อเป็นแนวทางในการทำเครื่องมือการวิจัย

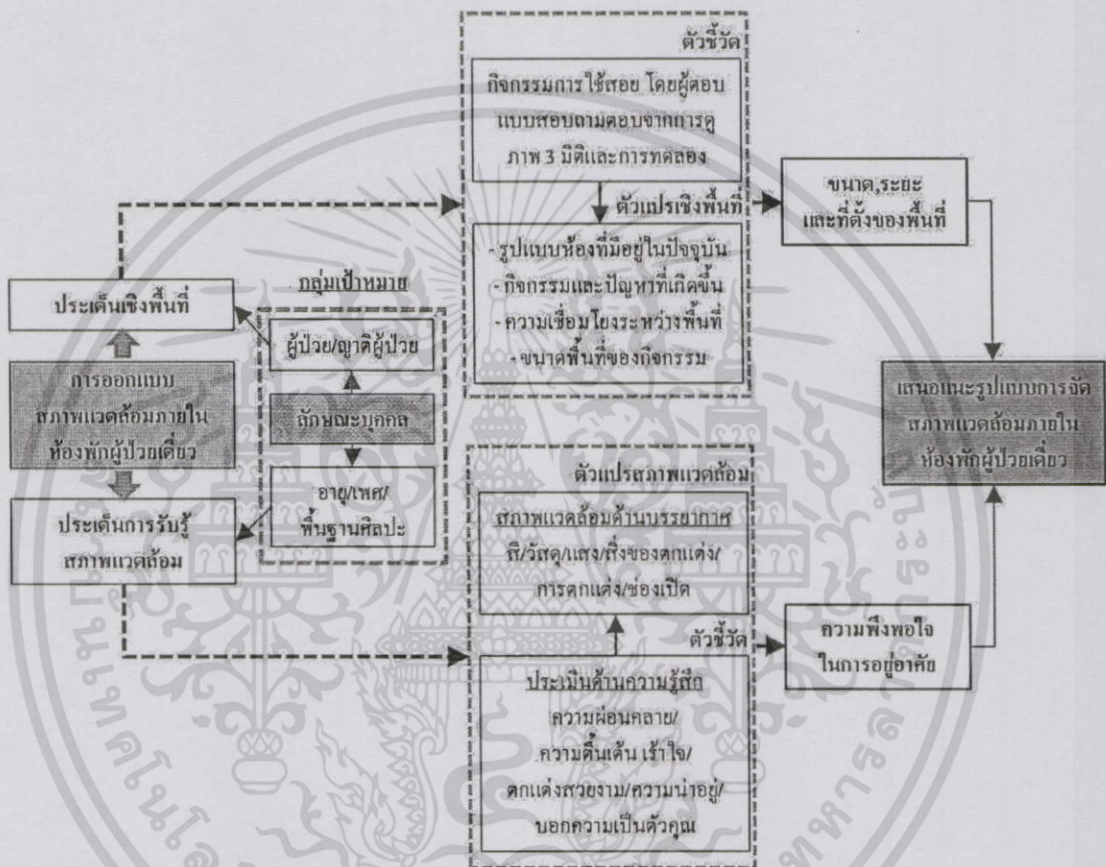
4. แนวความคิดและทฤษฎีด้านกรอบการเคลื่อนไหวของร่างกาย เป็นการประเมินขนาดพื้นที่รอบๆการเคลื่อนที่ของคนในการทำกิจกรรมใด หรือ Body Motion Envelope (BME) นำไปสู่การทดลอง เพื่อทราบถึงขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม

5. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม เพื่อหาวิธีการใช้เครื่องมือในการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ นำมาใช้ในการออกแบบเครื่องมือและตัวชี้วัดของการวิจัยนี้ ซึ่งมีงานวิจัยที่ใช้วิธีการนำรูปภาพเป็นเครื่องมือในการหาคำตอบจากกลุ่มตัวอย่าง และการใช้สเกลวัดระดับเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการใช้สิ่งเร้าเป็นเครื่องมือในการวิจัยที่ผ่านมามีผลในการสื่อความรู้ที่รับรู้ของคนได้ดี การวิจัยนี้จึงนำวิธีการที่ใช้รูปภาพสี่ประกอบแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อศึกษาความแตกต่างของลักษณะบุคคลจากการศึกษางานวิจัยยังพบว่ากลุ่มสถาปนิกและบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน รวมถึงศึกษาหาประเด็นสำหรับเป็นตัวชี้วัดในการประเมินด้านความรู้สึกรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย

2.8 ตัวแปรจากกรอบทฤษฎี

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ได้นำมาสรุปเป็นกรอบแห่งนิยามด้านปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว มีวิธีในการศึกษา 2 ประเด็น คือ 1) ประเด็นเชิงพื้นที่ เพื่อทราบถึงรูปแบบห้องพักที่มีอยู่ในปัจจุบัน, ลักษณะกิจกรรม พฤติกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้น, ความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่, ขนาดพื้นที่ของกิจกรรม มีจุดประสงค์เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ให้ได้ลักษณะรูปแบบลักษณะผังพื้นที่ดีในแง่ตำแหน่งที่ตั้งและขนาดเชิงพื้นที่ที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมของผู้ใช้งาน 2) ประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม เพื่อทราบถึงการรับรู้ของแต่ละบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีจุดประสงค์เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ให้ได้ลักษณะรูปแบบ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ที่พึงประสงค์ ซึ่งต้องพิจารณาร่วมกับลักษณะบุคคลร่วมด้วย ได้แก่ การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ที่พิจารณาร่วมกับลักษณะบุคคลที่มีความแตกต่างกันในด้านการเป็นผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย และการรับรู้สภาพแวดล้อม พิจารณาร่วมกับลักษณะบุคคลที่มีความแตกต่างกันทางด้านอายุ เพศและพื้นฐานศิลปะ นำผลการวิเคราะห์ทั้งส่วนนี้มาประกอบกันและสรุปเพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.8 แสดงผังเชื่อมโยงกรอบการวิจัย และการเชื่อมโยงตัวแปร

จากกรอบการวิจัยและการเชื่อมโยงตัวแปรข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นเชิงพื้นที่ และประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม และสามารถบอกได้ถึงตัวแปรของการวิจัยครั้งนี้ ได้ 2 ประเภท คือ ประเภทแรกตัวแปรที่เป็นปัจจัยของการศึกษาหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ในประเด็นเชิงพื้นที่ ที่คือ รูปแบบผังพื้นที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน แบ่งประเภทของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, กิจกรรมและปัญหาหรืออุปสรรคในสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในห้องพัก

ผู้ป่วยเดี่ยว, ความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้งของเฟอร์นิเจอร์หรือเครื่องเรือน และระยะระหว่างจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่ และขนาดพื้นที่ของแต่ละกิจกรรม ส่วนในประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม คือ กระบวนการรับรู้สภาพแวดล้อมทางกายภาพทางด้านบรรยากาศ (Ambient) และประเภทที่สองตัวแปรที่ทำการศึกษหรือตัวแปรตาม (dependent Variables) ในประเด็นเชิงพื้นที่ คือ ขนาด ระยะ ที่ตั้งของพื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งาน ส่วนในประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม คือ ความพึงพอใจในการอยู่อาศัย เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว เมื่อได้ตัวแปรจึงได้กำหนดนิยามด้านมโนทัศน์จากกรอบทฤษฎีเป็นนิยามด้านปฏิบัติการและองค์ประกอบในการชี้วัด ได้ตามตารางดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงสรุปนิยามด้านมโนทัศน์-ด้านปฏิบัติการ-ตัวชี้วัด และเครื่องมือในการวิจัย

ตัวแปรแนวความคิด	ตัวแปรปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย			
			ทบทวนวรรณกรรม	การจัดกลุ่ม การสำรวจ, การจัดกลุ่ม	การสัมภาษณ์	การทดลอง BME แบบสอบถาม, Stimuli
1. การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่	1.1 รูปแบบผังพื้นที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน แบ่งประเภทของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว	- การแบ่งประเภทและการจัดกลุ่มจากความเหมือนและความแตกต่างของผังพื้นที่, พื้นที่ใช้สอย	☺			
	1.2 กิจกรรม, ปัญหา หรืออุปสรรคในสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว	- ลักษณะพฤติกรรมของผู้ใช้งาน - ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่และทางเข้า, ความสัมพันธ์ของกิจกรรมภายในห้อง, องค์ประกอบเชิงพื้นที่, ทางสัญจร, พื้นที่ใช้สอย และระยะห่าง, สภาพแวดล้อมทางด้านบรรยากาศ - ลักษณะร่องรอยต่างๆที่เกิดจากอุปสรรคในการทำกิจกรรม เช่น รอยชน รอยดลอก	☺	☺		
	1.3 ความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้งของเฟอร์นิเจอร์ หรือเครื่องเรือน และระยะระหว่างจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่	- ลักษณะของบุคคลในแง่ของผู้รับบริการ แบ่งออกเป็น ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย - ความเหมาะสมของพื้นที่กับกิจกรรม				☺
	1.4 ขนาดพื้นที่ของแต่ละกิจกรรม	- ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้งาน 1. ความกว้างของช่องทางสัญจร 2. ระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวาง 3. ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง 4. พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน 5. ขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ				☺

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวแปรแนวความคิด	ตัวแปรปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย			
			ทบทวนวรรณกรรม	การสำรวจ, การจัดกลุ่ม	การสัมภาษณ์	การทดลอง BME แบบสอบถาม, Stimuli
2. การรับรู้ สภาพแวดล้อม	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านบรรยากาศ (Ambient) <u>ปัจจัยด้านสี</u> แบ่งเป็น - โทนสี,ค่าของสี <u>ปัจจัยด้านวัสดุ</u> แบ่งเป็น - วัสดุพื้น, วัสดุกรุผนัง, สีและ วัสดุของเฟอร์นิเจอร์ <u>ปัจจัยด้านแสง</u> - แสงประดิษฐ์ <u>ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง</u> แบ่งเป็น - รูปภาพติดผนัง, ต้นไม้, โคมไฟ ตั้งโต๊ะ <u>ปัจจัยด้านการตกแต่ง</u> แบ่งเป็น - รูปแบบ, สไตล์ <u>ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด</u> - รูปแบบของช่องหน้าต่าง	- ระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ด้วย Semantic Differential Scale จากการประเมินด้านความรู้สึก แบ่งออกเป็น 5 ด้าน 1. ความผ่อนคลาย 2. ความตื่นเต้น เร้าใจ 3. ตกแต่งสวยงาม 4. ความน่าอยู่ 5. บอกความเป็นตัวคุณ			😊	😊

จากเนื้อหาโดยรวมและข้อสรุปจากแนวความคิดและนิยามด้านปฏิบัติการที่บอกถึงตัวแปร
ที่ได้ในบทนี้ เพื่อเป็นโครงร่างกำหนดวิธี, ขั้นตอนในการศึกษาวิจัย และสร้างเครื่องมือในการเก็บ
ข้อมูลในบทต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, ศึกษาสภาพแวดล้อมกายภาพห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย , หาข้อสรุปแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพ เกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบงานสถาปัตยกรรม ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ สามารถสรุปประเด็นในการศึกษา ดังต่อไปนี้

การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษา ใน 2 ประเด็นหลัก คือ หนึ่งประเด็นเชิงพื้นที่ เพื่อทราบถึง ที่ตั้ง ขนาด และระยะ ตัวแปรที่ทำการศึกษาในประเด็นนี้ ได้แก่ ศึกษารูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน และทำการจำแนกประเภทตามข้อจำกัดของพื้นที่, ศึกษากิจกรรม พฤติกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, ศึกษาตำแหน่งที่ตั้งและความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ของแต่ละกิจกรรม, ศึกษาหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้งานในแต่ละกิจกรรม และสองประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม เพื่อทราบถึงการยอมรับของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตัวแปรที่ทำการศึกษาในประเด็นนี้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) 6 ด้าน คือ สี วัสดุ แสง สิ่งของตกแต่ง การตกแต่ง และการเจาะช่องเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งสองประเด็นที่เป็นจุดประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ ต่อไปนี้จะกล่าวในรายละเอียดของแต่ละหัวข้อ

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว โดยวิธีการศึกษาทั้งข้อมูลจากเอกสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลโดยการสำรวจภาคสนาม ร่วมกับการประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การวิจัยแบบกึ่งทดลอง และการทดสอบด้วยแบบสอบถามที่มีรูปภาพประกอบ การวิจัยนี้จึงมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นด้วยการทบทวนวรรณกรรม ทำการศึกษาเบื้องต้นจากเอกสารค้นคว้าทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสองส่วน คือ ส่วนแรกเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ ส่วนที่สองเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อทราบถึงตัวแปรและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ทำการศึกษาเบื้องต้นกับรูปแบบของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่มีอยู่ในปัจจุบัน จาก การสำรวจจากแบบแผน กระทรงงสาธารณสุข และสำนักงานแพทย์ เพื่อทำการจำแนกประเภท

และเพื่อหากลุ่มตัวอย่างรูปแบบผังพื้นห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ขั้นตอนที่ 3 ทำการประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสังเกต สัมภาษณ์ ถ่ายภาพ วัดขนาดพื้นที่ และจัดบันทึก เพื่อทราบถึงลักษณะทางกายภาพของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, ลักษณะกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน, ลักษณะสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย และความต้องการในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว เพื่อสร้างเครื่องมือในการทดลอง

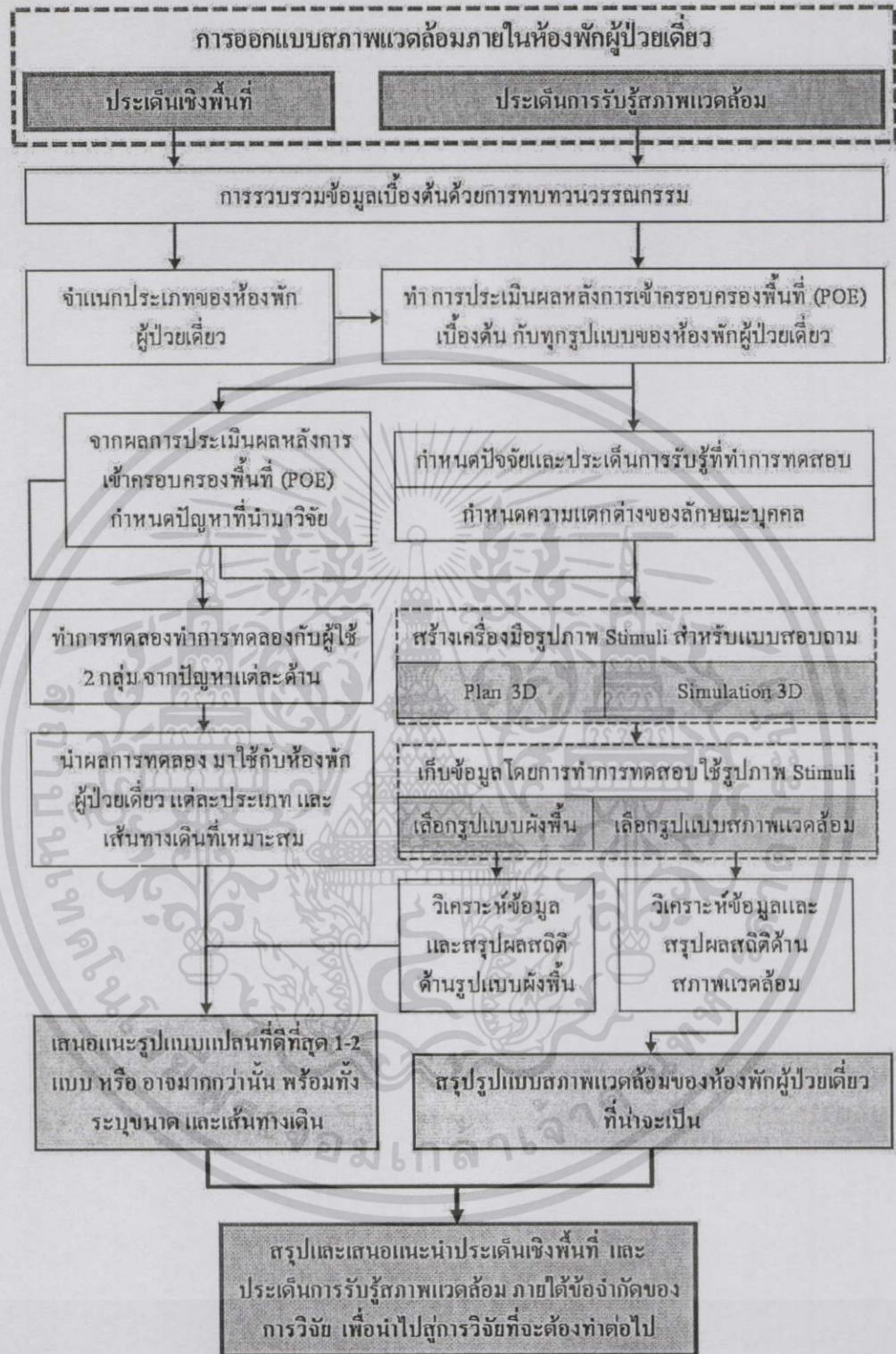
ขั้นตอนที่ 4 เมื่อทราบถึงลักษณะสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวแล้ว จึงทำการทดลอง เพื่อทราบถึงขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในแต่ละกิจกรรม ของผู้ใช้งาน ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ รวมถึงการสร้างเครื่องมือโดยใช้รูปภาพ Stimuli (Plan 3d) ประกอบกับแบบสอบถามที่มีลักษณะไปในเชิงเปรียบเทียบ ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้รับบริการ โดยใช้รูปภาพประกอบแบบสอบถาม เพื่อทดสอบหาความเหมาะสมของที่ตั้งและความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรมของผู้รับบริการ

ขั้นตอนที่ 5 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง โดยวิธีบีเอ็มอี หรือ Body Motion Envelop-BME และการวัดขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่ถึง 3 มิติ ในการรายงานผลการทดลอง เพื่อทราบถึงขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมที่มีผลเชิงพื้นที่ โดยเสนอแนะเป็นปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำ และยังสามารถทำกิจกรรมได้อย่างปลอดภัยและเสร็จสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม มาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS – Statistic Package for the Social Science เพื่อหาค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์แบบที (t-test)

ขั้นตอนที่ 6 เมื่อทราบถึงขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในแต่ละกิจกรรม และตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ในส่วนต่างๆภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แล้ว จึงศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อม ด้วยการสร้างเครื่องมือโดยใช้รูปภาพ Stimuli (Simulation 3d) ประกอบกับแบบสอบถามที่มีลักษณะไปในเชิงเปรียบเทียบ ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้รับบริการ เพื่อทราบถึงการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ขั้นตอนที่ 7 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม มาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS – Statistic Package for the Social Science เพื่อหาค่าเฉลี่ย และทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance; Anova)

ขั้นตอนที่ 8 สรุปผลเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ภาพที่ 3.1 เชื่อมโยงกระบวนการวิจัย

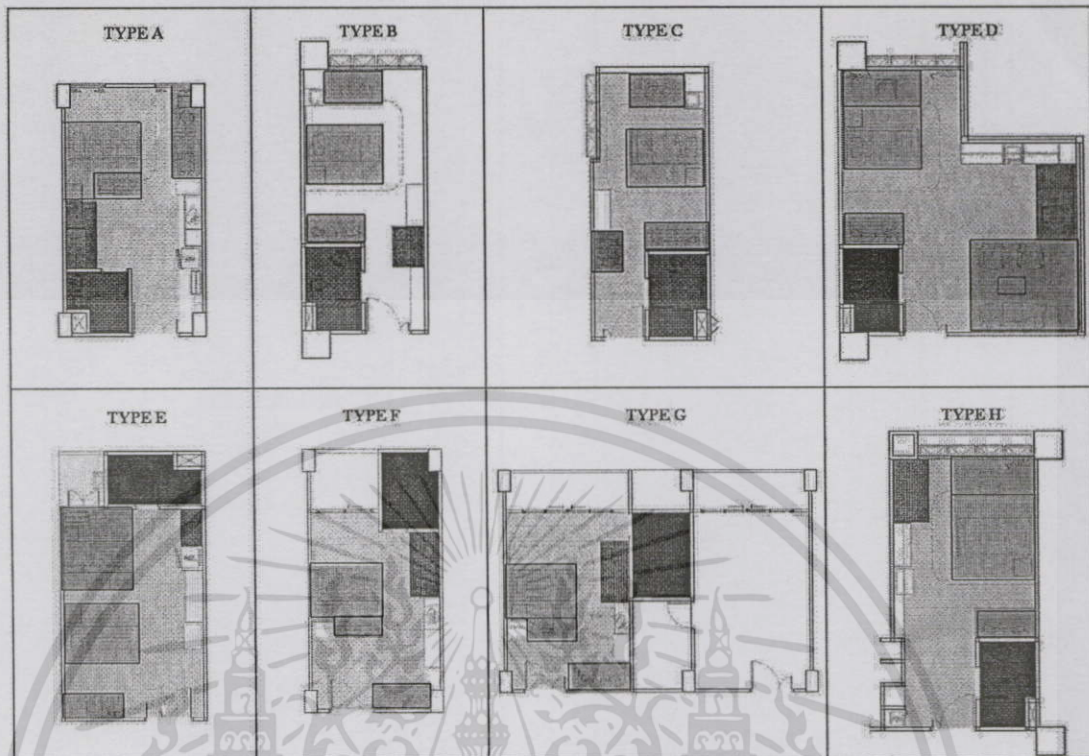
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

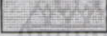
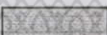

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว และ 2) ประเภทกลุ่มบุคคล สามารถอธิบายรายละเอียด ได้ดังนี้ คือ

1. ประเภทรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในโรงพยาบาลรัฐทั่วไป จะมีการแบ่งจำนวนเตียง ต่อห้องไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับโรงพยาบาลและประเภทของผู้ป่วย แต่ส่วนใหญ่จะมีห้องพักแบบประเภทเตียงรวมค่อนข้างมากเตียงเดี่ยวจะมีน้อย ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่ใช้สอยของโรงพยาบาลทั่วไป ส่วนห้องพักผู้ป่วยในแบ่งเป็น เตียงผู้ป่วยสามัญ 75% ของจำนวนเตียงทั้งหมด และเตียงผู้ป่วยพิเศษ 25% ของจำนวนเตียงทั้งหมด (โครงการพัฒนาระบบบริการของสถานพยาบาลและหน่วยงานสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค, 2533) ขอบเขตการวิจัยจะมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะห้องพักผู้ป่วยที่เป็นเตียงเดี่ยว ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ จากการสำรวจเบื้องต้น พบรูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว จำนวน 8 รูปแบบ ซึ่งทั้งหมดนี้มีความแตกต่างในเรื่องของการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ (Floor Plan Configuration) จึงทำการหาพื้นที่ใช้สอยที่มีอยู่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ของแต่ละผังพื้นที่แตกต่างกันได้ 5 ส่วนดังนี้ คือ

- 1) ส่วนทางเข้า และทางสัญจร (Entrance / Circulation)
- 2) ส่วนพักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม (Living Area)
- 3) ส่วนแต่งตัว (Dressing Area)
- 4) ส่วนพักของผู้ป่วย (Patient Area)
- 5) ส่วนห้องน้ำ (WC.)

- ส่วนทางเข้าและทางสัญจร (Entrance/Corridor)
- ส่วนพักของผู้ป่วย (Patient Area)
- ส่วนพักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม (Living Area)
- ส่วนแต่งตัว (Dressing Area)
- ส่วนห้องน้ำ (Wc.)

ภาพที่ 3.2 แสดงผังพื้นรูปแบบห้องพักรักษาผู้ป่วยเดี่ยว

เมื่อทราบถึงความแตกต่างกันในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ (Floor Plan Configuration) ของทั้ง 5 ส่วน ภายในรูปแบบผังพื้นที่ทั้ง 8 รูปแบบแล้ว จะพบว่ามีความแตกต่างกัน ในเรื่องของ ตำแหน่งการจัดวางในแต่ละพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การแบ่งกลุ่มและหารูปแบบผังพื้นที่เพื่อเป็นตัวแทน ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 8 ประเด็น ดังนี้ คือ

- 1) ตำแหน่งของห้องน้ำ คือ อยู่บริเวณด้านหน้าติดประตูทางเข้าออกห้องพัก และอยู่บริเวณ ด้านหลังหรือด้านในสุดของห้อง

- 2) ตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม คือ อยู่บริเวณตรงข้ามปลายเตียงผู้ป่วย และอยู่บริเวณด้านข้างด้านหนึ่งของเตียงผู้ป่วย
- 3) จำนวนที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม คือ หนึ่งจุด และสองจุด
- 4) ตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว คือ อยู่บริเวณด้านเดียวกับเตียงผู้ป่วย และอยู่บริเวณตรงข้ามปลายเตียงผู้ป่วย ซึ่งจำแนกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ อยู่ริมทางเดินบริเวณทางเข้า และไม่อยู่ริมทางเดินบริเวณทางเข้า
- 5) ตำแหน่งตู้เสื้อผ้า คือ อยู่ใกล้โต๊ะแต่งตัว และไม่ใกล้โต๊ะแต่งตัว
- 6) ตำแหน่งเตียงผู้ป่วย คือ อยู่ด้านเดียวกับประตูเข้า และไม่ได้อยู่ด้านเดียวกับประตูทางเข้า
- 7) หน้าต่างของห้องพัก คือ อยู่ที่ผนังด้านหลังของห้องพัก และอยู่ที่ผนังด้านข้างของห้องพัก
- 8) ภายในห้องน้ำ สามารถแยกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้
 - ขนาดรูปร่างของห้องน้ำ คือ รูปร่างห้องเป็นสี่เหลี่ยมด้านเท่า และรูปร่างห้องยาว
 - ระดับพื้น คือ ภายในห้องน้ำมีธรณี และภายในห้องน้ำไม่มีธรณี
 - ลักษณะอ่างล้างหน้า คือ แบบลอยตัว และแบบฝังเคาน์เตอร์
 - ลักษณะการเปิดบานประตู แบ่งกลุ่มตามขนาดรูปร่างของห้องน้ำ คือ รูปร่างห้องเป็นสี่เหลี่ยมด้านเท่า บานเปิดเข้าอยู่ติดชิดริมผนัง และรูปร่างห้องยาว ซึ่งจำแนกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ บานเปิดเข้าอยู่ติดชิดริมผนัง และบานเปิดเข้าอยู่ตรงกลางผนัง
 - ที่ตั้งของประตูห้องน้ำ คือ บานเปิดเข้าติดชิดริมผนัง และบานเปิดเข้าอยู่ตรงกลางผนัง

ตารางที่ 3.1 แสดงการแบ่งประเด็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ใช้สอย

ประเด็นความแตกต่าง ของแต่ละพื้นที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กิจกรรมและผลต่อ การเคลื่อนไหว ร่างกาย (BME)
1. ตำแหน่งของห้องน้ำ	อยู่ด้านหน้า	อยู่ด้านหลัง	มีผล
2. ตำแหน่งที่พักผ่อน ของญาติและผู้มาเยี่ยม	ตรงข้ามเตียงผู้ป่วย	ด้านข้างเตียงผู้ป่วย	มีผล
3. จำนวนที่พักผ่อน ของญาติและผู้มาเยี่ยม	1 จุด	2 จุด	ไม่มีผล
4. ตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว	ด้านเดียวกับเตียงผู้ป่วย	ตรงข้ามเตียงผู้ป่วย	ไม่มีผล
	อยู่ตรงข้ามเตียงผู้ป่วย ริมทางเดินบริเวณ ทางเข้า	อยู่ตรงข้ามเตียงผู้ป่วย ไม่อยู่ริมทางเดินบริเวณ ทางเข้า	มีผล
5. ตำแหน่งตู้เสื้อผ้า	ใกล้โต๊ะแต่งตัว	ไม่ใกล้โต๊ะแต่งตัว	ไม่มีผล
6. ตำแหน่งเตียงผู้ป่วย	อยู่ด้านเดียวกับประตู	ไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู	มีผล
7. หน้าต่างของห้องพัก	ด้านหลังของห้อง	ด้านข้างของห้อง	ไม่มีผล
8. ภายในห้องน้ำ			
- ขนาดรูปร่างของห้องน้ำ	รูปร่างห้องสี่เหลี่ยม	รูปร่างห้องยาว	มีผล
- ระดับพื้น	มีธรณี	ไม่มีธรณี	
- ลักษณะอ่างล้างหน้า	แบบลอยตัว	แบบฝังเคาน์เตอร์	
- ลักษณะการเปิดประตู			
1) รูปร่างห้องสี่เหลี่ยม	บานเปิดเข้าชิดริมผนัง	-	
2) รูปร่างห้องยาว	บานเปิดเข้าชิดริมผนัง	บานเปิดเข้าอยู่กลางผนัง	
- ที่ตั้งของประตูห้องน้ำ	บานเปิดเข้าชิดริมผนัง	บานเปิดเข้าอยู่กลางผนัง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 3.1 แสดงให้เห็นถึงการแบ่งกลุ่มของแต่ละผังพื้น ตามประเด็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ โดยการคัดเลือกเฉพาะประเด็นที่มีผลต่อกิจกรรมและผลต่อการเคลื่อนไหวร่างกาย (BME) เพื่อทำการทดลองหาพื้นที่ที่เหมาะสมในแต่ละบริเวณดังกล่าวต่อไป นั่นคือ จัดกลุ่มในแต่ละผังพื้นที่มีลักษณะความแตกต่างของแต่ละประเด็นในแต่ละกลุ่มซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบและรวบรวมผังพื้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเพื่อที่จะหารูปแบบผังพื้นที่ครอบคลุม (Cover) ในองค์ประกอบเชิงพื้นที่มากที่สุด เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างผังพื้น

ตารางที่ 3.2 แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างรูปแบบผังพื้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในส่วนเฉพาะห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ประเด็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
1. ตำแหน่งของห้องน้ำ	อยู่ด้านหน้า	อยู่ด้านหลัง
Type	A,B,C,D,G,H	E,F
2. ตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม	ตรงข้ามเตียงผู้ป่วย	ด้านข้างเตียงผู้ป่วย
Type	A	B,C,D,E,F,G,H
3. ตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว	อยู่ริมทางเดินบริเวณทางเข้า	ไม่อยู่ริมทางเดินบริเวณทางเข้า
Type	A,D,E,F,G,H	B,C
4. ตำแหน่งเตียงผู้ป่วย	อยู่ด้านเดียวกับประตู	ไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู
Type	E,F,G	A,B,C,D,H

จากตารางที่ 3.2 พบว่ารูปแบบผังพื้น Type A ,B และ E สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจาก Type A มีตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณส่วนด้านหน้าของห้อง ซึ่งใกล้กับทางเดินภายในอาคาร ที่พักผ่อนของญาติ / ผู้ที่มาเยี่ยมไข้ อยู่บริเวณตรงข้ามปลายเตียงผู้ป่วย 1 จุด และด้านข้างเตียงอีก 1 จุด โต๊ะแต่งตัวอยู่ใกล้ตู้เสื้อผ้าและฝักเดียวกับเตียงผู้ป่วย และตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยอยู่คนละฝั่งกับประตูทางเข้าออกของห้อง Type B มีตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณส่วนด้านหน้าของห้อง ซึ่งใกล้กับทางเดินภายในอาคาร ที่พักผ่อนของญาติ / ผู้ที่มาเยี่ยมไข้มี 2 จุด ซึ่งอยู่ทั้ง 2 ด้านของเตียง โต๊ะแต่งตัวอยู่ตรงฝั่งข้ามเตียงบริเวณริมทางเดินเข้าออกห้อง เตียงผู้ป่วยอยู่คนละฝั่งกับประตูทางเข้าออก และ Type E ตำแหน่งของห้องน้ำอยู่ด้านในสุดของห้อง ที่พักผ่อนของ

ญาติ/ผู้ที่มาเยี่ยมไข้ อยู่บริเวณด้านหน้าของห้อง อยู่ด้านข้างเตียง และติดผนังด้านหน้าห้อง โตะ
 แฉ่งตัวอยู่ด้านในของห้องติดด้านหน้าของห้องน้ำอยู่ฝั่งตรงข้ามเตียง และตำแหน่งของเตียงผู้ป่วย
 อยู่ด้านเดียวกับประตูทางเข้าออกของห้อง

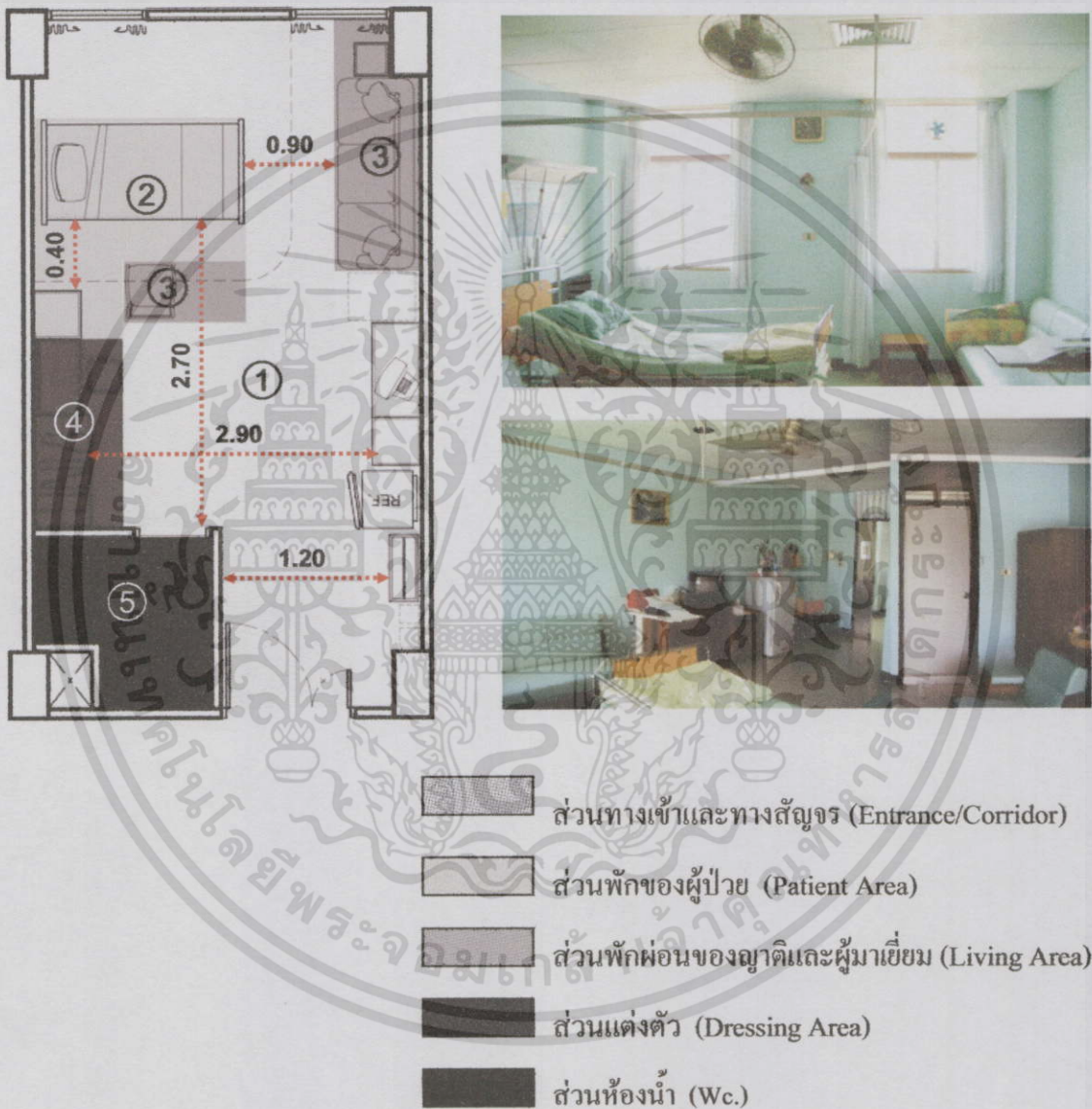
ตารางที่ 3.3 แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างรูปแบบผังพื้นที่มีลักษณะคล้ายคลึงในส่วนเฉพาะห้องน้ำใน
 ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ประเด็นความแตกต่าง ของแต่ละพื้นที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	
1. รูปร่างของห้อง	รูปร่างห้องสี่เหลี่ยม	รูปร่างห้องยาว	
Type	A	B	
2. ลักษณะของอ่างล้างหน้า	แบบลอยตัว	แบบฝังเคาน์เตอร์	
Type	A	B	
3. ระดับพื้น	มีธรณี	ไม่มีธรณี	
Type	B	A	
4. ตำแหน่งบานเปิดประตู	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
	ห้องเหลี่ยมเปิดริม ผนัง	ห้องยาวเปิดกลาง ผนัง	ห้องยาวเปิดริมผนัง
Type	A	B	F, G

จากตารางพบว่ารูปแบบผังพื้น Type A ,B,F และ G สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง
 เนื่องจาก Type A รูปร่างของห้องมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมด้านเท่า (จัตุรัส) อ่างล้างหน้ามีลักษณะเป็น
 แบบลอยตัวไม่มีเคาน์เตอร์ ตำแหน่งติดตั้งสุขภัณฑ์ (ชักโครกและอ่างล้างหน้า) อยู่ฝั่งเดียวกันและ
 ซิดกัน เมื่อเปิดประตูอยู่ด้านขวามือ พื้นภายในมีระดับเท่ากันแต่ส่วนอาบน้ำเป็นพื้นลาดเท ประตู
 ทางเข้าออกเป็นบานเปิดเข้าติดชิดริมผนัง 2) Type B รูปร่างของห้องมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมรูปร่าง
 ยาว (ผืนผ้า) ลักษณะอ่างล้างหน้าฝังลงบนเคาน์เตอร์ ตำแหน่งติดตั้งชักโครกตรงข้ามประตู พื้น
 ภายในมีระดับเท่ากันแต่มีการยกธรณีกันพื้นที่เปียกและแห้งขึ้น 10 cm. ประตูทางเข้าออกเป็นบาน
 เปิดเข้าตรงกลางผนังห้อง 3) Type F,G รูปร่างของห้องมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมรูปร่างยาว (ผืนผ้า)
 ประตูทางเข้าออกเป็นบานเปิดเข้าติดชิดริมผนัง เข้าด้านหน้า และด้านข้าง

จากการศึกษาห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ทั้ง 8 รูปแบบครั้งนี้ จากการแบ่งกลุ่มของแต่ละผังพื้นที่มี
 ลักษณะความแตกต่างของแต่ละประเด็น สามารถคัดเลือกตัวอย่างผังพื้นที่มีลักษณะคล้ายกันและได้
 รูปแบบที่เป็นตัวแทนในแต่ละองค์ประกอบเชิงพื้นที่มากที่สุด เป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง 3 แบบ

ได้แก่ แบบที่ 1 คือ Type A มีตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณส่วนด้านหน้าของห้อง ซึ่งใกล้กับทางเดินภายในอาคาร ที่พักผ่อนของญาติ / ผู้ที่มาเยี่ยมไข้ อยู่บริเวณตรงข้ามปลายเตียงผู้ป่วย 1 จุด และด้านข้างเตียง อีก 1 จุด โต๊ะแต่งตัวอยู่ใกล้ตู้เสื้อผ้าและฝั่งเดียวกับเตียงผู้ป่วย และตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยอยู่คนละฝั่งกับประตูทางเข้าออกของห้อง (ดังภาพที่ 3.3)

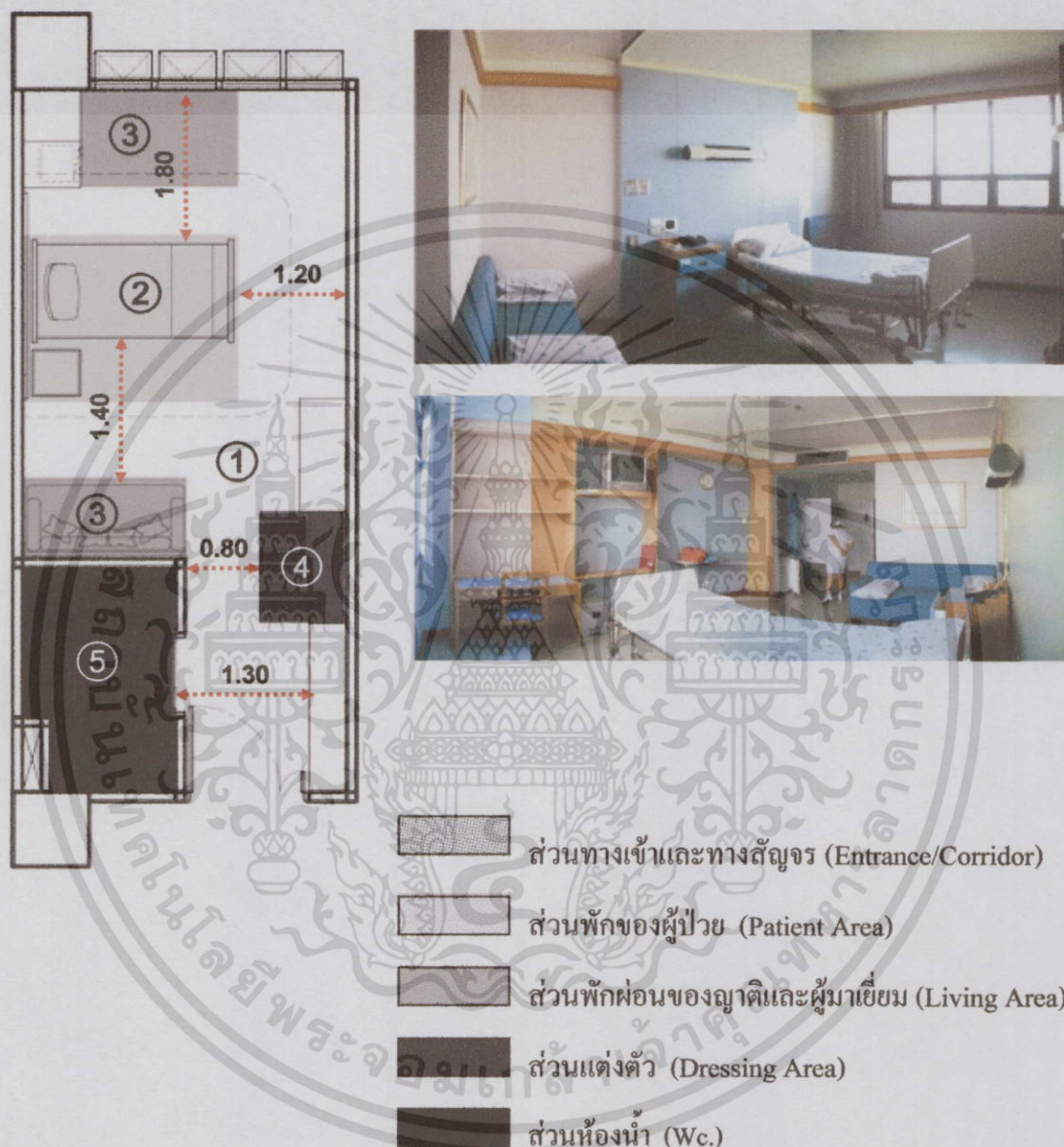

ภาพที่ 3.3 แสดงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ 1

แบบที่ 2 คือ Type B มีตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณส่วนด้านหน้าของห้อง ซึ่งใกล้กับทางเดินภายในอาคาร ที่พักผ่อนของญาติ / ผู้ที่มาเยี่ยมไข้มี 2 จุด ซึ่งอยู่ทั้ง 2 ด้านของเตียง โต๊ะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

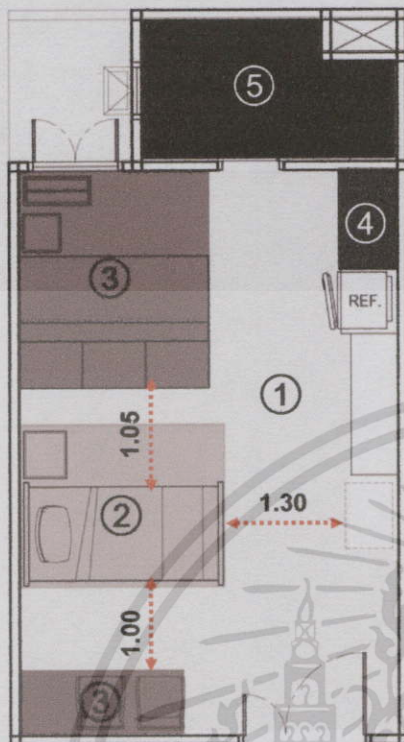
แต่งตัวอยู่ตรงฝั่งข้ามเตียงบริเวณริมทางเดินเข้าออกห้อง เตียงผู้ป่วยอยู่คนละฝั่งกับประตูทางเข้าออก (ดังภาพที่ 3.4)

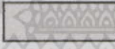

ภาพที่ 3.4 แสดงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ 2

และแบบที่ 3 คือ Type E ตำแหน่งของห้องน้ำอยู่ด้านในสุดของห้อง ที่พักผ่อนของญาติ / ผู้ที่มาเยี่ยม ใช้ อยู่บริเวณด้านหน้าของห้อง อยู่ด้านข้างเตียง และติดผนังด้านหลังห้อง โต๊ะแต่งตัวอยู่ด้านในของห้องติดด้านหน้าของห้องน้ำอยู่ฝั่งตรงข้ามเตียง และตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยอยู่คนละด้านกับประตูทางเข้าออกของห้อง (ดังภาพที่ 3.5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนทางเข้าและทางสัญจร (Entrance/Corridor)
- ส่วนพักของผู้ป่วย (Patient Area)
- ส่วนพักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม (Living Area)
- ส่วนแต่งตัว (Dressing Area)
- ส่วนห้องน้ำ (Wc.)

ภาพที่ 3.5 แสดงสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ 3

2. ประเภทกลุ่มบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งาน ทั้งที่เป็นผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างประเภทกลุ่มบุคคลในการวิจัย จึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลอง ประเมินขนาดพื้นที่รอบอาคารเคลื่อนที่ของคนใน การทำกิจกรรม ในส่วนของประเด็นเชิงพื้นที่ เพื่อการทดลองหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมในแต่ละ กิจกรรมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ประกอบด้วย

กลุ่มผู้ให้บริการ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานจริงในหอผู้ป่วย ได้แก่ พยาบาล ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย เจ้าหน้าที่รถเข็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มผู้รับบริการ เป็นตัวแทนผู้ป่วย คือ บุคคลธรรมดาที่มีร่างกายเป็นปกติ เนื่องจากไม่สามารถใช้ผู้ป่วยที่แท้จริงได้ เพราะอาจเกิดความผิดพลาดและอันตรายระหว่างการทดลอง

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบถึงความต้องการและความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในส่วนนี้เนื่องจากข้อสมมุติฐานของผู้วิจัยที่ว่าทุกคนย่อมมีโอกาสที่จะเจ็บป่วยและเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล และจากแนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (พวงเพชร โชติยานนท์ และอรษา ฉวาง, 2542) ที่ว่าความพึงพอใจจะเป็นไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ คือ อายุ เพศ การศึกษา (อ้างในภานิชิต ลีนิวา, 2546) รวมถึงจากผลการศึกษาของ Robert Gifford, Donald W. Hine, Werner Muller-Clemm, D'Arcy J. Reynolds, JR. และ Kelly T. Shaw พบว่าการรับรู้ระหว่างสถาปนิกกับบุคคลทั่วไป มีการรับรู้ทางการมองเห็นแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เห็นได้ว่าพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ดังนั้นจากแนวคิดและข้อสมมุติฐานดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยแยกกลุ่มจากลักษณะบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้และความพึงพอใจ ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา และพื้นฐานด้านศิลปะ และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาตัวแทนจากการแยกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 มีความรู้และมีพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบ โดยเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี โปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรม และโปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ที่มีอายุตั้งแต่ 18-21 ปี จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 2 มีความรู้และไม่มีพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบ โดยเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี โปรแกรมวิชาอื่นๆทั่วไป ที่มีอายุตั้งแต่ 18-21 ปี จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 3 มีความรู้น้อยและไม่มีพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบ โดยเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างเป็นแม่บ้านทำความสะอาด จำนวน 20 คน

เนื่องจากผู้วิจัยมีความสะดวกในติดต่อสามารถเข้าถึงและควบคุมกลุ่มตัวอย่างได้ง่าย จึงนำเอาตัวแทนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้เป็นนักศึกษาและเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้วิจัยทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนี้ใน 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 เชิงพื้นที่ โดยทดสอบหาความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทราบถึงความต้องการเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งของแต่ละพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ด้วยการแบ่งกลุ่มเป้าหมายตามสถานการณ์การใช้งาน คือ ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย

ประเด็นที่ 2 สภาพแวดล้อม โดยทดสอบการรับรู้ของกลุ่มบุคคล เพื่อทราบถึงความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแบ่งกลุ่มเป้าหมายตามลักษณะบุคคล คือ อายุ เพศ พื้นฐานศิลปะ

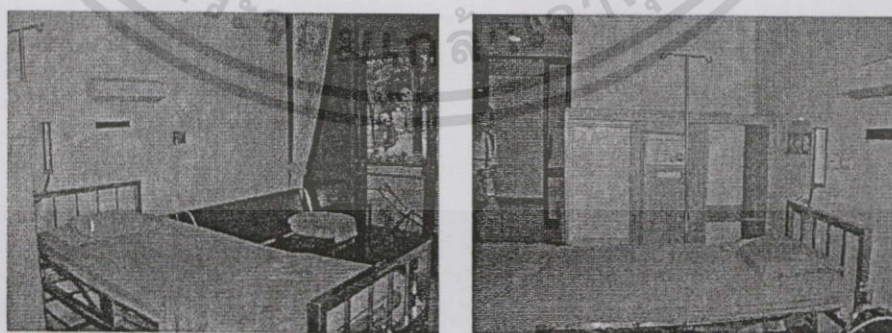
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ การทดลอง และการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูล ในสามส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนแรกเป็นการศึกษากิจกรรม พฤติกรรม และปัญหาที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ส่วนที่สองเป็นการศึกษาหาขนาดสัดส่วนพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้งานในแต่ละกิจกรรม และส่วนที่สามเป็นการศึกษาหาการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม พฤติกรรม และปัญหาที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ (ภาคผนวก ก) และแบบสังเกตการณ์ (ภาคผนวก ข) ด้วยการเก็บข้อมูลนำร่องกับการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ คือ พยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล ที่ประจำตามหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ คือ โรงพยาบาลเลิดสิน, โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี, โรงพยาบาลกลาง, โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์, โรงพยาบาลวชิระพยาบาล, โรงพยาบาลตากสิน, โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และ โรงพยาบาลนครพิงค์ จำนวน 10 คน เพื่อได้ข้อมูลเบื้องต้นและความต้องการของผู้ให้บริการด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ รวมถึงประเด็นปัญหาของสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดสัดส่วนพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในแต่ละกิจกรรมของผู้ใช้งาน ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ เครื่องมือการทดสอบพฤติกรรมย่อย ด้วยการทดลองในสถานที่จริง โดยการสร้างสภาพการณ์จำลอง อุปกรณ์สำหรับเก็บข้อมูล มีดังนี้คือ

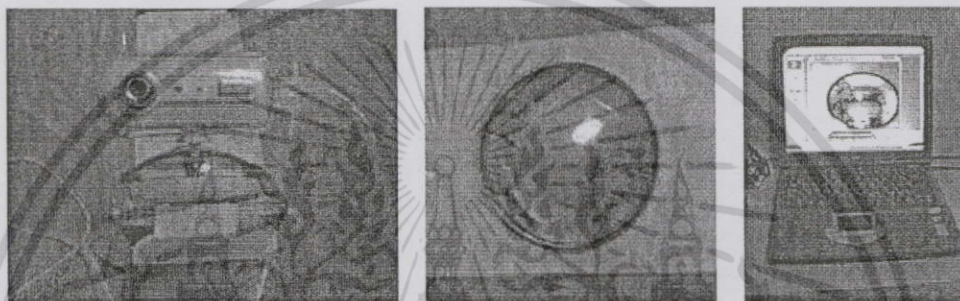
- ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวในสถานที่จริง โดยมีพื้นที่ใช้สอยที่มีอยู่ภายใน 5 ส่วน คือ ส่วนทางเข้าและทางสัญจร, ส่วนพักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม, ส่วนแต่งตัว, ส่วนพักของผู้ป่วย และส่วนห้องน้ำ สำหรับการทดลอง เพื่อให้ผู้ร่วมทดลองมีความรู้สึกใกล้เคียงสถานการณ์จริง (ดังภาพที่ 3.6)

ภาพที่ 3.6 แสดงห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่ใช้ในการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กล้องเว็บแคม ติดตั้งประกอบกับแผ่นพลาสติกลูกฟูก สำหรับบันทึกการเคลื่อนไหว ศึกษาหาขนาดพื้นที่ ลักษณะการเคลื่อนไหวในขณะที่ทำการทดลอง (ดังภาพที่ 3.7)
- กระจกนูน ทำหน้าที่แทนเลนส์วาย ติดตั้งประกอบกับแผ่นพลาสติกลูกฟูก สำหรับเป็น ตำแหน่งสำหรับกล้องเว็บแคมจับภาพขณะทำการทดลอง เนื่องจากห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่ใช้ในการ ทดลอง ระดับความสูงของฝ้าเพดานมีความสูง ไม่มากนัก (ดังภาพที่ 3.7)
- คอมพิวเตอร์แบบพกพา พร้อมอุปกรณ์สายพ่วง สำหรับแสดงภาพ และเก็บบันทึกผลจาก กล้องเว็บแคม (ดังภาพที่ 3.7)

ภาพที่ 3.7 แสดงลักษณะกล้องเว็บแคม กระจกนูนและคอมพิวเตอร์แบบพกพาที่ใช้ในการทดลอง

- เครื่องมือวัดสัดส่วน (คัลิบเมตร) และเทปผ้า สำหรับทำเครื่องหมายที่พื้น เพื่อใช้เป็น เกณฑ์อ้างอิงขนาดระยะการใช้พื้นที่
- กล้องจับภาพนิ่ง สำหรับบันทึกภาพนิ่งในขณะที่ทำการทดลองเพื่อใช้ในการอ้างอิงขนาด สัดส่วน และบันทึกเหตุการณ์ขณะทำการทดลอง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ ข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีรูปภาพประกอบ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ 1) เครื่องมือการทดสอบ องค์ประกอบผังพื้น ในประเด็นของเชิงพื้นที่ 2) เครื่องมือในการทดลองด้วย Stimuli และการรับรู้ ในประเด็นของการรับรู้สภาพแวดล้อม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้ง 2 ชุด มีการใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะในเชิงเปรียบเทียบเหมือนกัน สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ชุดที่ 1 เครื่องมือการทดสอบองค์ประกอบผังพื้น เพื่อทดสอบหาความเหมาะสมของที่ตั้ง และความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรมของผู้รับบริการ ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในด้านของเชิงพื้นที่ ที่แบ่งประเด็นความแตกต่างในเรื่อง ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ และระยะทางจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่หนึ่งในแต่ละกิจกรรมของผู้ป่วย และญาติ ซึ่งรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบในส่วนนี้ คือ รูปภาพที่เป็นรูปแบบผังพื้น

มาจากการสำรวจและจำแนกประเภทจำนวน 8 รูปแบบ ที่แบ่งประเด็นความแตกต่างในเรื่อง ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ และระยะทางจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่หนึ่งในแต่ละกิจกรรมของผู้ป่วย และญาติ เป็นส่วนประกอบที่ผู้ตอบต้องดูไปพร้อมกับคำถามก่อนตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะ เป็นในเชิงเปรียบเทียบ

จากการศึกษารูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 8 รูปแบบ เพื่อทราบถึง องค์ประกอบผังพื้นที่และประเด็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการคัดเลือกเฉพาะพื้นที่ที่มี ผลต่อกิจกรรมและผลต่อการเคลื่อนไหวร่างกาย ได้ 5 พื้นที่ดังนี้ คือ

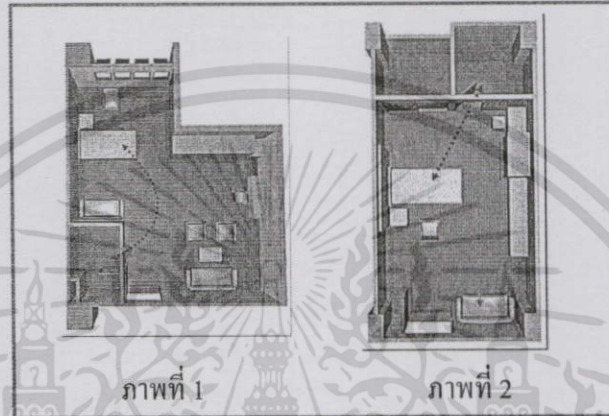
1. ตำแหน่งของห้องน้ำ คือ 1) อยู่บริเวณด้านหน้าติดประตูทางเข้าออกห้องพัก 2) อยู่ บริเวณด้านหลังหรือด้านในสุดของห้อง
2. ตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม คือ 1) อยู่บริเวณตรงข้ามปลายเตียงผู้ป่วย 2) อยู่บริเวณด้านข้างด้านหนึ่งของเตียงผู้ป่วย
3. ตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว คือ 1) อยู่บริเวณตรงข้ามปลายเตียงผู้ป่วย ซึ่งจำแนกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) 1.1 อยู่ริมทางเดินบริเวณทางเข้า 1.2 ไม่อยู่ริมทางเดินบริเวณทางเข้า และ 2) อยู่บริเวณด้าน เดียวกับเตียงผู้ป่วย
4. ตำแหน่งตู้เสื้อผ้า คือ 1) อยู่ใกล้โต๊ะแต่งตัว 2) ไม่ใกล้โต๊ะแต่งตัว
5. ตำแหน่งเตียงผู้ป่วย คือ 1) อยู่ด้านเดียวกับประตูเข้า 2) ไม่ได้อยู่ด้านเดียวกับประตู ทางเข้า

ทำการหารูปแบบผังพื้นที่ได้จากการสำรวจ ทั้ง 8 รูปแบบ ที่มีลักษณะการจัดพื้นที่ตาม ประเด็นข้างต้น และนำมาสร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสร้างภาพสามมิติ (3d Max) และนำไปตกแต่งภาพเพิ่มเติมในโปรแกรมกราฟฟิค (Adobe Photoshop) เพื่อนำมาเป็นรูปภาพ Stimuli ซึ่งในเครื่องมือชุดนี้เรียกว่า “Plan 3d” ซึ่งเป็นส่วนประกอบคำถามของแบบสอบถาม สำหรับทดสอบความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาจับคู่ประเด็นละ 1 คู่ ประกอบด้วยภาพ ที่ 1 และภาพที่ 2 ซึ่งในแต่ละประเด็นมีความแตกต่างในเรื่องตำแหน่งการจัดวางและระยะทาง ระหว่างหนึ่งจุดไปยังอีกหนึ่งจุด โดยผู้ตอบต้องตอบแบบสอบถามตามสถานการณ์การใช้งาน ทั้ง 2 ลักษณะ คือ ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย เพื่อหารูปแบบผังพื้นที่เหมาะสมของผู้ใช้พื้นที่ทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่ง สามารถแยกเป็นประเด็นการทดสอบเรื่องการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆ รวมถึงระยะทางภายในห้องพัก ผู้ป่วยเดี่ยว 7 ประเด็น สามารถอธิบายรายละเอียดหัวข้อที่ทำการทดสอบ ได้ดังนี้ คือ

1. ระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม กับตำแหน่งของ ห้องน้ำ ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหน้าของห้อง ซึ่งระยะทางของเตียงผู้ป่วยจะอยู่ไกลจากห้องน้ำมากกว่าที่พักของญาติและผู้มาเยี่ยม ซึ่งญาติและผู้มาเยี่ยมจะสะดวกต่อการเข้าใช้

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง ระยะทางของเตียงผู้ป่วยจะอยู่ใกล้ห้องน้ำมากกว่าและสะดวกต่อการเข้าใช้มากกว่า ส่วนที่พักของญาติและผู้มาเยี่ยมจะอยู่ไกลออกไปแต่อยู่ตรงข้ามกัน ซึ่งในประเด็นนี้ต้องการทราบว่าผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย (ดังภาพที่ 3.8)

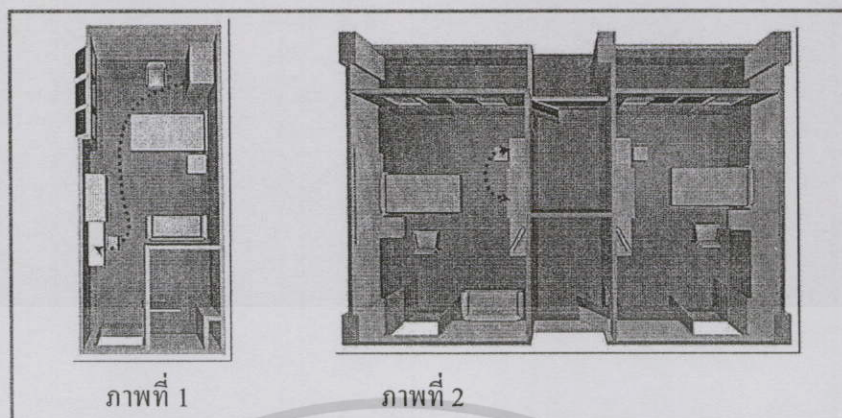

ภาพที่ 3.8 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและที่พักรวมของญาติและผู้มาเยี่ยมกับตำแหน่งของห้องน้ำ

2. ระหว่างตำแหน่งของผู้เสียผ้ากับตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งตู้เสื้อผ้าอยู่บริเวณด้านหลังของห้องใกล้กับเตียงผู้ป่วย ส่วนโต๊ะแต่งตัวอยู่บริเวณส่วนหน้าของห้อง ซึ่งใกล้กับห้องน้ำ ซึ่งระยะทางค่อนข้างไกลกันและเส้นทางการเดินต้องผ่านเตียงผู้ป่วยก่อนถึงตู้เสื้อผ้า

ภาพที่ 2 ตำแหน่งตู้เสื้อผ้ากับโต๊ะแต่งตัว อยู่ติดกันและระนาบเดียวกัน ซึ่งอยู่บริเวณหน้าห้องน้ำ (ดังภาพที่ 3.9)

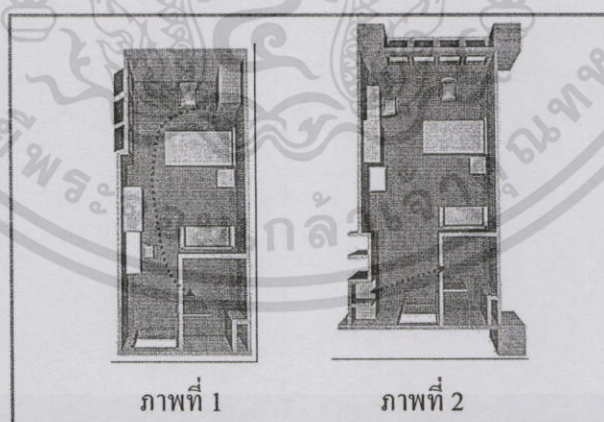

ภาพที่ 3.9 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว

3. ระหว่างตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของห้องน้ำ ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้
คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของผู้เสื่อผ้าอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง ส่วนตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณส่วนหน้าของห้อง ซึ่งระยะทางของทั้ง 2 ส่วน ค่อนข้างไกลกัน และเส้นทางการเดินต้องผ่านเตียงผู้ป่วยก่อนถึงผู้เสื่อผ้า

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของผู้เสื่อผ้าและตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณส่วนหน้าของห้องเหมือนกัน ระหว่างช่องทางเดินเข้าไปในห้อง ซึ่งอยู่ตรงข้ามกัน (ดังภาพที่ 3.10)

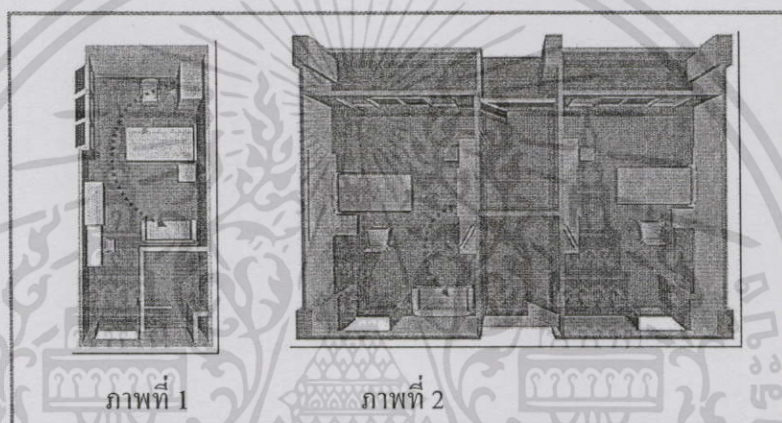
ภาพที่ 3.10 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม กับตำแหน่งของผู้เฝ้าทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของผู้เฝ้าอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง ซึ่งใกล้กับเตียงผู้ป่วย ส่วนที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมอยู่ติดกับเตียงผู้ป่วยอีกด้านหนึ่ง ซึ่งระยะทางค่อนข้างไกลและเส้นทางการเดินต้องเดินผ่านเตียงผู้ป่วยก่อนถึงผู้เฝ้า

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของผู้เฝ้าอยู่บริเวณตรงส่วนกลางห้อง ด้านหน้าห้องน้ำ ซึ่งอยู่ตรงกับเตียงผู้ป่วย ส่วนที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมอยู่บริเวณด้านหน้าของห้องติดกับประตูทางเข้าออก ซึ่งระยะทางของทั้ง 2 ส่วนนี้ใกล้กับผู้เฝ้าระยะทางไม่ห่างกันมากนัก (ดังภาพที่ 3.11)

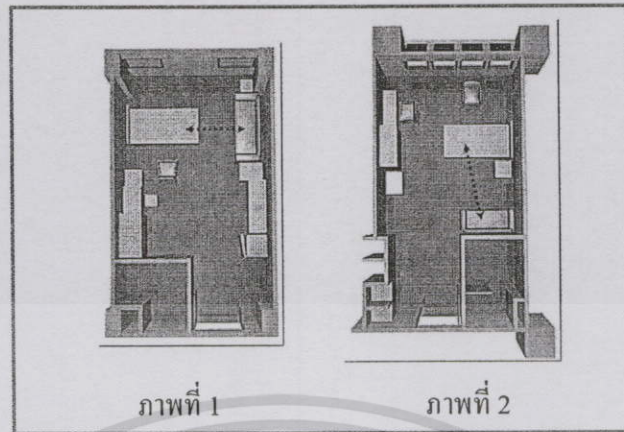

ภาพที่ 3.11 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม กับตำแหน่งของผู้เฝ้า

5. ระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยกับตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู ส่วนตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมอยู่ด้านปลายเตียงหรือตรงข้ามกับเตียงผู้ป่วย

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตูเช่นเดียวกัน ส่วนตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมอยู่ด้านข้างของเตียงผู้ป่วย (ดังภาพที่ 3.12)

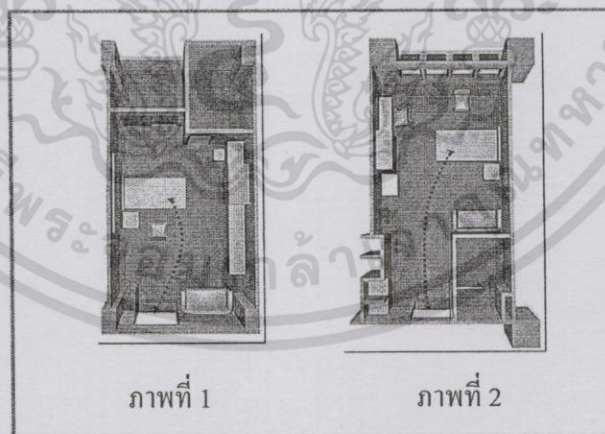

ภาพที่ 3.12 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยกับตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม

6. ระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยอยู่ด้านเดียวกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย สามารถมองเห็นผู้ป่วยจากด้านนอกผ่านช่องกระจกที่ประตูได้ง่าย

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ไม่สามารถมองเห็นผู้ป่วยจากด้านนอกผ่านช่องกระจกที่ประตูได้ (ดังภาพที่ 3.13)

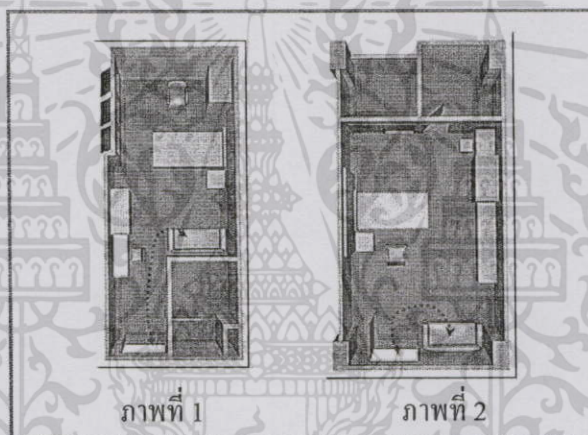
ภาพที่ 3.13 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย

7. ระหว่างตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยมกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย สามารถแยกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ คือ

(1) ตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยม เหมือนกัน ซึ่งแตกต่างกันที่ระยะทาง ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยม อยู่ด้านหลังผนังของห้องน้ำที่อยู่บริเวณส่วนด้านหน้าของห้อง ซึ่งทิศทางหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย และระยะทางไกลกันพอสมควร

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยมอยู่ติดกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ซึ่งระยะทางใกล้กันมาก เพราะตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง (ดังภาพที่ 3.14)

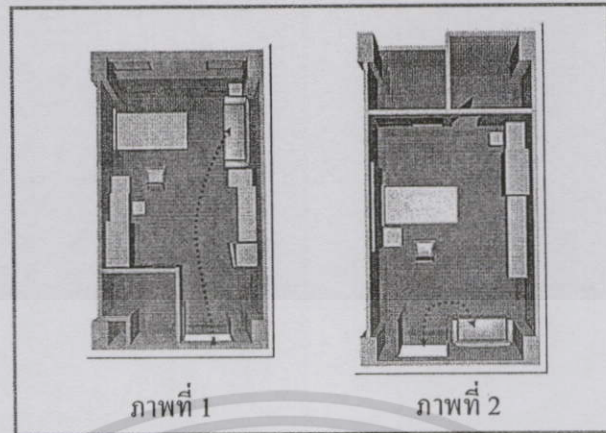

ภาพที่ 3.14 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยมกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ซึ่งแตกต่างกันในเรื่องระยะทาง

(2) ตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยมกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ทั้ง 2 ภาพมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ

ภาพที่ 1 ตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยมหันด้านข้างให้กับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ซึ่งระยะทางค่อนข้างไกลกันพอสมควร

ภาพที่ 2 ตำแหน่งของที่พักนอนของญาติและผู้มาเยี่ยมหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย และอยู่ติดกับประตู (ดังภาพที่ 3.15)

ภาพที่ 3.15 แสดงรูปแบบผังพื้นที่ใช้ในการทดสอบเรื่องตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของที่พักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยมกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย

ชุดที่ 2 เครื่องมือในการทดลองด้วย Stimuli และการรับรู้ เพื่อทราบถึงการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบ่งตามปัจจัยที่มีผลการรับรู้ ซึ่งรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบในส่วนนี้ คือ รูปภาพที่มีลักษณะตามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) เป็นส่วนประกอบที่ผู้ตอบต้องดูไปพร้อมกับคำถามก่อนตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นในเชิงเปรียบเทียบ

จากการศึกษาองค์ประกอบสถาปัตยกรรม ในเรื่องหลักการออกแบบจากแนวความคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสถาปัตยกรรม เพื่อนำองค์ประกอบศิลปะที่เป็นรากฐานสำคัญของศิลปะ และนำไปสู่ประโยชน์ของการออกแบบ ซึ่งพบว่าในการออกแบบงานสถาปัตยกรรมภายใน ควรมีความรู้ในทางศิลปะ เพื่อผลงานที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจของสายตา และสามารถรับรู้ด้วยความรู้สึกลึก (Francis D.K. Ching, 1987) ซึ่งได้แก่ รูปแบบของบรรยากาศ ซึ่งสามารถตอบสนองการรับรู้ของผู้ใช้งานได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Robert Gifford และ Cheuk Fan Ng, 1982 ว่า การศึกษาการรับรู้ด้านการมองเห็นเป็นส่วนของการช่วยเหลือในการรับรู้สภาพแวดล้อม สามารถประเมินและมีผลต่อการพิจารณาสภาพแวดล้อมได้มากกว่า จากการทบทวนวรรณกรรมและทำการประเมินผลหลังการเข้าครอบครองพื้นที่เพื่อทราบถึงความต้องการในสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ พบว่าในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) มีปัจจัย 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสี, ปัจจัยด้านวัสดุ, ปัจจัยด้านแสง, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง, ปัจจัยด้านการตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด และเป็นส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในส่วนนี้ จากปัจจัยข้างต้นทำการจำแนกประเด็นที่จะทำการทดสอบ ได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านสี ทำการทดสอบ 2 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบของโทนสี และรูปแบบค่าของสี
2. ปัจจัยด้านวัสดุ ทำการทดสอบ 3 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบวัสดุปูพื้น รูปแบบวัสดุกรุผนัง และวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์
3. ปัจจัยด้านแสง ได้แก่ รูปแบบแสงประดิษฐ์
4. ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง ทำการทดสอบ 3 ประเด็น ได้แก่ รูปภาพติดผนัง ต้นไม้ และโคมไฟตั้งโต๊ะ
5. ปัจจัยด้านการตกแต่ง ทำการทดสอบ 2 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบการตกแต่ง และสไตล์การตกแต่ง

6. ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ได้แก่ รูปแบบของการเจาะช่องแสง หรือหน้าต่าง

จากนั้นนำรูปแบบต่างๆจากปัจจัยตามประเด็นข้างต้น และนำมาสร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสร้างภาพสามมิติ (3d Max) และนำไปตกแต่งภาพเพิ่มเติมในโปรแกรมกราฟฟิก (Adobe Photoshop) เพื่อนำมาเป็นรูปภาพ Stimuli ซึ่งในเครื่องมือชุดนี้เรียกว่า “Simulation 3d” ซึ่งเป็นส่วนประกอบคำถามของแบบสอบถาม สำหรับทดสอบการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง นำมาจับคู่ประเด็นละ 1 คู่ ประกอบด้วยภาพที่ 1 และภาพที่ 2 ทั้งหมดจำนวน 12 คู่ รวม 24 ภาพ ซึ่งในแต่ละประเด็นมีความแตกต่างตามรูปแบบของแต่ละปัจจัย โดยกลุ่มตัวอย่างต้องตอบแบบสอบถามและประเมินความรู้สึกด้วยมาตรวัด Semantic Differential Scale เพื่อทราบถึงการรับรู้ในแต่ละด้านของกลุ่มบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อม สามารถอธิบายรายละเอียดหัวข้อที่ทำการทดสอบ ได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านสี ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น คือ รูปแบบของโทนสี ในโทนปานกลาง (Intensity) และรูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง

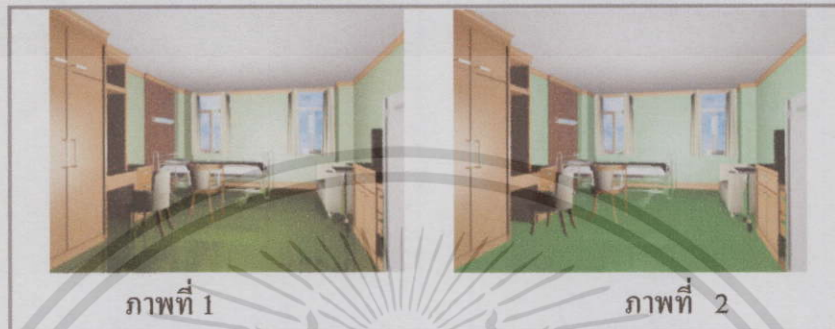
- 1) รูปแบบโทนสี ในโทนปานกลาง (Intensity) ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ ภาพที่ 1 ลักษณะการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย โดยการใช้โทนสีร้อน ภาพที่ 2 ลักษณะการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย โดยการใช้โทนสีเย็น

ภาพที่ 3.16 แสดงภาพรูปแบบโทนสี (ภาพที่ 1 = ลักษณะโทนสีร้อน, ภาพที่ 2 = ลักษณะโทนสีเย็น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) รูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ
 ภาพที่ 1 ลักษณะการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย โดยการใช้ค่าของสีลูกเบรก (ค่าสีอ่อน)
 ภาพที่ 2 ลักษณะการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย โดยการใช้สีสด (ค่าสีเข้ม)

ภาพที่ 3.17 แสดงภาพรูปแบบค่าของสี ภาพที่ 1 = ลักษณะค่าของสีลูกเบรก, ภาพที่ 2 = ลักษณะค่าของสีที่ไม่เบรก

2. ปัจจัยด้านวัสดุ ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น คือ

1) รูปแบบวัสดุพื้น ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ
 ภาพที่ 1 ลักษณะการใช้วัสดุพื้นเป็นแบบผิวมัน
 ภาพที่ 2 ลักษณะการใช้วัสดุพื้นเป็นแบบผิวไม่มัน

ภาพที่ 3.18 แสดงภาพรูปแบบวัสดุพื้น ภาพที่ 1 = ลักษณะวัสดุพื้นเป็นแบบผิวมัน, ภาพที่ 2 = ลักษณะวัสดุพื้นเป็นแบบผิวไม่มัน

2) รูปแบบวัสดุกรุผนัง ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ
 ภาพที่ 1 ลักษณะการใช้วัสดุกรุผนังเป็นแบบสีเรียบอ่อนมีลวดลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 ลักษณะการใช้วัสดุผนังเป็นแบบสีเรียบอ่อนไม่มีลวดลาย

ภาพที่ 3.19 แสดงภาพรูปแบบวัสดุผนัง ภาพที่ 1 = ลักษณะวัสดุผนังเป็นแบบสีเรียบอ่อน มีลวดลาย, ภาพที่ 2 = ลักษณะวัสดุผนังเป็นแบบสีเรียบอ่อน ไม่มีลวดลาย

3) รูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ
ภาพที่ 1 ลักษณะการใช้วัสดุในการทำเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติไม่มีลวดลาย
ภาพที่ 2 ลักษณะการใช้วัสดุในการทำเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีพ่นขาวไม่มีลวดลาย

ภาพที่ 3.20 แสดงภาพรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ภาพที่ 1 = ลักษณะวัสดุในการทำเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติไม่มีลวดลาย, ภาพที่ 2 = ลักษณะวัสดุในการทำเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีพ่นขาวไม่มีลวดลาย

3. ปัจจัยด้านแสง ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับประเภทของหลอดไฟของแสงประดิษฐ์ที่ใช้ติดตั้งบนเพดานภายในห้องพัก ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ
ภาพที่ 1 ลักษณะการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแบบประเภทแสงสีเหลือง ส่องสว่างโดยตรง
ภาพที่ 2 ลักษณะการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแบบประเภทแสงสีขาว ส่องสว่างจากหลังเพดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.21 แสดงภาพรูปแบบแสงประดิษฐ์ ภาพที่ 1 = ลักษณะแสงเป็นแบบแสงสี่เหลี่ยม,
ภาพที่ 2 = ลักษณะแสงเป็นแบบแสงสี่เหลี่ยม

4. ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น

1) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ความแตกต่างกัน มี 2

ลักษณะ คือ

ภาพที่ 1 มีรูปภาพติดผนังประดับอยู่ภายในห้องพัก

ภาพที่ 2 ไม่มีรูปภาพติดผนังประดับอยู่ภายในห้องพักผู้ป่วย

ภาพที่ 3.22 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ภาพที่ 1 = มีรูปภาพ,
ภาพที่ 2 = ไม่มีรูปภาพ

2) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ

ภาพที่ 1 มีต้นไม้ประดับภายในห้องพักผู้ป่วย

ภาพที่ 2 ไม่มีต้นไม้ประดับภายในห้องพักผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.23 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ภาพที่ 1 = มีต้นไม้, ภาพที่ 2 = ไม่มีต้นไม้

3) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ

ภาพที่ 1 มีโคมไฟตั้งโต๊ะ ใกล้หัวเตียงอยู่ในห้องพักผู้ป่วย

ภาพที่ 2 ไม่มีโคมไฟตั้งโต๊ะ ใกล้หัวเตียงอยู่ในห้องพักผู้ป่วย

ภาพที่ 3.24 แสดงภาพ รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ภาพที่ 1 = มีโคมไฟตั้งโต๊ะ, ภาพที่ 2 = ไม่มีโคมไฟตั้งโต๊ะ

5. ปัจจัยด้านการตกแต่ง ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น

1) รูปแบบการตกแต่ง ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ

ภาพที่ 1 ลักษณะรูปแบบการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย เป็นแบบสมัยใหม่ (Modern) ไม่มีลวดลาย เฟอร์นิเจอร์มีรูปแบบเรียบง่าย เน้นสีโทนขาวโปร่งโล่ง

ภาพที่ 2 ลักษณะรูปแบบการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย เป็นแบบดั้งเดิม (Traditional) ร่วมสมัย มีลวดลาย เฟอร์นิเจอร์มีรายละเอียดเล็กน้อย ดูหรูหราและอบอุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.25 แสดงภาพรูปแบบการตกแต่ง ภาพที่ 1 = รูปแบบการตกแต่งภายในห้องพัก เป็นแบบสมัยใหม่ (Modern) ไม่มีลวดลาย, ภาพที่ 2 = รูปแบบการตกแต่งภายในห้องพัก เป็นแบบดั้งเดิม (Traditional)

2) สไตส์การตกแต่ง ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ
 ภาพที่ 1 ลักษณะสไตล์การตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย เป็นแบบตะวันออก มีการใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นสีไม้เข้ม มีลวดลายบ้างเล็กน้อย ซึ่งเป็นลักษณะลายเส้นตั้งและเส้นนอน
 ภาพที่ 2 ลักษณะสไตล์การตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย เป็นแบบตะวันตก มีการใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นสีไม้อ่อน มีลวดลาย และเขาระองลูกฟัก คุรุหรูราและอบอุ้น

ภาพที่ 3.26 แสดงภาพสไตล์การตกแต่ง ภาพที่ 1 = สไตส์การตกแต่งภายในห้องพักเป็นแบบตะวันออก, ภาพที่ 2 = สไตส์การตกแต่งภายในห้องพักเป็นแบบตะวันตก

6. ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับช่องแสง หรือหน้าต่างที่ให้การสัมผัสทางการมองเห็นจากที่หนึ่ง ไปสู่อีกที่หนึ่ง และจากภายในไปสู่ภายนอก ซึ่งขนาด รูปร่าง และตำแหน่งการตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่อการณ์มองเห็น ความแตกต่างกัน มี 2 ลักษณะ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 ลักษณะช่องแสงหรือหน้าต่างขนาดครึ่งของหน้ากว้าง เนื่องจากอีกครึ่งหนึ่งของผนังเป็นห้องน้ำอยู่ด้านหลัง และมีประตูออกกระเบื้อง

ภาพที่ 2 ลักษณะช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร

ภาพที่ 3.27 แสดงภาพการเจาะช่องเปิด ภาพที่ 1 = ลักษณะเป็นแบบช่องเปิด หรือช่องแสงครึ่งของห้อง ซึ่งห้องน้ำอยู่ด้านหลังและมีประตูออกกระเบื้อง, ภาพที่ 2 = ลักษณะลักษณะเป็นแบบช่องเปิด หรือช่องแสงเต็มหน้ากว้างของห้องแต่สูงจากพื้นครึ่งผนัง

แบบสอบถาม การสร้างแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็น ไปในเชิงการเปรียบเทียบระหว่างภาพด้านซ้ายมือ คือ ภาพที่ 1 และภาพด้านขวามือ คือ ภาพที่ 2 มีสเกลระดับความนิยมด้านละ 5 ระดับ (ภาคผนวก)

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2					
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
5	4	3	2	1	0	1	2	3	4	5

ภาพที่ 3.28 แสดงสเกลระดับความนิยมในแบบสอบถาม

จากภาพที่ 3.29 แบบสอบถามกำหนดให้ระดับความนิยมภาพที่ 1 อยู่ในตัวเลข 1-5 ด้านซ้ายมือ และระดับความนิยมภาพที่ 2 อยู่ในตัวเลข 1-5 ด้านขวามือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกระดับตัวเลขตามความนิยมมากน้อย หากมีความนิยมทั้งสองภาพเท่ากันให้ทำเครื่องหมายในช่องตรงกลางที่หมายเลข 0

การกำหนดประเด็นการรับรู้ ตัวชี้วัดในการประเมินทางด้านความรู้สึก ในการวิจัยนี้มีการวัดผลด้วยการประเมินความรู้สึกด้านความผ่อนคลาย ความตื่นเต้นเร้าใจ ตกแต่งสวยงาม น่าอยู่ และบอกความเป็นตัวคุณ รวมถึงยากต่อการอธิบาย นำมาประกอบกับแบบสอบถาม เพื่อการวัดผลและสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวให้สอดคล้องต่อการรับรู้ด้านความรู้สึก

3.4 การเก็บข้อมูล

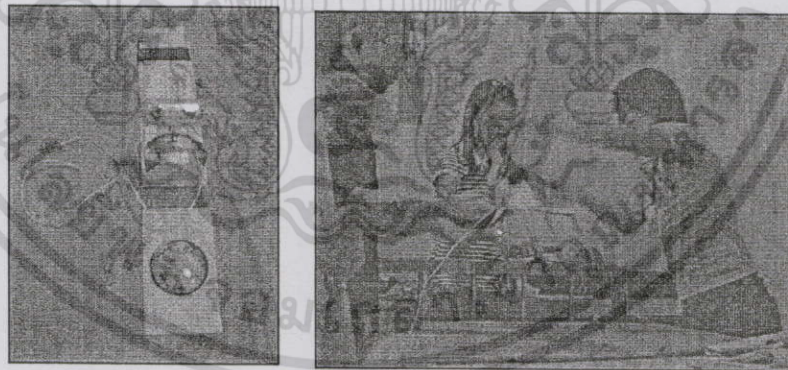
แนวทางการเก็บข้อมูล จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม พฤติกรรม และปัญหาที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว 2) ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดสัดส่วนพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในแต่ละกิจกรรม และ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับความนิยมและการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งการเก็บข้อมูลส่วนที่สามนี้ เป็นการเก็บข้อมูลทั้งในประเด็นเชิงพื้นที่ และประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม สามารถแสดงรายละเอียดการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่หนึ่ง การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม พฤติกรรม และปัญหาที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว โดยการสังเกต สัมภาษณ์ ถ่ายภาพ วัดขนาดพื้นที่ และจดบันทึก เพื่อทราบถึงลักษณะกิจกรรม พฤติกรรม ที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว และความต้องการในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ รวมถึงประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์ (ภาคผนวก) เพื่อทราบถึงรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม และพฤติกรรมที่มีผลเชิงพื้นที่ เช่น ลำดับขั้นตอนในการทำในแต่ละกิจกรรม ลำดับขั้นตอนในการย้ายตัว ทำที่ถนัดในการย้ายตัว สุดท้ายคือ ความต้องการและข้อจำกัดในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว การกำหนดจำนวนของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นไปตามความสะดวกในการให้ความร่วมมือของแต่ละโรงพยาบาล จึงได้ข้อมูลที่มาจากการสัมภาษณ์ จำนวน 10 ราย ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ประกอบกับการถ่ายภาพบริเวณที่เป็นอุปสรรคและวัดขนาดพื้นที่ในบริเวณใช้สอย โดยในแต่ละกรณีจะเข้าทำการศึกษาอย่างน้อยกรณีละ 1-2 ครั้ง แล้วแต่ความจำเป็น เพื่อปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการเข้าเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

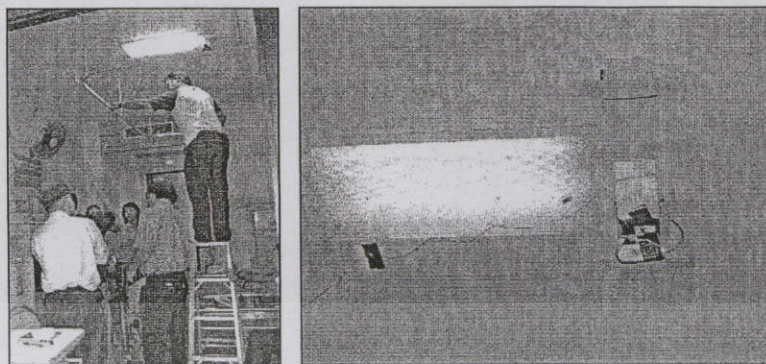
ส่วนที่สอง เมื่อทราบถึงลักษณะพฤติกรรมที่มีผลต่อสภาพแวดล้อม และลักษณะสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมแล้ว จึงทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขนาดสัดส่วนพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในแต่ละกิจกรรม โดยการประเมินสภาพแวดล้อม และศึกษาขนาดพื้นที่ที่

เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เพื่อทราบถึงขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมที่มีผลต่อเชิงพื้นที่ในสี่ประเด็น คือ การสัญจรโดยรถเข็น, การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น, การใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง และการทำกิจกรรมในห้องน้ำ กำหนดวิธีการทดลอง โดยใช้เครื่องมือการทดสอบพฤติกรรมย่อยจากปัญหาแต่ละด้าน โดยการสร้างสภาพการณ์จำลอง โดยมีตัวชี้วัดเป็นการสังเกตจากภาพที่บันทึก เพื่อหาปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำ และยังสามารถทำกิจกรรมได้อย่างปลอดภัยและเสร็จสมบูรณ์ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีบีเอ็มอี หรือ Body Motion Envelop-BME และการวัดขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่กึ่ง 3 มิติ ในการรายงานผลการทดลอง เครื่องมือทั้งหมดนี้ใช้ประกอบกับสถานการณ์จำลอง ซึ่งทำการทดลองในสถานที่จริง โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

โดยผู้วิจัยได้ทำการจัดหาห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวจากความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ภายในหอผู้ป่วย ในขณะที่ไม่มีผู้ป่วยเข้าพัก จัดเตรียมกล้องเว็บแคม สำหรับบันทึกการเคลื่อนไหว พร้อมอุปกรณ์ที่ทำขึ้นเอง (ดังภาพที่ 3.29) ติดตั้งบนฝ้าเพดานบริเวณกลางห้อง เชื่อมสายพ่วงเข้ากับคอมพิวเตอร์ และหาตำแหน่งสำหรับติดตั้งจะกนู่น (ดังภาพที่ 3.30) ที่เหมาะสมเพื่อที่จะสามารถจับภาพและบันทึกภาพได้ชัดเจนมากที่สุด ตั้งค่าในคอมพิวเตอร์ใน โปรแกรมแสดงภาพและเก็บบันทึกภาพเคลื่อนไหวในขณะที่ทำการทดลอง เมื่อได้ตำแหน่งติดตั้งกล้องที่เหมาะสม ผู้วิจัยทำเครื่องหมายสำหรับเป็นเกณฑ์อ้างอิงขนาดระยะที่พื้น โดยเป็นลักษณะกากบาทช่องละ 0.50 เมตร (ดังภาพที่ 3.31) หลังจากนั้นเริ่มการทดลอง และเก็บบันทึกภาพหนึ่ง

ภาพที่ 3.29 แสดงการจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับบันทึกภาพก่อนติดตั้งบนฝ้าเพดาน

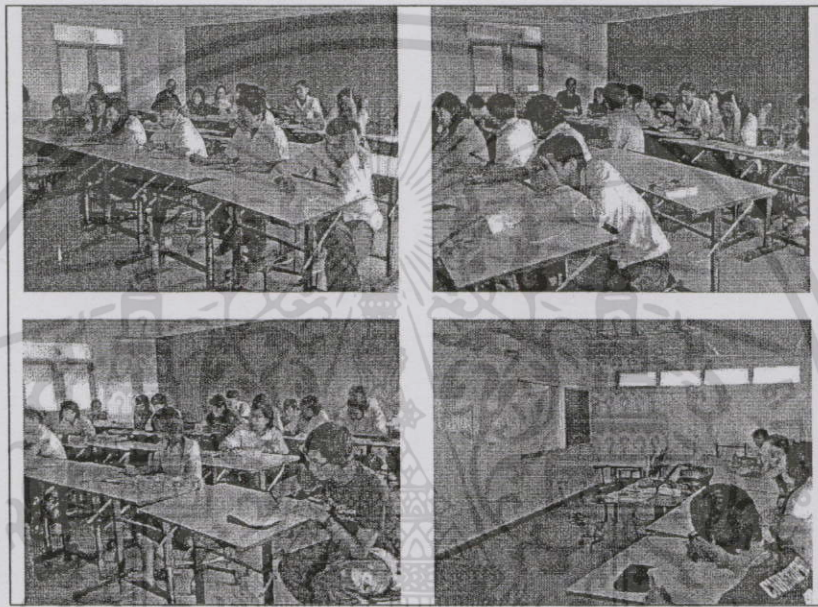
ภาพที่ 3.30 แสดงการหาตำแหน่งที่เหมาะสมติดตั้งอุปกรณ์บันทึกภาพบนฝ้าเพดานบริเวณกลางห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ใช้ทำการทดลอง

ภาพที่ 3.31 แสดงการทำเครื่องหมายที่พื้น สำหรับใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงระยะ

ส่วนสุดท้าย เมื่อทราบถึงขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวแล้ว จึงศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ เพื่อทราบถึงรูปแบบผังพื้นที่ดีในแง่ตำแหน่งที่ตั้ง และระยะทางจากพื้นที่หนึ่งไปสู่พื้นที่หนึ่ง รวมถึงการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ด้วยการใช้อุปกรณ์ประกอบแบบสอบถามมีลักษณะในเชิงเปรียบเทียบระหว่างภาพทั้ง 2 ภาพ ด้านซ้ายและด้านขวามีสเกลระดับความนิยมด้านละ 5 ระดับ แบบสอบถามกำหนดให้ระดับความนิยมภาพที่ 1 อยู่ในตัวเลข 1-5 ด้านซ้ายมือ และระดับความนิยมภาพที่ 2 อยู่ในตัวเลข 1-5 ด้านขวามือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกระดับตัวเลขตามความนิยมมากขึ้น หากมีความนิยมทั้งสองภาพเท่ากันให้ทำเครื่องหมายในช่องตรงกลางที่หมายเลข 0 (ดังภาพที่ 3.33) เป็นเครื่องมือในการทดสอบความนิยม หรือความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้รับบริการ โดยทำการทดลอง เริ่มจากรวบรวมผู้ร่วมการทดลองเข้าไปในห้องที่ใช้สำหรับทำการทดลอง (ดังภาพที่ 3.32) นำรูปภาพ Stimuli ทั้ง 2 แบบ คือ ที่สร้าง

ด้วยวิธีการตามหัวข้อการสร้างเครื่องมือในการวิจัยขั้นหลายสไลด์ ให้กลุ่มตัวอย่างดูพร้อมกับตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นในเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งในส่วนนี้แบ่งขั้นตอนการเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ 1) เพื่อทดสอบหาความเหมาะสมของที่ติดตั้งและความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรมของผู้รับบริการ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยกำหนดตามสถานการณ์การใช้งานของผู้รับบริการ 2 กลุ่ม คือ ผู้ป่วย และญาติ และ 2) เพื่อทราบถึงการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ภาพที่ 3.32 แสดงขั้นตอนขณะทำการทดลองเกี่ยวกับการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลที่ได้ในวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง และ 2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม สามารถแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง เมื่อได้ข้อมูลเป็นภาพเคลื่อนไหวที่ได้จากการบันทึกด้วยกล้องเว็บแคม จากการทดลองหาขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวแล้ว นำภาพเคลื่อนไหวที่ได้ลงบันทึกในคอมพิวเตอร์ และทำการทบทวนขั้นตอนในการทดลองในแต่ละกิจกรรม และจดบันทึกพฤติกรรมย่อยที่เกิดขึ้นในสี่ประเด็น คือ การ

สตูดิโอโคจรเซ็น, การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเซ็น, การใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง และการทำกิจกรรมในห้องน้ำ จากนั้นนำแผ่นฟิล์มใสครีฟรูปร่าง และขนาดการใช้พื้นที่ของผู้ใช้งานในแต่ละกิจกรรมที่ทำการทดลอง โดยอ้างอิงขนาดและระยะจากภาพที่พื้นที่ห้องเป็นเครื่องหมายที่ทำขึ้นตามขั้นตอนการทดลอง นำภาพที่ได้จากการครีฟด้วยแผ่นฟิล์มใสแกนและตกแต่งเพิ่มเติมในโปรแกรมกราฟฟิค (Adobe Photoshop) เพื่อให้ได้รูปร่างและขนาดสัดส่วนของพื้นที่ในแต่ละกิจกรรมทั้ง 3 มิติ โดยเสนอแนะปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำ และยังสามารถทำกิจกรรมได้อย่างปลอดภัยและเสร็จสมบูรณ์

ส่วนที่สอง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS – Statistic Package for the Social Science เพื่อหาค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมในประเด็นความแตกต่างในรูปแบบผังพื้นที่ที่มีความน่าจะเป็นมากที่สุด และประเด็นความแตกต่างในเรื่องลักษณะของรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว วิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละปัจจัยและวัดผลด้วยประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึก ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับความนิยมกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์แบบที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance; Anova) ทั้งนี้กำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบที่ 0.05 คือ มีความเชื่อมั่น 95% ผู้วิจัยได้แปรค่าความนิยมต่อรูปแบบทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) แทนค่าระดับความนิยมภาพที่ 1 ด้วยตัวเลข 0-5 แทนค่าระดับความชอบภาพที่ 2 ด้วยตัวเลข 6-11 ดังนี้

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

ภาพที่ 3.33 แสดงสเกลระดับความนิยมในการวิเคราะห์ผล

1) ระดับความนิยมทั้งภาพที่ 1 และภาพที่ 2

ระหว่าง 5-6 ได้แก่ นิยมเท่ากัน

2) ระดับความนิยมภาพที่ 1 ด้านซ้ายมือ

ระหว่าง 0-1 ได้แก่ นิยมภาพที่ 1 มากที่สุด

ระหว่าง 1-2 ได้แก่ นิยมภาพที่ 1 มาก

ระหว่าง 2-3 ได้แก่ นิยมภาพที่ 1 ค่อนข้างมาก

ระหว่าง 3-4 ได้แก่ นิยมภาพที่ 1 ปานกลาง

- ระหว่าง 4-5 ได้แก่ นิยมภาพที่ 1 น้อย
- 3) ระดับความชอบภาพที่ 2 ด้านขวามือ
- ระหว่าง 6-7 ได้แก่ นิยมภาพที่ 2 น้อย
- ระหว่าง 7-8 ได้แก่ นิยมภาพที่ 2 ปานกลาง
- ระหว่าง 8-9 ได้แก่ นิยมภาพที่ 2 ค่อนข้างมาก
- ระหว่าง 9-10 ได้แก่ นิยมภาพที่ 2 มาก
- ระหว่าง 10-11 ได้แก่ นิยมภาพที่ 2 มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นเชิงพื้นที่

จากวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง และข้อที่สองของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว และเพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมกายภาพห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่จำเป็นต่อการสนับสนุนกิจกรรมพฤติกรรมการใช้สอย ซึ่งมุ่งเน้นการออกแบบโดยคำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งาน ในบทนี้จึงเป็นการศึกษาหาข้อมูลภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวของผู้ใช้งานที่เป็นผู้ให้บริการ ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ รวมถึงการศึกษาการจัดองค์ประกอบพื้นที่ จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก เป็นการศึกษาลักษณะกิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นประจำวัน รวมถึงศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมกายภาพที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมของผู้ใช้งานภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นการสรุปประเด็นที่ได้จากการเข้าศึกษา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และถ่ายภาพ และประเด็นที่สอง เป็นการศึกษาหาการจัดองค์ประกอบพื้นที่ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ ในส่วนแรกเป็นการศึกษาหาขนาดสัดส่วนพื้นที่ที่เหมาะสมโดยการทดลองกับกลุ่มผู้ใช้งาน ทั้งที่เป็นผู้ให้บริการและผู้รับบริการในประเด็นที่เป็นอุปสรรคในสภาพแวดล้อมที่พบจากการศึกษาจากข้อมูลในประเด็นแรกข้างต้น สำหรับส่วนที่สอง เป็นการศึกษาถึงความต้องการในเรื่องของตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ด้วยผังพื้นที่มาจากการสำรวจและจำแนกประเภทจำนวน 8 รูปแบบ โดยการทดสอบด้วยการให้ผู้ตอบคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้รับบริการที่ถูกเลือกตามวิธีการในบทที่ 3 ดูรูปภาพประกอบและตอบแบบสอบถาม และส่วนที่สาม เป็นการนำเอาผลสรุปทั้งสองส่วนข้างต้น มาปรับใช้กับรูปแบบผังพื้นจำนวน 3 รูปแบบที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการในบทที่ 3 เพื่อทราบถึงแนวทางการปรับการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของรูปแบบผังพื้นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ในการอภิปรายผลจะเริ่มจากการกล่าวถึง ความต้องการการใช้พื้นที่ ขนาดและระยะของพื้นที่ที่ใช้ ที่ได้มาจากการทดลอง ในประเด็นที่เป็นอุปสรรคในสภาพแวดล้อมที่พบจากการศึกษา เพื่อทราบถึงสัดส่วนของสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพที่เกี่ยวกับขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการในการทำกิจกรรมของผู้ใช้งาน

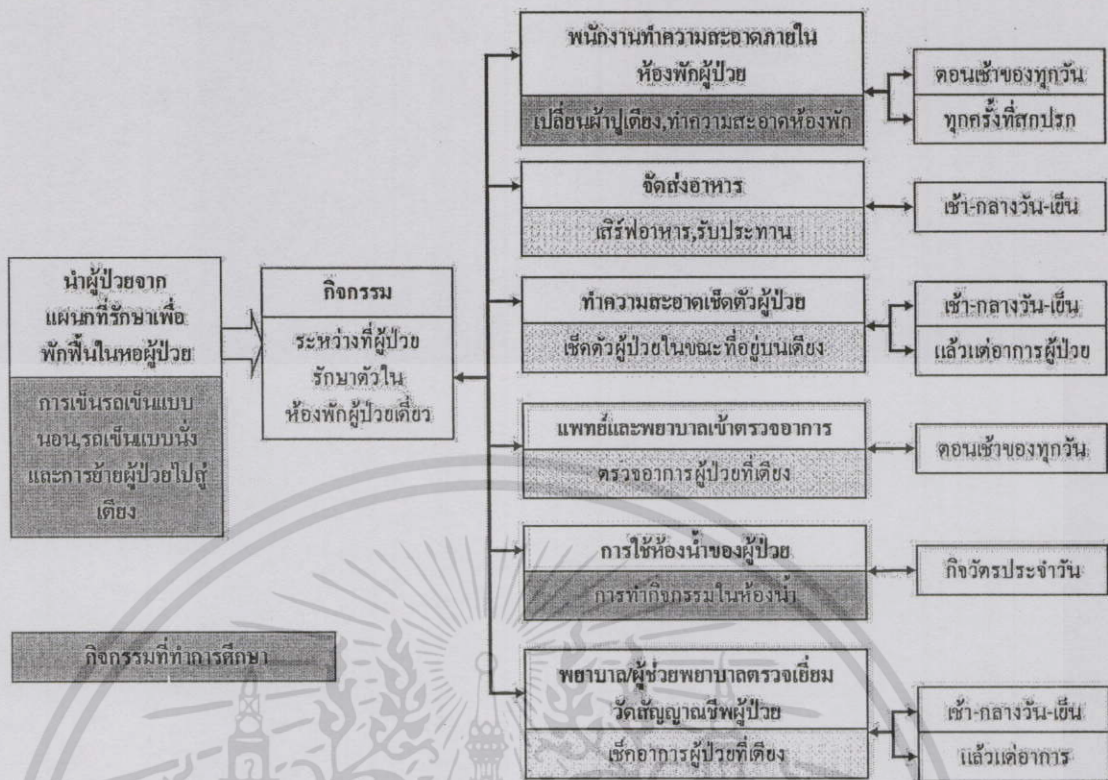
ผลการศึกษาจะกล่าวถึง การวิเคราะห์ความนิยมของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องของตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ซึ่งผลการวิเคราะห์ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยแยกปัจจัยตามสถานการณ์การใช้งาน ด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้รับบริการ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบถึงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่แต่ละส่วนที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ ทั้งนี้

เพื่อนำผลสรุปที่ได้ประกอบกับผลสรุปของการศึกษานาถและระยะของแต่ละกิจกรรม เพื่อนำมาเสนอแนะลักษณะรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักรู้ป่วยเดี่ยวที่คืดที่คืดในแง่ที่คืด และนำผลสรุปในบทนี้ที่กล่าวข้างต้น ประกอบกับผลสรุปในประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อมในบทที่ 5 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักรู้ป่วยเดี่ยว ในบทสุดท้ายของงานวิจัยนี้ต่อไป

4.1 การวิเคราะห์กิจกรรม พฤติกรรมของผู้ใช้งาน และอุปสรรคทางกายภาพภายในห้องพักรู้ป่วยเดี่ยว

4.1.1 ลักษณะกิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นประจำวัน

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของผู้ให้บริการ ในการทำกิจกรรมประจำวันต่างๆภายในห้องพักรู้ป่วยเดี่ยว ได้ทำการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ คือ พยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล ที่ประจำตามหอผู้ป่วย (Ward) ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ คือ โรงพยาบาลเลิดสิน, โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี, โรงพยาบาลกลาง, โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์, โรงพยาบาลวชิระพยาบาล, โรงพยาบาลตากสิน, โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และโรงพยาบาลนครพิงค์ จำนวน 10 คน และทำการสำรวจ ด้วยการแบบสังเกตการณ์ และถ่ายภาพร่องรอยต่างๆ ที่เกิดจากการใช้งาน โดยแยกประเด็นที่มีผลต่อขนาดพื้นที่ (ดังภาพที่ 4.1)

ภาพที่ 4.1 แสดงรูปแบบกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

4.1.2 ลักษณะพฤติกรรมที่มีผลต่อขนาดพื้นที่

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของผู้ใช้งาน ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ในการทำกิจกรรมต่างๆประจำวัน ในขณะที่มีผู้รับบริการ หรือผู้ป่วยรักษาตัวอยู่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว โดยแยกประเด็นที่มีผลต่อขนาดพื้นที่ ดังนี้

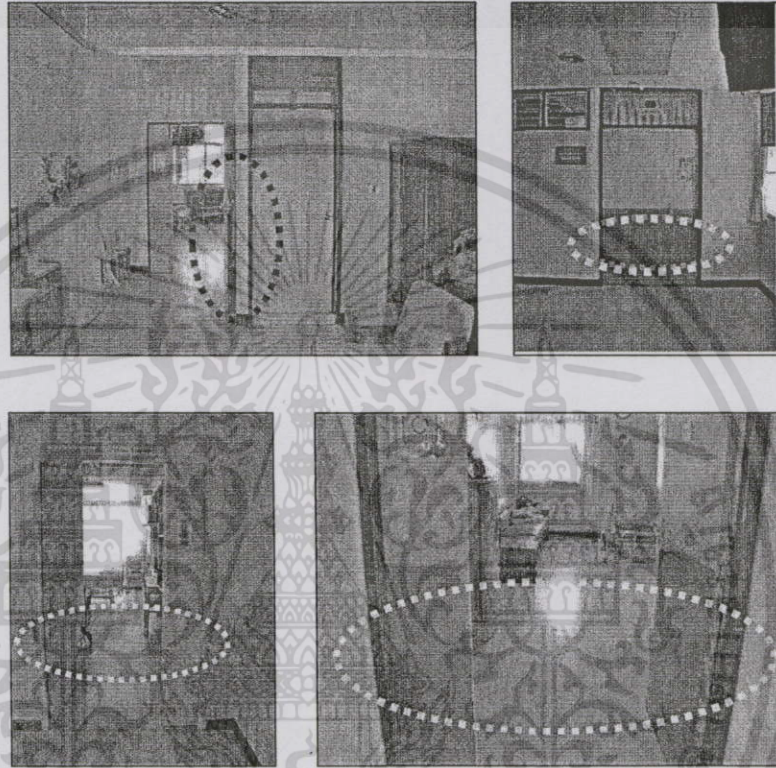
4.1.2.1 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นเปลนอน, รถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว จากการศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่มีผลต่อขนาดพื้นที่ โดยการสำรวจร่องรอยต่างๆ และการสัมภาษณ์ พบประเด็นปัญหา ดังนี้

- ความกว้างของช่องทางเดิน

จากการวัดระยะความกว้างของทางเดิน (Corridor) บริเวณภายนอกห้องนั้น ทุกรูปแบบจะมีขนาดไม่ต่ำกว่า 2.00 เมตร ขึ้นไป จึงไม่เกิดปัญหาในส่วนนี้ แต่จะมีปัญหาช่วงที่ห้กเลี้ยวเข้าประตู ซึ่งบางแห่งก็จะมีประตูบานเดียวขนาดใหญ่มีขนาด 1.30 เมตร รวมวงกบ หรือบานคู่ (บานใหญ่ 1 บาน และบานเล็ก 1 บาน) ขนาด 1.40 เมตร รวมวงกบ พบว่าต้องใช้เวลาในการหักเลี้ยว ถึงแม้ว่าจะมีการระมัดระวังอย่างเต็มที่ แต่โดยส่วนใหญ่ก็จะมีการไถล ชน หรือกระแทกข้างใดข้างหนึ่ง ซึ่งสังเกตได้จากบริเวณกรอบวงกบหรือที่บานประตู จะเกิดรอยชน รอยขีดข่วนและรอยดลอกที่เนื้อไม้, ปูนหรือสีเป็นแนวยาว เมื่อพ้นช่องประตูส่วนที่เกิดปัญหาอีกก็คือ เนื่องจากรูปแบบของห้องพักจะ

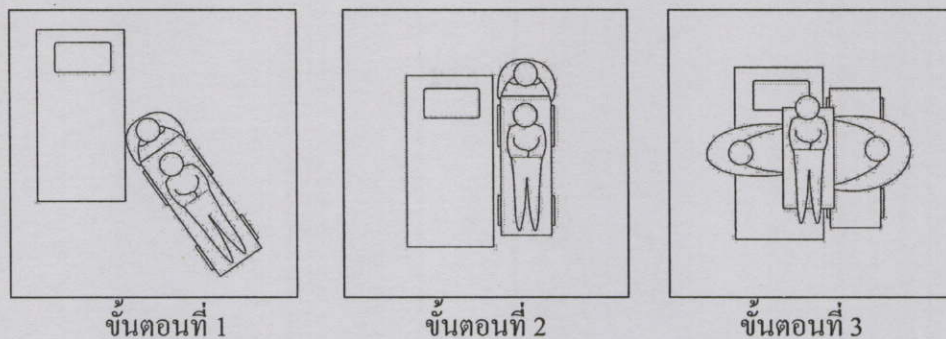
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความแตกต่างกัน ซึ่งห้องที่มักมีปัญหาในการนำรถเข็นเปลนอน หรือเปลนอนเข้าห้องพักนั้น คือ ห้องพักแบบที่ห้องน้ำอยู่ด้านหน้า และมีเฟอร์นิเจอร์อยู่ตรงข้ามห้องน้ำ เหลือระยะช่องทางเดิน ตั้งแต่ 1.10 – 2.00 เมตร ถ้าระยะยิ่งแคบมาก เจ้าหน้าที่ก็ต้องใช้ความระมัดระวังมากขึ้น แต่ก็ยังมีการ กระแทกหรือชน สังกัดได้จากร่องรอยถลอกหรือขีดข่วนของเฟอร์นิเจอร์ต่างๆที่อยู่บริเวณนั้น เช่น มุม, หน้าบานตู้ หรือตู้เย็น และผนังของห้องน้ำ (ตามภาพที่ 4.2)

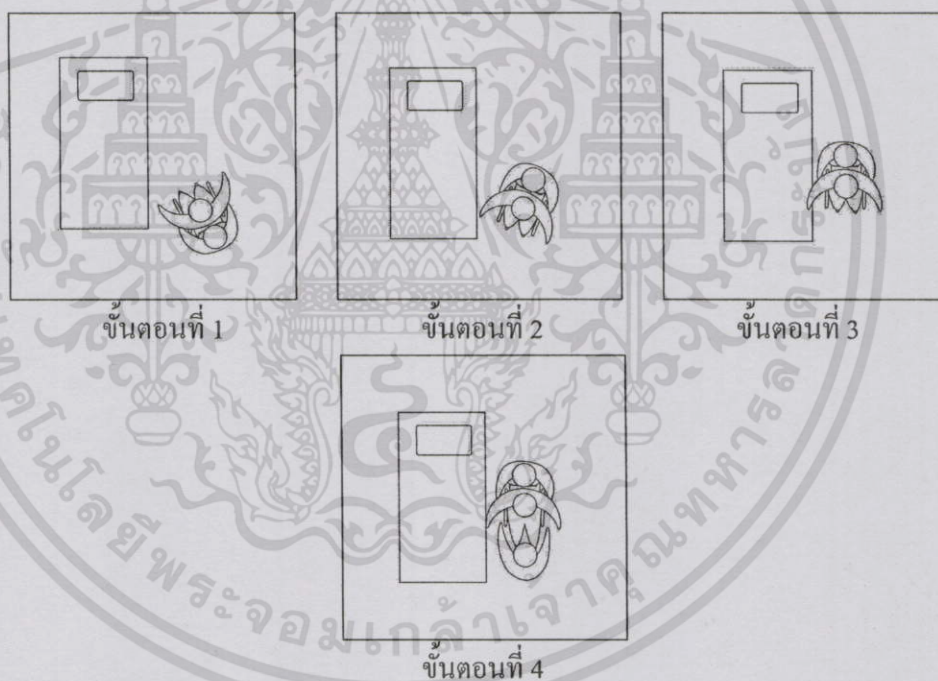
ภาพที่ 4.2 แสดงตำแหน่งของร่องรอยที่เกิดจากการกระแทกหรือชนของรถเข็นเปลนอน

4.1.2.2 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นเปลนอน,รถเข็นนั่ง ไปสู่เตียงผู้ป่วยในห้องพัก ในการย้ายผู้ป่วยจากเตียงรถเข็นเปลนอนไปสู่เตียงผู้ป่วยนั้น พบว่าโดยส่วนใหญ่ต้องมีการย้ายเฟอร์นิเจอร์ที่กีดขวางออกเสียก่อนทำการขยับหรือเลื่อนเตียงผู้ป่วยออกมา ให้เสมอและระดับเดียวกับเตียงรถเข็นเปลนอน เนื่องจากไม่สามารถดันเตียงรถเข็นเปลนอนไปชนผนังหัวเตียง โดยส่วนใหญ่จะติดตู้หัวเตียง หรือระยะด้านข้างเตียงไม่เพียงพอที่จะสอดเตียงรถเข็นเปลนอนเข้าไปได้ การย้ายผู้ป่วยจากเตียงรถเข็นเปลนอนไปสู่เตียงผู้ป่วยนั้นต้องใช้เจ้าหน้าที่ 2-4 คน ซึ่งแล้วแต่อาคารและขนาดของตัวผู้ป่วย ต้องใช้ความระมัดระวัง โดยเจ้าหน้าที่ต้องยืนอยู่คนละด้านติดกับเตียงให้ใกล้ผู้ป่วยและถนัดที่สุดหันหน้าเข้าหากัน เพราะต้องใช้แรงผลักและแรงดัน แผ่นสไลด์ที่ใช้ซ้อนอยู่ใต้ตัวผู้ป่วย (ตามภาพที่ 4.3)

ภาพที่ 4.3 แสดงลำดับขั้นตอนลักษณะการเคลื่อนเตียงเพื่อย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นเปลนอน

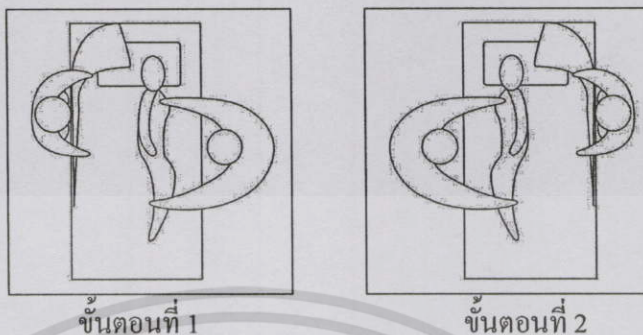
อีกกรณีหนึ่งถ้าผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ก็จะลุกเดินขึ้นเตียงเองโดยมีผู้ช่วยพยุงหรือนำรถเข็นนั่งเทียบ ผู้ป่วยก็จะลุกนั่งเคลื่อนตัวไปที่เตียงเอง โดยมีผู้ช่วยคอยประคองข้ามไป (ตามภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 แสดงลำดับขั้นตอนลักษณะการเคลื่อนเตียงเพื่อย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นนั่ง

4.1.2.3 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง โดยส่วนใหญ่ต้องใช้เจ้าหน้าที่ อย่างน้อย 2 คน เพื่อความปลอดภัย ในการเปลี่ยน ตำแหน่งที่ยืนจะอยู่คนละด้านของเตียง โดยจะถลกผ้าเก่าขึ้นก่อนและม้วนผ้าให้ไปอยู่ใต้ตัวผู้ป่วยและสอดผ้า

ใหม่แทน และให้ผู้ป่วยพลิกตัวกลับมาด้านผ้าใหม่ อีกฝั่งดึงผ้าเก่าออก และดึงผ้าใหม่มาปูให้เต็มเตียง มัดปมผ้าสอดไปได้ที่นอน (ตามภาพที่ 4.4)

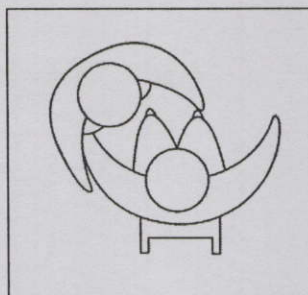

ภาพที่ 4.5 แสดงลำดับขั้นตอนลักษณะพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง

4.1.2.4 พฤติกรรมการทำกิจกรรมภายในห้องน้ำ ในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยนั้น ในกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการไม่หนักมากนักหรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้ พบว่ามักมีการขอเข้าห้องน้ำเอง ซึ่งมักให้ญาติผู้ป่วยเอง 1 คนหรือมีเจ้าหน้าที่ช่วยแล้วแต่ขนาดลำตัวของผู้ป่วย อีก 1 คน โดยให้คนช่วยพยุง 1 คนจะเข้าไปในห้องน้ำก่อนและอีก 1 คนจะตามเข้าไป หรืออาจใช้ walker และญาติช่วยพยุงด้วย และออกมารอด้านนอกจนกว่าผู้จะทำกิจวัตรเสร็จเรียบร้อย ส่วนใหญ่พบว่ารถเข็นนั้นจะไม่ค่อยใช้ในการนำผู้ป่วยเข้าห้องน้ำมากนัก เนื่องจากสาเหตุ ดังนี้ คือ

- 1) ห้องน้ำจะมีขนาดเล็กมากไม่สามารถกลับรถได้
- 2) ระดับของพื้นในห้องน้ำจะต่ำกว่าพื้นห้องทั่วไป
- 3) ขนาดของประตูแคบเกินกว่าที่รถเข็นจะสามารถเข้าไปได้

ในกรณีของผู้ป่วยที่ต้องการอาบน้ำหรือเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำนั้น พบบ่อยครั้งโดยการจะให้ผู้ป่วยนั่งที่ชักโครกบ้าง หรือนำเก้าอี้พลาสติกเข้าให้ผู้ป่วยนั่งบริเวณ Shower โดยส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด แสดงความคิดเห็นว่าห้องน้ำมีขนาดเพียงพอสำหรับเพียง 1 คน แต่ในกรณีนี้เป็นห้องน้ำที่อยู่ในโรงพยาบาลซึ่งเป็นส่วนที่ผู้ป่วยต้องใช้งานและต้องการความปลอดภัย ซึ่งในบางครั้งจึงต้องมีอีก 1 คน เข้าไปด้วย (ตามภาพที่ 4.6) จึงทำให้ห้องน้ำนั้นเล็กและแคบลงไปกว่าเดิม และส่วนที่คิดว่าควรต้องขยายเพิ่ม คือ บริเวณตรงข้ามชักโครก และบริเวณ Shower เพราะเป็นส่วนที่ต้องใช้พื้นที่ 2 คน บ่อยครั้ง

ภาพที่ 4.6 แสดงลักษณะพฤติกรรมการทำกิจกรรมในห้องน้ำ

สรุปประเด็นที่ได้จากการศึกษา

จากการสำรวจห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างรูปแบบผังพื้น ทั้ง 3 รูปแบบ ที่มุ่งเน้นศึกษาหาประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นภายในห้องพัก ที่มีผลต่อขนาดพื้นที่และผลต่อการเคลื่อนไหวร่างกาย (BME) สามารถสรุปเป็นประเด็นที่น่าสู่การทดลองเพื่อหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมต่อไป ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมและอุปสรรคในสภาพแวดล้อมที่จะทำการทดลอง

ลักษณะของพฤติกรรม	ลักษณะสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค
1. การใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นนอน, รถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว - การเข็นรถเข็นเปลนอน - การเข็นรถเข็นนั่ง	- ความกว้างของช่องทางเดิน - ระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในทางสัญจร
2. การใช้พื้นที่ของการย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นเปลนอน, รถเข็นนั่ง ไปสู่เตียงผู้ป่วยในห้องพัก - การย้ายผู้ป่วยขึ้นเตียงจากรถเข็นเปลนอน - การย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นนั่ง	- ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง - พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน
3. การใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงขณะผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง	- ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง
4.การทำกิจกรรมภายในห้องน้ำ - การอาบน้ำ หรือเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำ	- ขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ

จากการศึกษากิจกรรม พฤติกรรม และสภาพแวดล้อมกายภาพที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมของผู้ใช้งาน ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะใช้เป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในแง่ของการจัดองค์ประกอบพื้นที่ให้เหมาะสมกับผู้ใช้งานได้ระดับหนึ่ง เมื่อทราบถึงประเด็นปัญหาข้างต้นแล้ว ดังนั้นในหัวข้อต่อไปเป็นการศึกษาเพื่อหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม ตอบสนองและเอื้ออำนวยต่อพฤติกรรมผู้ใช้งานใน 4 ประเด็นหลักของพฤติกรรมที่มีผลต่อสภาพแวดล้อม ได้แก่ การใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นเปลนอนเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, การใช้พื้นที่ของการย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นไปสู่เตียงผู้ป่วยในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว, การใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง และการทำกิจกรรมภายในห้องน้ำ ซึ่งจะทำการทดลองในสภาพการณ์จำลองเสมือนจริงในทุกๆ ประเด็น

4.2 การศึกษาเพื่อหาขนาดเชิงพื้นที่ที่เหมาะสม สำหรับการทำกิจกรรมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

4.2.1 วิธีการทดลองพฤติกรรมย่อย (BME)

ในการทดลอง เป็นการกำหนดวิธีการทดลองโดยการจัดสภาพการณ์จำลองในสถานที่จริง โดยขั้นตอนแรกกำหนดผู้ที่จะร่วมในการทดลองตามวิธีการในบทที่ 3 เป็นผู้ทำกิจกรรมที่กำหนด เพื่อหาปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำ และยังสามารถทำกิจกรรมได้อย่างปลอดภัยและเสร็จสมบูรณ์ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีบีเอ็มอี (BME) หรือ Body Motion Envelop-BME และการวัดขนาดสัดส่วนของพื้นที่กึ่ง 3 มิติ ในการรายงานผลการทดลอง เพื่อทราบถึงขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมที่มีผลเชิงพื้นที่ และเพื่อนำผลสรุปที่ได้ประกอบกับผลสรุปของรูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ดีที่สุด ในแง่ของที่ตั้ง ในหัวข้อถัดไป เสนอแนะลักษณะรูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ดีที่สุด ในประเด็นเชิงพื้นที่ต่อไป

การกำหนดประเด็นที่ทำการทดลองเพื่อหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถแยกได้เป็น 4 ประเด็น คือ การนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย, การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น, การเปลี่ยนผ้าปูเตียง และการทำกิจกรรมในห้องน้ำ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมการใช้พื้นที่ และลักษณะสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมการใช้พื้นที่ในลักษณะต่างๆ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในหัวข้อ 4.1 โดยมีตัวชี้วัดเป็นการสังเกตจากภาพที่บันทึก เพื่อประเมินความสามารถในการทำกิจกรรมที่มีการจำกัดพื้นที่ที่น้อยที่สุด และยังสามารถทำกิจกรรมได้อย่างปลอดภัยและเสร็จสมบูรณ์ จากการทดลองนำภาพที่ได้จากการบันทึกวีดีทัศน์ มาหาปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำ โดยวิธีบีเอ็มอี (BME)

4.2.2 การดำเนินการทดลอง และผลของการทดลอง

4.2.2.1 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

การศึกษากิจการและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของผู้ให้บริการ พบว่า ระยะความกว้างของทางเดิน (Corridor) ภายนอกห้อง ทุกรูปแบบมีขนาดไม่ต่ำกว่า 2.00 เมตร ขึ้นไป ในพื้นที่ส่วนนี้จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการสัญจร แต่เนื่องจากรูปแบบของห้องพักมีความแตกต่างกัน ซึ่งห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่มีอุปสรรคในการนำรถเข็นเปลนอน และรถเข็นนั่ง เข้าห้องพักนั้น คือ ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวแบบที่ห้องน้ำอยู่ด้านหน้า ดังนั้นในการทดลองต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ที่น้อยที่สุดของความกว้างของช่องทางเดิน และ ระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรในการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในกรณีที่มีรูปแบบที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แบบที่ห้องน้ำอยู่ด้านหน้า

1. การสัญจรโดยรถเข็นเปลนอน

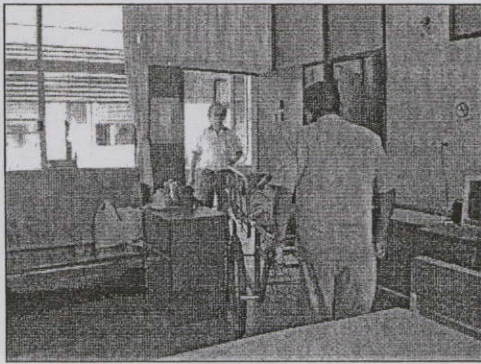
ในการทดลองดังต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ที่น้อยที่สุดของความกว้างของช่องทางเดิน และ ระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรที่ผู้ให้บริการ คือ เจ้าหน้าที่ที่สามารถนำรถเข็นเปลนอน ในขณะที่มีผู้ป่วยนอนอยู่ เข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ได้อย่างสะดวกที่สุด ปลอดภัย และเสร็จสมบูรณ์

คำถามการทดลอง

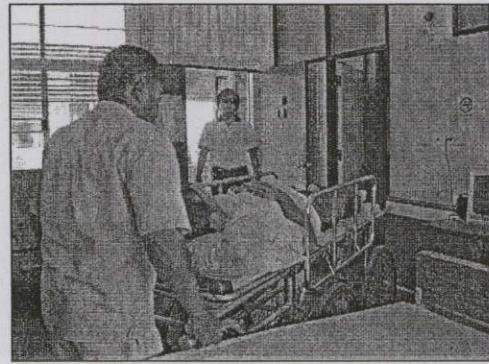
- ความกว้างของช่องทางเดินที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร
- ระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองมีผู้ร่วมการทดลอง 2 คน คือ 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) เจ้าหน้าที่รถเข็น โดยตัวแทนผู้ป่วยนอนอยู่บนรถเข็นเปลนอน และเจ้าหน้าที่เป็นผู้เข็นรถเข็นเปลนอน ลักษณะการเข็นปลายเท้าของผู้ป่วยจะหันออกไปทางด้านหน้า ศรีษะของผู้ป่วยอยู่ด้านเดียวกับเจ้าหน้าที่ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จะหันหลังถอยเข้าห้องพัก ซึ่งศรีษะของผู้ป่วยอยู่ด้านเดียวกับเจ้าหน้าที่เช่นกัน โดยเริ่มตั้งแต่บริเวณทางเดินประตูหน้าห้องพัก เข้าสู่ช่องทางเดินภายในห้อง ปรับระยะของช่องทางเดินให้มีพื้นที่น้อยที่สุด จนกว่าเจ้าหน้าที่ยังสามารถนำรถเข็นเปลนอนผ่านช่องทางเดินได้สะดวก รวมถึงระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรเช่นเดียวกัน ปรับระยะของระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางให้มีพื้นที่น้อยที่สุด จนกว่าเจ้าหน้าที่ยังสามารถนำรถเข็นเปลนอนเลี้ยวเทียบเข้ากับเตียงสำหรับผู้ป่วยเพื่อการเตรียมย้ายตัวผู้ป่วยได้สะดวกที่สุด (ดังภาพที่ 4.7)

(1)

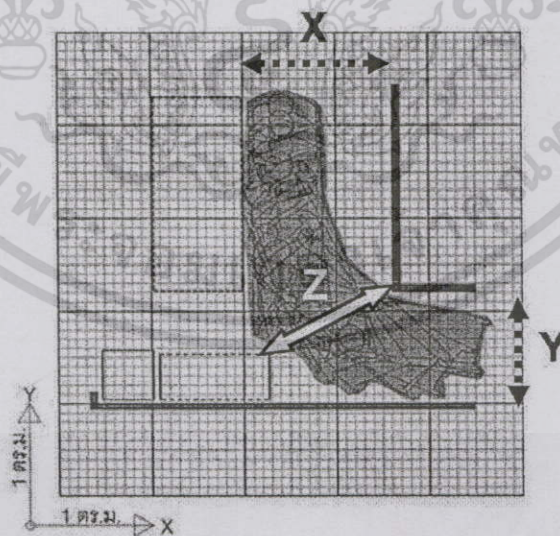

(2)

ภาพที่ 4.7 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัจจร โดยรถเข็นเปลนอนตามลำดับ

ผลการทดลอง

จากการปรับระยะห่างออกจากเฟอร์นิเจอร์ด้านข้าง ได้แก่ ระยะ X, ระยะความกว้างของช่องทางเดิน ได้แก่ ระยะ Y และระยะเลี้ยวหลักถึงกึ่งกลางในทางสัจจร ได้แก่ ระยะ Z เพื่อให้ผู้ร่วมทดลองที่เป็นผู้ให้บริการสามารถนำรถเข็นเปลนอน ในขณะที่มีผู้ป่วยนอนอยู่ เข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยได้สะดวกที่สุด และใช้พื้นที่ให้น้อยที่สุด พบว่า มีการใช้ระยะห่างที่น้อยที่สุดออกจากเฟอร์นิเจอร์ด้านข้าง ระยะ X มีระยะตั้งแต่ 1.60 เมตร ขึ้นไป ,ระยะความกว้างที่น้อยที่สุดของช่องทางเดิน ระยะ Y มีระยะตั้งแต่ 1.20 เมตร ขึ้นไป และระยะเลี้ยวหลักถึงกึ่งกลางในทางสัจจรที่น้อยที่สุด ระยะ Z มีระยะตั้งแต่ 1.50 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.8)

ภาพที่ 4.8 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัจจร โดยรถเข็นเปลนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การสำรวจ โคจรเข็นนั่ง

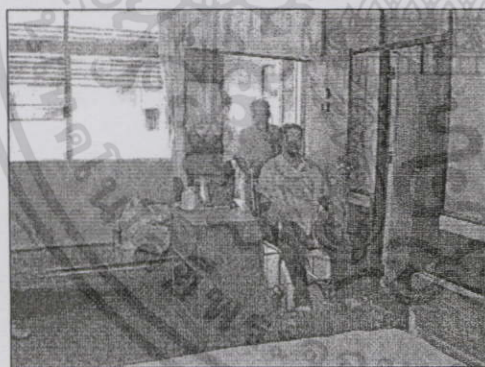
ในการทดลองดังต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ที่น้อยที่สุดของความกว้างของช่องทางเดิน และระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรที่ผู้ให้บริการ คือ เจ้าหน้าที่สามารถนำรถเข็นนั่ง ในขณะที่มีผู้ป่วยนั่งอยู่ เข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ได้อย่างสะดวกที่สุด ปลอดภัยและเสร็จสมบูรณ์

คำถามการทดลอง

- ความกว้างของช่องทางเดินที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร
- ระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองมีผู้ร่วมการทดลอง 2 คน คือ 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) เจ้าหน้าที่รถเข็น โดยตัวแทนผู้ป่วยนั่งอยู่บนรถเข็น และเจ้าหน้าที่เป็นผู้เข็นรถเข็นนั่ง ลักษณะการเข็นเจ้าหน้าที่จะเข็นเข้าประตูห้องพักผู้ป่วย โดยหันด้านหน้าของผู้ป่วยและรถเข็นนั่งไปทางด้านหน้าตามปกติ เมื่อเข้าสู่ช่องทางเดินภายในห้อง ปรับระยะของช่องทางเดินให้มีพื้นที่น้อยที่สุด จนกว่าเจ้าหน้าที่ยังสามารถนำรถเข็นนั่งผ่านช่องทางเดินได้สะดวก รวมถึงระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจรเช่นเดียวกัน ปรับระยะของระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางให้มีพื้นที่น้อยที่สุด จนกว่าเจ้าหน้าที่ยังสามารถนำรถเข็นนั่งเลี้ยวเทียบเข้ากับเตียงสำหรับผู้ป่วย เพื่อการเตรียมย้ายตัวผู้ป่วยได้สะดวกที่สุด (ดังภาพที่ 4.9)

(1)

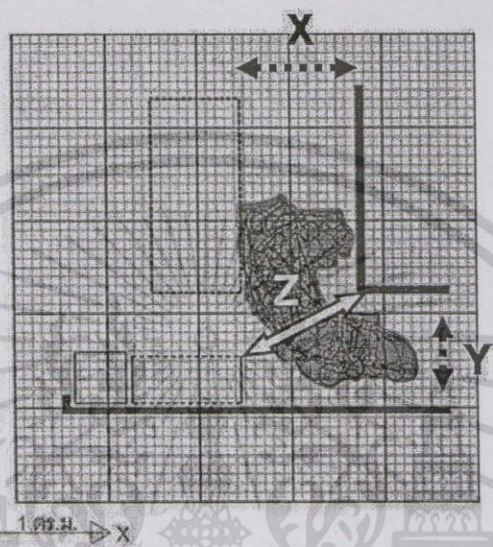
(2)

ภาพที่ 4.9 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสำรวจ โคจรเข็นนั่งตามลำดับ

ผลการทดลอง

จากการปรับระยะห่างออกจากเฟอร์นิเจอร์ด้านข้าง ได้แก่ ระยะ X , ระยะความกว้างของช่องทางเดิน ได้แก่ ระยะ Y และระยะเลี้ยวหลักสิ่งกีดขวางในทางสัญจร ได้แก่ ระยะ Z เพื่อให้ผู้

ร่วมทดลองที่เป็นผู้ให้บริการสามารถนำรถเข็นนั่ง ในขณะที่มีผู้ป่วยนั่งอยู่ เข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยได้สะดวกที่สุด และใช้พื้นที่ให้น้อยที่สุด พบว่า มีการใช้ระยะห่างออกจากเฟอร์นิเจอร์ด้านข้าง ระยะ X ที่น้อยที่สุด มีระยะตั้งแต่ 1.20 เมตร ขึ้นไป ,ระยะความกว้างของช่องทางเดิน ระยะ Y ที่น้อยที่สุด มีระยะตั้งแต่ 1.20 เมตร ขึ้นไป และระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในทางสัญจร ระยะ Z ที่น้อยที่สุด มีระยะตั้งแต่ 1.10 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.10)

ภาพที่ 4.10 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการสัญจร โดยรถเข็นนั่ง

4.2.2.2 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น ไปสู่เตียงผู้ป่วย

การศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว นอกจากระยะความกว้างของช่องทางเดิน และระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรแล้ว ขนาดระยะพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง และพื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน ถึงแม้ว่าจะกว้างพอสำหรับการเข็นรถเข็นผ่านได้ แต่จะไม่เพียงพอสำหรับกรณีที่ต้องการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย โดยส่วนใหญ่ต้องมีการย้ายเฟอร์นิเจอร์ที่กีดขวางออกเสียก่อนทำการขยับหรือเลื่อนเตียงผู้ป่วยออกมาให้เสมอและระดับเดียวกับเตียงรถเข็นหรือเปลนอน และต้องมีพื้นที่เพียงพอเพื่อให้ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วยปฏิบัติงานได้สะดวกและคล่องตัวมากที่สุด เนื่องจากต้องใช้ความระมัดระวังมากขึ้น ดังนั้นในการทดลองต่อไปนี้เป็นการศึกษาหาขนาดพื้นที่ที่น้อยที่สุดของที่ว่างรอบเตียง และที่ว่างด้านข้างเครื่องเรือน เพื่อการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น ไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วย

1. การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน

ในการทดลองดังต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ที่น้อยที่สุดของว่างรอบเตียง และที่ว่างด้านข้างเครื่องเรือนที่ผู้ให้บริการ คือ เจ้าหน้าที่รถเข็น และผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นเปลนอนไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วย ได้อย่างสะดวกและคล่องตัวที่สุด

คำถามการทดลอง

- ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร
- พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือนที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองมีผู้ร่วมการทดลอง 3 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) เจ้าหน้าที่รถเข็น และ 3) ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย โดยตัวแทนผู้ป่วยนอนอยู่บนรถเข็นเปลนอน และเจ้าหน้าที่เป็นผู้เข็นรถเข็นเปลนอน นำเข้ามาเทียบกับเตียงสำหรับผู้ป่วยภายในห้องพักผู้ป่วย ในลักษณะขนานและเท่ากัน โดยเจ้าหน้าที่ต้องยืนอยู่คนละด้านติดกับเตียงให้ใกล้ผู้ป่วยและถนัดที่สุดหันหน้าเข้าหากัน เพราะต้องใช้แรงผลักและแรงดัน โดยใช้แผ่นสไลด์ที่ใช้สอดอยู่ใต้ตัวผู้ป่วย และเมื่อตัวผู้ป่วยอยู่ที่เตียงเรียบร้อยแล้วจึงจะดึงแผ่นสไลด์ออก (ดังภาพที่ 4.11)

(1)

(2)

(3)

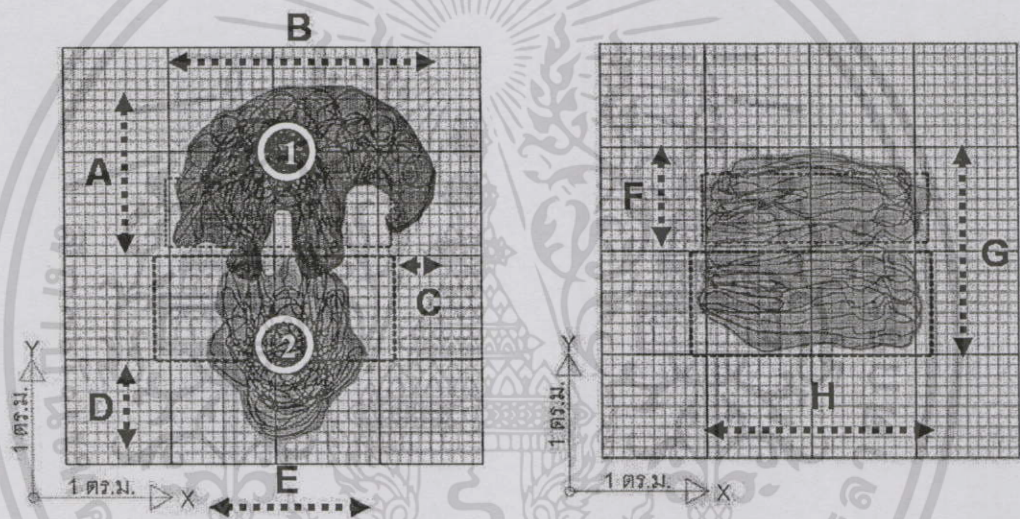
(4)

ภาพที่ 4.11 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอนตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

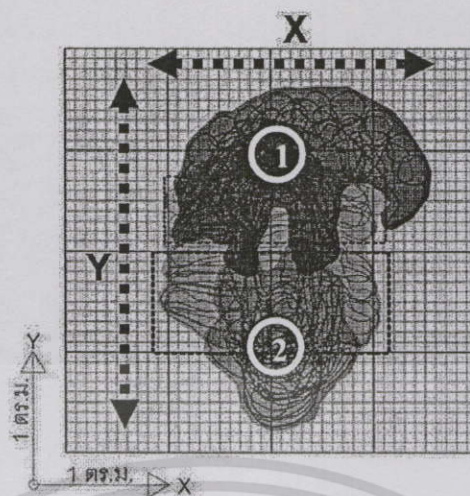
จากการทดลอง พบว่า ขนาดของพื้นที่ของการทำกิจกรรมการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากรถเข็น
เปลนอน ไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วย ระยะที่สะดวกที่สุดและผู้ป่วยย้ายไปสู่เตียงอย่างปลอดภัย คือ
เจ้าหน้าที่รถเข็น 1 ต้องการพื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน สำหรับการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ได้แก่
ระยะ A ตั้งแต่ 1.60 เมตร ขึ้นไป, ระยะ B ตั้งแต่ 2.60 เมตร ขึ้นไป และระยะ C ตั้งแต่ 0.40 เมตร ขึ้น
ไป สำหรับผู้ช่วยพยาบาล 2 ต้องการพื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน สำหรับการเคลื่อนย้าย
ผู้ป่วย ได้แก่ ระยะ D ตั้งแต่ 0.80 เมตร ขึ้นไป และระยะ E ตั้งแต่ 1.50 เมตร ขึ้นไป สำหรับผู้ป่วยใช้
พื้นที่จากรถเข็นเปลนอนไปสู่เตียง ได้แก่ ระยะ F ตั้งแต่ 1.00 เมตร ขึ้นไป, ระยะ G ตั้งแต่ 2.00 เมตร
ขึ้นไป และระยะ H ตั้งแต่ 2.30 เมตร ขึ้นไป ส่วนระยะของขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง ได้แก่ ระยะ
X ตั้งแต่ 2.70 เมตร ขึ้นไป และระยะ Y ตั้งแต่ 3.40 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.12)

(a) แสดง BME ของเจ้าหน้าที่ 1 และเจ้าหน้าที่ 2

(b) แสดง BME ของผู้ป่วย

ภาพที่ 4.12 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน

(c) แสดง BME ของผู้ใช้งานทั้งหมด

ภาพที่ 4.12 (ต่อ) แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน

2. การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่ง

ในการทดลองดังต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ที่น้อยที่สุดของที่ว่างรอบเตียง และที่ว่างด้านข้างเครื่องเรือนที่ผู้ให้บริการ คือ เจ้าหน้าที่รถเข็น และผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นนั่ง ไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วย ได้อย่างสะดวกและคล่องตัวที่สุด

คำถามการทดลอง

- พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือนที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร
- ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองมีผู้ร่วมการทดลอง 3 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) เจ้าหน้าที่รถเข็น และ 3) ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย โดยตัวแทนผู้ป่วยนั่งอยู่บนรถเข็น และเจ้าหน้าที่เป็นผู้เข็นรถเข็นนั่ง นำเข้ามาเทียบกับเตียงสำหรับผู้ป่วยภายในห้องพักผู้ป่วย ในลักษณะขนานกับเตียงและดอชหลัง เพื่อให้หันศีรษะของผู้ป่วยไปแนวเดียวกับเตียง โดยเจ้าหน้าที่ผู้เข็นรถเข็นจะอยู่ด้านศีรษะของผู้ป่วย ส่วนผู้ช่วยเหลือผู้ป่วยอีกหนึ่งคนจะอยู่ด้านหน้าของผู้ป่วย ขณะเคลื่อนย้ายตัวผู้ป่วยจากรถเข็นนั่งทำได้โดย เจ้าหน้าที่ผู้เข็นรถเข็นจะสอดแขนเพื่อล็อกช่วงลำตัวด้านบนของผู้ป่วย ส่วนผู้ช่วยเหลือผู้ป่วยจะยกช่วงลำตัวด้านล่างพร้อมกันขึ้นสู่เตียง และจัดให้ผู้ป่วยอยู่ในท่าสบาย (ดังภาพที่ 4.13)

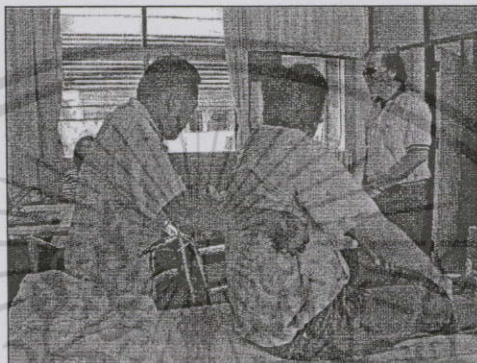
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1)

(2)

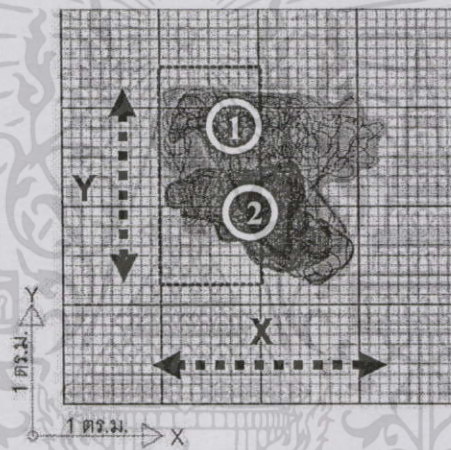
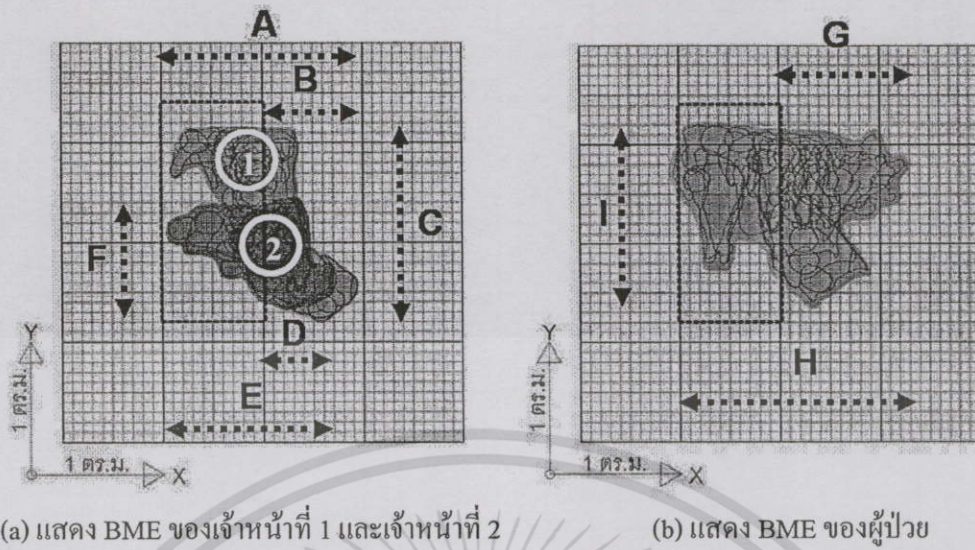

(3)

ภาพที่ 4.13 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่งตามลำดับ

ผลการทดลอง

จากการทดลอง พบว่า ขนาดของพื้นที่ของการทำกิจกรรมการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นนั่ง ไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วย ระยะที่สะดวกที่สุดและผู้ป่วยย้ายไปสู่เตียงอย่างปลอดภัย คือ เจ้าหน้าที่รถเข็น 1 ต้องการใช้พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน สำหรับการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ได้แก่ ระยะ A ตั้งแต่ 1.90 เมตร ขึ้นไป, ระยะ B ตั้งแต่ 0.95 เมตร ขึ้นไป และระยะ C ตั้งแต่ 1.95 เมตร ขึ้นไป สำหรับผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 2 ต้องการใช้พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน สำหรับการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ได้แก่ ระยะ D ตั้งแต่ 0.70 เมตร ขึ้นไป, ระยะ E ตั้งแต่ 1.65 เมตร ขึ้นไป และระยะ F ตั้งแต่ 1.20 เมตร ขึ้นไป สำหรับขนาดพื้นที่ของรถเข็นผู้ป่วย ต้องการใช้พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน ได้แก่ ระยะ G ตั้งแต่ 1.30 เมตร ขึ้นไป, ระยะ H ตั้งแต่ 2.40 เมตร ขึ้นไป และระยะ I ตั้งแต่ 1.90 เมตร ขึ้นไป ส่วนระยะของขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง ได้แก่ ระยะ X ตั้งแต่ 2.40 เมตร ขึ้นไป และระยะ Y ตั้งแต่ 2.00 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.14)

ภาพที่ 4.14 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน

4.2.2.3 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง

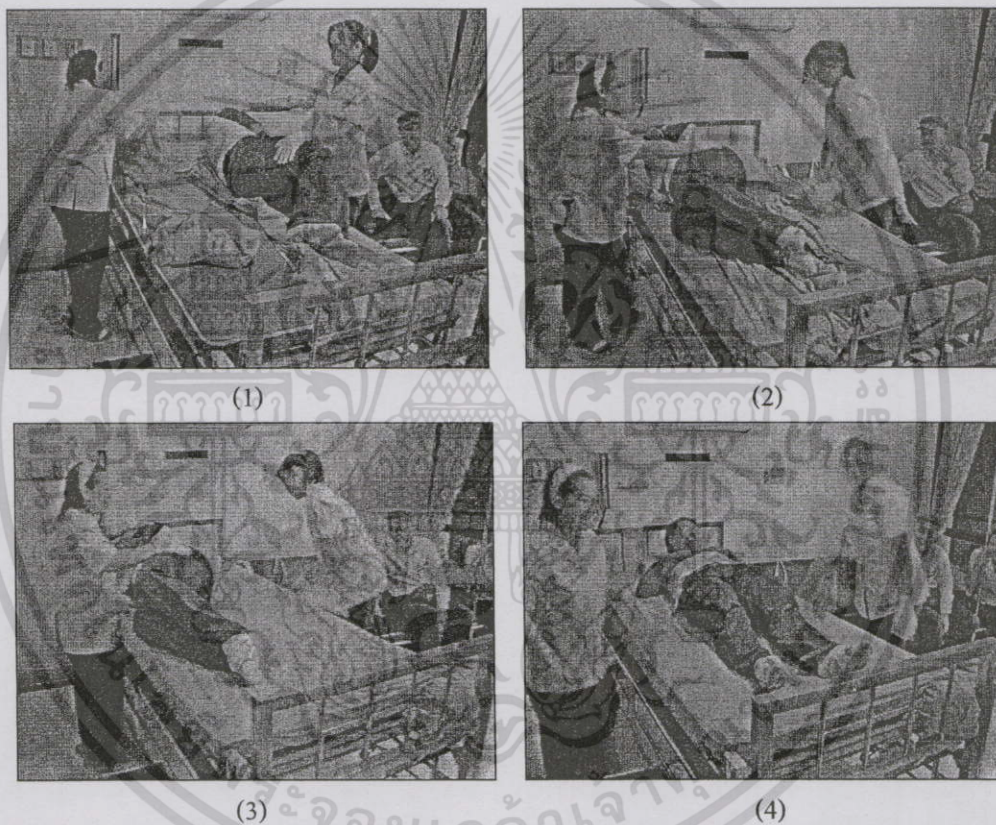
กิจกรรมของผู้ป่วยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ภายในห้องพัก คือ การที่ผู้ป่วยนอนพักรักษาตัวบนเตียง หากเป็นผู้ป่วยที่มีอาการหนัก ก็มักจะใช้เวลาทั้งหมดอยู่บนเตียง และที่เป็นอุปสรรค คือ การเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง เพราะเพื่อความสะอาดจำเป็นต้องเปลี่ยนผ้าปูเตียงทุกวัน หรือทุกครั้งที่สกปรก การทำกิจกรรมนี้จึงจำเป็นต้องใช้พื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมและเพียงพอ ดังนั้นในการทดลองต่อไปนี้เป็นการศึกษาหาขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่น้อยที่สุด ต่อการใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง ได้อย่างสะดวกและคล่องตัวที่สุด

คำถามการทดลอง

- ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองมีผู้ร่วมการทดลอง 3 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 2 คน โดยตัวแทนผู้ป่วยจะนอนอยู่บนเตียง ในการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ตำแหน่งที่ยืนของผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย จะอยู่คนละด้านของเตียง โดยจะถลกผ้าเก่าขึ้นก่อนและม้วนผ้าให้ไปอยู่ใต้ตัวผู้ป่วยและสอดผ้าใหม่แทน และให้ผู้ป่วยพลิกตัวกลับมาด้านผ้าใหม่ อีกฝั่งดึงผ้าเก่าออก และดึงผ้าใหม่มาปูให้เต็มเตียง มัดปมผ้าสอดไปได้ที่นอน แล้วพลิกตัวผู้ป่วยกลับมา และจัดให้ผู้ป่วยอยู่ในท่าสบาย (ดังภาพที่ 4.15)

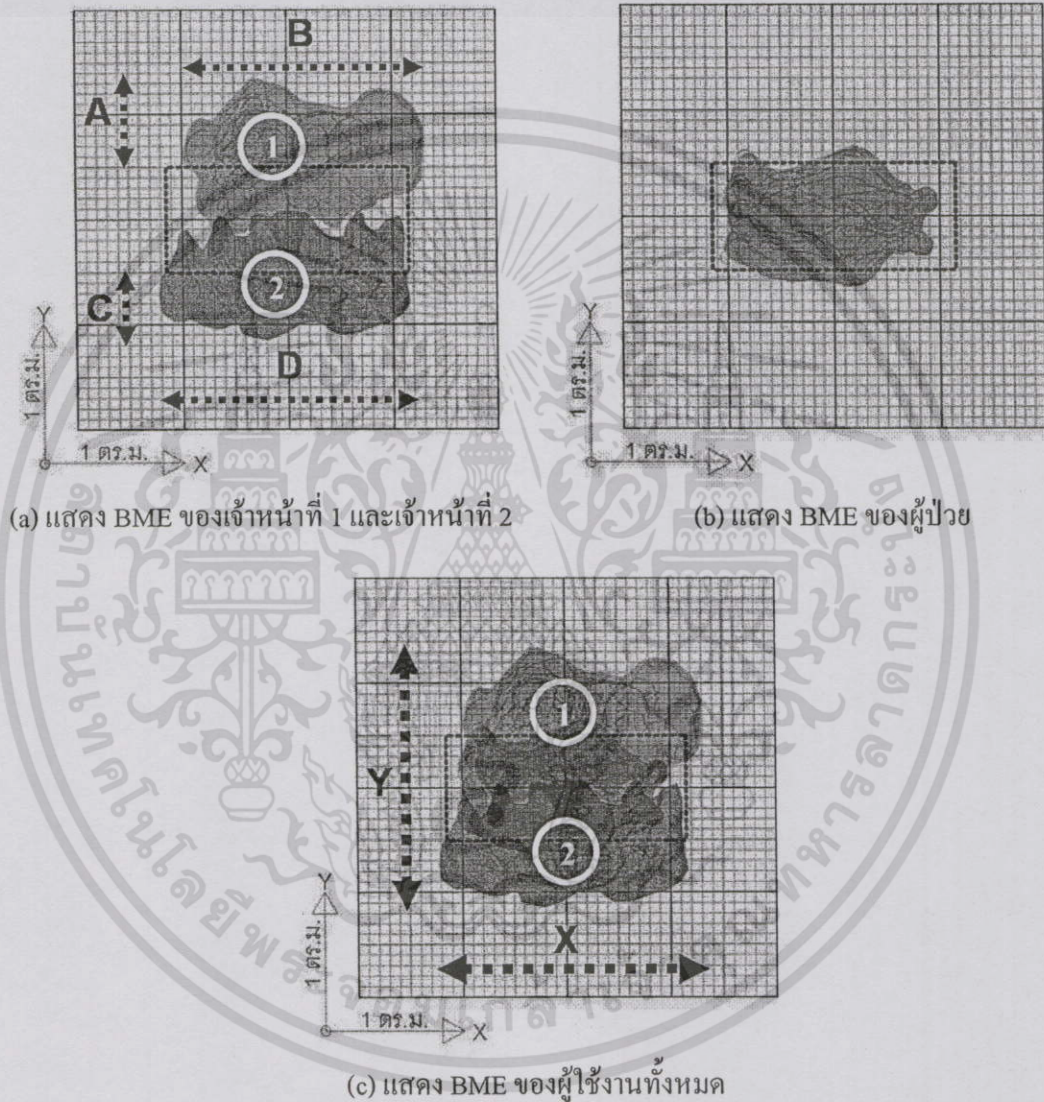

ภาพที่ 4.15 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง ตามลำดับ

ผลการทดลอง

จากการทดลอง พบว่า ขนาดของพื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง ระยะที่สะดวกที่สุด คือ ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 1 ต้องการพื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน ได้แก่

ระยะ A ตั้งแต่ 0.85 เมตร ขึ้นไป และระยะ B ตั้งแต่ 2.30 เมตร ขึ้นไป สำหรับผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 2 ต้องการใช้พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเครื่องเรือน ได้แก่ ระยะ C ตั้งแต่ 0.70 เมตร ขึ้นไป และระยะ D ตั้งแต่ 2.40 เมตร ขึ้นไป สำหรับผู้ป่วยจะใช้พื้นที่เฉพาะบนเตียงเท่านั้น จะไม่เป็นอุปสรรค ส่วน ระยะของขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง ได้แก่ ระยะ X ตั้งแต่ 2.35 เมตร ขึ้นไป และระยะ Y ตั้งแต่ 2.40 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.16)

ภาพที่ 4.16 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง

4.2.2.4 พฤติกรรมการใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมในห้องน้ำ

ในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยนั้น กรณีที่ผู้ป่วยมีอาการไม่หนักมากนักหรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้ พบว่ามีการขอเข้าห้องน้ำเอง เพื่อการทำกิจส่วนตัว และต้องการอาบน้ำหรือเช็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า จากการที่ผู้ป่วยซึ่งเป็นบุคคลที่มีร่างกายไม่เป็นปกติ ระยะทางจึงมีความสำคัญ ต่อ การเคลื่อนที่ หรือการเดินทางไปมา อีกประการหนึ่งผู้ป่วยบางรายอาจต้องการผู้ช่วยเหลือตนเอง ใน การทำกิจกรรม ขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำจึงมีความสำคัญเช่นกัน เพราะต้องมีพื้นที่เพียงพอสำหรับ กรณีที่บางครั้งต้องมีอีก 1 คน เข้าไปใช้พื้นที่ด้วย เพื่อความปลอดภัย ดังนั้นในการทดลองต่อไปนี้ เป็นการหาระยะทางจากเตียงสำหรับผู้ป่วยถึงห้องน้ำ และขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ ที่เหมาะสมกับ การทำกิจกรรม ได้อย่างสะดวกและคล่องตัวที่สุด

1. การเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยไม่มีพื้นที่จำกัด

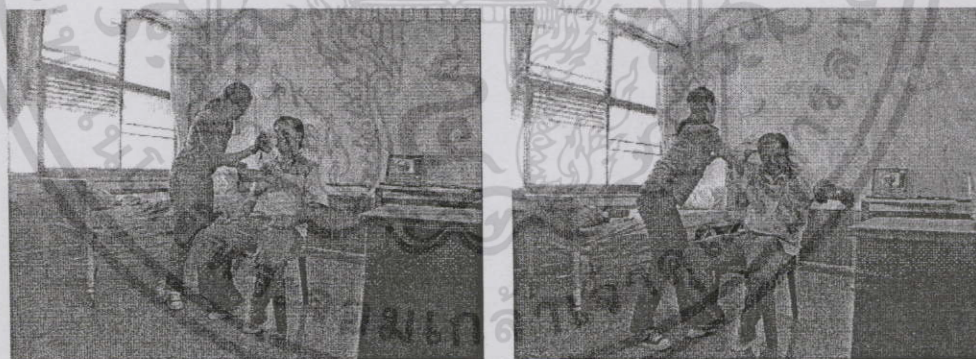
ในการทดลองดังต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ในการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยทำการ ทดลองในลักษณะที่ไม่มีพื้นที่จำกัด ซึ่งผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย และผู้ป่วย สามารถทำกิจกรรมได้อย่าง สะดวกและคล่องตัวที่สุด

คำถามการทดลอง

- ขนาดพื้นที่ในการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยไม่มีพื้นที่จำกัด มีขนาดเท่าไร

ขั้นตอนการทดลอง

ทำการทดลองโดยมีผู้ร่วมการทดลอง 2 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) ผู้ช่วยเหลือ ผู้ป่วย โดยตัวแทนผู้ป่วย นั่งอยู่ในพื้นที่โล่งนอกห้องน้ำ และมีญาติ ซึ่งเป็นผู้เช็ดตัวและเปลี่ยน เสื้อผ้าให้ (ดังภาพที่ 4.17)

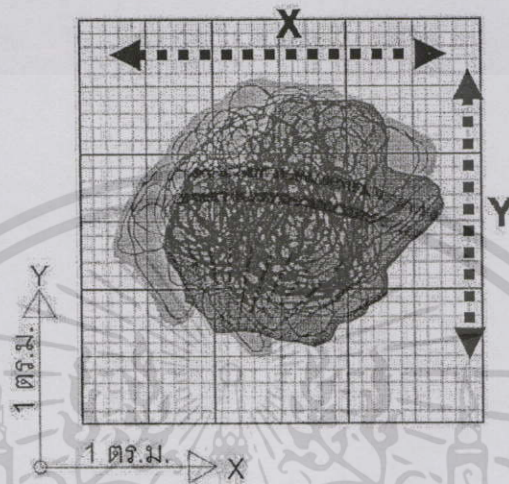
(1)

(2)

ภาพที่ 4.17 แสดงท่าทางบริเวณที่ใช้พื้นที่ในการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยไม่มีพื้นที่จำกัด ตามลำดับ

ผลการทดลอง

จากการทดลอง พบว่า ขนาดของพื้นที่ของการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยไม่มีพื้นที่จำกัด ระยะเวลาที่สะดวกที่สุด คือ ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย และผู้ป่วย ต้องการใช้พื้นที่ ซึ่งเป็นระยะโดยรวม ได้แก่ ระยะ X ตั้งแต่ 2.35 เมตร ขึ้นไป และระยะ Y ตั้งแต่ 2.50 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.18)

ภาพที่ 4.18 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าผู้ป่วย โดยไม่มีพื้นที่จำกัด

2. การอาบน้ำ เช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า โดยมีพื้นที่จำกัด

ในการทดลองดังต่อไปนี้ เป็นการหาขนาดพื้นที่ในการอาบน้ำ เช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้า ในห้องน้ำ ซึ่งผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย และผู้ป่วย สามารถทำกิจกรรมได้อย่างสะดวกและคล่องตัวที่สุด

คำถามการทดลอง

- ขนาดพื้นที่ภายในห้องที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าไร

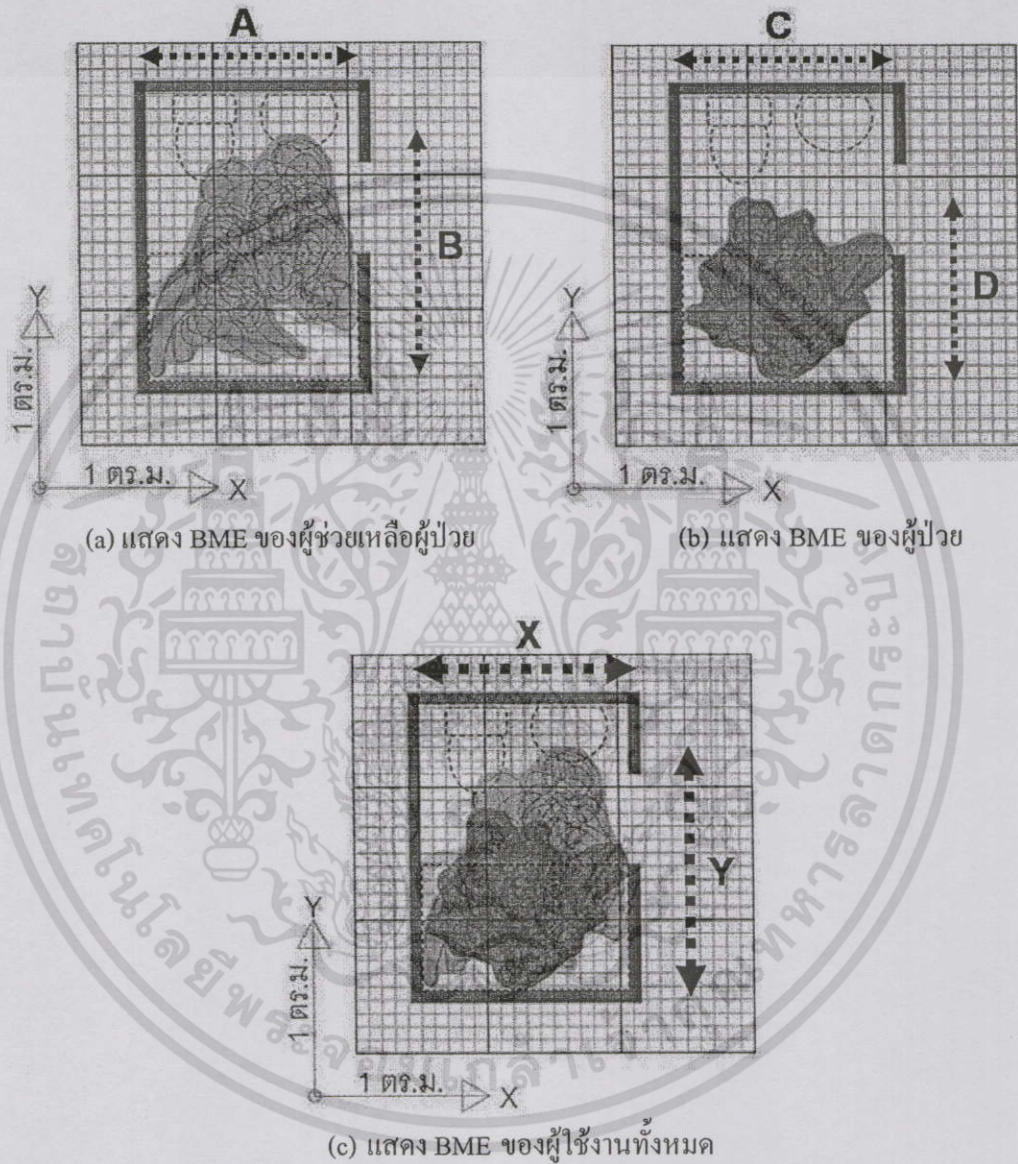
ขั้นตอนการทดลอง

ทำการทดลองโดยมีผู้ร่วมการทดลอง 2 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนผู้ป่วย 2) ญาติเป็นผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย โดยตัวแทนผู้ป่วย นั่งอยู่บนเก้าอี้พลาสติกที่จัดเตรียมไว้ ในบริเวณส่วน Shower ภายในห้องน้ำ ส่วนญาติเป็นผู้ที่แสดงท่าทางการอาบน้ำ เช็ดตัว และเปลี่ยนเสื้อผ้า

ผลการทดลอง

จากการทดลอง พบว่า ขนาดของพื้นที่ของการอาบน้ำ เช็ดตัว และเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำ ระยะเวลาที่สะดวกที่สุด คือ ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย ต้องการใช้พื้นที่ในการอาบน้ำ เช็ดตัว และเปลี่ยนเสื้อผ้า

ในห้องน้ำ ได้แก่ ระยะ A ตั้งแต่ 1.55 เมตร ขึ้นไป และระยะ B ตั้งแต่ 1.80 เมตร ขึ้นไป สำหรับผู้ป่วยต้องการใช้พื้นที่ในการอาบน้ำ เช็ดตัว และเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำ ได้แก่ ระยะ C ตั้งแต่ 1.55 เมตร ขึ้นไป และระยะ D ตั้งแต่ 1.35 เมตร ขึ้นไป ส่วนขนาดพื้นที่โดยรวมที่ผู้ใช้ต้องการพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่ ระยะ X ตั้งแต่ 1.55 เมตร ขึ้นไป และระยะ Y ตั้งแต่ 1.80 เมตร ขึ้นไป (ดังภาพที่ 4.19)

ภาพที่ 4.19 แสดง BME บริเวณที่ใช้พื้นที่ในการอาบน้ำหรือเช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าผู้ป่วยภายในห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลองทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นขนาดสัดส่วนของพื้นที่ที่เหมาะสมกับบริบทหนึ่งเท่านั้น หากแต่ผลที่ได้ คือ ตัวแปรที่มีผลต่อขนาดพื้นที่ ซึ่งพบว่า ขนาดร่างกาย, ความชำนาญในการเดินรถเข็น, ความชำนาญในการประกอบกิจกรรม, ลักษณะพฤติกรรมเฉพาะบุคคลในการเคลื่อนลำตัว หรือโยกย้ายลำตัว จะมีผลต่อขนาดพื้นที่ที่ใช้แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งานภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว นั้น ควรพิจารณากับกลุ่มผู้ทำการทดลองในหลายๆรูปแบบ และบ่อยครั้ง เพื่อที่จะ ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

4.3 การศึกษาเพื่อหาค่าประกอบผังพื้นที่ในด้านตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

4.3.1 การทดสอบเพื่อหาค่าประกอบผังพื้นที่ที่เหมาะสม

การทดสอบเป็นการนำรูปภาพ เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรม ในแต่ละประเด็นมีความแตกต่างในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ และระยะทางจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่หนึ่ง โดยใช้ลักษณะที่ตั้งของพื้นที่ใช้สอยที่แตกต่างกัน จากรูปแบบผังพื้นที่ได้จากการสำรวจและแบ่งประเภทจำนวน 8 รูปแบบ เป็นต้นแบบเพื่อทำรูปภาพ Stimuli - Plan 3d ที่แตกต่างกันตามประเด็นที่กำหนดไว้ ในบทที่ 3 ประกอบกับแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เลือกกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการในบทที่ 3 เป็นตัวแทนผู้รับบริการเพื่อตอบแบบสอบถาม โดยตอบตามสถานการณ์การใช้งานของผู้รับบริการ ทั้ง 2 แบบ ได้แก่ 1) ผู้ป่วย และ 2)ญาติผู้ป่วย เพื่อหาค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมและพิสูจน์ว่ากลุ่มผู้ใช้งาน ทั้ง 2 แบบ มีความแตกต่าง ในเรื่องของความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรมหรือไม่ เพื่อทราบถึงความต้องการในเรื่องของตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว เพื่อนำผลที่ได้เสนอแนะลักษณะรูปแบบห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่ดีที่สุด ในแง่ของที่ตั้งต่อไป

ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้รับบริการเพื่อตอบแบบสอบถามตามสถานการณ์การใช้งานของผู้รับบริการ ทั้ง 2 แบบ ได้แก่ 1) ผู้ป่วย และ 2) ญาติผู้ป่วย โดยการให้ผู้ตอบดูภาพ Stimuli - Plan 3d จำนวน 8 คู่ 16 ภาพ และตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นเชิงเปรียบเทียบและเป็นการให้ระดับค่าความนิยมในแบบสอบถาม ในประเด็นที่มีผลต่อกิจกรรมและผลต่อการเคลื่อนไหวร่างกาย ตามวิธีการบทที่ 3 สามารถแยกเป็นประเด็นการทดสอบเรื่องการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว 7 ประเด็น ดังนี้ คือ

- 1) ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยและโซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของห้องน้ำ
- 2) ระหว่างตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว
- 3) ระหว่างตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับตำแหน่งของห้องน้ำ
- 4) ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยและโซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของผู้เขียน

- 5) ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งโซฟาสำหรับญาติ
 - 6) ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย
 - 7) ระหว่างตำแหน่งของโซฟาสำหรับญาติกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย
- ในประเด็นนี้ สามารถแยกออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้ คือ

- ตำแหน่งของที่พักร้องของญาติและผู้มาเยี่ยม เหมือนกัน ซึ่งแตกต่างกันที่ระยะทาง
- ตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของที่พักร้องของญาติและผู้มาเยี่ยมกับประตู

ทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย

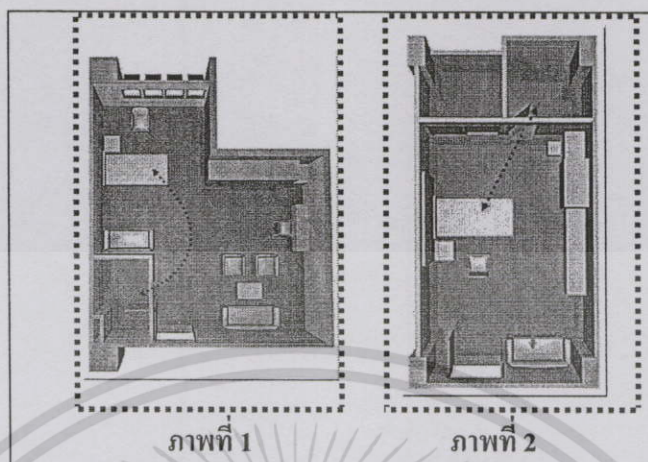
ในการทดสอบเพื่อหาองค์ประกอบผังพื้นที่ในด้านตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากข้อสมมุติฐานของผู้วิจัยที่ว่าทุกคนย่อมมีโอกาสที่จะเจ็บป่วยและเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล จากนั้นทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาตัวแทนกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดยตัวแทนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้เป็นนักศึกษาและเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 80 คน โดยทั้งหมดนี้ต้องเป็นผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งตามสถานการณ์การใช้งาน คือ ประเมินความต้องการของผู้ใช้งานที่เป็นผู้ป่วย และประเมินความต้องการของผู้ใช้งานที่เป็นญาติผู้ป่วย ซึ่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถเก็บได้ทั้งสิ้น 92 ชุด

จากการศึกษาในประเด็นการทดสอบเรื่องการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวทั้ง 7 ประเด็น โดยประเด็นที่ 1-6 เป็นประเมินความต้องการของผู้ใช้งานที่เป็นผู้ป่วย และประเด็นที่ 1-5 และ ประเด็นที่ 7 เป็นประเมินความต้องการของผู้ใช้งานที่เป็นญาติผู้ป่วย

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความนิยม และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยต่อการจัดพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

การวิเคราะห์ผลค่าเฉลี่ยความนิยมและผลการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 แบบ ได้แก่ ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย ที่มีต่อการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆ ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว โดยวิเคราะห์เรียงตามลำดับ ก่อนแสดงผลการวิเคราะห์ ให้พิจารณารูปภาพประกอบที่ได้จัดกลุ่มสำหรับเปรียบเทียบตามวิธีการในบทที่ 3 และนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยนำมาแสดงเพื่ออ้างอิงถึงในการวิเคราะห์ผล โดยรูปภาพที่ถูกเลือกได้ทำการเน้นเส้นกรอบและเน้นตัวเข้มในตาราง เพื่อพิสูจน์ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 แบบ มีความนิยมต่อการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆ ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว แตกต่างกันหรือไม่ รายละเอียดของการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. ระหว่างตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยและโซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของห้องน้ำ

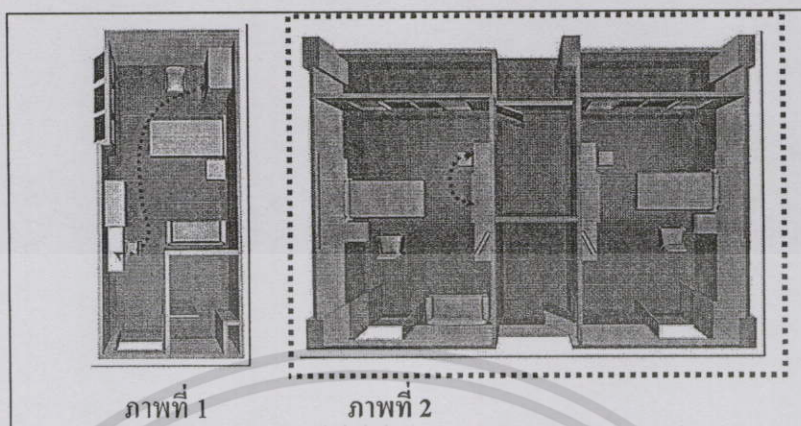
ภาพที่ 4.20 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางของเตียงผู้ป่วยและโซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของห้องน้ำ

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้งานในแบบผู้ป่วยส่วนใหญ่นิยมการจัดให้ตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง และตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยอยู่ตรงกับประตูห้องน้ำ ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 7.4 (ตามตารางที่ 4.2) อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่าในภาพที่ 2 ตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยตรงกับประตูห้องน้ำ และระยะทางไม่ห่างไกลกันมากนัก ถ้าในกรณีที่ไม่มีญาติเฝ้าไข้ ผู้ป่วยสามารถนำตนเองเข้าห้องน้ำได้ค่อนข้างสะดวกกว่า (ดังภาพที่ 4.20) สำหรับผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วยจากระดับความนิยมตามตารางที่ 4.2 นั้น กลุ่มนี้มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 5.0 ซึ่งหมายความว่า กลุ่มนี้มีความนิยมรูปแบบผังพื้นที่ทั้ง 2 ภาพ เท่ากัน แต่มีการแบ่งความนิยมเอนเอียงไปทางรูปแบบผังพื้นที่ภาพที่ 1 ได้แก่ การจัดตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหน้าของห้อง ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วย และโซฟาของญาติอยู่ฝั่งเดียวกับห้องน้ำ มากกว่าเล็กน้อย อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในการตัดสินใจ และอาจมองว่าในภาพที่ 1 นั้น การจัดตำแหน่งของโซฟามีความเป็นส่วนตัวมากกว่า อยู่ใกล้กับเตียงสำหรับผู้ป่วย และห้องน้ำสามารถนำผู้ป่วยเข้าห้องน้ำได้รวดเร็วและสะดวก (ดังภาพที่ 4.21)

จากการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่าผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย มีความพึงพอใจขัดแย้งและแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่ผลระดับความนิยมโดยรวมในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.2 คือ ชอบการจัดพื้นที่ทั้ง 2 ภาพ เท่ากันแต่ค่อนข้างไปทางภาพที่ 2 มากกว่าในระดับที่น้อย เท่านั้น (ตามตารางที่ 4.2)

2. ระหว่างตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว

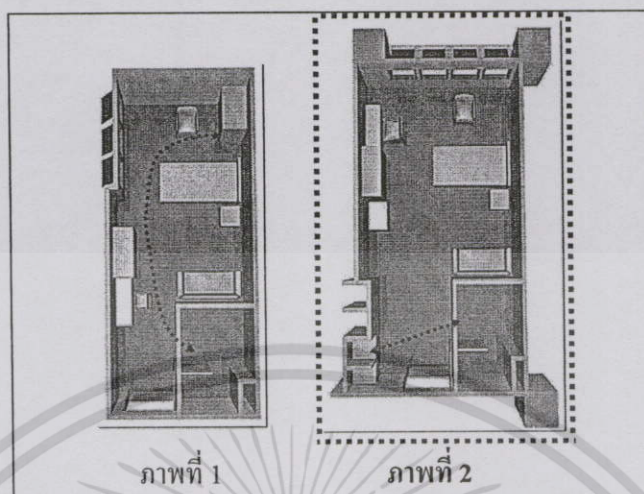

ภาพที่ 4.21 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว
(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่นิยมการจัดตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับโต๊ะแต่งตัว อยู่ติดกันและระนาบเดียวกัน ซึ่งอยู่บริเวณหน้าห้องน้ำ ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 เหมือนกัน ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 8.3 และ 8.0 ตามลำดับ (ตามตารางที่ 4.2) ซึ่งในกรณีของผู้ใช้งานในแบบของผู้ป่วยอาจอันเนื่องมาจาก ภาพที่ 2 ตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับโต๊ะแต่งตัว อยู่ใกล้กันมากจึงทำให้สะดวกต่อการใช้สอย และอยู่ใกล้กับห้องน้ำ ซึ่งผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองได้บ้างสามารถลุกจากเตียงผู้ป่วยไปใช้งานได้สะดวกมากกว่า สำหรับผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วยอาจอันเนื่องมาจาก ภาพที่ 2 ตำแหน่งของผู้เสิร์ฟกับโต๊ะแต่งตัวอยู่ใกล้กันมากจึงทำให้สะดวกต่อการใช้สอย และอยู่ใกล้กับห้องน้ำ อีกนัยหนึ่งญาติไม่ต้องเดินไปเดินมาในระหว่างการใช้พื้นที่ส่วนนี้มากนัก ทำให้ไม่รบกวนสายตาผู้ป่วยในขณะหลับ (ดังภาพที่ 4.21)

จากการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่าผู้ใช้งาน ทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย มีความพึงพอใจ ไปในทิศทางเดียวกัน แตกต่างกันไม่มากนัก ซึ่งมีผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมในระดับค่าเฉลี่ยที่ 8.2 คือ ชอบภาพที่ 2 มากกว่า ภาพที่ 1 ในระดับเพียงเล็กน้อยค่อนข้างปานกลาง

3. ระหว่างตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของห้องน้ำ

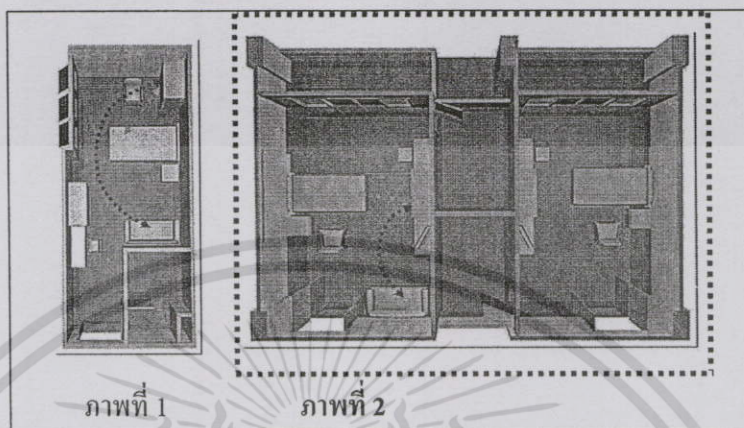

ภาพที่ 4.22 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งของผู้เสื่อผ้ากับตำแหน่งของห้องน้ำ (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่นิยมการจัดตำแหน่งของผู้เสื่อผ้าและตำแหน่งของห้องน้ำอยู่บริเวณส่วนหน้าของห้อง ซึ่งอยู่บริเวณระหว่างช่องทางเดินเข้าไปในห้อง ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 เหมือนกัน ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 8.0 และ 8.1 ตามลำดับ (ตามตารางที่ 4.2) ในกรณีของผู้ใช้งานในแบบผู้ป่วย อาจอันเนื่องมาจาก ในภาพที่ 2 ผู้ป่วยที่ต้องการใช้ผู้เสื่อผ้าจะไม่ต้องเดินไกล เพราะเมื่อออกจากห้องน้ำ ตำแหน่งของผู้เสื่อผ้าจะอยู่ตรงกันข้าม สามารถใช้งานได้สะดวกและรวดเร็วกว่า สำหรับกรณีผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วย อาจอันเนื่องมาจาก ในภาพที่ 2 ผู้เสื่อผ้าอยู่ใกล้ห้องน้ำมาก การใช้งานสะดวกกว่า ไม่เป็นการรบกวนในส่วนที่ผู้ป่วยพักผ่อนอยู่ แยกพื้นที่การใช้งานได้ชัดเจนกว่า (ดังภาพที่ 4.22)

จากการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ผู้ใช้งาน ทั้ง 2 กลุ่ม ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยมีความพึงพอใจไปในทิศทางเดียวกันแตกต่างกันไม่มากนัก ซึ่งมีผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมในระดับค่าเฉลี่ยที่ 8.1 คือ ชอบภาพที่ 2 มากกว่าภาพที่ 1 ในระดับเล็กน้อยค่อนข้างปานกลาง

4. ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของตู้เย็น และโซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของผู้เย็น

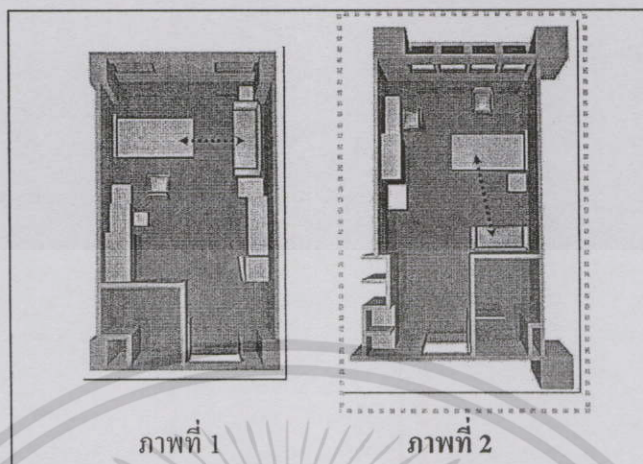

ภาพที่ 4.23 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยและและ โซฟา สำหรับญาติ กับตำแหน่งของผู้เย็น (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้งาน ทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่นิยมการจัด ตำแหน่งของผู้เย็นอยู่บริเวณตรงกลางของห้อง ด้านหน้าห้องน้ำ ซึ่งตรงกันข้ามกับเตียงผู้ป่วย ส่วน โซฟาสำหรับญาติอยู่บริเวณด้านหน้าของห้องติดกับประตูทางเข้าออก ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 เหมือนกัน ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.1 และ 6.7 ตามลำดับ(ตามตารางที่ 4.2) ในกรณีของผู้ใช้งานในแบบ ผู้ป่วย อาจเนื่องมาจาก ตำแหน่งของผู้เย็นอาจจะไม่มีผลต่อการ ใช้งานของผู้ป่วยเพราะระยะทางของ ตู้เย็นทั้ง 2 ภาพนั้น ใกล้เตียงผู้ป่วยเท่าๆกัน แต่ภาพที่ 2 นั้นการเปิดปิดตู้เย็นจะสะดวกกว่า เพราะมี พื้นที่ด้านหน้ามากพอ แต่ภาพที่ 1 นั้นมีเก้าอี้ตั้งอยู่ ซึ่งอาจต้องมีการขยับ ทำให้ไม่สะดวกต่อผู้ป่วย มากนัก สำหรับกรณีของผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วย อาจเนื่องมาจาก ตำแหน่งที่ตั้งของผู้เย็นใกล้กับ โซฟาสำหรับญาติ และทางเข้าออกมากกว่าภาพที่ 1 นอกจากจะสะดวกต่อญาติแล้ว ผู้ที่มาเยี่ยมอื่นๆ ยังสามารถนำของที่มาเยี่ยมเก็บในตู้เย็น ได้ด้วยเพราะอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ส่วนตัวมากเกินไป (ดังภาพ ที่ 4.23)

จากการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ผู้ใช้งาน ทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย มีความ พึงพอใจไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.4 คือ ชอบทั้ง 2 ภาพเท่ากัน แต่ค่อนข้างไปทางภาพที่ 2 เล็กน้อยมาก

5. ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งโซฟาสำหรับญาติ

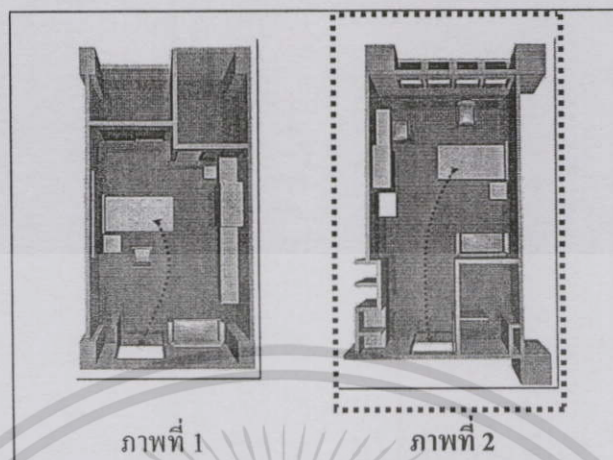

ภาพที่ 4.24 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของโซฟาสำหรับญาติ
(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยส่วนใหญ่นิยมการจัดตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู ส่วนตำแหน่งโซฟาสำหรับญาติอยู่ด้านข้างของผู้ป่วย ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 เหมือนกัน ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 8.2 และ 8.3 ตามลำดับ (ตามตารางที่ 4.2) ในกรณีของผู้ใช้งานในแบบผู้ป่วย อาจเนื่องมาจาก ภาพที่ 2 โซฟาอยู่ในตำแหน่งด้านข้างที่ใกล้เตียงผู้ป่วย ซึ่งสามารถมองเห็นญาติได้ง่ายกว่าแค่เพียงพลิกตัวและทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอุ่นใจ ส่วนภาพที่ 2 นั้น โซฟาอยู่ปลายเตียงผู้ป่วย เวลาองจะต้องขยับร่างกายมากกว่า จึงไม่สะดวกต่อผู้ป่วย สำหรับกรณีของผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วย อาจเนื่องมาจาก ตำแหน่งของโซฟาค่อนข้างมีความเป็นส่วนตัวสำหรับญาติและผู้มาเยี่ยมมากกว่า และยังสามารถดูแลผู้ป่วยได้ใกล้ชิดและรวดเร็วสะดวกมากกว่า (ดังภาพที่ 4.24)

จากการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ผู้ใช้งาน ทั้ง 2 แบบ ทั้งผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย มีความพึงพอใจไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างมาก ซึ่งมีผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมในระดับค่าเฉลี่ยที่ 8.3 คือ ชอบภาพที่ 2 มากกว่าภาพที่ 1 ในระดับเล็กน้อยค่อนข้างปานกลาง

6. ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย

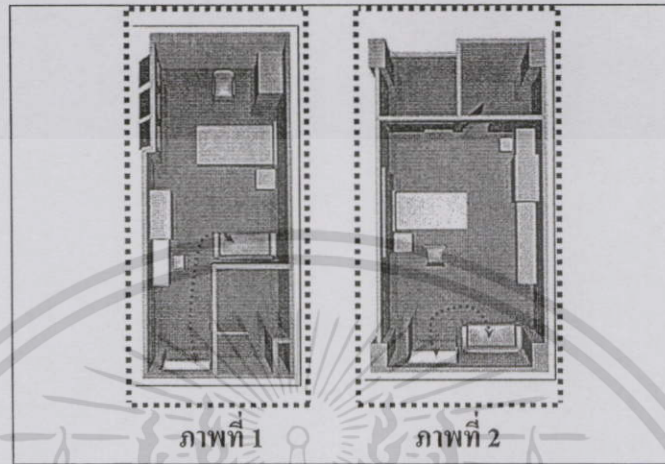

ภาพที่ 4.25 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย
(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ประเด็นนี้ทำการทดสอบเพื่อหามุมมองที่ดีที่สุด กับผู้ใช้งานในแบบผู้ป่วยเท่านั้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ผู้ป่วยใช้งานประจำ และตำแหน่งของประตูจะไม่ค่อยมีผลกระทบต่อญาติผู้ป่วยมากนัก เพราะไม่ได้พักที่ห้องตลอดเวลาเหมือนกับผู้ป่วย ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้งานในแบบผู้ป่วยนิยมการจัดตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.4 คือ (ตามตารางที่ 4.2) อาจอันเนื่องมาจาก ตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยมีความเป็นส่วนตัวมากกว่า และเข้าถึงตัวได้ยากกว่าในขณะที่ผู้ป่วยพักผ่อนหรือ หลับอยู่ สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างอาจเล็งเห็นความสำคัญของความเป็นส่วนตัวมากกว่าการสะดวกต่อการเข้าถึง (ดังภาพที่ 4.25)

7. ระหว่างตำแหน่งของโซฟาสำหรับญาติกับตำแหน่งของประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย
ในประเด็นนี้ สามารถแยกออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้ คือ

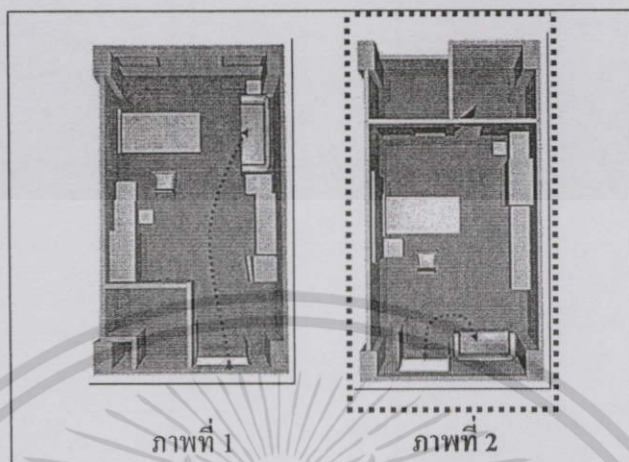
1) ตำแหน่งของที่พักร้องของญาติผู้ป่วยเหมือนกัน ซึ่งแตกต่างกันที่ระยะทาง

ภาพที่ 4.26 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางระหว่างโซฟาสำหรับญาติกับตำแหน่งของประตู
ทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย ซึ่งแตกต่างกันในเรื่องระยะทาง
(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ประเด็นนี้ทำการทดสอบเพื่อหามุมมองที่ดีที่สุด กับผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วยเท่านั้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ญาติผู้ป่วยใช้งานประจำ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นญาติผู้ป่วยนิยมการจัดพื้นที่ทั้ง 2 ภาพเท่ากัน ได้แก่ ภาพตำแหน่งของโซฟาสำหรับญาติ อยู่ด้านหลังผนังของห้องน้ำที่อยู่บริเวณส่วนด้านหน้าของห้อง ซึ่งทิศทางหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย คือ ภาพที่ 1 และภาพที่ตำแหน่งของโซฟาของญาติ อยู่ติดกับประตูทางเข้าออกห้องพักผู้ป่วย คือ ภาพที่ 2 ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 5.2 (ตามตารางที่ 4.2) อาจอันเนื่องมาจาก ญาติผู้ป่วยอาจมีความคิดว่าทางเข้าออกห้องพักไม่มีผลกระทบต่อตนเอง ในด้านของความเป็นส่วนตัวก็เป็นได้ เพราะอาจเล็งเห็นว่า เป็นเพียงที่พักรชั่วคราว (ดังภาพที่ 4.26)

2) ตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของที่พักผ่อนของญาติผู้ป่วยกับประตูทางเข้าออกห้องพักรักษาตัว

ภาพที่ 4.27 แสดงภาพตำแหน่งและระยะทางที่แตกต่างกันของโซฟาสำหรับญาติผู้ป่วยกับประตูทางเข้าออกห้องพักรักษาตัว (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ประเด็นนี้ทำการทดสอบเพื่อหามุมมองที่ดีที่สุด กับผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วยเท่านั้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ญาติผู้ป่วยใช้งานประจำ ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วยนิยมการจัดตำแหน่งของโซฟาสำหรับญาติหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออกห้องพักรักษาตัว และอยู่ติดกับประตู ได้แก่ มีความนิยมภาพที่ 2 ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.1 (ตามตารางที่ 4.2) อาจอันเนื่องมาจากทิศทางของโซฟาจะหันไปด้านหลังไม่สำคัญ แต่อาจเล็งเห็นถึงความสำคัญของระยะทางเป็นหลัก (ดังภาพที่ 4.27)

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและผลการเปรียบเทียบความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดพื้นที่
ส่วนต่างๆ ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

การจัดพื้นที่	กลุ่มตัวอย่าง					Sig. (t-test)
	ผู้ป่วย		ญาติผู้ป่วย		ค่าเฉลี่ย โดยรวม	
	Mean	SD.	Mean	SD.		
1. ระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วยกับห้องน้ำ และโซฟาสำหรับญาติกับห้องน้ำ	7.4	3.6	5.0	3.6	6.2	.000*
2. ระหว่างตู้เสื้อผ้ากับโต๊ะแต่งตัว	8.3	2.9	8.0	2.9	8.2	.158
3. ระหว่างตู้เสื้อผ้ากับห้องน้ำ	8.0	3.2	8.1	3.0	8.1	.739
4. ระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตู้เย็น และโซฟาสำหรับญาติกับตู้เย็น	6.1	3.6	6.7	3.4	6.4	.106
5. ระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วยกับโซฟา สำหรับญาติ	8.2	3.0	8.3	3.0	8.3	.454
6. ระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วยกับประตู	6.4	4.0	-	-	-	-
7. ระหว่างโซฟาสำหรับญาติกับประตู - ตำแหน่งเดียวกัน แต่ระยะทางต่างกัน - ตำแหน่งและระยะทางต่างกัน	-	-	5.2	3.7	-	-
	-	-	6.1	3.5	-	-

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สถิติระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

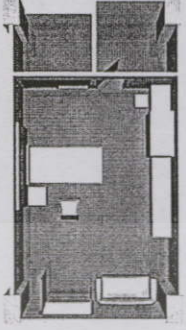
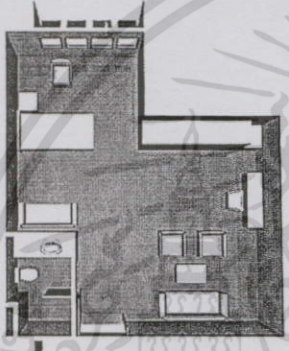
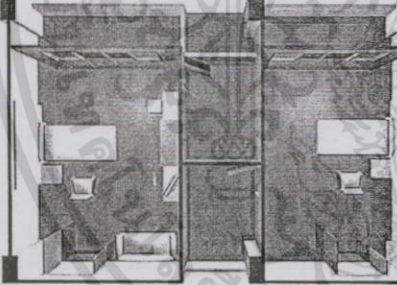
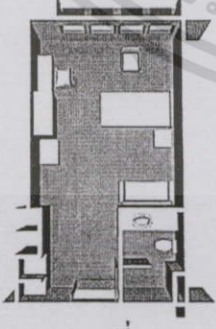
เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของ
ความนิยมระหว่างผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบ ได้แก่ 1) ผู้ป่วย และ 2) ญาติผู้ป่วย ในประเด็นการทดสอบ
เรื่องการจัดพื้นที่ส่วนต่างๆภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในประเด็น 1-5 ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่า
ผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบ มีระดับความนิยมต่อประเด็นตำแหน่งและระยะทางระหว่างเตียงสำหรับผู้ป่วย
กับห้องน้ำ และโซฟาสำหรับญาติกับห้องน้ำ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (sig.000*) คือ ผู้ใช้งาน
ในแบบผู้ป่วยมองเห็นว่า ภาพที่ตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง ตำแหน่งเตียง
สำหรับผู้ป่วยอยู่ตรงกับประตูห้องน้ำ ได้แก่ ภาพที่ 2 มีความสะดวกและเหมาะสมมากกว่า ภาพที่
ตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหน้าของห้อง ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วย และโซฟาของญาติ
อยู่ฝั่งเดียวกับห้องน้ำ ได้แก่ ภาพที่ 1 ในระดับความนิยมที่ 7.4 ส่วนผู้ใช้งานในแบบญาติผู้ป่วย

มองเห็นว่า ภาพที่ตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหน้าของห้อง ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วย และโซฟาของญาติอยู่ฝั่งเดียวกับห้องน้ำ ได้แก่ ภาพที่ 1 มีความสะดวกและเหมาะสมมากกว่าภาพที่ ตำแหน่งของห้องน้ำจะอยู่บริเวณด้านหลังของห้อง ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยอยู่ตรงกับประตูห้องน้ำ ได้แก่ ภาพที่ 2 ในระดับความนิยมที่ 5.0 ส่วนในประเด็นระหว่างตำแหน่งของตู้เสื้อผ้ากับ ตำแหน่งของโต๊ะแต่งตัว, ระหว่างตำแหน่งของตู้เสื้อผ้ากับตำแหน่งของห้องน้ำ, ระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยและโซฟาสำหรับญาติ กับตำแหน่งของตู้เย็น และระหว่างตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งโซฟาสำหรับญาติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p>.05$)

4.3.3 สรุปผลการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม

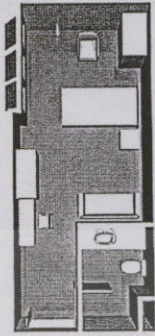
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความนิยมเพื่อความต้องการต่อการจัดพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในแต่ละประเด็น โดยแบบทดสอบเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่กับกิจกรรมของผู้ใช้งาน ด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้รับบริการ และทดสอบถามตามสถานการณ์การใช้งาน ทั้ง 2 แบบ ทั้งที่เป็นผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย ซึ่งในบางประเด็นพบว่าผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบมีระดับความนิยมเท่ากัน หมายความว่า ผู้ใช้งานทั้ง 2 แบบมีการแบ่งความนิยม หรือความชอบต่อทั้งสองรูปแบบผังพื้นที่ให้เลือก และมีความลังเลในการตัดสินใจ อาจเนื่องมาจาก ผู้ใช้งานในแต่ละแบบนึกถึงความสะดวกสบายของแต่ละสถานะผู้ใช้งาน เช่น ถ้าเป็นผู้ป่วย จะเลือกรูปแบบผังพื้นที่ที่มีความสะดวกของตนในขณะที่เป็นผู้ป่วย ถ้าเป็นญาติผู้ป่วย จะเลือกรูปแบบผังพื้นที่ที่มีความสะดวกของตน ในขณะที่เป็นญาติผู้ป่วย อย่างไรก็ตามในบางประเด็นกลุ่มตัวอย่างมีความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน และระดับความนิยมค่อนข้างสูง ระดับความนิยมภาพที่ 2 สูงกว่า ระดับ 8 ได้แก่ ประเด็นระหว่างตำแหน่งตู้เสื้อผ้ากับตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว, ระหว่างตำแหน่งตู้เสื้อผ้ากับตำแหน่งห้องน้ำ และระหว่างตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยกับตำแหน่งโซฟาสำหรับญาติ จากผลการวิเคราะห์ความนิยมได้ทราบถึงความต้องการต่อการจัดพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว สามารถสรุปรูปแบบผังพื้นที่ถูกเลือก จำนวนครั้งที่เลือก และลักษณะของการจัดพื้นที่นั้นๆของแต่ละประเด็น ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ผลสรุปการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้งในแต่ละประเด็น

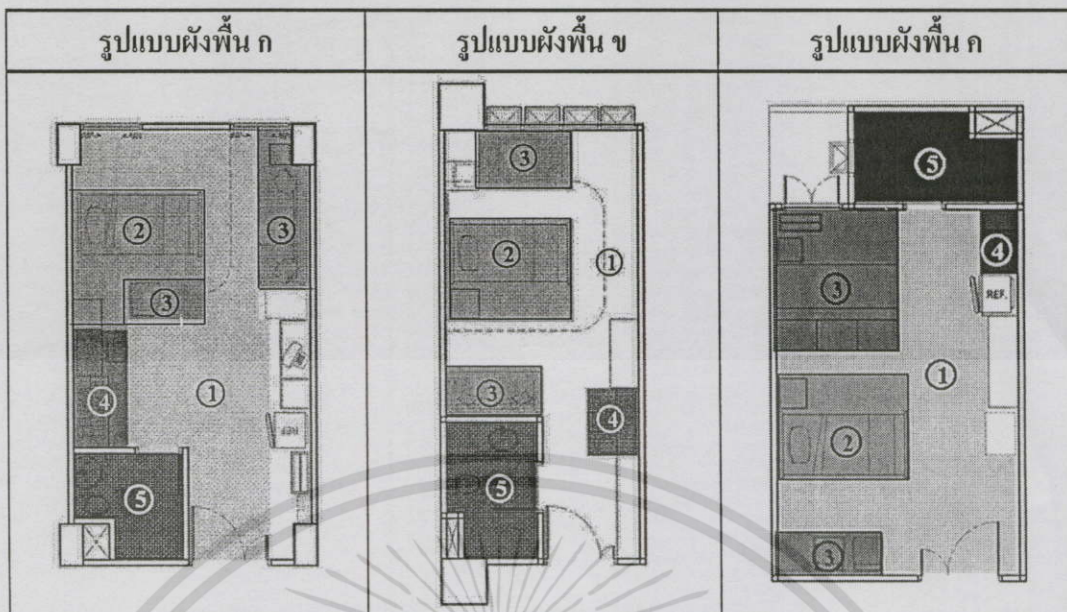
รูปแบบผังพื้นที่ถูกเลือก	จำนวนครั้ง	ลักษณะการจัดพื้นที่
 <p style="text-align: center;">แบบที่ 1</p>	3	<ul style="list-style-type: none"> - ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยอยู่ตรงกับประตูห้องน้ำ - ตำแหน่งของโซฟาของญาติหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออก - ตำแหน่งและระยะทางของโซฟาของญาติใกล้กับประตูทางเข้าออก
 <p style="text-align: center;">แบบที่ 2</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วย และโซฟาของญาติอยู่ฝั่งเดียวกับห้องน้ำ
 <p style="text-align: center;">แบบที่ 3</p>	4	<ul style="list-style-type: none"> - ตำแหน่งตู้เสื้อผ้ากับ โต๊ะแต่งตัว อยู่ติดกันและระนาบเดียวกัน ซึ่งอยู่บริเวณใกล้ห้องน้ำ - ตำแหน่งของตู้เย็นอยู่บริเวณตรงกลางของห้อง ตรงกันข้ามกับเตียงผู้ป่วย
 <p style="text-align: center;">แบบที่ 4</p>	5	<ul style="list-style-type: none"> - ตำแหน่งของตู้เสื้อผ้า อยู่ตรงข้ามห้องน้ำ - ตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู - ตำแหน่งโซฟาสำหรับญาติอยู่ด้านข้างของเตียงผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รูปแบบผังพื้นที่ถูกเลือก	จำนวนครั้ง	ลักษณะการจัดพื้นที่
 <p>แบบที่ 5</p>	1	- ตำแหน่งของโซฟาของญาติหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออก

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยตามประเด็นต่างๆ ที่ถูกแสดงด้วยรูปภาพ Stimuli - Plan 3d ประกอบกับแบบสอบถามที่มีต้นแบบมาจากรูปแบบผังพื้นที่มาจากการสำรวจและแบ่งประเภทจำนวน 8 แบบ ได้ถูกเลือกจำนวน 5 แบบ ซึ่งรูปแบบผังพื้นที่แบบที่ 4 ถูกเลือกในจำนวนครั้งมากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบผังพื้นที่แบบที่ 1 และแบบที่ 3 และสุดท้ายคือ รูปแบบผังพื้นที่แบบที่ 2 และแบบที่ 5 หมายความว่า รูปแบบผังพื้นที่แบบที่ 4 สามารถเป็นตัวแทนรูปแบบผังพื้นที่ที่ดีที่สุดในแง่ที่ตั้งจากรูปแบบผังพื้นที่ที่ถูกเลือกทั้งหมด เนื่องจากมีลักษณะการจัดพื้นที่ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด จากนั้นนำผลสรุปที่ได้มาเปรียบเทียบกับรูปแบบผังพื้นที่ครอบคลุม (Cover) ในองค์ประกอบเชิงพื้นที่มากที่สุด และเป็นตัวแทนของรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวทั้งหมดที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ได้จากการสำรวจ ทำการแบ่งประเภทและจัดกลุ่มตามวิธีการในบทที่ 3 จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบผังพื้นที่ ก รูปแบบผังพื้นที่ ข และรูปแบบผังพื้นที่ ค (ดังภาพที่ 4.28)

- 1 ส่วนทางเข้าและทางสัญจร (Entrance/Corridor)
- 2 ส่วนพักของผู้ป่วย (Patient Area)
- 3 ส่วนพักผ่อนของญาติและผู้มาเยี่ยม (Living Area)
- 4 ส่วนแต่งตัว (Dressing Area)
- 5 ส่วนห้องน้ำ (Wc.)

ภาพที่ 4.28 แสดงรูปแบบผังพื้นที่เป็นตัวแทนของผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่มีครอบคลุม (Cover) ในองค์ประกอบเชิงพื้นที่

จากนั้นนำรูปแบบผังพื้นที่ถูกเลือกจำนวน 5 แบบ มาเปรียบเทียบกับรูปแบบผังพื้นที่ครอบคลุม (Cover) ในองค์ประกอบเชิงพื้นที่มากที่สุด และเป็นตัวแทนของรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวทั้งหมดที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ได้จากการสำรวจ ทำการแบ่งประเภทและจัดกลุ่มตามวิธีการในบทที่ 3 จำนวน 3 รูปแบบ (ตามภาพที่ 4.29) พบว่าทั้ง 3 รูปแบบมีลักษณะของการจัดพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวในแง่ของตำแหน่งที่ตั้ง ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ได้ดังนี้

- รูปแบบผังพื้นที่ ก มีลักษณะการจัดพื้นที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน คือ
 - 1) ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยอยู่ตรงกับประตูห้องน้ำ
 - 2) ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วย และโซฟาของญาติอยู่ฝั่งเดียวกับห้องน้ำ
 - 3) ตำแหน่งตู้เสื้อผ้ากับ โต๊ะแต่งตัว อยู่ติดกันและระนาบเดียวกัน ซึ่งอยู่บริเวณ ใกล้ห้องน้ำ
 - 4) ตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู

รูปแบบผังพื้น ข มีลักษณะการจัดพื้นที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน คือ

- 1) ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วย และ โขฟาของญาติอยู่ฝั่งเดียวกับห้องน้ำ
- 2) ตำแหน่งของตู้เสื้อผ้า อยู่ตรงข้ามห้องน้ำ
- 3) ตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู
- 4) ตำแหน่งโอฟาสำหรับญาติอยู่ด้านข้างของเตียงผู้ป่วย
- 5) ตำแหน่งของโอฟาของญาติหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออก

รูปแบบผังพื้น ก มีลักษณะการจัดพื้นที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน คือ

- 1) ตำแหน่งเตียงสำหรับผู้ป่วยอยู่ตรงกับประตูห้องน้ำ
- 2) ตำแหน่งตู้เสื้อผ้ากับ โต๊ะแต่งตัว อยู่ติดกันและระนาบเดียวกัน ซึ่งอยู่บริเวณ ใกล้ห้องน้ำ
- 3) ตำแหน่งของผู้เขียนอยู่บริเวณตรงกลางของห้อง ตรงกันข้ามกับเตียงผู้ป่วย
- 4) ตำแหน่งของเตียงสำหรับผู้ป่วยไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู
- 5) ตำแหน่งโอฟาสำหรับญาติอยู่ด้านข้างของเตียงผู้ป่วย
- 6) ตำแหน่งของโอฟาของญาติหันด้านหลังให้กับประตูทางเข้าออก
- 7) ตำแหน่งและระยะทางของโอฟาของญาติใกล้กับประตูทางเข้าออก

ดังนั้นรูปแบบผังพื้นที่มีลักษณะการจัดพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวในแง่ของตำแหน่งที่ตั้งที่ครอบคลุม (Cover) ได้แก่ รูปแบบผังพื้น ค เนื่องจากเป็นรูปแบบผังพื้นที่รวมรวมการจัดพื้นที่ในลักษณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้มากที่สุด รองลงมา คือ รูปแบบผังพื้น ข และรูปแบบผังพื้น ก ตามลำดับ

4.4 การนำผลทดลองมาปรับใช้กับผังพื้น

ในหัวข้อนี้เป็นการนำผลการทดลองหาปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำ โดยวิธีบีเอ็มอี หรือ Body Motion Envelop-BME มาปรับใช้กับตัวแทนของรูปแบบผังพื้นห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวทั้งหมดที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ได้จากการสำรวจ ทำการแบ่งประเภทและจัดกลุ่มตามวิธีการในบทที่ 3 จำนวน 3 รูปแบบ และเป็นผังพื้นที่มีความครอบคลุม (Cover) ในองค์ประกอบเชิงพื้นที่มากที่สุด โดยการนำขนาด และรูปร่างของพื้นที่ที่ได้จากการทดลองมาสวมทับกับรูปแบบผังพื้น ทั้ง 3 รูปแบบ เรียงลำดับตามรูปแบบผังพื้นที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด จากผลสรุปข้างต้น เพื่อทราบถึงแนวทางการปรับปรุงรูปแบบผังพื้นที่เป็นตัวแทนของรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวทั้งหมดที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อตอบสนองพฤติกรรม และความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งาน

แนวทางการปรับรูปแบบผังพื้นที่ต่อไปนี้เป็นผลของการศึกษาจากขนาดพื้นที่ที่มีผลจากลักษณะพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของผู้ใช้งาน ทั้งที่เป็นผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ โดยแยกเป็นสี่ประเด็นหลักๆ คือ การนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย, การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น, การเปลี่ยนผ้าปู

เตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง และการทำกิจกรรมในห้องน้ำ สามารถเสนอแนวทางการปรับ ในแต่ละพื้นที่ของตัวแทนแต่ละรูปแบบผังพื้นดังต่อไปนี้

4.4.1 ลักษณะพื้นที่ของการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย

1. ลักษณะพื้นที่ของการสัญจรโดยรถเข็นเปลนอน

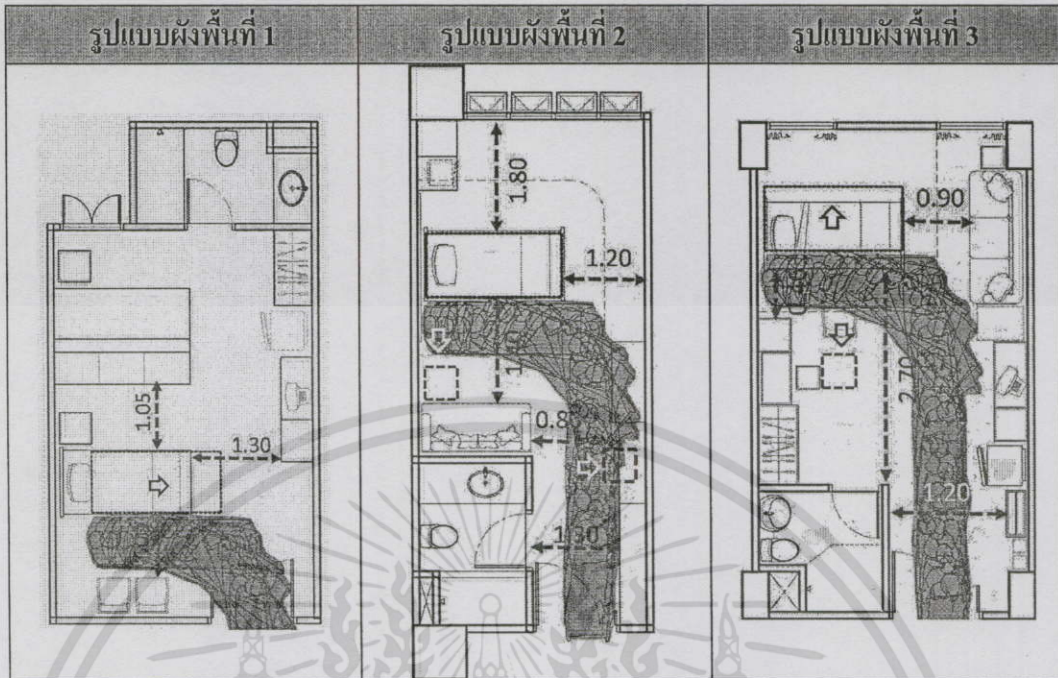
ปัญหาและอุปสรรคขณะทำกิจกรรม

จากการนำผลการทดลองมาทับซ้อนกับรูปแบบผังพื้นที่ 1 นี้ พบว่าระยะทางของเตียงผู้ป่วย กับประตูทางเข้าห้องพักนั้น ไม่ห่างไกลกันมากนัก สามารถนำรถเข็นเปลนอนเข้าเทียบกับเตียงผู้ป่วยได้ง่าย แต่เนื่องจากรูปแบบผังพื้นที่ 1 มีตำแหน่งของเก้าอี้ข้างเตียง และตู้หัวเตียงอยู่ทางด้านที่รถเข็นนอนเข้าเทียบ จึงทำให้ต้องขยับหรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์ 2 ชั้นนี้ทุกครั้งตามลูกศร ในกรณีที่ต้องย้ายผู้ป่วยเข้าออกห้องพักด้วยรถเข็นเปลนอน ส่วนรูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 นั้น มีเฟอร์นิเจอร์กีดขวางในช่องทางเดิน ซึ่งอยู่บริเวณปลายเตียง และเนื่องจากความกว้างของห้องพักผู้ป่วยมีขนาดแคบเกินไป ระยะเลี้ยวของรถเข็นจึงไม่เพียงพอ ทำให้ต้องมีการขยับหรือเลื่อนเตียงผู้ป่วยค่อนข้างมากในลักษณะที่ขวางห้อง และต้องขยับกลับเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ ปัญหาที่ตามมาคือ ไม่สะดวกต่อผู้ใช้งาน ต้องใช้แรงของเจ้าหน้าที่เคลื่อนย้ายเฟอร์นิเจอร์ค่อนข้างมาก และเกิดร่องรอยขีดทำให้ลดอายุการใช้งานของวัสดุพื้น (ตามตารางที่ 4.4)

แนวทางการปรับพื้นที่

ดังนั้นทุกรูปแบบผังพื้น ควรนำเก้าอี้ข้างเตียงไปไว้อีกด้านหนึ่งของเตียงผู้ป่วย นอกจากจะไม่กีดขวางทางสัญจร ทำให้สามารถพูดคุยกันได้สะดวกกว่า เนื่องจากอีกด้านหนึ่งมีโซฟาอยู่หนึ่งตัวแล้ว ควรเสริมแผงหัวเตียงให้มีความหนา หรือลักษณะคล้ายซุ้มหัวเตียง เพื่อที่จะมีพื้นที่ในการเออหรือสอดเก็บของตู้หัวเตียง และตู้หัวเตียงควรมีล้อเลื่อนเพื่อเคลื่อนย้ายได้สะดวก ลดร่องรอยการขีดข่วนจากการเลื่อน เพื่อยืดอายุการใช้งานของวัสดุพื้น ถ้าเป็นไปได้ในรูปแบบผังพื้นที่ 2 ควรยกเลิกเฟอร์นิเจอร์ที่มากเกิน ไปริมทางเดิน หรือบริเวณปลายเตียงออก เพื่อเพิ่มความสะดวกและเพิ่มความกว้างของช่องทางเดินที่มากขึ้น (ตามตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการสัญจร โดยรถเข็นเปลนอน

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 พบปัญหาในการนำรถเข็นเปลนอนเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเตียงมากกว่า เนื่องจากรูปแบบผังพื้นที่ 1 ขณะทำกิจกรรมมีการขับหรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์น้อยกว่า เพราะระยะทางจากประตูทางเข้าห่างจากเตียงไม่มากนัก ในขณะที่รูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 มีเฟอร์นิเจอร์ค่อนข้างมากและมีลักษณะเป็นเฟอร์นิเจอร์ติดตาย (Built-in) ไม่สามารถขับหรือเลื่อนได้ และขนาดของช่องทางเดินกว้างไม่มากพอ ดังนั้นรูปแบบผังพื้นที่ 1 เป็นผังพื้นที่ที่มีลักษณะที่ดีตอบสนองความสะดวกต่อการนำรถเข็นเปลนอนเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเตียงได้ดีและง่ายกว่า

2. ลักษณะพื้นที่ของการสัญจร โดยรถเข็นนั่ง

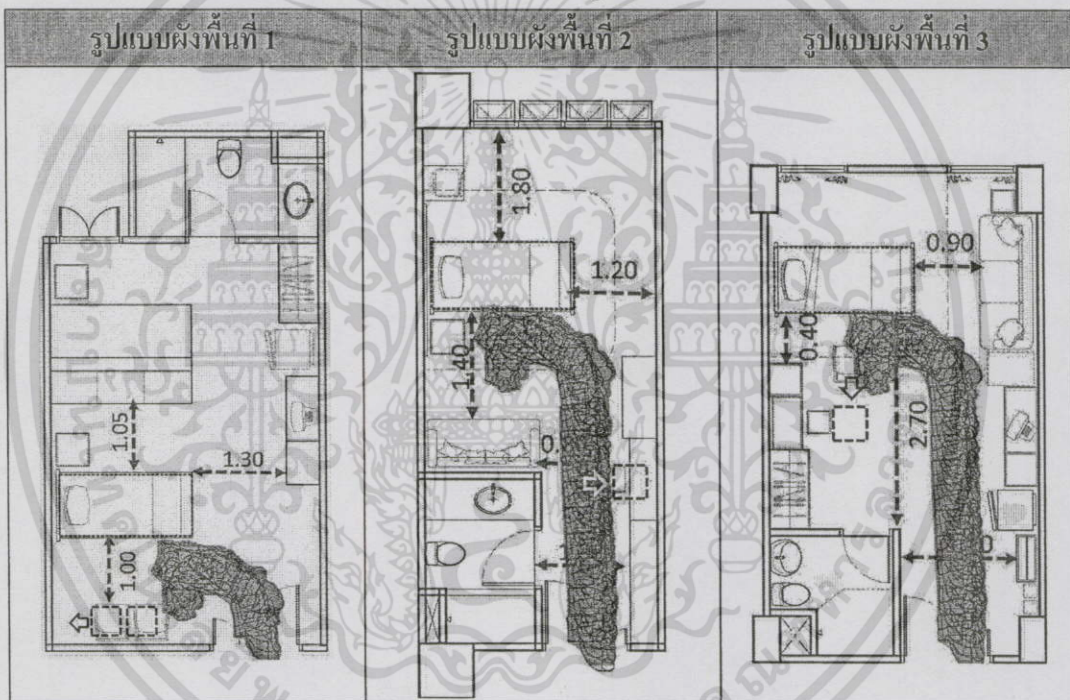
ปัญหาและอุปสรรคขณะทำกิจกรรม

จากการนำผลการทดลองมาทับซ้อนกับรูปแบบผังพื้นที่ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่าระยะทางของรูปแบบผังพื้นที่ 1 ใกล้เคียงกับประตูทางเข้าห้องพัก ซึ่งแตกต่างกับผังพื้นที่ 2 และ 3 และปัญหาของรูปแบบผังพื้นที่ 1 และผังพื้นที่ 3 ที่เหมือนกันคือมีเก้าอี้เฝ้ายางเตียงผู้ป่วย ซึ่งในขณะที่มีโซฟาอยู่แล้ว เมื่อเวลานำรถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยเตียง จึงทำให้ต้องขับ หรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์ขึ้นนี้ตามลูกศร ส่วนรูปแบบผังพื้นที่ 2 เนื่องจากมีเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวกีดขวางในบริเวณช่องทางเดิน ซึ่งระยะของช่องทางเดินในผังพื้นที่ 2 นี้ มีระยะที่แคบกว่าผังพื้นรูปแบบอื่น ปัญหาที่ตามมาคือ เกิดร่องรอยขีดขีดทำให้ลดอายุการใช้งานของวัสดุพื้น (ตามตารางที่ 4.5)

แนวทางการปรับพื้นที่

ถึงแม้ว่าเป็นปัญหาเล็กน้อยที่เกิดจากลักษณะพื้นที่ดังกล่าวก็ตาม อย่างไรก็ตามจึงควรแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อให้ลักษณะของพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวเอื้ออำนวยความสะดวกและตอบสนองผู้ใช้งานให้มากที่สุด ซึ่งปัญหาทั้งหมดเกิดขึ้นจากเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว ดังนั้นการแก้ปัญหาจึงค่อนข้างง่าย โดยในรูปแบบผังพื้นที่ 1 และผังพื้นที่ 3 ควรนำเก้าอี้ข้างเตียงไปไว้ที่อีกด้านหนึ่งของเตียงผู้ป่วย นอกจากจะไม่กีดขวางทางสัญจร ทำให้สามารถพูดคุยกันได้สะดวกกว่า เนื่องจากอีกด้านหนึ่งมีโซฟาอยู่หนึ่งตัวแล้ว ส่วนในรูปแบบผังพื้นที่ 2 ถึงแม้จะไม่สามารถนำเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวชิ้นนี้ออกได้ ดังนั้นลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ชิ้นนี้ควรมีลักษณะที่มีขนาดเล็กและไม่ควรมีพนัก เพื่อการสอดเก็บใต้โต๊ะ และลดการกีดขวางทางเดิน (ตามตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการสัญจร โดยรถเข็นนั่ง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นได้ว่า ผังพื้นที่ ทั้ง 3 รูปแบบ พบปัญหาในการนำรถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยค่อนข้างน้อย เนื่องจากเป็นรถเข็นนั่งขนาดเล็กกว่ารถเข็นเปลนอนมาก มีเพียงปัญหาที่มากจากเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวบางชิ้นเท่านั้น แต่ด้วยระยะทางรวมถึงความคล่องตัวและสะดวกของผู้ใช้งานแล้ว รูปแบบผังพื้นที่ 1 เป็นผังพื้นที่ที่มีลักษณะที่ดีตอบสนองความสะดวกต่อการนำรถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยได้ดี

4.4.2 การย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงรถเข็น

1. ลักษณะพื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน

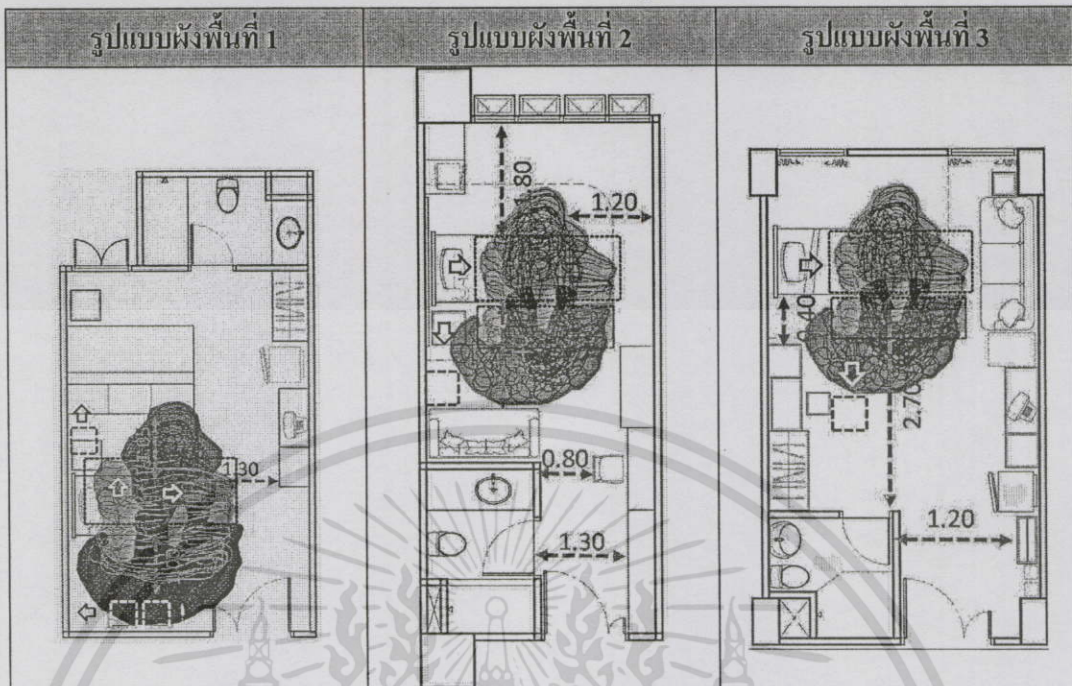
ปัญหาและอุปสรรคขณะทำกิจกรรม

จากการนำผลการทดลองมาทับซ้อนกับรูปแบบผังพื้นที่ 1 นี้ พบว่าถึงแม้ว่าต้องมีการขยับหรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์หลายชิ้น แต่ก็เพียงเล็กน้อย และบริเวณว่างรอบเตียงนั้นค่อนข้างมีมากพอ ทำให้การทำกิจกรรมค่อนข้างสะดวก ในส่วนรูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 นั้น พบปัญหาต่อเนื่องมาจากการนำรถเข็นเปลนอนเข้าสู่ห้องพักคือมีเฟอร์นิเจอร์กีดขวางอยู่บริเวณปลายเตียง และความกว้างของห้องพักผู้ป่วยที่มีขนาดแคบเกินไป ทำให้ต้องมีการขยับหรือเลื่อนเตียงผู้ป่วยค่อนข้างมากตามลูกศร และต้องขยับกลับเมื่อทำกิจกรรมเสร็จ ปัญหาที่ตามมาคือ ไม่สะดวกต่อผู้ใช้งาน ต้องใช้แรงของเจ้าหน้าที่เคลื่อนย้ายเฟอร์นิเจอร์ค่อนข้างมาก และเกิดร่องรอยขีดทำให้ลดอายุการใช้งานของวัสดุพื้น (ตามตารางที่ 4.6)

แนวทางการปรับพื้นที่

ดังนั้นในรูปแบบผังพื้นที่ 1 และ 3 ควรนำเก้าอี้ข้างเตียงไปไว้อีกด้านหนึ่งของเตียงผู้ป่วย นอกจากจะไม่กีดขวางทางสัญจร ทำให้สามารถพูดคุยกันได้สะดวกกว่า เนื่องจากอีกด้านหนึ่งมีโซฟาอยู่หนึ่งตัวแล้ว ควรเสริมแผงหัวเตียงให้มีความหนา หรือลักษณะคล้ายซุ้มหัวเตียง เพื่อที่จะมีพื้นที่ในการแอบหรือสอดเก็บของตู้หัวเตียง และตู้หัวเตียงควรมีล้อเลื่อนเพื่อเคลื่อนย้ายได้สะดวกลดร่องรอยการขีดข่วนจากการเลื่อน เพื่อยืดอายุการใช้งานของวัสดุพื้น ถ้าเป็นไปได้ในรูปแบบผังพื้นที่ 2 ควรยกเลิกเฟอร์นิเจอร์ที่มากเกินไปริมทางเดิน หรือบริเวณปลายเตียงออก เพื่อเพิ่มความสะดวกและเพิ่มความกว้างของช่องทางเดินที่มากขึ้น (ตามตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอน

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 พบปัญหาในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอนไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วยภายในห้องพักมากกว่า เนื่องจากรูปแบบผังพื้นที่ 1 ขณะทำกิจกรรมมีการขยับหรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์เพียงเล็กน้อยเท่านั้นตามรอยเส้นประ ในขณะที่รูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 มีเฟอร์นิเจอร์ค่อนข้างมาก ซึ่งอยู่ในบริเวณที่กีดขวางการทำกิจกรรมทั้งสิ้น ดังนั้นรูปแบบผังพื้นที่ 1 เป็นผังพื้นที่ที่มีลักษณะที่ดีตอบสนองความสะดวกต่อการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นเปลนอนไปสู่เตียงสำหรับผู้ป่วยภายในห้องพักได้ดีและสะดวกกว่า

2. ลักษณะพื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่ง

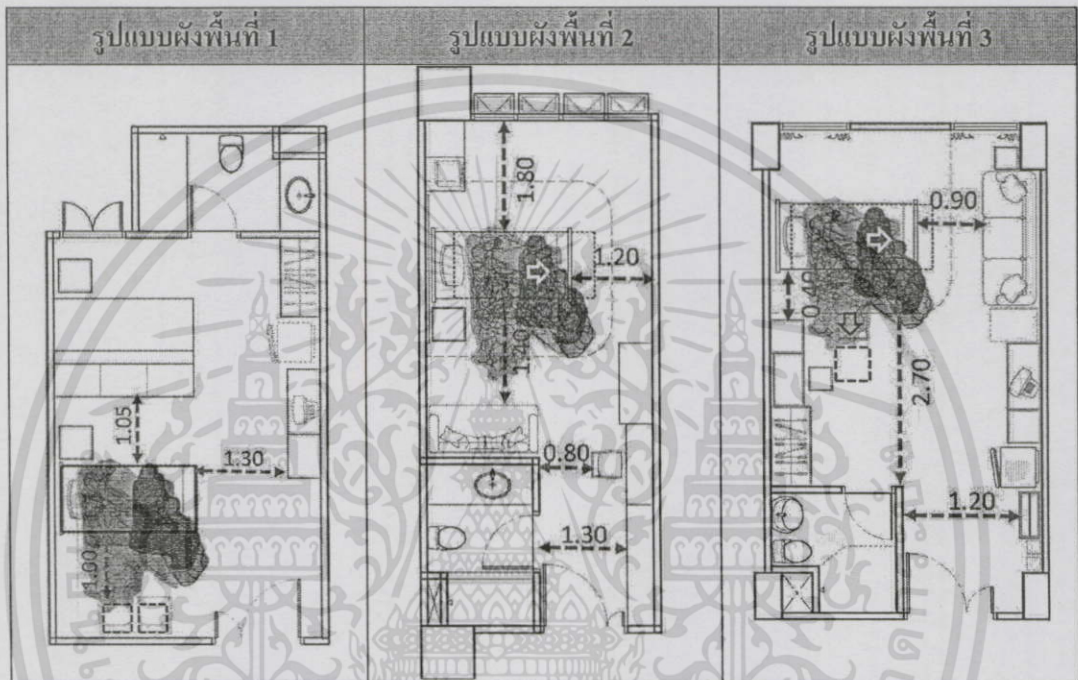
ปัญหาและอุปสรรคขณะทำกิจกรรม

จากการนำผลการทดลองมาทับซ้อนกับรูปแบบผังพื้นที่ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่ารูปแบบผังพื้นที่ 1 และ 3 มีปัญหาที่เหมือนกันคือมีเก้าอี้เฝ้าไข้ข้างเตียงผู้ป่วย ซึ่งในขณะที่มิโซฟาอยู่แล้ว เมื่อเวลาย้ายตัวผู้ป่วยขึ้นลงจากรถเข็นนั่งไปสู่เตียง จึงทำให้ต้องขยับ หรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์ขึ้นนี้ตามลูกศร นอกจากนี้ทุกรูปแบบผังพื้นที่ต้องมีการขยับหรือเลื่อนเตียงผู้ป่วยตามลูกศร เพื่อสามารถที่จะนำผู้ป่วยไปสู่เตียงได้สะดวกขึ้น ปัญหาที่ตามมาคือ เกิดร่องรอยขีดขีดทำให้ลดอายุการใช้งานของวัสดุพื้น (ตามตารางที่ 4.7)

แนวทางการปรับพื้นที่

การปรับพื้นที่เพื่อตอบสนอง และรองรับการทำกิจกรรมดังกล่าวนี้ ทำได้โดยการปรับตำแหน่งของเก้าอี้เฝ้าไข้ข้างเตียงผู้ป่วยให้มาอยู่อีกด้านหนึ่งของเตียงผู้ป่วย นอกจากจะไม่กีดขวางทางสัญจร ทำให้สามารถพูดคุยกันได้สะดวกกว่า เนื่องจากอีกด้านหนึ่งมีโซฟาอยู่หนึ่งตัวแล้ว (ตามตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่ง

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นได้ว่า ผังพื้นที่ ทั้ง 3 รูปแบบ พบปัญหาในการย้ายตัวผู้ป่วยขึ้น-ลงจากรถเข็นนั่งนำรถเข็นนั่งเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วยค่อนข้างน้อย มีเพียงปัญหาที่มาจากเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวบางชิ้นเท่านั้น แต่ด้วยระยะทางรวมถึงความคล่องตัวของผู้ใช้งานแล้ว รูปแบบผังพื้นที่ 1 เป็นผังพื้นที่ที่มีลักษณะที่ดีตอบสนองความสะดวกต่อการเข้าถึงได้ง่าย

4.4.3 ลักษณะพื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง

ปัญหาและอุปสรรคขณะทำกิจกรรม

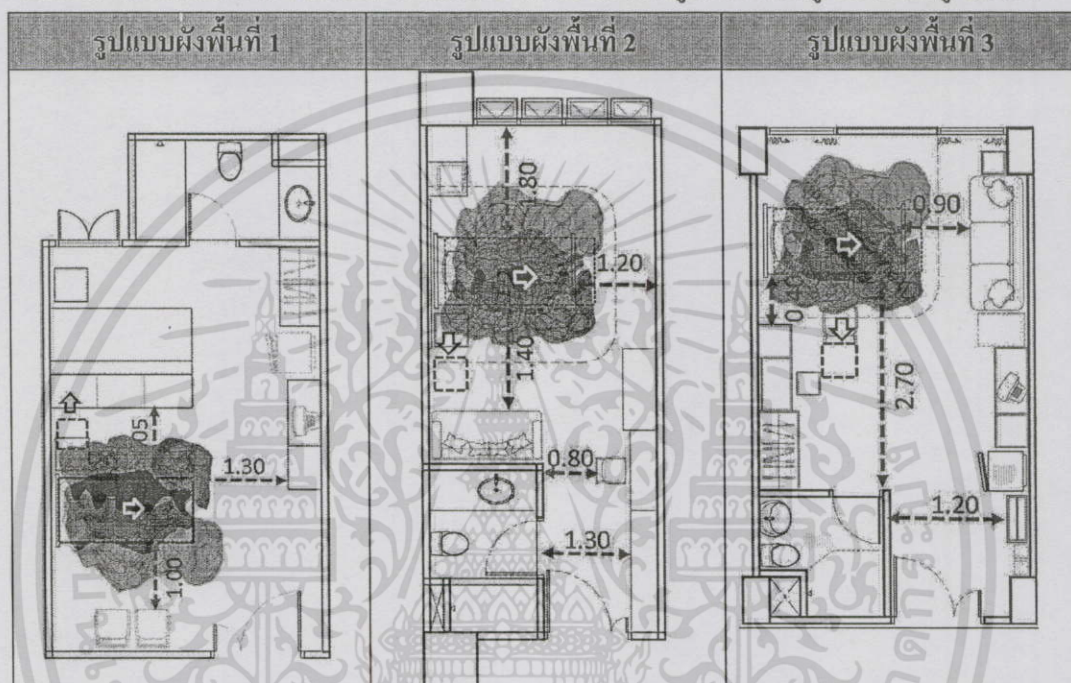
จากการนำผลการทดลอง ได้แก่ ขนาดและรูปร่างพื้นที่ในการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง ทับซ้อนกับตัวแทนผังพื้นที่ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า ทั้ง 3 รูปแบบ มีเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว กีดขวางอยู่รอบเตียง ได้แก่ ตู้หัวเตียง และเก้าอี้ข้างเตียง ซึ่งในขณะทำกิจกรรมนั้นต้องเคลื่อนย้ายเฟอร์นิเจอร์ออก และต้องเลื่อนเตียงผู้ป่วยให้ห่างออกจากผนังหัวเตียง เพื่อที่จะสามารถทำกิจกรรมนี้ได้อย่างสะดวก (ตามตารางที่ 4.8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการปรับพื้นที่

การที่จะทำกิจกรรมโดยที่ไม่ต้องเคลื่อนย้ายเฟอร์นิเจอร์มากนักนั้น การจัดวางตำแหน่งของเตียงผู้ป่วยควรห่างจากหัวเตียง 10-15 เซนติเมตร และควรวางตำแหน่งของเฟอร์นิเจอร์ด้านข้างเตียงไม่น้อยกว่า 0.85 เมตร ลักษณะของผู้หัวเตียงควรมีล้อเลื่อนง่ายต่อการเคลื่อนย้าย มีซุ้มหัวเตียงสำหรับหลบหรือสอดเก็บตู้หัวเตียง (ตามตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 พบปัญหาในการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียงมากกว่า เนื่องจากรูปแบบผังพื้นที่ 1 ขณะทำกิจกรรมมีการขยับหรือเลื่อนเฟอร์นิเจอร์เพียงเล็กน้อยเท่านั้นตามรอยเส้นประ ในขณะที่รูปแบบผังพื้นที่ 2 และ 3 มีเฟอร์นิเจอร์ค่อนข้างมาก ซึ่งอยู่ในบริเวณที่กีดขวางการทำกิจกรรมทั้งสิ้น ดังนั้นรูปแบบผังพื้นที่ 1 เป็นผังพื้นที่ที่มีลักษณะที่ตอบสนองความสะดวกต่อผู้ทำกิจกรรมได้ดีและง่ายกว่า

4.4.4 การทำกิจกรรมในห้องน้ำ

จากการจัดกลุ่มรูปแบบผังพื้นที่เฉพาะในส่วนของห้องน้ำตามวิธีการในบทที่ 3 พบตัวแทนรูปแบบผังพื้นที่เฉพาะในส่วนของห้องน้ำ จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบห้องน้ำที่ 1 มีลักษณะรูปร่างเป็นห้องสี่เหลี่ยมประตูเปิดริมผนัง

รูปแบบห้องน้ำที่ 2 มีลักษณะรูปร่างเป็นห้องยาว ประตูเปิดกลางผนัง

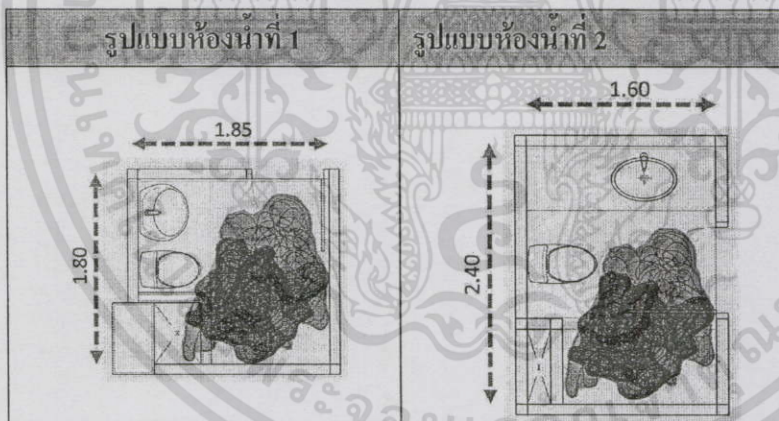
รูปแบบห้องน้ำที่ 3 มีลักษณะรูปร่างเป็นห้องยาว ประตูเปิดริมผนัง
รูปแบบห้องน้ำที่ 4 มีลักษณะรูปร่างเป็นห้องยาว ประตูเปิดริมผนัง
ปัญหาและอุปสรรคขณะทำกิจกรรม

จากการนำผลการทดลองมาทับซ้อนกับรูปแบบห้องน้ำทั้ง 4 รูปแบบ โดยการอาบน้ำ เช็ดตัวและเปลี่ยนเสื้อผ้าผู้ป่วยในห้องน้ำ แบบการนำเก้าอี้ให้ผู้ป่วยนั่งบริเวณ Shower ซึ่งเป็นวิธีที่พบบ่อยที่สุด พบว่ารูปแบบห้องน้ำที่ 1, 2 และ 3 ค่อนข้างเป็นปัญหาสำหรับการทำกิจกรรม เพราะห้องมีขนาดเล็กเกินไป และยังมีพื้นที่แบ่งพื้นที่สำหรับช่องท่อ ในส่วนบริเวณในส่วนอาบน้ำ หรือ Shower พื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับ 2 คน ซึ่งในการทำกิจกรรมนี้มีความจำเป็น ส่วนในรูปแบบห้องน้ำที่ 2 มีปัญหาเกี่ยวกับตำแหน่งของประตูเพราะในส่วนอาบน้ำ หรือ Shower อยู่ด้านหลังประตู จะทำให้เปิดปิดประตูค่อนข้างลำบาก

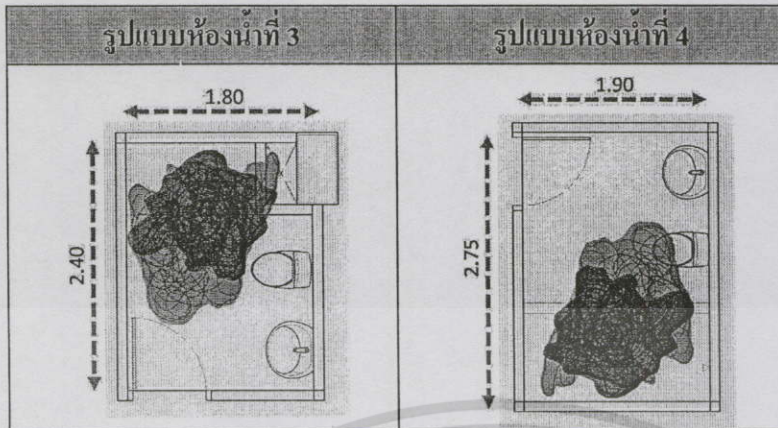
แนวทางการปรับพื้นที่

ลักษณะการปรับตำแหน่งของสุขภัณฑ์อาจเป็นไปได้ยาก เนื่องจากอาจเป็นปัญหาในด้านของงานระบบสุขาภิบาล ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาอาจทำได้โดยการปรับลักษณะการเปิดของประตู เช่น ปรับจากบานเปิดเป็นแบบบานเลื่อน เพื่อให้ได้พื้นที่ค้ำในในห้องน้ำเพิ่มมากขึ้น และสะดวกต่อการใช้งาน หรือปรับเปลี่ยน , ลดขนาดอ่างล้างหน้าให้เป็นแบบลอยตัว

ตารางที่ 4.9 แสดงการทับซ้อนลักษณะพื้นที่การทำกิจกรรมในห้องน้ำ

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบห้องน้ำที่ 1 ก่อนข้างจะมีปัญหาในการทำกิจกรรมสูงสุด เพราะขนาดของห้องเล็กและแคบมาก รูปแบบห้องน้ำที่ 2 พบปัญหาในเรื่องของการเปิดปิดประตู ส่วนรูปแบบห้องน้ำที่ 3 พบปัญหาเพียงเล็กน้อย แต่ไม่มีผลกระทบต่อการทำกิจกรรมมากนัก ในขณะที่รูปแบบห้องน้ำที่ 4 ไม่พบปัญหาใดในการทำกิจกรรม ซึ่งสรุปได้ว่ารูปแบบนี้มีการจัดพื้นที่ภายในห้องน้ำก่อนข้างสะดวกและเหมาะสมกับการใช้งานมากที่สุด

จากจุดประสงค์ของการวิจัย ที่มุ่งเน้นศึกษาเพื่อหาแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ใน 2 ประเด็น คือ ประเด็นเชิงพื้นที่ และประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม ทั้งนี้เมื่อทราบถึงถึงแนวทางในการจัดองค์ประกอบพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ และขนาด, รูปร่าง, ระยะของพื้นที่แล้ว เพื่อให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์ ก่อนการเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในบทต่อไปจะเป็นการศึกษาหาความต้องการของลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว เพื่อหาความพึงพอใจในการอยู่อาศัย และนำผลสรุปประกอบกับผลสรุปในประเด็นเชิงพื้นที่ในบทที่ 4 นี้ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในบทสุดท้ายของงานวิจัยนี้ต่อไป

บทที่ 5

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประเด็นการรับรู้สภาพแวดล้อม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่สามของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อหาข้อสรุปแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในทางด้านกายภาพ เกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบงานสถาปัตยกรรม ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ในบทนี้จึงเป็นการศึกษาหาความต้องการของลักษณะสภาพแวดล้อมภายในห้องพักรักษาผู้ป่วยของผู้ใช้งานที่เป็นผู้ให้บริการ ได้แก่ พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ที่ประจำตามหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ รวมถึงการวิเคราะห์ผลของการทดสอบหาความนิยมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการในส่วนของห้องพักรักษาผู้ป่วยพิเศษที่มีต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ได้แก่ ปัจจัยด้านสี, ปัจจัยด้านวัสดุ, ปัจจัยด้านแสง, ปัจจัยด้านเสียงของตกแต่ง, ปัจจัยด้านการตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ที่ได้ศึกษาจากวรรณกรรมบทที่ 2 โดยนำปัจจัยดังกล่าวข้างต้น (ตามแบบสอบถามภาคผนวก ข) สอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้รับบริการที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย

รายละเอียดของการทดสอบความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง เริ่มจากขั้นตอนนำรูปภาพ Stimuli (Simulation 3d) ที่มีรูปแบบลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ที่ได้จัดกลุ่มไว้ ประกอบกับแบบสอบถามในเชิงเปรียบเทียบ ตามวิธีการในบทที่ 3 โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ประเมินความรู้สึกด้วยมาตรวัด Semantic Differential Scale เป็นเทคนิคที่ออสกู๊ด (Osgood) และคณะได้พัฒนาขึ้นมาโดยมีวิธีการด้วยว่าผู้ตอบต้องเลือกตอบตามความรู้สึกของตนเองโดยมีการประเมินด้านความรู้สึกด้วยประเด็นความผ่อนคลาย ความตื่นเต้นเร้าใจ ตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และบอกความเป็นตัวตน เพื่อวัดผลในการรับรู้ด้านความรู้สึกของผู้ตอบ และสรุปผลเพื่อทราบความพึงพอใจในการอยู่อาศัย ในการทดสอบเป็นการเปรียบเทียบระหว่างความแตกต่างของลักษณะแต่ละปัจจัยทางสภาพแวดล้อม 2 ลักษณะ ได้แก่ ภาพที่ 1 (ด้านซ้าย) และภาพที่ 2 (ด้านขวา) มีสเกลระดับด้านละ 5 ระดับ (ภาคผนวก ข) แบบสอบถามกำหนดให้ความชอบภาพที่ 1 อยู่ในตัวเลข 1-5 ด้านซ้ายมือ และความชอบภาพที่ 2 อยู่ในตัวเลข 1-5 ด้านขวามือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกระดับตัวเลขตามความชอบมากน้อย หากชอบทั้ง 2 ภาพเท่ากันให้ทำเครื่องหมายในช่องหมายเลข 0 ส่วนการวิเคราะห์ผลแปรค่าความนิยมรูปแบบลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) แทนค่าระดับความชอบภาพที่ 1 ด้วยตัวเลขระหว่าง 0-5 แทนค่าระดับความชอบทั้ง 2 ภาพ ด้วยตัวเลขระหว่าง 5-6 และแทนค่าระดับความชอบภาพที่ 2 ด้วยตัวเลขระหว่าง 6-11 จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหา

ออกเป็น 4 ส่วนที่สำคัญ ในส่วนแรกเป็นการศึกษาความต้องการของลักษณะสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ส่วนที่สองเป็นผลการทดลองด้วยการให้ผู้ตอบคำถามและตอบคำถาม ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่สามเป็นการศึกษาความนิยมต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) โดยการทดลองด้วยการให้ผู้ตอบคำถามและตอบแบบสอบถาม และส่วนสุดท้ายเป็นการสรุปผลสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่น่าจะเป็น

ผลการศึกษาก่อให้เกิดถึงความต้องการของลักษณะสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวของผู้ใช้งานที่เป็นผู้ให้บริการ และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวแทน ตามวิธีการในบทที่ 3 รวมถึงผลการวิเคราะห์แบ่งเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งวิเคราะห์ผลค่าเฉลี่ยของความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกตามประเด็นการวัดผล และผลค่าเฉลี่ยของความนิยมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยรวม เพื่อพิสูจน์ว่ากลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นเป็นอย่างไร ส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยแยกปัจจัย ประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เพื่อพิสูจน์ว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไร ด้วยสถิติ t-test และ Anova ทั้งนี้เพื่อนำผลของการวิเคราะห์ไปใช้พิสูจน์ความนิยมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) เพื่อเป็นสรุปผลสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวที่น่าจะเป็น และนำผลสรุปในบทนี้ที่กล่าวข้างต้น ประกอบกับผลสรุปในประเด็นเชิงพื้นที่ในบทที่ 4 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในบทสุดท้ายของงานวิจัยนี้ต่อไป

5.1 ผลของการศึกษาความต้องการของลักษณะสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะความต้องการต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยวได้ทำการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ คือ พยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล ที่ประจำตามหอผู้ป่วย (Ward) ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ คือ โรงพยาบาลเลิดสิน, โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี, โรงพยาบาลกลาง, โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์, โรงพยาบาลวชิระพยาบาล, โรงพยาบาลตากสิน, โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และโรงพยาบาลนครพิงค์ จำนวน 10 คน ซึ่งในการเข้าทำการเก็บข้อมูลครั้งนี้ได้ทำพร้อมกับการเก็บข้อมูลในเชิงพื้นที่ โดยแยกประเด็นตามปัจจัยทางสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ดังนี้

1. ลักษณะของสี ส่วนใหญ่ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างระบุว่าควรจะเป็นสีอ่อนเรียบ โทนเย็น เช่น ขาว ครีมนอ่อน ฟ้ายอ่อน เขียวอ่อน เป็นต้น เนื่องจากมีความสบายตา และทำให้ห้องดูสว่าง มี

ส่วนน้อยที่ต้องการให้โทนสีของห้องเป็นสีที่สดใส เช่น สีชมพูสด เขียวสดบ้าง แต่มีในปริมาณที่น้อย ซึ่งให้เหตุผลว่าอาจทำให้ผู้ป่วยรู้สึกกระชุ่มกระชวย สดชื่นขึ้น

2. ลักษณะของวัสดุ จากการสำรวจพบว่าสภาพปัจจุบันของห้องน้ำในห้องพักผู้ป่วยในแต่ละแห่ง มีการใช้กระเบื้องอยู่แล้ว ซึ่งตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจดีแล้วเหมาะสมและมองเห็นว่าวัสดุกระเบื้องสามารถทำความสะอาดได้ง่าย แต่อาจต้องเพิ่มพื้นผิว (Texture) ขึ้นอีกในส่วนที่ปูพื้น เนื่องจากประสบปัญหาว่าผู้ป่วยอาจลื่นหกล้มในห้องน้ำได้

3. ลักษณะของแสง ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นควรว่าแสงที่ใช้ภายในห้องพักผู้ป่วยควรจะเป็นสีขาวมากที่สุด เนื่องจากสามารถสังเกตอาการผู้ป่วยชัดเจน และมีผลต่อการดูแลสุขภาพอาการ เช่น การสังเกตสีหน้าของผู้ป่วย หรือ การสังเกตเส้นเลือดก่อนฉีดยา

4. ลักษณะของสิ่งของตกแต่ง (Prop) ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นควรว่าถ้ามีก็จะดี เพราะไม่ก่อผลเสียและเป็นการเพิ่มบรรยากาศภายในห้องให้ดีขึ้น และน่าจะเป็นรูปภาพที่เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ต้นไม้ ทะเล หรือน้ำตก และสิ่งที่สามารถเพิ่มได้อีกโดยไม่มีผลเสีย คือนาฬิกาแขวนผนัง เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับรู้ความเคลื่อนไหวภายใน 1 วันบ้าง ส่วนสิ่งของตกแต่งอื่นๆ ได้แก่ ต้นไม้ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่ควรจะมีต้นไม้จริงๆภายในห้อง เนื่องจากต้นไม้ใช้ก๊าซ ซึ่งไม่ควรวางใกล้ผู้ป่วยที่ร่างกายอ่อนแอ และยังคงคลุมแมลง และต้องมีการรดน้ำก่อให้เกิดความชื้น บางส่วนคิดว่าถ้ามีควรเป็นต้นไม้ดอกไม้ปลอมดีกว่า และสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะนั้น โดยส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีความจำเป็น เนื่องจากเกาะกะทำให้เสียพื้นที่ในการวางสิ่งของหรืออุปกรณ์ต่างๆที่หมอ หรือพยาบาลใช้เมื่อเวลามาตรวจไข้ และกีดขวางเพราะอยู่ใกล้ผู้ป่วยมากเกินไป อาจตกแตกเสียหายหรือเกิดอันตรายจากไฟฟ้าเพราะต้องใช้ปลั๊กไฟต่างหาก

5. ลักษณะของการตกแต่ง มีการเสนอแนะความคิดเห็นหลากหลาย แต่โดยส่วนใหญ่แล้วต้องการความเรียบง่าย โลง โปร่งสบาย ไม่มีหีสบมูนมากนัก คัดทอนรายละเอียดต่างๆ เพอร์นิเจอร์ทันสมัย เพราะให้เหตุว่าเป็นห้องพักฟื้นต้องการบรรยากาศที่โปร่งโล่ง ไม่ทึบตัน และต้องการความแตกต่างเพราะว่าเป็นห้องพิเศษ ให้ความคิดเห็นว่าเมื่อผู้ป่วยเลือกและยอมจ่ายมากกว่า ก็เพื่อต้องการสภาพแวดล้อมที่ดีและต่างไปจากหอผู้ป่วยสามัญ จึงต้องการความหรูขึ้นมาอีกระดับ เช่น การติดวอลเปเปอร์ มีคิ้วบัวบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อยเท่านั้น

6. ลักษณะของช่องเปิด ส่วนใหญ่ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจกับช่องเปิดที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบันของสถานที่ของตนเองอยู่แล้ว ซึ่งก็มีแตกต่างกันไป คือ มีแสงธรรมชาติเข้าถึง เปิดหน้าต่างลมถ่ายเทเข้าได้สะดวก แต่บางส่วนให้ความสำคัญว่าด้านหลังควรจะมีหน้าต่างที่สูงจากพื้นพอสมควร และไม่ควรมีระเบียงเพื่อความปลอดภัยจากการพลัดตก แต่บางส่วนให้ความสำคัญว่าควรจะมีระเบียงเนื่องจากต้องมีส่วนที่ให้ผู้ป่วยหรือญาติรู้สึกผ่อนคลายบ้างหรือ ไว้เพื่อประโยชน์อื่นๆ เช่น วางราวตากผ้า เป็นต้น

5.2 ผลการทดลองด้วยการให้ผู้ตอบคุณภาพและตอบคำถาม

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมาจากและข้อสมมุติฐานของผู้วิจัยที่ว่าทุกคนย่อมมีโอกาสที่จะเจ็บป่วยและเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และการรับรู้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการโดยแยกกลุ่มจากลักษณะบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้ และความพึงพอใจ ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา และพื้นฐานด้านศิลปะ และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวกเพื่อเป็นตัวแทนผู้รับบริการ เป็นนักศึกษาและเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 92 คน มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีความรู้และมีพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบ โดยเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาปริญญาตรี โปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรม และโปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ที่มีอายุตั้งแต่ 18-21 ปี จำนวน 30 คน สามารถเก็บแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น จำนวน 42 ชุด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 30 คน และเพศหญิง 12 คน ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่กรุงเทพฯและปริมณฑล 24 คน ต่างจังหวัด 18 คน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 24 คน และไม่เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 18 คน

กลุ่มที่ 2 มีความรู้และไม่มีพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบ โดยเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาปริญญาตรี โปรแกรมวิชาอื่นๆทั่วไป ที่มีอายุตั้งแต่ 18-21 ปี จำนวน 30 คน สามารถเก็บแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น จำนวน 30 ชุด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 20 คน และเพศชาย 10 คน ภูมิลำเนาเดิมกรุงเทพฯ-ปริมณฑล มีจำนวน 15 คน และต่างจังหวัด 15 คน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 20 คน และไม่เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 10 คน

กลุ่มที่ 3 มีความรู้น้อยและไม่มีพื้นฐานศิลปะหรือการออกแบบ โดยเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแม่บ้านทำความสะอาด จำนวน 20 คน สามารถเก็บแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น จำนวน 20 ชุด กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศหญิง ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่ต่างจังหวัด 15 คน และกรุงเทพฯ-ปริมณฑล 5 คน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 17 คน และไม่เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 3 คน

5.3 ผลการวิจัยด้านการรับรู้สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์ผลของความนิยมแบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งวิเคราะห์ผลความนิยมของกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกตามประเด็นตัวชี้วัดการรับรู้ด้านความรู้สึก และผลของความนิยมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยรวม เมื่อได้ผลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยรวมแล้ว เพื่อพิสูจน์ว่าบุคคลทั่วไปมี

การรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) อย่างไร ส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยแยกปัจจัย ประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เพื่อพิสูจน์ว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไร ด้วยสถิติ t-test และ Anova ทั้งนี้เพื่อนำผลของการวิเคราะห์ไปใช้พิสูจน์ความนิยมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อสรุปผลสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของห้องพักรักษาตัวที่น่าจะเป็น

5.3.1 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient)

การวิเคราะห์ผลการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมที่มีต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) โดยวิเคราะห์ผลเรียงลำดับจาก ปัจจัยด้านสี, ปัจจัยด้านวัสดุ, ปัจจัยด้านแสง, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง, ปัจจัยด้านการตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ก่อนแสดงผลการวิเคราะห์ ให้พิจารณารูปภาพประกอบที่ได้จัดกลุ่มสำหรับเปรียบเทียบตามวิธีการในบทที่ 3 {ตามภาพที่ 5.1 รูปแบบโทนสี, ภาพที่ 5.3 รูปแบบค่าของสี (Hue), ภาพที่ 5.5 รูปแบบวัสดุพื้น, ภาพที่ 5.7 รูปแบบวัสดุกรุผนัง, ภาพที่ 5.9 รูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์, ภาพที่ 5.11 รูปแบบแสงประดิษฐ์, ภาพที่ 5.13 รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง, ภาพที่ 5.15 รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้, ภาพที่ 5.17 รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ, ภาพที่ 5.19 รูปแบบการตกแต่ง, ภาพที่ 5.21 สไตส์การตกแต่ง, ภาพที่ 5.23 รูปแบบการเจาะช่องเปิด} และนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำมาแสดงเพื่ออ้างอิงถึงในการวิเคราะห์ผล โดยรูปภาพที่ถูกเลือกได้ทำการเน้นเส้นกรอบและเน้นตัวเข้มในตาราง เพื่อพิสูจน์ว่าบุคคลโดยทั่วไปมีการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) อย่างไร รายละเอียดของการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. ปัจจัยด้านสี ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

1) รูปแบบของโทนสี ใน โทนปานกลาง (Intensity)

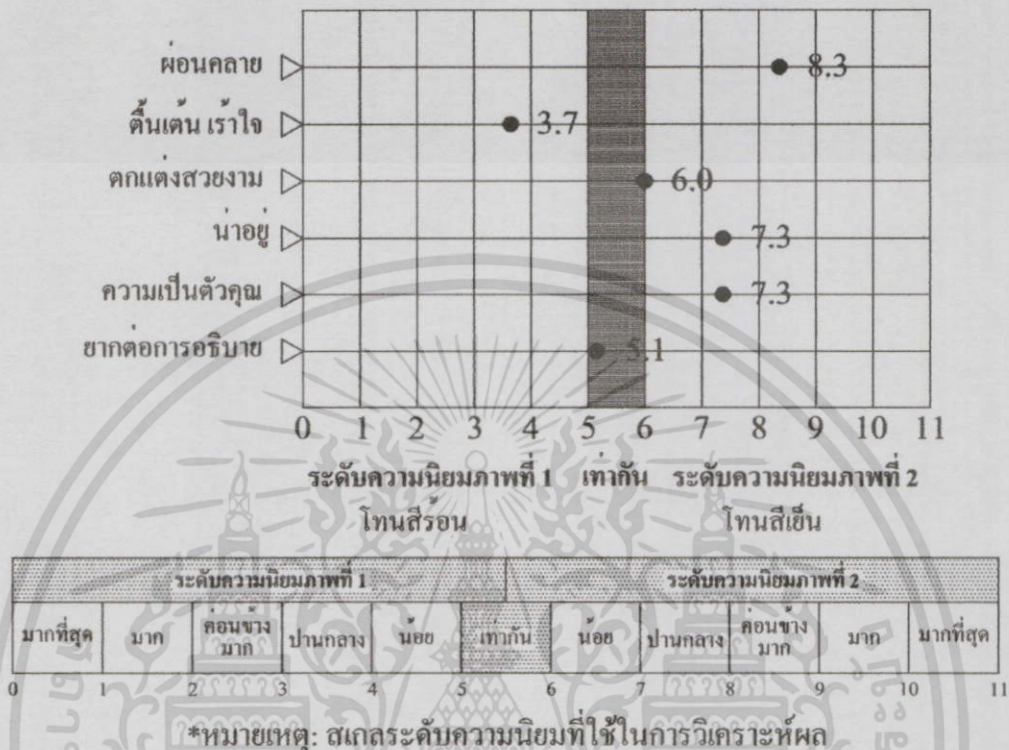

ภาพที่ 5.1 แสดงภาพรูปแบบ โทนสี ใน โทนปานกลาง (Intensity) ที่ใช้ในการตกแต่ง (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบโทนสี การรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีการใช้สีโทนเย็นในการตกแต่ง แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างโดยรวม มีความนิยมภาพที่ 2 รูปแบบโทนสีเย็นสูงกว่าภาพที่ 1 รูปแบบสีร้อนไม่มากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมไม่ถึงระดับ 9 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้โทนสีเย็นในการตกแต่ง ทำให้เกิดความรู้สึกในด้านความผ่อนคลายมากที่สุดในระดับความนิยมที่ 8.3 รองลงมา คือ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ท่าอยู่ และการบอกถึงความเป็นตัวตน ในระดับความนิยมที่ 7.3 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในประเด็นที่แตกต่างและขัดแย้งกัน คือ มีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้สี โทนร้อนในการตกแต่ง ทำให้เกิดความรู้สึกในด้านความตื่นเต้น เร้าใจ ใน ระดับความนิยมที่ 3.7 (ดังภาพที่ 5.2)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้โทนสีเย็น และมีการรับรู้ในด้านความผ่อนคลายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากสี โทนเย็นมีอิทธิพลต่อจิตใจ คือ ให้ความรู้สึกเย็นสบายตา สงบ ร่มเย็น สดชื่น (<http://edtech.edu.ku.ac.th>, 2007) ซึ่งในรูปภาพ Stimuli ที่ใช้ในการทดสอบมีการใช้กลุ่มสี เขียว และสีฟ้าเป็นหลัก สีเหล่านี้มีผลต่อด้านอารมณ์เป็นสีที่ให้ความสงบเยือกเย็นลดความเครียด (<http://mylesson.swu.ac.th>, 2007) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านสภาวะแวดล้อม การใช้สีมีผลต่อ สภาพจิตใจของผู้ป่วย คือ ทำให้สภาพจิตใจดี ลดความเครียด ความกดดัน และมีผลต่อการรู้สึกผ่อนคลาย (อ้างใน อรพิน ศรีสมบัติ, 2545) และจากประเด็นที่แตกต่างและขัดแย้งกัน คือ การที่กลุ่ม ตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้โทนสีร้อน และมีการรับรู้ในด้านความตื่นเต้น เร้าใจนั้น อาจเป็นเพราะ เนื่องจากสีโทนร้อนมีอิทธิพลต่อจิตใจ คือ ทำให้เร้าใจ กระฉับกระเฉง ตื่นเต้น ร้อนแรง (<http://edtech.edu.ku.ac.th>, 2007) ซึ่งในรูปภาพ Stimuli มีการใช้สีแดงเป็นหลัก และสีแดงยังเป็นสี

ที่ปลูกเร้าอารมณ์วัดความรู้สึกมีชีวิตชีวา (<http://mylesson.swu.ac.th>, 2007) จึงสามารถทำให้กระตุ้นความรู้สึกรองกลุ่มตัวอย่างในประเด็นนี้ได้ง่ายกว่าภาพที่มีการใช้โทนสีเย็น (ดังภาพที่ 5.1)

ภาพที่ 5.2 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบโทนสี

(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2) รูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง

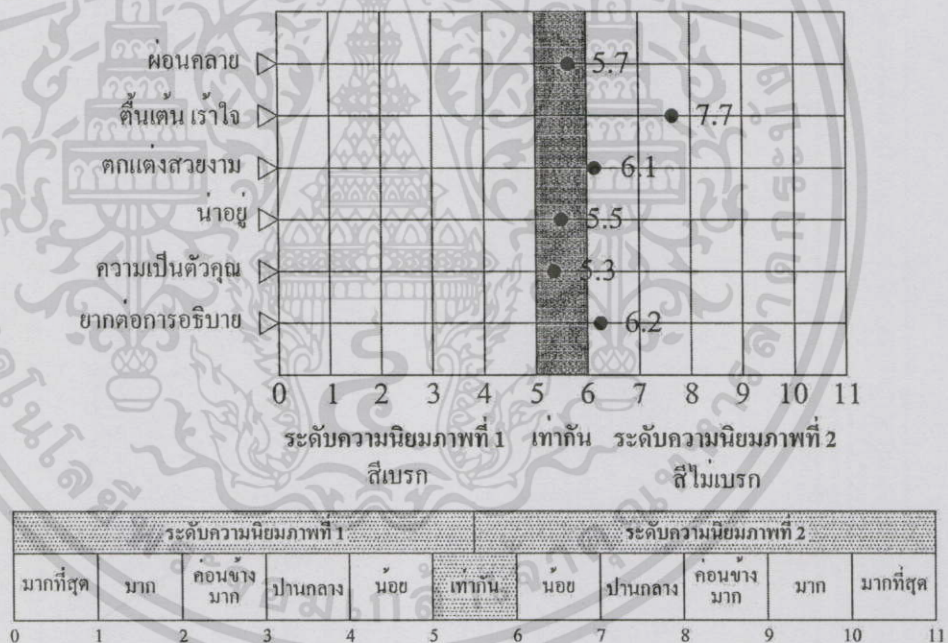
ภาพที่ 5.3 แสดงภาพรูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบค่าของสี การรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีการใช้ค่าของสีที่ไม่เบรก แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมภาพที่ 2 สีไม่เบรก สูงกว่าภาพที่ 1 สีเบรกไม่มาก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมไม่ถึงระดับ 8 และทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความลังเลในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้ค่าของสีที่ไม่เบรกในการตกแต่ง เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกในด้านความตื่นเต้น เร้าใจมากที่สุด ในระดับความนิยมที่ 7.7 รองลงมา คือ เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่อยากต่อการอธิบาย หรืออยากต่อการบรรยาย ในระดับความนิยมที่ 6.2 (ดังภาพที่ 5.4)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้ค่าของสีที่ไม่เบรก และมีการรับรู้ในด้านความตื่นเต้น เร้าใจมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากสีที่ไม่เบรกมีค่าเป็นสีแท้ในวงจรสี ไม่ถูกผสมด้วยสีใด ซึ่งมีเนื้อสีทำให้เกิดความสดใส เพราะไม่เกิดความหม่น และอาจเป็นไปได้ว่ารูปภาพ Stimuli ที่ใช้มีการใช้สีเขียวค่อนข้างสด จึงทำให้รู้สึกสดชื่น ดูเด่นชัดเจน และกระตุ้นความรู้สึก หรืออารมณ์ได้มากกว่าสีเบรก (ดังภาพที่ 5.3)

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.4 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบค่าของสี
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2. ปัจจัยด้านวัสดุ ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

1) รูปแบบวัสดุปูพื้น

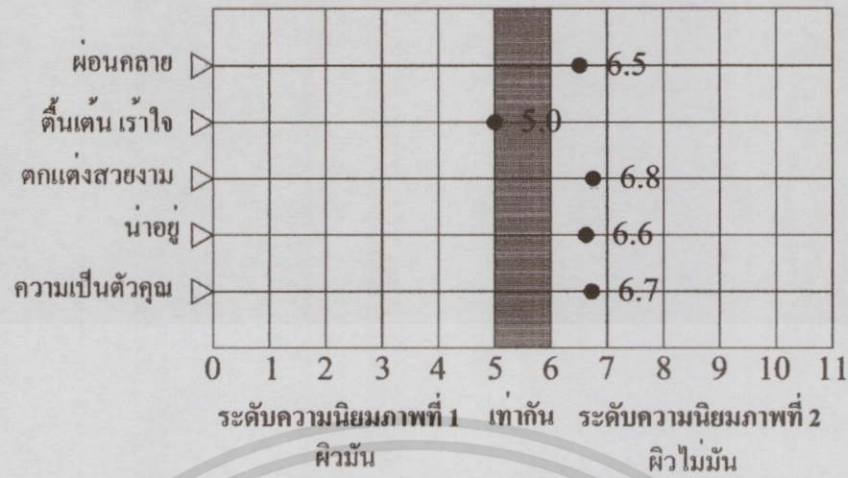

ภาพที่ 5.5 แสดงภาพรูปแบบวัสดุปูพื้น ที่ใช้ในการตกแต่ง

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น การรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มัน แต่มีระดับความนิยมที่ไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมไม่ถึงระดับ 7 และทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความลังเลในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มัน ในด้านตกแต่งสวยงามมากที่สุด ในระดับความนิยมที่ 6.8 รองลงมา คือ เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงการบอกความเป็นตัวตน ในระดับความนิยมที่ 6.7 (ดังภาพที่ 5.6)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มัน และมีการรับรู้ในด้านการตกแต่งสวยงามมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากพื้นผิวแบบไม่มัน มีลักษณะเป็นผิวที่ละเอียด ให้ความรู้สึกละมุนละไม หรรษา และในรูปภาพ Stimuli ในภาพที่ถูกเลือกนั้นเป็นการใช้วัสดุที่เป็นพรม ซึ่งให้ความรู้สึกอบอุ่นนุ่มนวลค่า และส่วนใหญ่วัสดุพรมมักใช้ในสถานที่สำหรับพักผ่อน เช่น โรงแรมซึ่งเน้นความหรรษา สวยงาม ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในด้านการตกแต่งที่สวยงามนั้น อาจมาจากการใช้พรมในรูปภาพ Stimuli และมีความรู้สึกภาพที่เลือกนั้นมีลักษณะคล้ายโรงแรม (ดังภาพที่ 5.5)

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.6 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2) รูปแบบวัสดุกรุผนัง

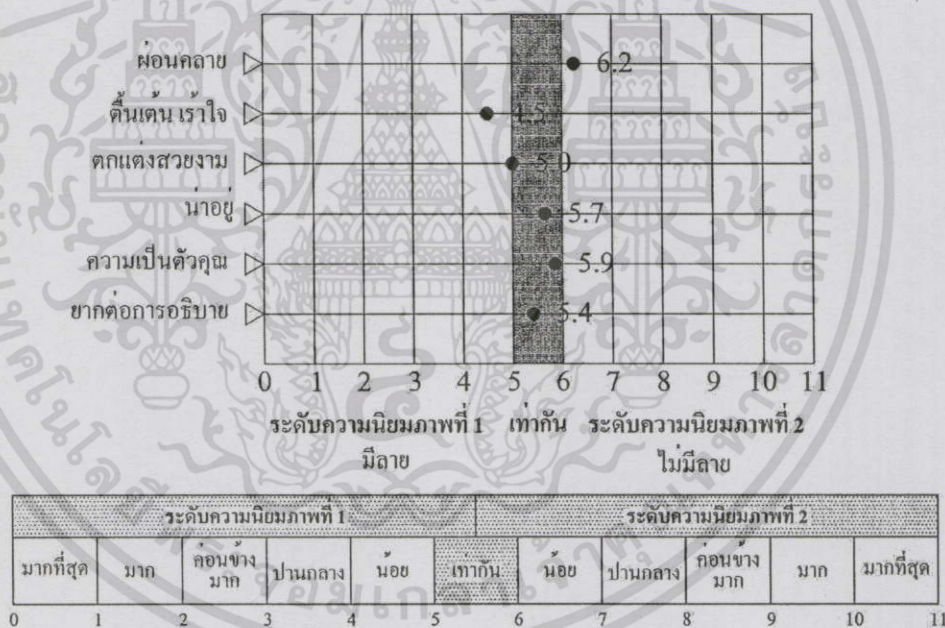
ภาพที่ 5.7 แสดงภาพรูปแบบวัสดุกรุผนัง ที่ใช้ในการตกแต่ง (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง การรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีการใช้วัสดุกรุผนังเป็นแบบมีลาย ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังเกตในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุรุกรานเป็นแบบมีลายในด้านของความตื่นตัว เร้าใจมากที่สุด ในระดับความนิยมที่ 4.5 ส่วนการรับรู้ในด้านอื่นๆมีระดับความนิยมค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในประเด็นที่แตกต่างและขัดแย้งกัน คือ มีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุรุกรานเป็นแบบไม่มีลาย เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกในด้านความผ่อนคลาย ในระดับความนิยมที่ 6.2 (ดังภาพที่ 5.8)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้วัสดุรุกรานเป็นแบบมีลาย และมีการรับรู้ในด้านความตื่นตัว เร้าใจมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจาก ในความรู้สึกด้านอื่นๆ ลักษณะพื้นผิวที่มีลวดลายนั้นจะไม่ค่อยมีผลมากนัก แต่การที่เกิดลวดลายขึ้นที่วัสดุรุกรานนั้นจะทำให้พื้นที่นั้นๆเกิดการเน้นเฉพาะ พื้นผิวที่แตกต่างให้ดูเด่นชัดขึ้น อาจเป็นไปได้ว่าการใช้ลวดลายในพื้นที่ที่มีเรียบอ่อนอาจทำให้มีความรู้สึกที่สดชื่นขึ้น ทำให้เกิดจุดเด่นทางสายตามีเป้าหมายในการมอง แต่ระดับค่าเฉลี่ยไม่สูงมากนัก อาจเนื่องจากการออกแบบรูปภาพ Stimuli ทั้งสองภาพมีความแตกต่างกันค่อนข้างน้อย มองเห็นลวดลายไม่ชัดเจน (ดังภาพที่ 5.7)

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.8 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบวัสดุรุกราน (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

3) รูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์

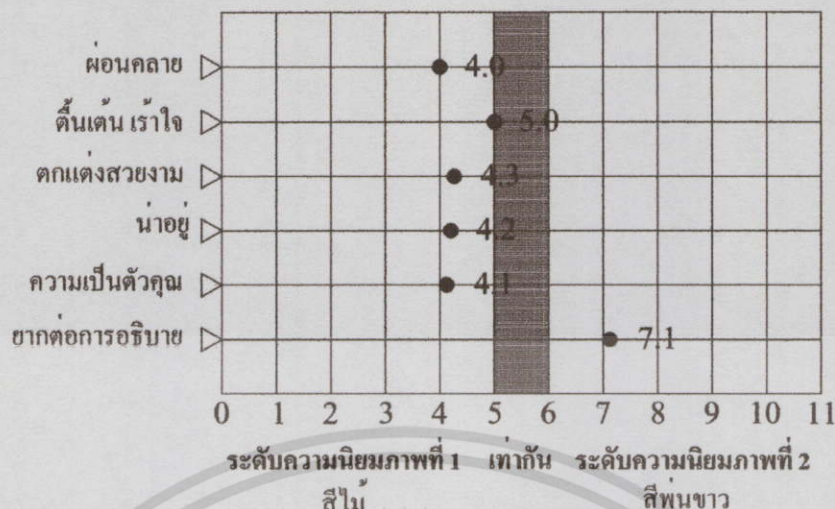

ภาพที่ 5.9 แสดงภาพรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ที่ใช้ในการตกแต่ง

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ การรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีการใช้วัสดุเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติ แต่มีระดับความนิยมที่ไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมสูงกว่าระดับ 3 และทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความลังเลในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติในด้านของของความผ่อนคลายมากที่สุด ในระดับความนิยมที่ 4.0 รองลงมา คือ เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความเป็นตัวตน ในระดับความนิยมที่ 4.1 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในประเด็นที่แตกต่างและขัดแย้งกัน คือ มีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีพ่นขาว เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ยากต่อการอธิบาย หรือยากต่อการบรรยาย ในระดับความนิยมที่ 7.1 (ดังภาพที่ 5.10)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้วัสดุเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติ และมีการรับรู้ในด้านความยากต่อการอธิบายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากภาพที่มีการใช้วัสดุเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีพ่นขาว เป็นรูปภาพ Stimuli ที่ยังไม่สามารถสื่อถึงการเป็นวัสดุเฟอร์นิเจอร์ไม้ทำสีพ่นขาว ซึ่งอาจนำมาเป็นรูปภาพที่ใช้ในการทดสอบไม่ได้ อาจเป็นไปได้ว่ามุมมองในภาพเห็นรายละเอียดของเฟอร์นิเจอร์น้อยเกินไป และคู่แข่งกระด้าง เมื่อเทียบอีกภาพ ซึ่งดูสวยงามและมีสีสันมากกว่า (ดังภาพที่ 5.9)

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.10 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบวีสดูและสี่เฟอ์นเจอร์ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

3. ปัจจัยด้านแสง ในปัจจุบันนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับประเภทของหลอดไฟของแสงประดิษฐ์ที่ใช้ติดตั้งบนเพดานภายในห้องพัก อธิบายผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

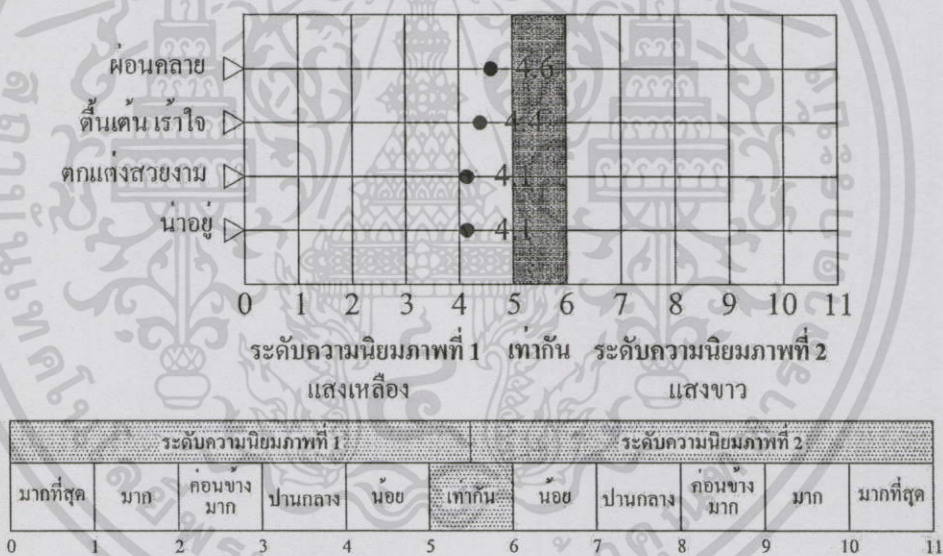

ภาพที่ 5.11 แสดงภาพรูปแบบแสงประดิษฐ์ ที่ใช้ในการตกแต่ง (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลือง แต่มีระดับความนิยมไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมสูงกว่าระดับ 4 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลืองในด้านของการตกแต่งที่สวยงาม และความน่าอยู่มากที่สุด ในระดับความนิยมที่ 4.1 รองลงมา คือ เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความตื่นเต้นเร้าใจ ในระดับค่าความนิยมที่ 4.4 (ดังภาพที่ 5.12)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลือง และมีการรับรู้ในด้านการตกแต่งที่สวยงาม และความน่าอยู่มากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากการใช้แสงสีเหลืองนวล มีลักษณะแสงที่ความจืดของแสงน้อย และมีความสว่างที่ไม่จ้าทำให้สบายตา ไม่รบกวนสายตามากนัก ซึ่งเหมาะแก่การนอนหลับพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง และยังมีผลต่อบรรยากาศภายในห้องที่อบอุ่นนุ่มนวล ถึงแม้ว่าจะทำให้รู้สึกถึงความผ่อนคลายน้อยกว่า แต่เนื่องจากบรรยากาศนั้นคล้ายโรงแรมเป็นไปได้อีกว่ากลุ่มตัวอย่างอาจนึกถึงบรรยากาศในสถานที่ที่มีการใช้แสงประเภทนี้ประกอบไปด้วยในการตอบ จึงทำให้รู้สึกถึงการตกแต่งที่สวยงาม และทำให้อยากจะอยู่ในห้องนี้ (ดังภาพที่ 5.11)

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.12 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

4. ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

1) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง

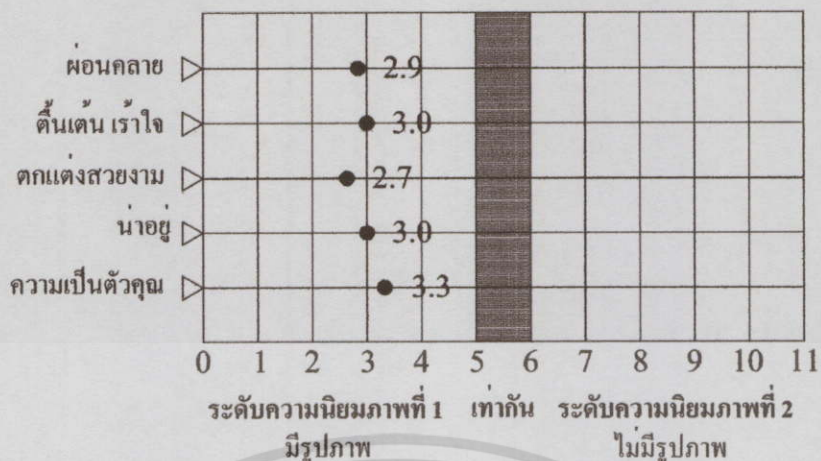

ภาพที่ 5.13 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทรูปภาพติดผนัง พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีรูปภาพติดผนังประดับอยู่ภายในห้องพัก และมีระดับความนิยมค่อนข้างสูงในทุกประเด็น เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมไม่เกินระดับ 4 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปภาพติดผนังประดับอยู่ภายในห้องพักในด้านการตกแต่งสวยงามมากที่สุด ในระดับค่าความนิยมที่ 2.7 รองลงมา คือ เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความผ่อนคลาย ในระดับค่าความนิยมที่ 2.9 (ดังภาพที่ 5.14)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีรูปภาพติดผนังประดับอยู่ภายในห้องพัก และมีการรับรู้ในด้านการตกแต่งสวยงามมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากสิ่งของตกแต่งประเภทรูปภาพติดผนังนั้นช่วยประดับตกแต่งทำให้ผนังของห้องพักผู้ป่วยที่ดูโล่งๆนั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น ช่วยให้ภายในห้องพักมีชีวิตชีวา รวมถึงการมีจินตนาการของผู้ป่วยซึ่งนำไปสู่ความเพลิดเพลินลดความเบื่อหน่ายที่จะต้องนอนพักรักษาตัวนานหลายวัน และยังสามารทำให้เกิดความผ่อนคลายลดความตึงเครียดได้อีกด้วย (ดังภาพที่ 5.13)

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.14 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้

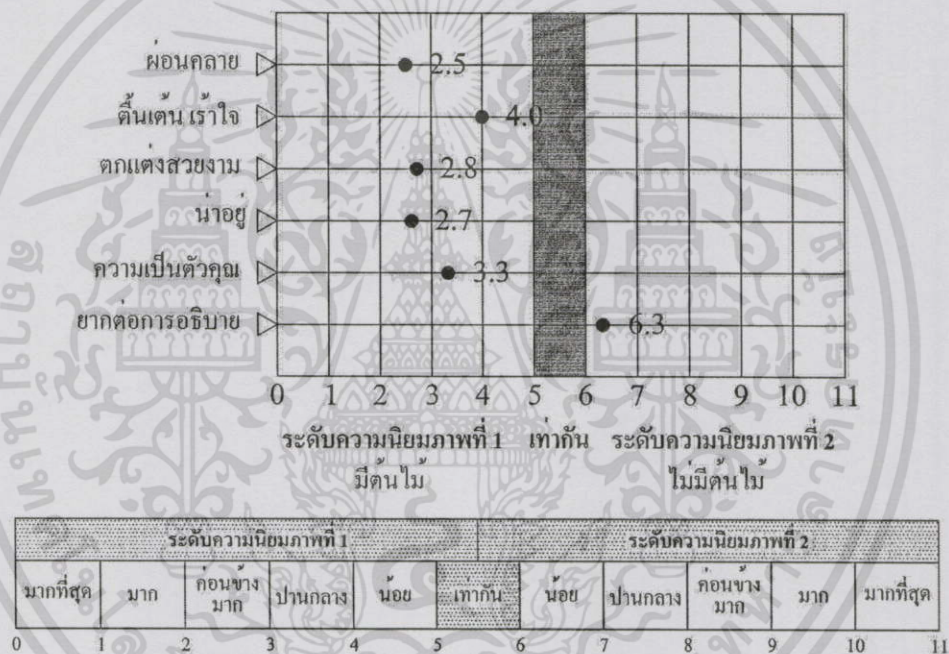
ภาพที่ 5.15 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ (ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่งประเภทต้นไม้ พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพักและมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับความนิยมค่อนข้างสูงเกือบประเด็น เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมต่ำระดับ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพักในด้านความผ่อนคลายมากที่สุด ในระดับค่าความนิยมที่ 2.5 รองลงมา คือ มีการรับรู้ในด้านความน่าอยู่ ในระดับค่าความนิยมที่ 2.7 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในประเด็นที่แตกต่างและขัดแย้งกัน คือ มีการรับรู้ต่อภาพที่ไม่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพัก เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ยากต่อการอธิบาย หรือยากต่อการบรรยาย ระดับความนิยมที่ 6.3 (ดังภาพที่ 5.16)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพัก และมีการรับรู้ในด้านความผ่อนคลายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากต้นไม้มีลักษณะของสีที่เป็นสีเขียว ซึ่งสีนี้มีผลต่อด้านอารมณ์เป็นสีที่ให้ความสงบเยือกเย็นลดความเครียดอยู่แล้วนั้น และถ้าเป็นต้นไม้จริงยิ่งทำให้ผู้ป่วยได้เห็นความเคลื่อนไหวของต้นไม้สร้างความสดชื่น กระชุ่มกระชวยได้ดี (ดังภาพที่ 5.15)

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.16 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

3) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภท โคมไฟตั้งโต๊ะ

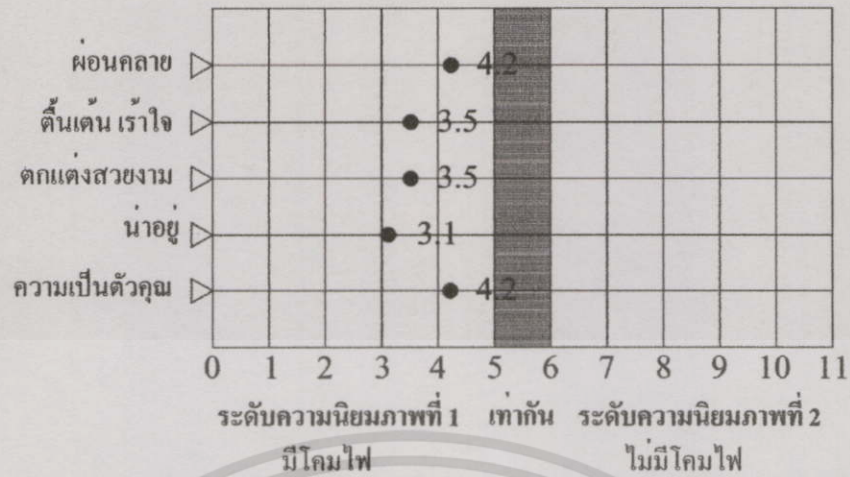

ภาพที่ 5.17 แสดงภาพรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภท โคมไฟตั้งโต๊ะ

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่งประเภท โคมไฟตั้งโต๊ะ พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ในห้องพัก แต่มีระดับความนิยมไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมสูงกว่าระดับ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ในห้องพักในด้านความน่าอยู่มากที่สุด ในระดับค่าความนิยมที่ 3.1 รองลงมา คือ มีการรับรู้ในด้านความตื่นตัว เร้าใจ และด้านการตกแต่งสวยงาม ในระดับค่าความนิยมที่ 3.5 (ดังภาพที่ 5.18)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ในห้องพัก และมีการรับรู้ในด้านน่าอยู่มากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากส่วนใหญ่โคมไฟตั้งโต๊ะมีการใช้แสงสีเหลืองนวล มีลักษณะแสงที่ความจืดของแสงน้อย และมีความสว่างที่ไม่จ้าทำให้สบายตา ไม่รบกวนสายตามากนัก ซึ่งเหมาะแก่การนอนหลับพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง และยังช่วยสร้างบรรยากาศภายในห้องให้ดูอบอุ่นนุ่มนวล จึงทำให้ห้องพักจะอยู่ในห้องนี้ รวมถึงโคมไฟตั้งโต๊ะเป็นสิ่งของตกแต่งชนิดหนึ่งที่ทำให้พื้นที่ภายในห้องไม่ดูโล่งจนเกินไป และเลือกที่จะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ (ดังภาพที่ 5.17)

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.18 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภท คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5. ปัจจัยด้านการตกแต่ง ในปัจจุบันนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

1) รูปแบบการตกแต่ง

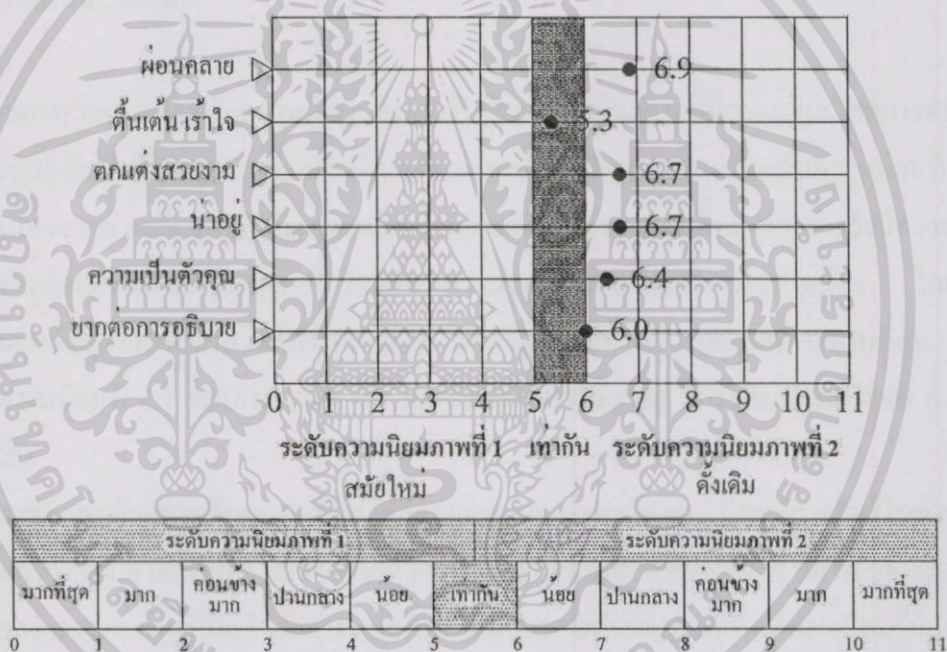
ภาพที่ 5.19 แสดงภาพรูปแบบการตกแต่ง

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบการตกแต่ง พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) แต่มีระดับความนิยมที่ไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมต่ำกว่าระดับ 7 และทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความลังเลในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) ในด้านของความผ่อนคลายมากที่สุด ในระดับค่าความนิยมที่ 6.9 รองลงมา คือ มีการรับรู้ในด้านการตกแต่งสวยงาม และด้านความน่าอยู่ ในระดับค่าความนิยมที่ 6.7 (ดังภาพที่ 5.20)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) และมีการรับรู้ในด้านความผ่อนคลายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากการตกแต่งแบบดั้งเดิมนั้นมีลวดลายและรายละเอียดภายในค่อนข้างมาก เช่น หน้าบานเฟอร์นิเจอร์ ลายพื้น รวมถึงโทนสีที่ใช้ในการตกแต่งเป็นสีในโทนอบอุ่น สดุดีคุณค่า และมองดูแล้วสบายตาเหมาะแก่การพักผ่อน (ดังภาพที่ 5.19)

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.20 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบการตกแต่ง

(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2) สไตส์การตกแต่ง

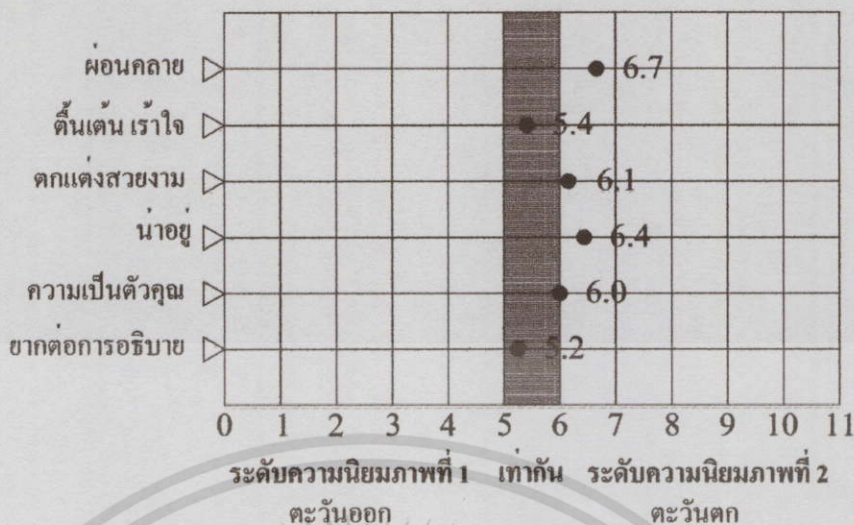

ภาพที่ 5.21 แสดงภาพสไตส์ของการตกแต่ง

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อสไตส์การตกแต่ง พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีสไตส์การตกแต่งแบบตะวันตก แต่มีระดับความนิยมที่ไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของระดับความนิยมต่ำกว่าระดับ 7 และทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความลังเลในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีสไตส์การตกแต่งแบบตะวันตกในด้านความผ่อนคลายมากที่สุด ในระดับค่าความนิยมที่ 6.7 รองลงมาคือ มีการรับรู้ในความน่าอยู่ ในระดับความนิยมที่ 6.4 (ดังภาพที่ 5.22)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีสไตส์การตกแต่งแบบตะวันตก และมีการรับรู้ในด้านของผ่อนคลายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากความจัดของ โทนสีที่เกิดขึ้นภายในรูปภาพ Stimuli ที่ใช้ในการทดสอบเพราะภาพที่มีสไตส์การตกแต่งแบบตะวันออคนั้นมีบรรยากาศที่ค่อนข้างเข้ม และดูอึมครึม แตกต่างจะภาพภาพที่มีสไตส์การตกแต่งแบบตะวันตกค่อนข้างมาก ที่มีการใช้โทนสีที่ดูอบอุ่นนุหุหามากกว่า ให้ความรู้สึกถึงความผ่อนคลายได้ดีกว่า (ดังภาพที่ 5.21)

ระดับความนิยมภาพที่ 1						ระดับความนิยมภาพที่ 2					
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.22 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมต่อรูปแบบสไตล์ของการตกแต่ง (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

6. ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ในปัจจุบันนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับช่องแสง หรือหน้าต่างที่ให้การสัมผัสทางการมองเห็นจากที่หนึ่ง ไปสู่อีกที่หนึ่ง และจากภายใน ไปสู่ภายนอก ซึ่งขนาด รูปร่าง และตำแหน่งการตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่ออารมณ์ อธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

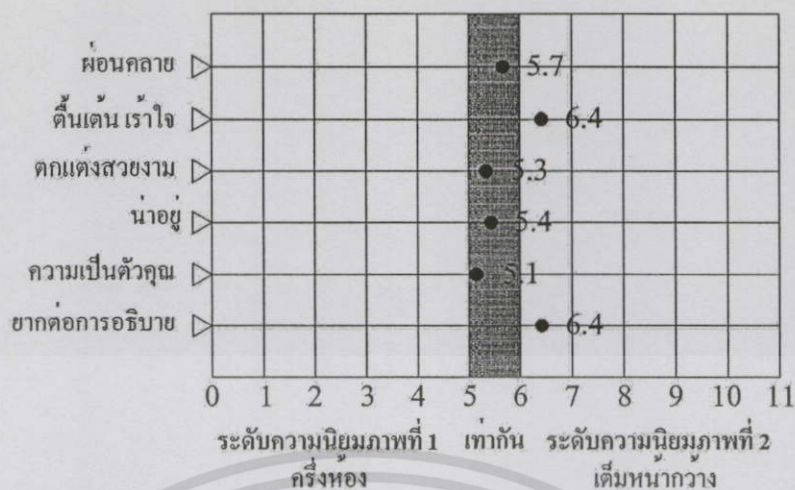
ภาพที่ 5.23 แสดงภาพรูปแบบการเจาะช่องเปิด

(ที่มา : จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด พบว่าการรับรู้เป็นไปในทางภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความลังเลในการตัดสินใจและแบ่งความชอบ โดยเลือกความชอบทั้งสองภาพในบางประเด็น แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตรในด้านความตื่นเต้น เร้าใจ และด้านความยากต่อการอธิบายมากที่สุด ในระดับค่าความนิยมที่ 6.4 (ดังภาพที่ 5.24)

การที่กลุ่มตัวอย่างเลือกภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร และมีการรับรู้ในด้านความตื่นเต้น เร้าใจ และความยากต่อการอธิบายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื่องจากขนาด รูปร่าง และตำแหน่งที่ตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึก ซึ่งภาพที่ถูกเลือกนั้นมีขนาดช่อง หรือกรอบหน้าต่างที่กว้าง สามารถทำให้แสงส่องผ่านเข้ามาได้ ระบายอากาศได้ดี และสามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้เต็มที่ รวมถึงทำให้ห้องดูกว้างขวางขึ้น (Francis D.K., 1987) อาจเป็นไปได้ว่าจะทำให้ผู้ที่อยู่ในห้องหรือผู้ป่วยที่นอนพักรักษาตัวมีความรู้สึกที่กระชุ่มกระชวยขึ้นเพราะได้รับแสงธรรมชาติ และทัศนียภาพจากภายนอก ส่วนการรับรู้ในด้านความยากต่อการอธิบายที่มีระดับความนิยมที่มากที่สุดเหมือนกันนั้น อาจเป็นไปได้ว่ารูปภาพ Stimuli ที่นำมาใช้นั้น อาจจะเป็นภาพตัวอย่างที่ยังไม่คิดมากพอ มีรายละเอียดของภาพน้อยเกินไป เช่น ภายในช่องช่องหน้าต่างไม่มีแสงลอด หรือไม่มีทัศนียภาพภายนอก จึงไม่สามารถสื่อถึงความเป็นช่องหน้าต่างก็เป็นได้ (ดังภาพที่ 5.23)

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

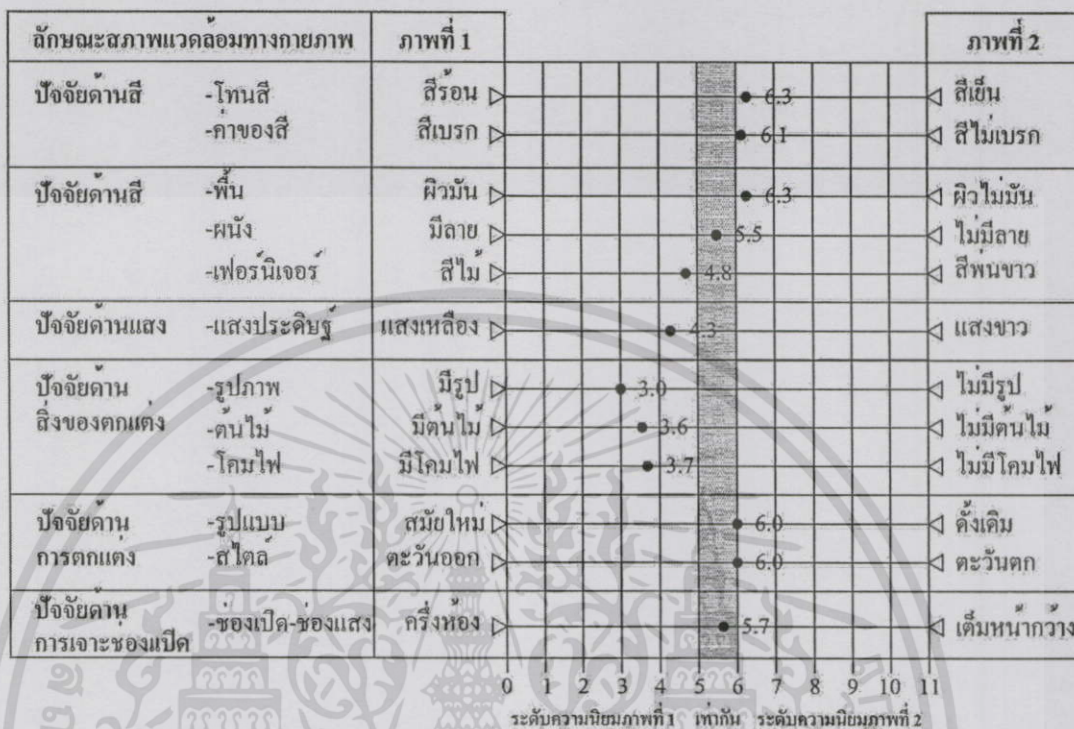
*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.24 แสดงระดับความนิยมของการรับรู้แต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient)

การวิเคราะห์ระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยกรรวมผลค่าเฉลี่ยทุกประเด็นการรับรู้ที่มีต่อในแต่ละปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ได้แก่ ปัจจัยด้านสี, ปัจจัยด้านวัสดุ, ปัจจัยด้านแสง, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง, ปัจจัยด้านการตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด เพื่อพิจารณาระดับความนิยมของบุคคลทั่วไปที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีระดับความนิยมในรูปแบบที่เลือกในแต่ละปัจจัยไม่สูงมากนัก เนื่องจากค่าเฉลี่ยระดับความนิยมที่ได้ยังอยู่ในระดับปานกลาง คือระดับความนิยมภาพที่ 1 ไม่ถึงระดับ 2 และระดับความนิยมภาพที่ 2 ไม่ถึงระดับ 9 (ควรพิจารณาร่วมกับสเกลระดับความนิยมที่ใช้ในแบบสอบถาม) สาเหตุอาจเนื่องมาจาก การออกแบบรูปภาพ Stimuli ที่ใช้ในการทดสอบยังไม่สวยงาม จึงไม่ถูกใจกลุ่มตัวอย่างโดยรวมเท่าที่ควร หรือความแตกต่างของทั้งสองรูปภาพในแต่ละปัจจัย อาจยังไม่ชัดเจน ทำให้กลุ่มตัวอย่างแยกแยะและตัดสินใจเลือกรูปภาพได้ยาก ดังนั้นควรพิจารณาเรื่องการออกแบบ (Design) ความสวยงามและข้อ

แตกต่างกันแต่จะปัจจัยที่ชัดเจนขึ้น กับรูปภาพที่ใช้ในการทดสอบด้วย หรืออาจเป็นเพราะอิทธิพลจากลักษณะบุคคลก็เป็นได้ (ตามภาพที่ 5.25)

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.25 แสดงระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
ในด้านบรรยากาศ (Ambient)
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

สำหรับระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้าน
บรรยากาศ (Ambient) สามารถอธิบายรายละเอียดของการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. ปัจจัยด้านสี ทำการทดสอบ 2 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบโทนสี ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.3 เป็น
ค่าเฉลี่ยที่อยู่ทางด้านรูปแบบโทนสีเย็น เนื่องจากสีโทนเย็นมีอิทธิพลต่อจิตใจ คือ ให้ความรู้สึกเย็น
สบายตา ยังเป็นโทนสีที่คุ้นเคยกับสายตา เพราะโดยทั่วไปห้องพักผู้ป่วยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ก็มักนิยม
ใช้สีโทนเย็นในการตกแต่ง และรูปแบบค่าของสี ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.1 เป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ทางด้าน

รูปแบบค่าของสีไม่เบรก สีที่สดใสร ทำให้สดชื่น ดังนั้นรูปแบบที่ใช้สีที่ไม่เบรกในการตกแต่ง อาจเป็นที่สะดุดตาของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าภาพสีที่เบรก ส่วนระดับความนิยม

2. ปัจจัยด้านวัสดุ ทำการทดสอบ 3 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบวัสดุปูพื้น ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.3 เป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ทางด้านรูปแบบวัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มัน รูปแบบวัสดุกรุผนัง ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 5.5 รูปแบบวัสดุและเฟอร์นิเจอร์ ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.8

3. ปัจจัยด้านแสง ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.3 เนื่องจากการใช้แสงประเภทแสงสีเหลือง ทำให้มีแสงสว่างไม่มากนัก ให้ความรู้สึกอบอุ่น

4. ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ทำการทดสอบ 3 ประเด็น เป็นปัจจัยที่มีระดับค่าความนิยมมากที่สุด ได้แก่ รูปภาพติดผนัง ต้นไม้ และโคมไฟตั้งโต๊ะ ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.0, 3.6 และ 3.7 ตามลำดับ เป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ทางด้านรูปแบบที่มีสิ่งของตกแต่งทั้ง 3 สิ่งนี้ นอกจากการตกแต่งด้วยเฟอร์นิเจอร์แล้ว สิ่งของตกแต่งก็มีความสำคัญเช่นกัน เพราะสิ่งของเหล่านี้จะทดแทนที่ว่างภายในห้อง เป็นสิ่งประดับช่วยให้เกิดความสวยงาม ทำให้รู้สึกเหมือนอยู่ในที่คุ้นเคย และมีชีวิตชีวา

5. ปัจจัยด้านการตกแต่ง ทำการทดสอบ 2 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบการตกแต่ง ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.0 เป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ตรงกลางแต่มีความเอนเอียงทางด้านรูปแบบการตกแต่งแบบดั้งเดิม (Tradition) เนื่องจากการตกแต่งในรูปแบบดั้งเดิม เป็นการตกแต่งที่มีรายละเอียด ทำให้สบายตาและบรรยากาศนุ่มนวล และรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 6.0 เป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ตรงกลางแต่มีความเอนเอียงทางด้านรูปแบบสไตล์การตกแต่งแบบตะวันตก เนื่องจากสไตล์การตกแต่งแบบตะวันตกในรูปภาพที่ใช้ในการทดสอบ มีลักษณะการใช้ไม้สีอ่อน การใช้โทนสีที่นุ่มนวล ดูหรูหรา ทำให้รู้สึกอบอุ่น ทำให้อยู่และผ่อนคลาย

6. ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ในระดับค่าเฉลี่ยที่ 5.7 เป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ตรงกลางหมายความว่ามีความนิยมทั้งสองภาพเท่ากัน คือ เป็นแบบช่องเปิด หรือช่องแสงครึ่งของห้อง ซึ่งห้องน้ำอยู่ด้านหลังและมีประตูออกกระเบื้อง และเป็นแบบช่องเปิด หรือช่องแสงเต็มหน้ากว้างของห้องแต่สูงจากพื้นครึ่งผนัง การเจาะช่องเปิด หรือหน้าต่าง เป็นแบบครึ่งของห้อง ซึ่งห้องน้ำอยู่ด้านหลังและมีประตูออกกระเบื้อง สามารถเดินออกไปสู่อากาศได้ แต่ถ้าอยู่ในห้องจะไม่สามารถมองออกด้านนอกได้อย่างเต็มที่ ส่วนแบบช่องเปิด หรือช่องแสงเต็มหน้ากว้างของห้องแต่สูงจากพื้นครึ่งผนัง มองดูแล้วมีความปลอดภัยมากกว่า และเมื่ออยู่ภายในห้อง นอกที่เตียงจะสามารถมองออกไปข้างนอกได้เต็มที่ ทำให้เห็นว่าทั้ง 2 แบบมีข้อดีเท่าๆกัน กลุ่มตัวอย่างอาจเกิดการลังเลที่จะตัดสินใจเลือกภาพใดภาพหนึ่ง

5.3.3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

การวิเคราะห์ผลการรับรู้และระดับความนิยมเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยแยก ปัจจัย ประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล กับผลรวม ค่าเฉลี่ยของทั้งสองรูปแบบ เพื่อพิสูจน์ว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ รายละเอียดของการวิเคราะห์เป็นดังนี้

5.3.3.1 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประเภทของกลุ่มบุคคล

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ด้านความรู้สึกในแต่ละประเด็น และระดับความนิยมต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ระหว่าง ประเภทของกลุ่มบุคคล ได้แก่ กลุ่มมีความรู้และมีพื้นฐานศิลปะ, กลุ่มมีความรู้และไม่มีพื้นฐาน ศิลปะ และกลุ่มมีความรู้น้อย โดยวิเคราะห์ผลเรียงลำดับจาก ปัจจัยด้านสี, ปัจจัยด้านวัสดุ, ปัจจัย ด้านแสง, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง, ปัจจัยด้านการตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด รายละเอียดของการวิเคราะห์มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านสี ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับ ได้ดังนี้

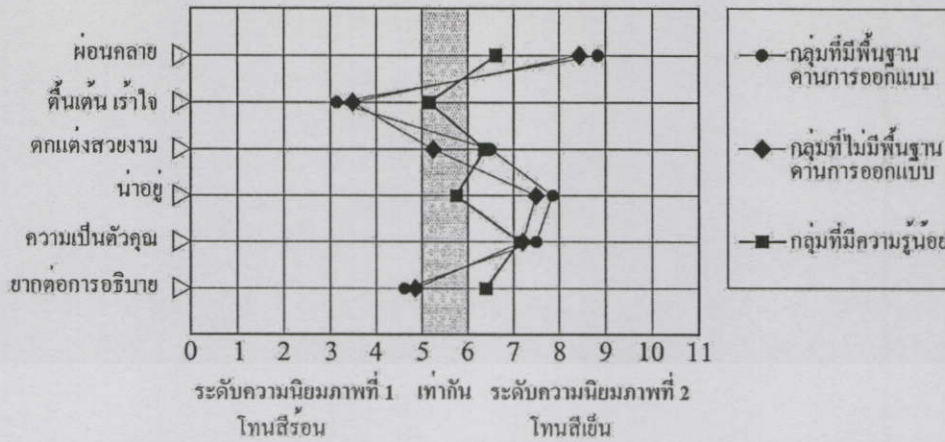
1) รูปแบบโทนสี ในโทนปานกลาง (Intensity)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึก ต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความนิยมไปใน ทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้โทนสีเย็นในการตกแต่ง แต่มีการรับรู้ต่อภาพที่เลือกในด้าน ตกแต่งสวยงาม ความเป็นตัวคุณไม่แตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ในด้านความผ่อนคลาย และตื่นเต้น เราใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐาน ด้านการออกแบบ มีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีการใช้โทนสีเย็นในการตกแต่งมากที่สุด นอกจากนี้ จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ กลุ่มที่มีความรู้ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานด้าน การออกแบบมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าภาพที่มีการใช้โทนสีร้อนในการตกแต่ง จะทำ ให้มีความรู้สึกที่ตื่นเต้น เราใจ และยากต่อการอธิบาย เห็นได้ว่ากลุ่มที่มีความรู้ สามารถรับรู้ถึงการ ใช้โทนสีได้มากกว่ากลุ่มที่มีความรู้น้อย (ตามตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบโทนีสี
ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1. ผ่อนคลาย	8.9	1.7	8.4	2.8	6.7	3.9	.009*
2. ตื่นเต้น เร้าใจ	3.1	1.7	3.4	2.2	5.1	3.6	.010*
3. ตกแต่งสวยงาม	6.5	2.7	5.2	3.1	6.4	4.0	.179
4. น่าอยู่	7.9	2.7	7.5	3.4	5.8	4.0	.055
5. ความเป็นตัวคุณ	7.5	3.3	7.2	3.5	7.1	3.9	.895
6. ขาดต่อการอธิบาย	4.6	2.1	4.9	2.7	6.4	3.5	.057

จากภาพที่ 5.26 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีระดับความนิยม แต่ละประเด็นในหลายระดับ โดยกลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้โทนีสีเย็นในการตกแต่ง จะทำให้มีความรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ ในขณะที่แนวโน้มกลุ่มที่มีความรู้น้อยนั้นมีแนวโน้มของความนิยมค่อนข้างจะคงที่

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.26 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

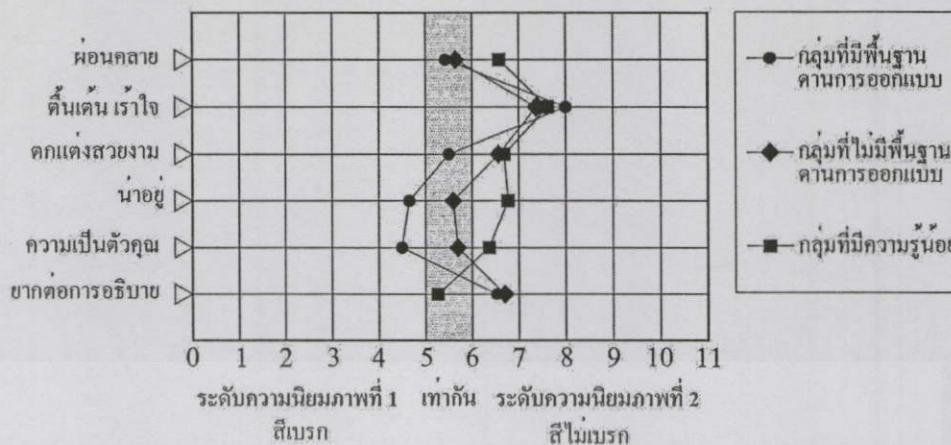
2) รูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบค่าของสีระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน คือ มีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้ค่าของสีที่ไม่ถูกเบรก (เข้ม) โดยกลุ่มที่มีความรู้น้อยเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีการใช้ค่าของสีที่ไม่ถูกเบรก (เข้ม) มากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งค่าเฉลี่ยไม่เกินระดับ 7 (ตามตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
ค่าของสี่ ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	5.4	3.1	5.6	3.7	6.6	3.9	.470
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	8.0	2.1	7.3	3.0	7.6	3.1	.615
3.ตกแต่งสวยงาม	5.5	2.4	6.6	3.0	6.7	3.1	.122
4.น่าอยู่	4.7	2.9	5.6	3.5	6.8	3.3	.071
5.ความเป็นตัวคุณ	4.5	3.0	5.7	3.5	6.3	3.6	.101
6.ยากต่อการอธิบาย	6.5	2.7	6.6	3.3	5.2	2.6	.205

จากภาพที่ 5.27 กลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีการรับรู้ต่อภาพที่ใช้ค่าของสี่ที่ไม่ถูกเบรก (เข้ม) ในประเด็นของความตื่นเต้น เร้าใจมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ ในขณะที่แนวโน้มของกลุ่มที่มีความรู้น้อยนั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือกลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.27 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2. ปัจจัยด้านวัสดุ ในปัจจุบันนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

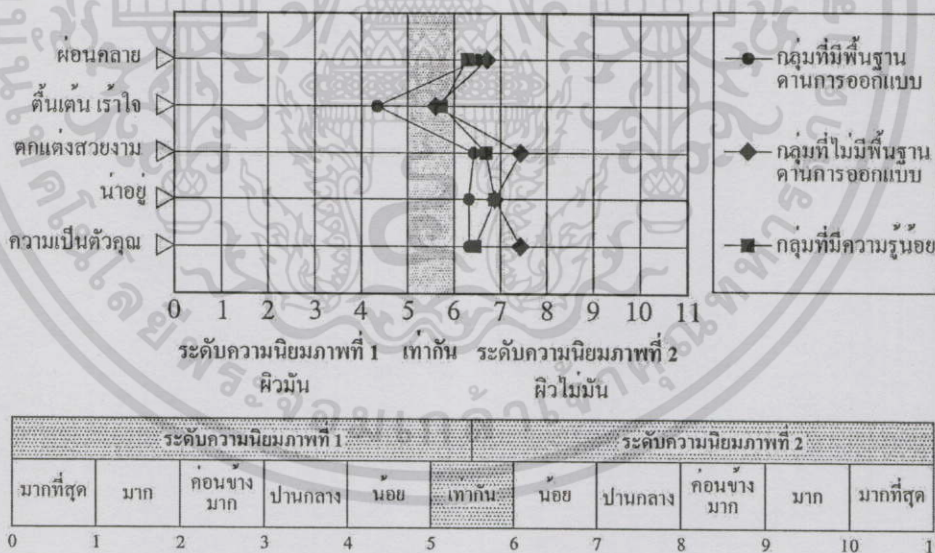
1) รูปแบบวัสดุพื้น

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกพบว่าระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบวัสดุพื้นไม่แตกต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้วัสดุพื้นแบบผิวไม้มัน ซึ่งกลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานด้านการออกแบบ เป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ในภาพที่มีการใช้วัสดุพื้นแบบผิวไม้มันมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยไม่เกินระดับ 7 (ตามตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	6.5	3.1	6.7	3.5	6.3	3.4	.881
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	4.3	2.0	5.6	3.0	5.7	3.6	.072
3.ตกแต่งสวยงาม	6.4	2.5	7.4	3.2	6.7	3.5	.322
4.น่าอยู่	6.3	2.9	6.9	3.8	6.9	3.6	.720
5.ความเป็นตัวคุณ	6.3	3.1	7.4	3.4	6.4	4.0	.399

จากภาพที่ 5.28 กลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มัน ด้านการตกแต่งสวยงาม และด้านบอกความเป็นตัวคุณมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ ในขณะที่แนวโน้มของกลุ่มที่มีความรู้น้อย และกลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบมีการรับรู้ได้น้อย

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.28 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุปูพื้นระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

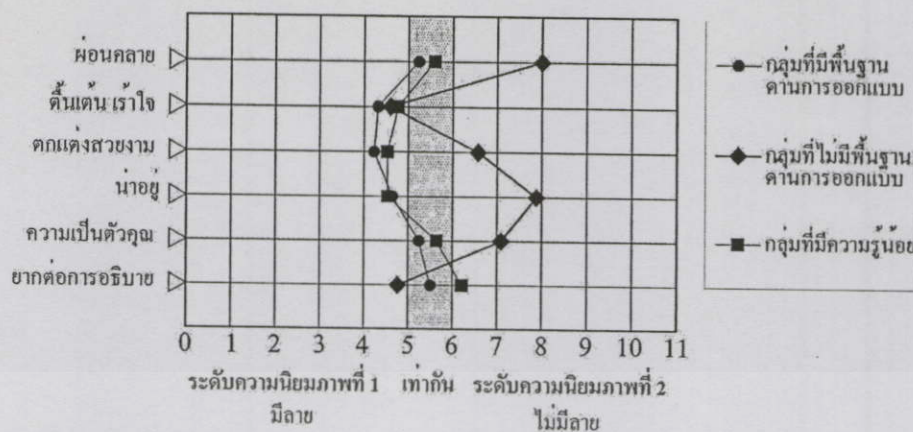
2) รูปแบบวัสดุครูหนึ่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อรูปแบบวัสดุครูหนึ่ง ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่าทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบวัสดุครูหนึ่งในด้านความตื่นเต้น เร้าใจ และยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกันแต่มีการรับรู้ในด้านความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และบอกความเป็นตัวคุณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางการออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้ต่ำ มีการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ชอบทั้งสองภาพเท่าๆกัน แต่มีความเอนเอียงไปทางด้านภาพที่มีการใช้วัสดุครูหนึ่งแบบมีลาย โดยกลุ่มที่มีความรู้และไม่มีความรู้พื้นฐานด้านการออกแบบมีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีการใช้วัสดุครูหนึ่งแบบไม่มีลายในระดับที่มากที่สุด (ตามตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบวัสดุครูหนึ่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้ต่ำ (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	5.2	3.2	8.0	2.8	5.6	3.6	.001*
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	4.3	2.3	4.6	2.7	4.8	3.2	.736
3.ตกแต่งสวยงาม	4.2	2.4	6.6	3.3	4.5	3.3	.002*
4.น่าอยู่	4.7	2.9	7.9	3.0	4.6	3.4	.000*
5.ความเป็นตัวคุณ	5.2	3.1	7.1	3.3	5.7	3.5	.054*
6.ยากต่อการอธิบาย	5.5	2.1	4.8	2.8	6.2	2.4	.129

จากภาพที่ 5.29 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางด้าน การออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้ต่ำนั้นมีแนวโน้มของความนิยมค่อนข้างจะคงที่ ส่วนกลุ่มที่มีความรู้และไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้าน การออกแบบมีระดับค่าความนิยมแต่ละประเด็นในหลายระดับ และมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุครูหนึ่งที่ไม่มีความรู้มากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.29 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุรูผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

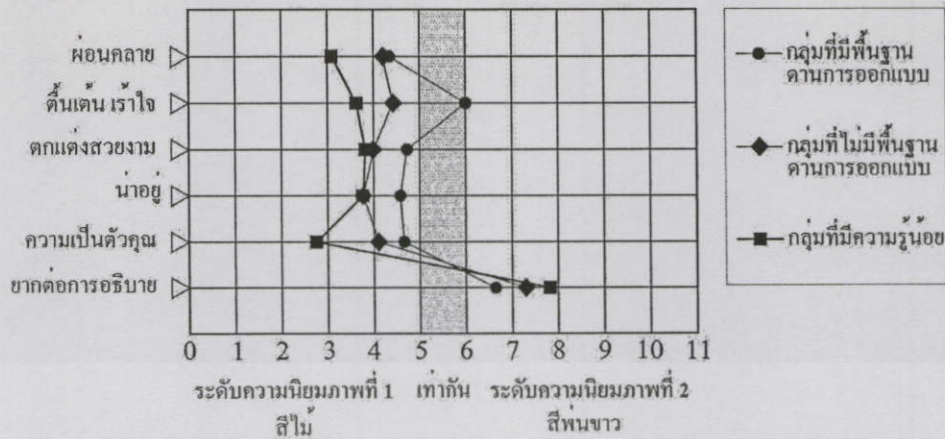
3) รูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นวัสดุไม้ทำสีธรรมชาติ แต่มีการรับรู้ต่อภาพที่เลือกในด้านความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่ายู บอกรับความเป็นตัวคุณ และยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ในด้านความดิ้นเดิน เราใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีความรู้ต่ำมีการรับรู้โดยรวม ต่อภาพที่มีการใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นวัสดุไม้ทำสีธรรมชาติมากที่สุด นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือกลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าภาพที่มีการใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีพื้นขาว ทำให้มีความรู้สึกซึ่งยากต่อการอธิบาย โดยกลุ่มที่มีความรู้ต่ำเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ในประเด็นนี้สูงกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่น (ตามตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.5 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบวัสดุ และสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	4.3	3.2	4.2	3.3	3.1	2.7	.301
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	6.0	2.9	4.4	3.0	3.7	3.0	.010*
3.ตกแต่งสวยงาม	4.8	3.0	4.0	2.9	3.8	3.1	.367
4.น่าอยู่	4.6	3.1	3.8	3.2	3.8	3.0	.490
5.ความเป็นตัวคุณ	4.7	3.3	4.1	3.4	2.8	2.6	.088
6.ยากต่อการอธิบาย	6.7	2.4	7.3	2.7	7.8	2.4	.286

จากภาพที่ 5.30 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้น้อย มีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยกลุ่มที่มีความรู้น้อยมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นวัสดุไม่ทำสีธรรมชาติจะทำให้รู้สึกถึงความเป็นตัวตนมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีการรับรู้ได้น้อย

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.30 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

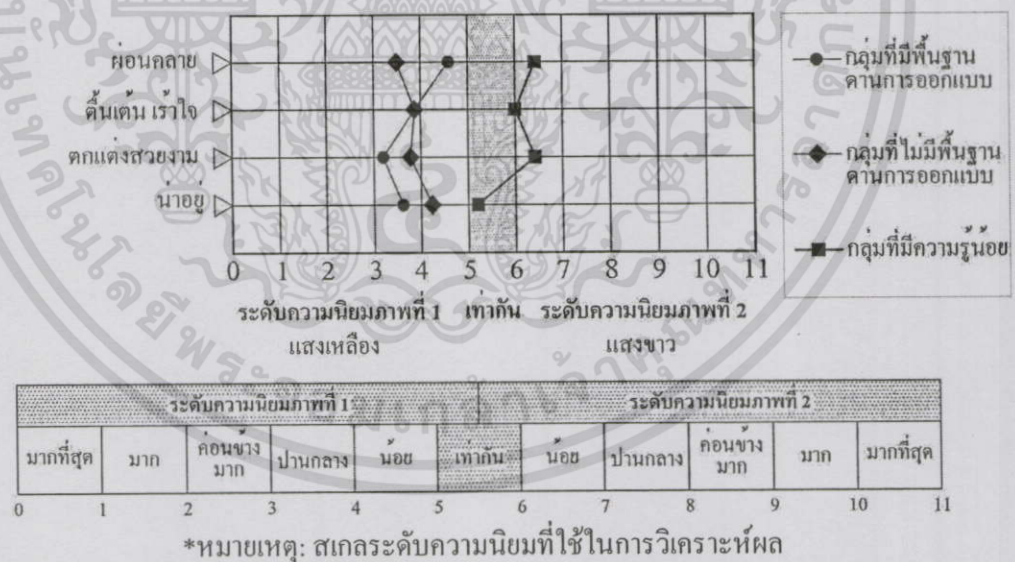
3. ปัจจัยด้านแสง ในปัจจุบันนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับประเภทของหลอดไฟของแสงประดิษฐ์ที่ใช้ติดตั้งบนเพดานภายในห้องพัก อธิบายผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ในด้านความน่ายูไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านความผ่อนคลาย ความตื่นเต้น เราใจ และการตกแต่งสวยงามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีความรู้ ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ มีการรับรู้โดยรวมมากที่สุดและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลือง ส่วนกลุ่มที่มีความรู้ต่ำ มีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีขาว (ตามตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
แสงประดิษฐ์ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ก่อนคลาย	4.6	3.1	3.5	2.7	6.4	4.2	.012*
2.คืนตื่น เร้าใจ	3.9	2.5	3.9	2.6	6.0	3.9	.025*
3.คกแต่งสวยงาม	3.2	1.7	3.8	2.7	6.4	3.5	.000*
4.น่าอยู่	3.6	2.6	4.2	3.1	5.2	3.8	.165

จากภาพที่ 5.31 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้ ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ มีแนวโน้มการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยกลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลืองทำให้รู้สึกว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มที่มีความรู้น้อย มีการรับรู้ค่อนข้างคงที่และในระดับที่น้อย ค่าเฉลี่ยไม่เกินระดับ 7

ภาพที่ 5.31 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่าง
กลุ่มบุคคล
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ในปัจจุบันนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

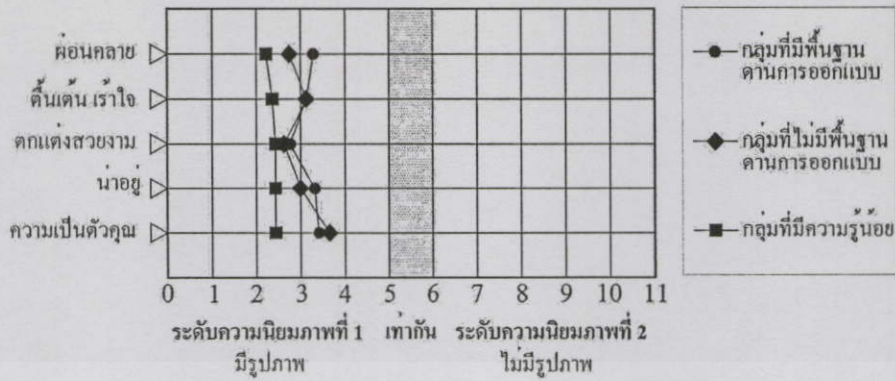
1) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน คือ กลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีรูปภาพติดผนังประดับอยู่ในห้องพัก ซึ่งกลุ่มที่มีความรู้ต่ำเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ในภาพที่มีรูปภาพติดผนังภายในห้องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเกินระดับ 3 (ตามตารางที่ 5.7)

ตารางที่ 5.7 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้ต่ำ (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	3.3	1.9	2.8	2.2	2.2	1.9	.119
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	3.1	1.2	3.1	2.2	2.3	0.6	.101
3.ตกแต่งสวยงาม	2.8	1.3	2.7	2.2	2.4	2.1	.702
4.น่าอยู่	3.3	2.1	3.0	2.5	2.4	2.2	.357
5.ความเป็นตัวตน	3.4	2.4	3.6	2.8	2.4	2.8	.244

จากภาพที่ 5.32 กลุ่มที่มีความรู้ต่ำมีการรับรู้ในภาพที่มีรูปภาพติดผนังในประเด็นของความผ่อนคลายมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่น ในขณะที่แนวโน้มของกลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบนั้นมีการรับรู้ในแต่ละประเด็นปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีการรับรู้ในแต่ละประเด็นได้น้อย

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.32 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

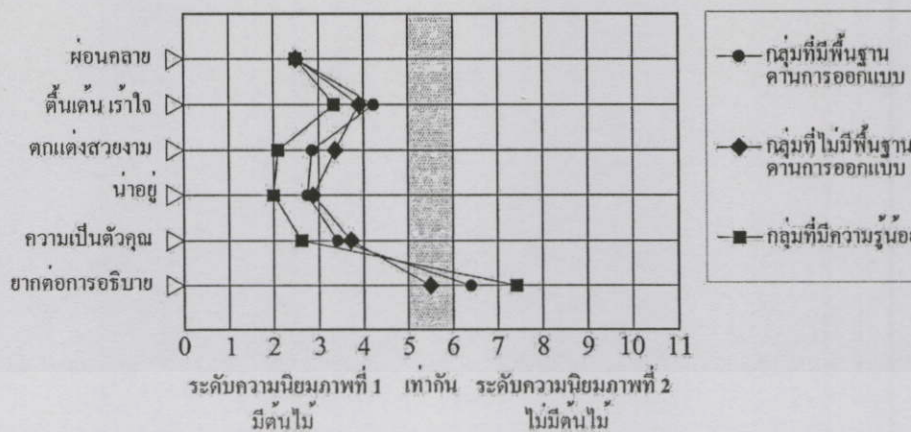
2) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึก รูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน คือ กลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ภายในห้องพัก ซึ่งกลุ่มที่มีความรู้รอบเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ในภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ภายในห้องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเกินระดับ 3 (ตามตารางที่ 5.8)

ตารางที่ 5.8 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
สิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1. ผ่อนคลาย	2.5	1.5	2.5	1.8	2.5	2.5	.999
2. ตื่นเต้น เร้าใจ	4.2	2.3	3.9	2.7	3.3	2.8	.398
3. ตกแต่งสวยงาม	2.9	1.8	3.3	2.4	2.1	2.0	.099
4. น่ายุ่	2.8	1.8	2.9	2.4	2.0	2.1	.272
5. ความเป็นตัวคุณ	3.4	2.5	3.7	3.0	2.6	2.5	.347
6. ยกต่อการอธิบาย	6.4	2.6	5.5	3.1	7.4	3.2	.075

จากภาพที่ 5.33 กลุ่มที่มีความรู้น้อยมีการรับรู้ในภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องใน
ประเด็นของการตกแต่งสวยงามมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่น ในขณะที่แนวโน้มของกลุ่มที่มี
ความรู้และมีพื้นฐานทางด้านการออกแบบนั้นมีการรับรู้ในแต่ละประเด็นปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มี
ความรู้และไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีการรับรู้ในแต่ละประเด็นได้น้อย

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.33 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop)

ประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มบุคคล

(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

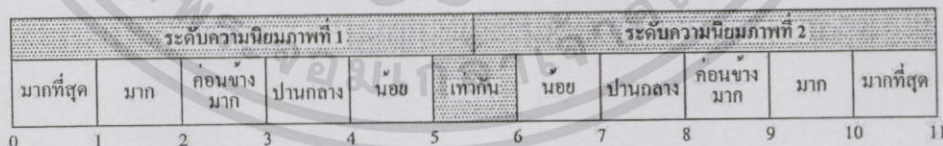
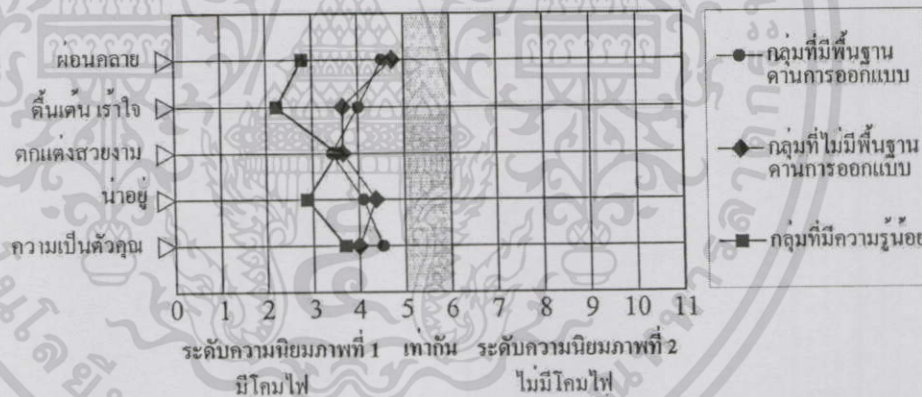
3) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ในด้านการตกแต่งสวยงาม ความน่ารัก และบอกความเป็นตัวคุณ ไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านความผ่อนคลาย และความตื่นเต้น เร้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ภายในห้องพัก แต่กลุ่มที่มีความรู้ น้อย มีการรับรู้โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเกินระดับ 3 (ตามตารางที่ 5.9)

ตารางที่ 5.9 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
สิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	4.5	2.4	4.8	3.3	2.8	2.4	.033*
2.ตื่นเค้น เร้าใจ	4.0	1.5	3.7	2.6	2.2	1.2	.003*
3.ตกแต่งสวยงาม	3.4	1.6	3.7	2.5	3.5	2.5	.834
4.น่าอยู่	4.1	2.0	4.3	3.2	2.9	2.6	.145
5.ความเป็นตัวคุณ	4.5	2.4	4.0	2.9	3.7	3.2	.509

จากภาพที่ 5.34 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้น้อย มีแนวโน้มในการรับรู้ต่อภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ในห้องพักสูงกว่ากลุ่มอื่นในด้านของความตื่นเค้น เร้าใจ ในขณะที่กลุ่มที่มีความรู้ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีการรับรู้ค่อนข้างคงที่และในระดับน้อย

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.34 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop)
ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มบุคคล
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5. ปัจจัยด้านการตกแต่ง ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์ที่เรียงลำดับได้ดังนี้

1) รูปแบบการตกแต่ง

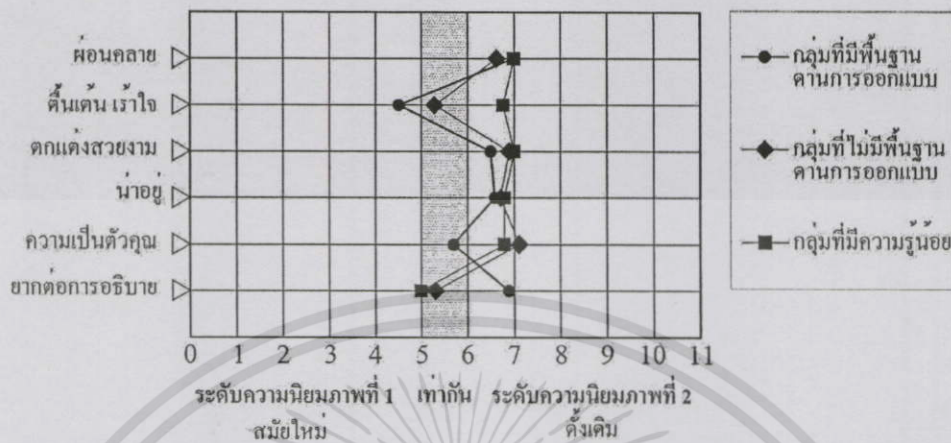
ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย ในด้านความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และบอกความเป็นตัวคุณไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความตื่นตัว ใฝ่ใจ และการยากต่อการอธิบายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้รูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) แต่กลุ่มที่มีความรู้มีน้อย มีการรับรู้โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ กลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีความคิดเห็นว่า ภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งเป็นแบบสมัยใหม่ (Modern) ทำให้รู้สึกมีความตื่นตัว ใฝ่ใจ ซึ่งมีความตรงกันข้ามกับกลุ่มบุคคลอื่น (ตามตารางที่ 5.10)

ตารางที่ 5.10 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบการตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้มีน้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	7.0	3.0	6.6	3.7	7.0	4.0	.904
2.ตื่นตัว ใฝ่ใจ	4.5	2.6	5.3	3.3	6.8	3.9	.037*
3.ตกแต่งสวยงาม	6.5	3.3	6.9	3.6	7.0	4.2	.825
4.น่าอยู่	6.6	3.5	6.7	3.4	6.8	3.9	.983
5.ความเป็นตัวคุณ	5.8	3.6	7.1	3.5	6.8	4.1	.295
6.ยากต่อการอธิบาย	6.9	2.3	5.3	3.1	5.0	3.0	.017*

จากภาพที่ 5.35 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้มีน้อย มีแนวโน้มในการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้รูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) มากกว่ากลุ่มอื่น โดยกลุ่มที่มีความรู้ไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีการรับรู้ใน

ประเด็นของการบอกถึงความเป็นตัวคนมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่น ในขณะที่กลุ่มที่มีความรู้ และมีพื้นฐานทางการออกแบบมีการรับรู้ในแต่ละประเด็นในหลายระดับ

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.35 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบของการตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

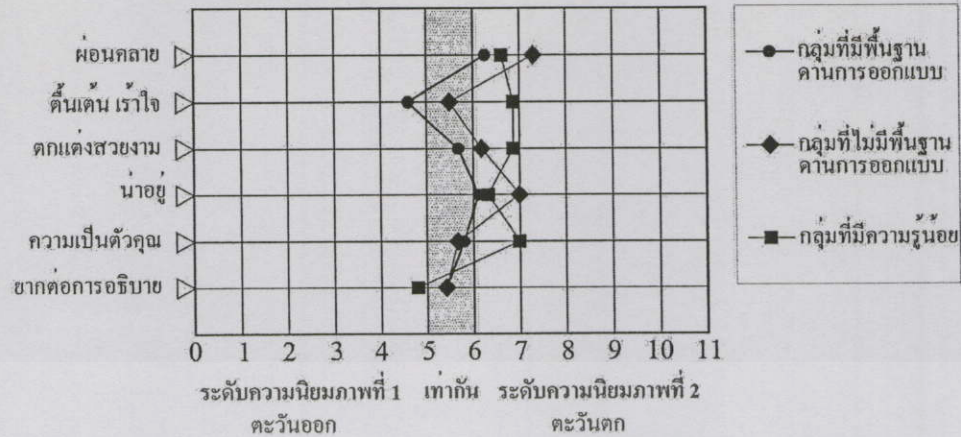
2) สไตล์การตกแต่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่งภายในห้องพักผ่อน ในด้านของความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่ารัก บอกความเป็นตัวคุณ และการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้ต่ำ มีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีสไตล์การตกแต่งเป็นแบบตะวันตก แต่กลุ่มที่มีความรู้ต่ำ มีการรับรู้โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มบุคคลประเภทอื่นระดับค่าความนิยมอยู่ในระดับน้อย (ตามตารางที่ 5.11)

ตารางที่ 5.11 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
สไลด์การตกแต่ง ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้ น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	6.2	3.1	7.3	3.8	6.6	4.1	.423
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	4.6	2.4	5.5	3.1	6.9	4.2	.027*
3.ตกแต่งสวยงาม	5.7	2.9	6.2	3.6	6.9	3.9	.399
4.น่าอยู่	6.1	3.0	7.0	3.3	6.3	4.3	.506
5.ความเป็นตัวคุณ	5.8	3.0	5.6	3.7	7.0	4.0	.376
6.ยากต่อการอธิบาย	5.4	2.2	5.4	2.9	4.8	3.1	.648

จากภาพที่ 5.36 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้
น้อย มีแนวโน้มในการรับรู้ต่อภาพที่มีสไลด์การตกแต่งเป็นแบบตะวันตก ในระดับ
ที่ไม่สูงมากนัก ในขณะที่กลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ มีแนวโน้มการรับรู้ต่อ
ทั้งสองภาพในระดับที่เท่าๆกัน

ระดับความนิยมนาฬิกาที่ 1					ระดับความนิยมนาฬิกาที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.36 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่งระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

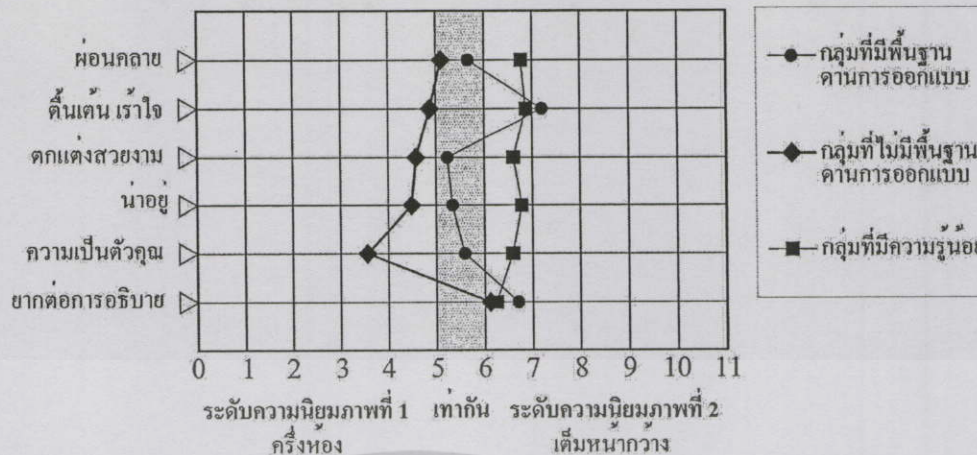
6. ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับช่องแสง หรือหน้าต่างที่ทำให้การสัมผัสทางกรมมองเห็นจากที่หนึ่ง ไปสู่อีกที่หนึ่ง และจากภายในไปสู่ภายนอก ซึ่งขนาด รูปร่าง และตำแหน่งการตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่อกรมมองเห็น อธิบายผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการรับรู้ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ได้แก่ ช่องแสง หรือหน้าต่างในด้านความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และการขาดต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจ และบอกถึงความเป็นตัวตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเพียงครั้งผนังด้านในของห้องพัก เป็นห้องที่มีห้องน้ำอยู่ด้านหลัง ส่วนกลุ่มที่มีความรู้และรายได้ไม่น้อยมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร ในขณะที่กลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ มีการรับรู้และความนิยม ทั้งสองภาพเท่าๆกัน (ตามตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.12 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
การเจาะช่องเปิด ระหว่างกลุ่มบุคคล

ตัวชี้วัด	ประเภทกลุ่มบุคคล						Sig. (Anova)
	กลุ่มที่มีความรู้				กลุ่มที่มีความรู้ น้อย (n=20)		
	มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=42)		ไม่มีพื้นฐานด้านการ ออกแบบ (n=30)				
	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	5.7	3.3	5.1	3.6	6.8	4.2	.260
2.ตื่นเต้น ไร้ใจ	7.2	2.7	4.9	3.4	6.9	3.7	.011*
3.ตกแต่งสวยงาม	5.2	2.9	4.6	3.3	6.6	3.9	.110
4.น่าอยู่	5.3	3.0	4.5	3.3	6.8	4.2	.072
5.ความเป็นตัวคุณ	5.6	3.3	3.6	2.9	6.6	4.1	.007*
6.ยากต่อการอธิบาย	6.8	2.1	6.1	3.1	6.2	3.0	.504

จากภาพที่ 5.37 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีความรู้และไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ มีแนวโน้มการรับรู้ภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเพียงครึ่งผนังด้านในของห้องพัก เป็นห้องที่มีห้องน้ำอยู่ด้านหลังในด้านการบอกถึงความเป็นตัวตนมากกว่ากลุ่มบุคคลประเภทอื่น รองลงมา กลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานทางด้านการออกแบบมีแนวโน้มการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร ในด้านความตื่นเต้น ไร้ใจ ในขณะที่กลุ่มที่มีความรู้มีน้อย มีการรับรู้ในแต่ละประเด็นในระดับน้อย และค่อนข้างจะคงที่

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.37 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิดระหว่างกลุ่มบุคคล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5.3.3.2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามเพศ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ด้านความรู้สึกในแต่ละประเด็น และระดับความนิยมต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ระหว่างเพศ โดยวิเคราะห์ผลเรียงลำดับจาก ปัจจัยด้านสี, ปัจจัยด้านวัสดุ, ปัจจัยด้านแสง, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง, ปัจจัยด้านการตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด เพื่อพิสูจน์ว่าแต่ละเพศมีการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) แตกต่างกันหรือไม่ รายละเอียดของการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. ปัจจัยด้านสี ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

1) รูปแบบโทนสี ในโทนปานกลาง (Intensity)

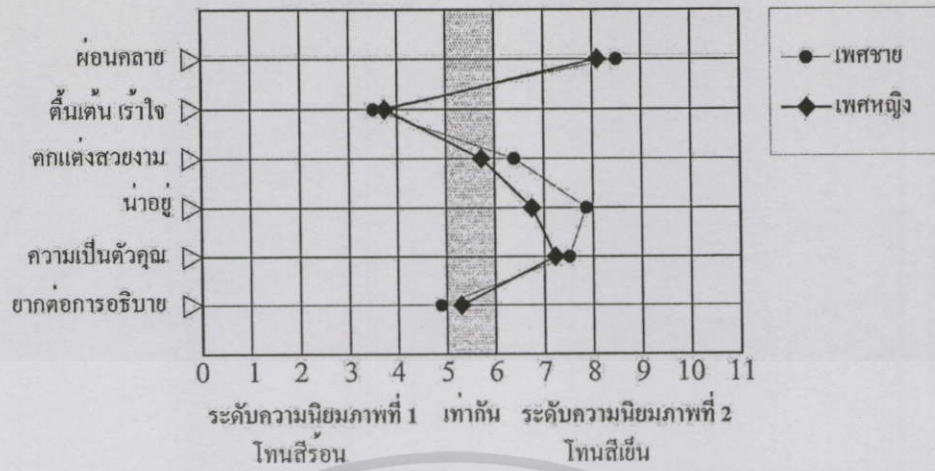
ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบโทนสี ระหว่างเพศ พบว่าทั้งสองเพศ มีการรับรู้ต่อรูปแบบโทนสีในด้านของความคุ้นเคย ใจที่ไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่

บอกความเป็นตัวคุณ และการยากต่อการอธิบายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีการรับรู้และความนิยมโดยรวมมากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ ทั้งสองเพศมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าภาพที่มีการใช้โทนสีร้อนในการตกแต่ง จะทำให้มีความรู้สึกที่ตื่นเต้น เร้าใจ และยากต่อการอธิบาย แต่เพศชายมีการรับรู้และความนิยมมากกว่าเพศหญิงเช่นกัน เห็นได้ว่าเพศชายสามารถรับรู้ต่อโทนสีได้มากกว่าเพศหญิง (ตามตารางที่ 5.13)

ตารางที่ 5.13 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบโทนสีระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	8.5	2.4	8.1	3.1	.040*
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	3.5	2.2	3.8	2.7	.374
3.ตกแต่งที่สวยงาม	6.4	2.7	5.8	3.5	.003*
4.น่าอยู่	7.9	2.8	6.8	3.6	.001*
5.ความเป็นตัวคุณ	7.5	3.2	7.2	3.6	.047*
6.ยากต่อการอธิบาย	4.9	2.3	5.3	3.0	.013*

จากภาพที่ 5.38 แสดงให้เห็นได้ว่าเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยเพศชายมีแนวโน้มของการรับรู้มากกว่าเพศหญิงเกือบทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นความตื่นเต้น เร้าใจที่ทั้งสองเพศมีระดับค่าความนิยมที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งหมายความว่า ภาพที่มีการใช้สีโทนร้อนในการตกแต่งนั้น ทำให้มีความรู้สึกที่ตื่นเต้น เร้าใจเหมือนกัน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.38 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบ โทนีสี ระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

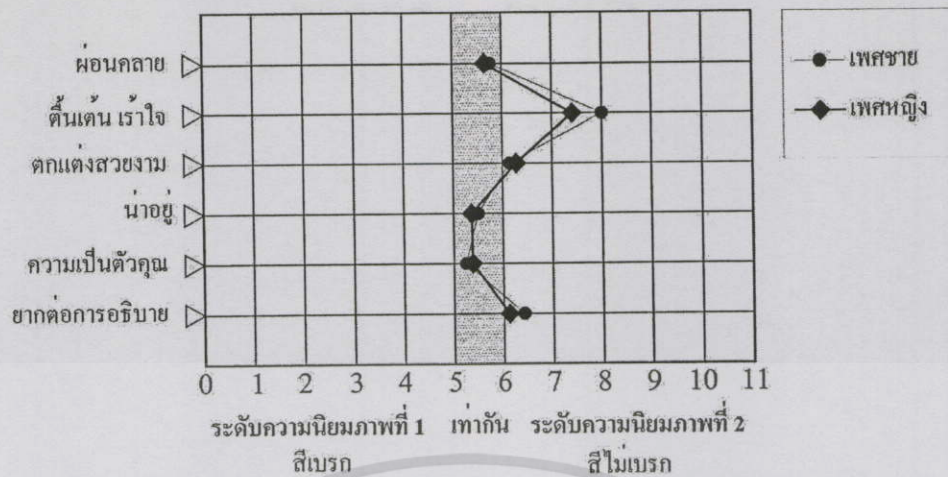
2) รูปแบบค่าของสี (Hue) ที่ใช้ในการตกแต่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างเพศ พบว่าทั้งสองเพศ มีการรับรู้ต่อรูปแบบ โทนีสีในด้านของความ ผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่ายู่ บอกความเป็นตัวคุณ และการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความคืบคลาน เราใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีการรับรู้และความนิยมโดยรวมมากกว่าเพศหญิง แต่เมื่อเจาะลึกในรายละเอียดจะเห็นได้ว่าบางประเด็นทั้งสองเพศมีการรับรู้ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าระดับ 7 ไปจนถึงมีการรับรู้ทั้งสองภาพในระดับที่เท่าๆกัน (ตามตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
ค่าของสี่ ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	5.8	3.3	5.7	3.6	.191
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	8.0	2.1	7.4	3.0	.021*
3.ตกแต่งที่สวยงาม	6.1	2.5	6.2	3.1	.073
4.น่าอยู่	5.5	3.1	5.4	3.4	.140
5.ความเป็นตัวคุณ	5.2	3.2	5.3	3.5	.305
6.ยากต่อการอธิบาย	6.4	2.8	6.1	3.0	.129

จากภาพที่ 5.39 แสดงให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยทั้งสองเพศมีระดับค่าความนิยมที่ใกล้เคียงกันต่อทั้งสองภาพในประเด็นของความผ่อนคลาย ความน่าอยู่ และการบอกถึงความเป็นตัวตนในระดับเท่าๆกัน ในขณะที่เพศชายมีแนวโน้มของการรับรู้มากกว่าเพศหญิงในประเด็นของความตื่นเต้น เร้าใจ ซึ่งหมายความว่า เพศชายมีความคิดเห็นว่าภาพที่มีการใช้ค่าของสี่ที่ไม่ถูกเบรก จะทำให้มีความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจมากกว่า ส่วนเพศหญิง มีแนวโน้มของการรับรู้ในระดับน้อย

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.39 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบค่าของสี ระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

2. ปัจจัยด้านวัสดุ ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

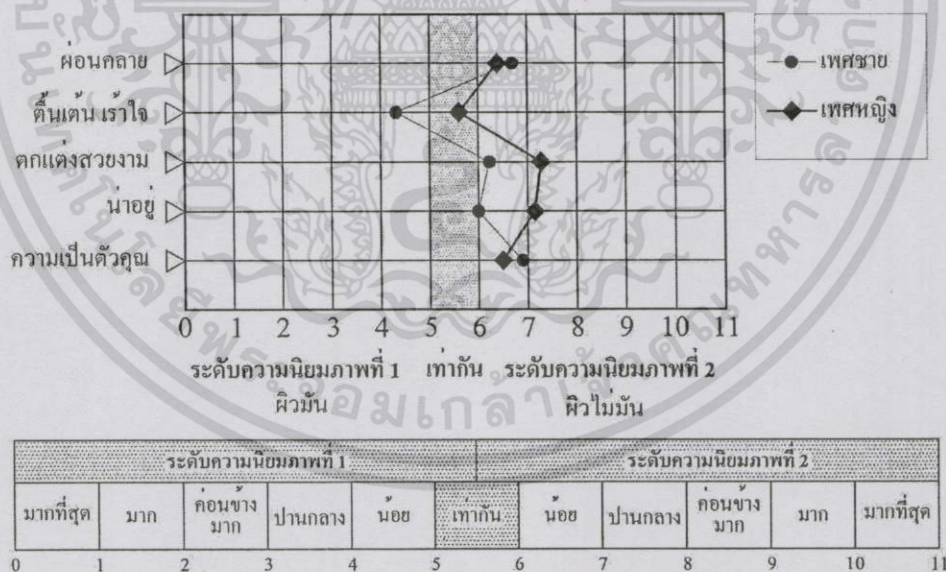
1) รูปแบบวัสดุปูพื้น

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ต่อรูปแบบวัสดุปูพื้นในด้านการตกแต่งสวยงาม และความน่าอยู่ไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความผอมคลาย ความตื่นเต้น เร้าใจ และการบอกถึงความเป็นตัวตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีการรับรู้และความนิยมโดยรวมมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ เพศชายมีการรับรู้ว่ามีการใช้วัสดุปูพื้นเป็นแบบผิวมัน ทำให้เกิดรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจ (ตามตารางที่ 5.15)

ตารางที่ 5.15 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
วัสดุปูพื้น ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	6.7	2.9	6.4	3.6	.012*
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	4.3	2.3	5.6	3.1	.001*
3.คกแต่งที่สวยงาม	6.2	2.8	7.2	3.1	.168
4.น่าอยู่	6.0	3.1	7.1	3.5	.234
5.ความเป็นตัวคุณ	6.9	3.1	6.5	3.6	.033*

จากภาพที่ 5.40 แสดงให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นเป็นแบบผิวมันมากกว่าเพศชายในประเด็นของการตกแต่งสวยงาม และความน่าอยู่ ในขณะที่เพศชายมีการรับรู้ในระดับน้อย และทั้งเพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้และระดับค่าความนิยมในประเด็นของความผ่อนคลาย และการบอกถึงความเป็นตัวคุณต่อภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มันที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งหมายความว่า ภาพที่มีการใช้วัสดุปูพื้นแบบผิวไม่มัน ทำให้รู้สึกถึงความผ่อนคลาย และบอกถึงความชอบโดยส่วนตัวเหมือนกัน

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.40 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุปูพื้น ระหว่างเพศ
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

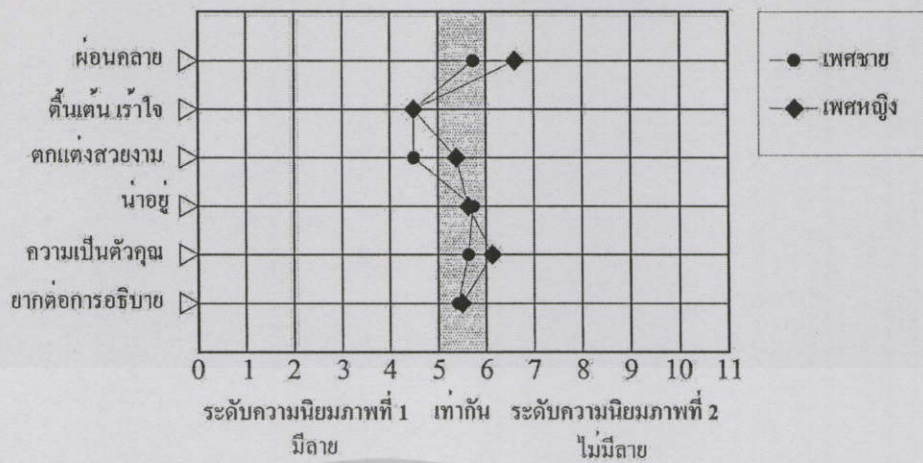
2) รูปแบบวัสดุรณรงค์

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกพบว่าระหว่างทั้งสองเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน คือ เพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งทั้งสองเพศมีการรับรู้โดยรวมอยู่ตรงกลาง คือ เพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้ต่อทั้งสองภาพในระดับที่เท่าๆกัน (ตามตารางที่ 5.16)

ตารางที่ 5.16 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบวัสดุรณรงค์ ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	5.8	3.4	6.6	3.4	.452
2.ตื่นตื่น เร้าใจ	4.5	2.6	4.5	2.6	.995
3.ตกแต่งที่สวยงาม	4.5	2.9	5.4	3.2	.309
4.น่าอยู่	5.8	3.3	5.7	3.5	.246
5.ความเป็นตัวคุณ	5.7	3.3	6.1	3.3	.805
6.ยากต่อการอธิบาย	5.4	2.2	5.5	2.6	.140

จากภาพที่ 5.41 แสดงให้เห็นได้ว่าเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความนิยมหลายระดับไม่คงที่ โดยทั้งสองเพศมีการรับรู้และความนิยมที่ใกล้เคียงกันในด้านความตื่นตื่น เร้าใจ ต่อภาพที่มีการใช้วัสดุรณรงค์เป็นแบบมีลาย ซึ่งหมายความว่า ทั้งสองกลุ่มเพศ มีความคิดเห็นว่าภาพที่มีการใช้วัสดุรณรงค์เป็นแบบมีลายนั้น ทำให้มีความรู้สึกตื่นตื่น เร้าใจเหมือนกัน รวมถึงยังเห็นว่าทั้งสองภาพนั้นมีความน่าอยู่ และไม่สามารถบรรยายได้ และอธิบายถึง ได้ยากเท่าๆกัน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.41 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุคุณนัง ระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

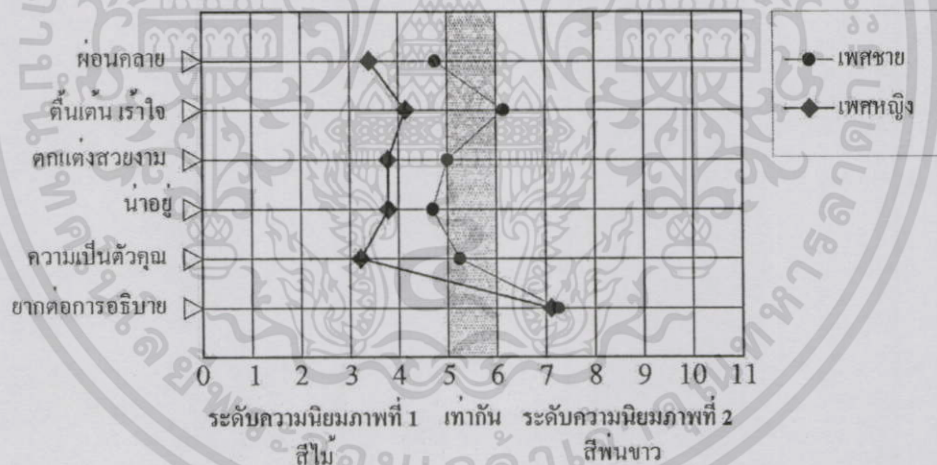
3) รูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ในด้านของความตื่นตัว เร้าใจ การตกแต่งสวยงาม และการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความน่าอยู่ และการบอกถึงความเป็นตัวตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีการรับรู้และความนิยมโดยรวมมากที่สุด ได้แก่ ภาพที่มีการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์เป็นสีไม้ทำสีธรรมชาติ ซึ่งเพศชายมีการรับรู้และความนิยมโดยรวมอยู่กึ่งกลาง เลือกทั้งสองภาพในระดับที่เท่าๆกัน นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ เพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้ว่าภาพที่มีการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์เป็นสีพื้นขาว เป็นภาพที่ยากต่อการอธิบาย (ตามตารางที่ 5.17)

ตารางที่ 5.17 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	4.8	3.5	3.4	2.7	.004*
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	6.1	3.1	4.1	2.8	.180
3.ตกแต่งที่สวยงาม	5.0	3.2	3.8	2.7	.211
4.น่าอยู่	4.7	3.4	3.8	2.8	.029*
5.ความเป็นตัวคุณ	5.2	3.6	3.2	2.7	.001*
6.ยากต่อการอธิบาย	7.2	2.5	7.1	2.6	.826

จากภาพที่ 5.42 แสดงให้เห็นว่าเพศหญิงมีแนวโน้มการรับรู้และความนิยมต่อภาพที่มีการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทำสีธรรมชาติ ในประเด็นการบอกถึงความเป็นตัวคุณมากที่สุด ในขณะที่เพศชายมีการรับรู้ที่ค่อนข้างจะเอนเอียงไปทางทั้งสองภาพในระดับน้อย และทั้งสองเพศมีระดับความนิยมที่ใกล้เคียงในประเด็นยากต่อการอธิบาย ซึ่งหมายความว่า ภาพที่มีการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์เป็นสีพ่นขาว เป็นภาพทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่สามารถบรรยายได้และอธิบายถึงได้ยาก

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.42 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์
ระหว่างเพศ

(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

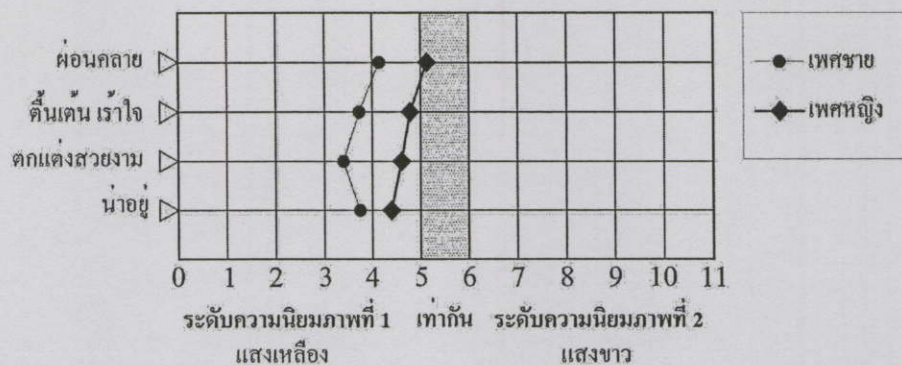
3. ปัจจัยด้านแสง ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับประเภทของหลอดไฟของแสงประดิษฐ์ที่ใช้ติดตั้งบนเพดานภายในห้องพัก อธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ในทุกประเด็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยทั้งสองเพศมีการรับรู้และความนิยมไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลือง (ตามตารางที่ 5.18)

ตารางที่ 5.18 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1. ผ่อนคลาย	4.1	2.7	5.1	3.8	.000*
2. ตื่นเต้น เร้าใจ	3.8	2.4	4.8	3.4	.000*
3. ตกแต่งที่สวยงาม	3.4	2.0	4.6	3.2	.000*
4. น่าอยู่	3.8	2.6	4.4	3.4	.015*

จากภาพที่ 5.43 แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าทั้งสองเพศมีแนวโน้มการรับรู้ไปทิศทางเดียวกัน โดยเพศชายมีการรับรู้ต่อภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลืองในประเด็นของการตกแต่งสวยงามมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงมีการรับรู้ทุกประเด็นในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับ 4 และยังมีการรับรู้ทั้งสองภาพนั้น ทำให้รู้สึกถึงความผ่อนคลายเหมือนกันอีกด้วย

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.43 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

4. ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 3 ประเด็น อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับ ได้ดังนี้

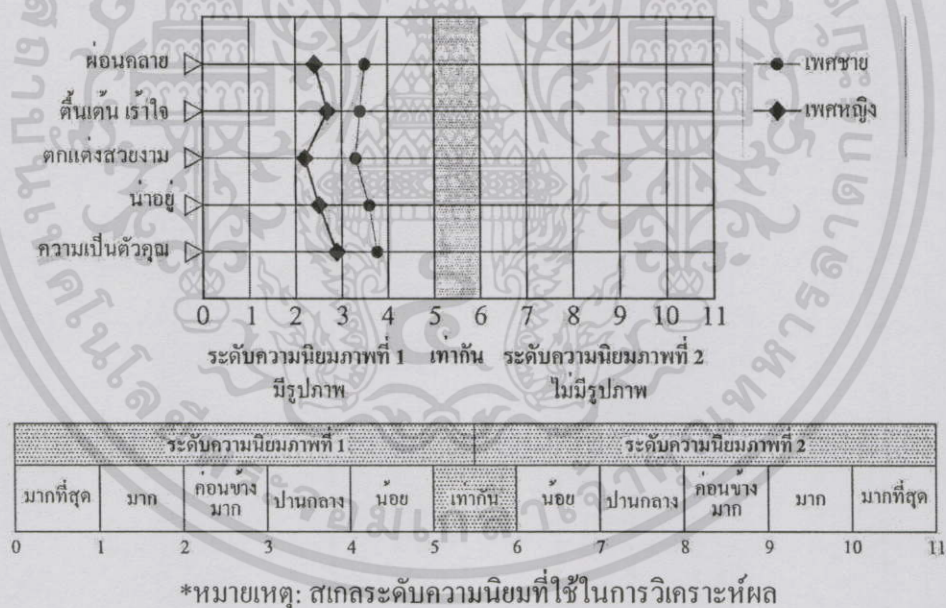
1) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างกลุ่มเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความตื่นเต้น เร้าใจ การตกแต่งสวยงาม และบอกความเป็นตัวคุณไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความน่าอยู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีการรับรู้โดยรวมมากที่สุด ได้แก่ ภาพที่มีรูปภาพติดผนังอยู่ภายในห้องพัก ซึ่งกลุ่มเพศชายมีการรับรู้ในระดับน้อย (ตามตารางที่ 5.19)

ตารางที่ 5.19 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
สิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	3.5	2.2	2.4	1.9	.191
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	3.4	1.6	2.7	1.4	.459
3.ตกแต่งสวยงาม	3.3	2.0	2.2	1.5	.094
4.น่าอยู่	3.6	2.5	2.5	1.9	.041*
5.ความเป็นตัวคุณ	3.8	2.7	2.9	2.6	.473

จากภาพที่ 5.44 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มเพศมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้มากกว่าเพศชายทุกประเด็น และมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปภาพติดผนังระดับอยู่ในห้องพักมากที่สุดในด้านเป็นการตกแต่งที่สวยงาม ในขณะที่กลุ่มเพศชายมีการรับรู้ที่ค่อนข้างคงที่ แต่อยู่ในระดับที่น้อยกว่า ค่าเฉลี่ยเกินระดับ 3

ภาพที่ 5.44 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop)
ประเภทรูปภาพติดผนัง ระหว่างเพศ
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

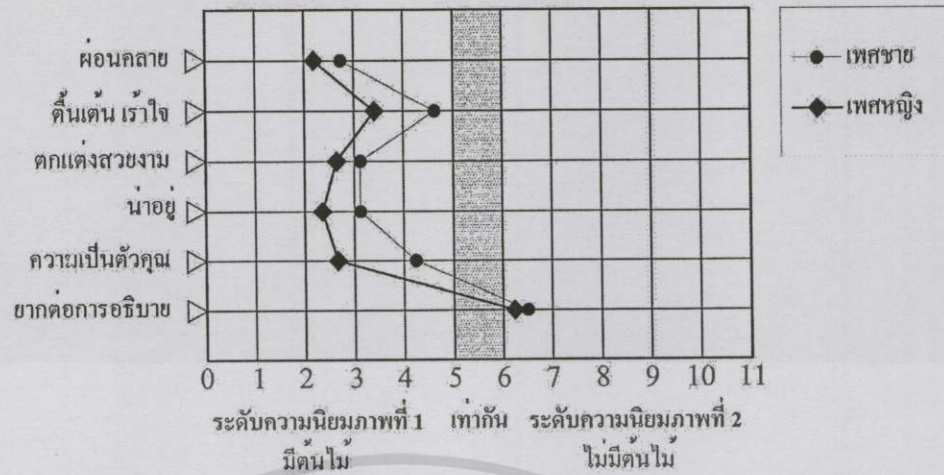
2) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ในด้านของความอ่อนคลาย ความตื่นเต้น เร้าใจ การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และความยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของการถึงความเป็นตัวตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีการรับรู้โดยรวมมากที่สุด ได้แก่ ภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพัก ซึ่งกลุ่มเพศชายมีการรับรู้ในระดับน้อยกว่า นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ เพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้ภาพที่ไม่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพัก เป็นภาพที่ยากต่อการอธิบาย (ตามตารางที่ 5.20)

ตารางที่ 5.20 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.อ่อนคลาย	2.8	1.9	2.2	1.8	.507
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	4.6	2.6	3.4	2.4	.099
3.ตกแต่งสวยงาม	3.1	2.1	2.7	2.0	.996
4.น่าอยู่	3.1	2.3	2.3	1.8	.186
5.ความเป็นตัวตน	4.2	3.0	2.7	2.2	.005*
6.ยากต่อการอธิบาย	6.5	2.6	6.2	3.2	.060

จากภาพที่ 5.45 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความนิยมในหลายระดับและไม่คงที่โดยเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้มากกว่าเพศชายทุกประเด็น และมีการรับรู้ต่อภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพักมากที่สุดในด้านของความอ่อนคลาย ยกเว้นในประเด็นยากต่อการอธิบายที่มีความนิยมใกล้เคียงกัน ซึ่งหมายความว่า ทั้งสองกลุ่มเพศมีความคิดเห็นว่า ภาพที่ไม่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพัก เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่สามารถบรรยายได้และอธิบายถึงได้ยากเหมือนกัน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.45 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างเพศ (ที่มา: ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

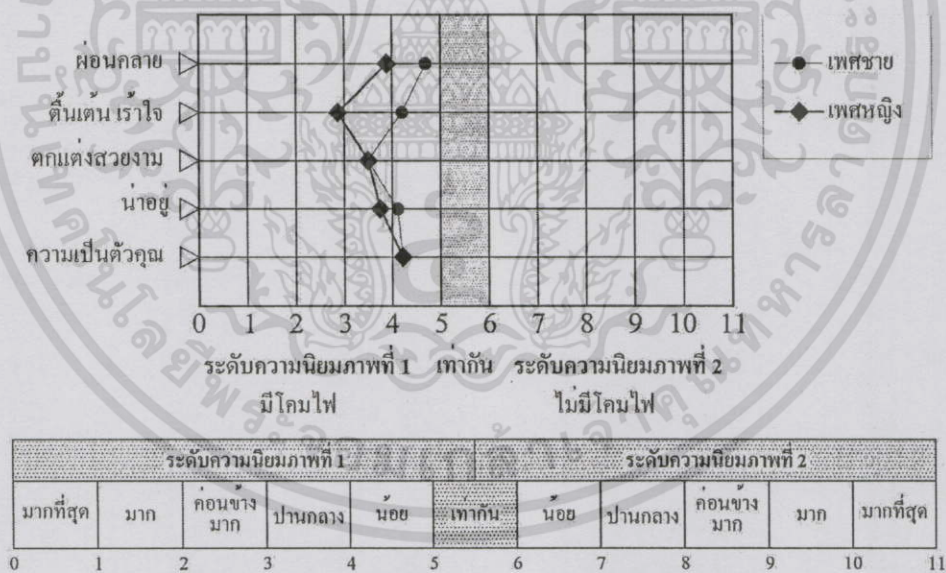
3) รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความคืบเต็น เราใจ การตกแต่งสวยงาม ความน้อย และการบอกความเป็นตัวคุณไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความน้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีการรับรู้โดยรวมมากที่สุด ได้แก่ ภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ในห้องพัก ซึ่งกลุ่มเพศชายมีการรับรู้ได้น้อย (ตามตารางที่ 5.21)

ตารางที่ 5.21 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
สิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	4.7	2.5	3.9	3.1	.132
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	4.2	1.8	2.9	2.0	.841
3.ตกแต่งสวยงาม	3.5	1.7	3.5	2.4	.125
4.น่าอยู่	4.1	2.0	3.8	2.9	.017*
5.ความเป็นตัวคุณ	4.2	2.3	4.2	3.1	.053

จากภาพที่ 5.45 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความนิยมในหลายระดับและไม่คงที่โดยเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้มากกว่าเพศชายทุกประเด็น และมีการรับรู้ต่อภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ในห้องพักมากที่สุดในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจ ยกเว้นในประเด็นของการตกแต่งสวยงาม และการบอกถึงความเป็นตัวตนที่มีความนิยมใกล้เคียงกัน ทั้งสองกลุ่มเพศมีความคิดเห็นว่า ภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ในห้องพักเป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความสวยงาม และบอกถึงความเป็นตัวตน หรือเป็นความชอบส่วนตัวของตนเหมือนกัน

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.46 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop)
ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างเพศ
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5. ปัจจัยด้านการตกแต่ง ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบใน 2 ประเด็น คือ รูปแบบการตกแต่ง และสไตล์การตกแต่ง อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

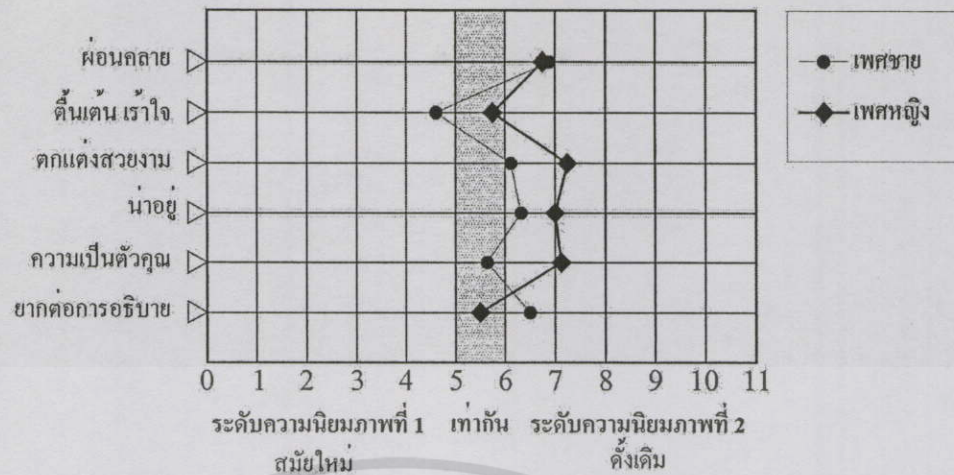
1) รูปแบบการตกแต่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับค่าความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ต่อรูปแบบการตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย ระหว่างกลุ่มเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ในด้านการตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ การบอกถึงความเป็นตัวตน และการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านการผ่อนคลายเป็นต้น และความตื่นเต้น ไร้ใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มเพศหญิงมีการรับรู้โดยรวมมากที่สุดต่อภาพที่มีการใช้รูปแบบการตกแต่งแบบดั้งเดิม (Tradition) ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ในขณะที่เพศชายมีการรับรู้ได้น้อย นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ เพศชายมีการรับรู้ภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งแบบสมัยใหม่ (Modern) เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น ไร้ใจ (ตามตารางที่ 5.22)

ตารางที่ 5.22 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบการตกแต่ง ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลายเป็นต้น	6.9	3.1	6.8	3.7	.012*
2.ตื่นเต้น ไร้ใจ	4.6	2.8	5.8	3.5	.009*
3.ตกแต่งสวยงาม	6.1	3.5	7.2	3.6	.947
4.น่าอยู่	6.3	3.7	7.0	3.4	.337
5.ความเป็นตัวตน	5.6	3.7	7.1	3.5	.741
6.ยากต่อการอธิบาย	6.5	2.8	5.5	2.9	.554

จากภาพที่ 5.47 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเพศหญิงมีแนวโน้มการรับรู้ได้มากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดต่อภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) ในด้านการตกแต่งสวยงาม ส่วนเพศชายนั้นมีการรับรู้ที่ไม่คงที่ระหว่างทั้งสองภาพ ยกเว้นในประเด็นของความผ่อนคลายเป็นต้นที่มีความนิยมใกล้เคียงกัน หมายความว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่า ภาพที่มีรูปแบบการตกแต่งเป็นแบบดั้งเดิม (Tradition) เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ผ่อนคลายเป็นต้น

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.47 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบของการตกแต่ง ระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

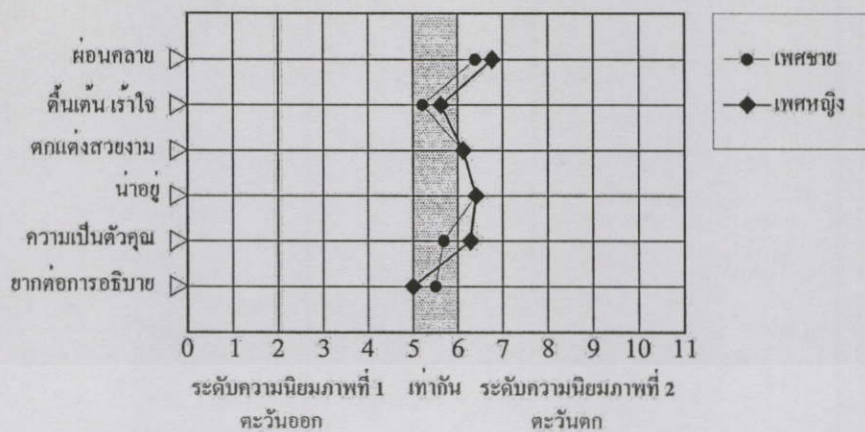
2) สไตส์การตกแต่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับค่าความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ต่อสไตส์การตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย ระหว่างกลุ่มเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ในด้านของการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความตื่นตื้นเร้าใจ การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และการบอกถึงความเป็นตัวตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มเพศหญิงมีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีการใช้สไตส์การตกแต่งแบบตะวันตกในระดับที่ไม่สูงมากนัก ในขณะที่กลุ่มเพศชายมีการรับรู้โดยรวมทั้งสองภาพในระดับที่เท่าๆกัน (ตามตารางที่ 5.23)

ตารางที่ 5.23 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบสไตส์การตกแต่ง ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	6.4	3.2	6.8	3.8	.016*
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	5.2	2.5	5.6	3.6	.000*
3.ตกแต่งที่สวยงาม	6.1	3.0	6.1	3.7	.023*
4.น่าอยู่	6.4	3.0	6.4	3.7	.028*
5.ความเป็นตัวคุณ	5.7	3.1	6.3	3.7	.016*
6.ยากต่อการอธิบาย	5.5	2.5	5.0	2.7	.202

จากภาพที่ 5.48 แสดงให้เห็นได้ว่าเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน และเลือกความนิยมในบางประเด็นที่เท่ากัน แต่มีความเอนเอียงไปทางภาพที่มีการใช้สไตส์การตกแต่งแบบในระดับน้อย โดยกลุ่มเพศหญิงมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดในด้านของความผ่อนคลาย ต่อภาพที่มีการใช้สไตส์การตกแต่งแบบตะวันตก และทั้งสองกลุ่มเพศมีการรับรู้และความนิยมที่ใกล้เคียงกัน ในประเด็นของการตกแต่งสวยงาม และความน่าอยู่ ซึ่งหมายความว่า ทั้งสองกลุ่มเพศ มีความคิดเห็นว่า ภาพที่มีการใช้สไตส์การตกแต่งแบบตะวันตก เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงว่าเป็นสไตส์การตกแต่งที่สวยงาม และมีความน่าอยู่เหมือนกัน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.48 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสไลด์การตกแต่งระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

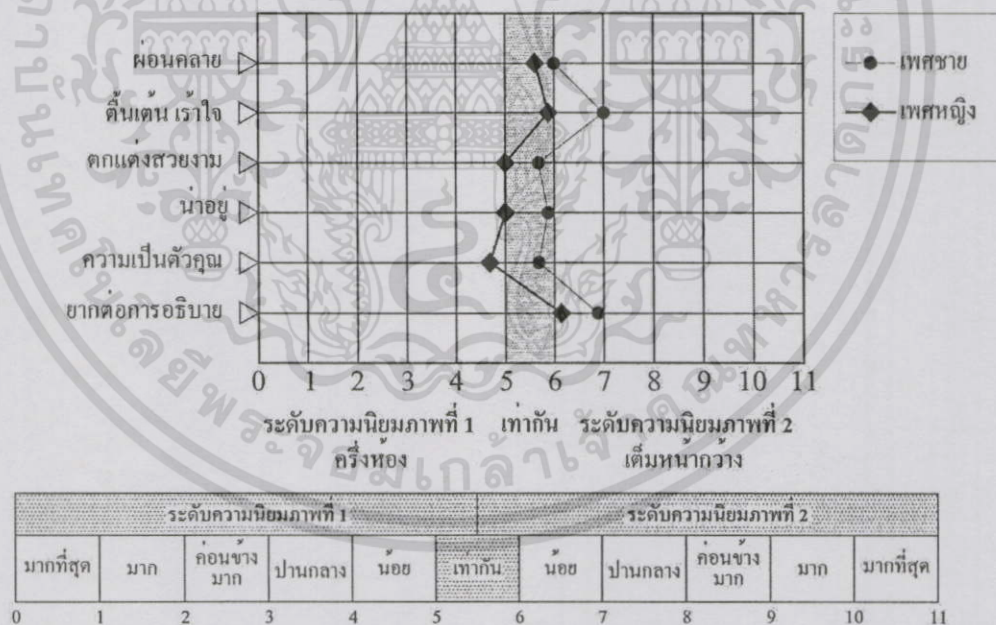
6. ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับช่องแสง หรือหน้าต่างที่ให้การสัมผัสทางการมองเห็นจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง และจากภายใน ไปสู่ภายนอก ซึ่งขนาด รูปร่าง และตำแหน่งการตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่อ การมองเห็น อธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับค่าความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างเพศ พบว่าทั้งสองเพศมีการรับรู้ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด คือ ช่องแสง หรือหน้าต่างในด้านความอ่อนคลาย และบอกความเป็นตัวคนไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความตื่นตื่น ไร่ใจ การตกแดงสวดยงาม ความน่ายู่ และการยากต่อการอธิบายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มเพศชาย มีการรับรู้และความนิยมโดยรวมมากที่สุดต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร ส่วนกลุ่มเพศหญิงมีการรับรู้ค่อนข้างอยู่กึ่งกลาง ทั้งสองภาพเท่าๆกัน (ตามตารางที่ 5.24)

ตารางที่ 5.24 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างเพศ

ตัวชี้วัด	กลุ่มเพศ				Sig. (t-test)
	ชาย (n=40)		หญิง (n=52)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.พ่อนคลาย	6.0	3.4	5.6	3.8	.164
2.ตื่นตื่น เร้าใจ	7.0	2.8	5.9	3.6	.000*
3.คกแต่งสวยงาม	5.7	2.8	5.0	3.6	.008*
4.น่าอยู่	5.9	3.1	5.0	3.7	.033*
5.ความเป็นตัวคุณ	5.7	3.4	4.7	3.6	.971
6.ยากต่อการอธิบาย	6.9	2.2	6.1	2.9	.032*

จากภาพที่ 5.49 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองเพศมีแนวโน้มในการรับรู้ค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่กลุ่มเพศชายมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร มากที่สุดในด้านถึงความตื่นตื่น เร้าใจ ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงมีการรับรู้ส่วนใหญ่ต่อทั้งสองภาพ และมีการรับรู้และความนิยมในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเกินระดับ 4

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.49 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิดระหว่างเพศ (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5.3.3.3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

เนื่องจากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ด้านความรู้สึกในแต่ละประเด็นและระดับความนิยมต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ระหว่างกลุ่มที่เคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลนั้น พบว่าส่วนใหญ่ทั้ง 2 กลุ่มนี้มีการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ได้แก่ ปัจจัยด้านสี โทนมสี/ค่าของสี, ปัจจัยด้านวัสดุ วัสดุปูพื้น/วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนังและปัจจัยด้านการตกแต่ง รูปแบบการตกแต่งแบบสมัยใหม่/ดั้งเดิม แต่ของกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลจะค่อนข้างมีแนวโน้มของระดับนิยมสูงกว่าเล็กน้อย อาจเนื่องมาจากกลุ่มนี้จะมีคาดหวังต่อสิ่งที่ยังไม่เคยได้รับ หรือคิดว่าเมื่อต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสิ่งที่ตนเองได้รับจะต้องมีความพิเศษกว่า ส่วนปัจจัยที่มีความแตกต่างกันของทั้ง 2 กลุ่มนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัสดุครุภัณฑ์, ปัจจัยด้านแสงประดิษฐ์, ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้/โคมไฟตั้งโต๊ะ, ปัจจัยด้านการตกแต่ง สไลด์การตกแต่ง และปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด จากผลการวิเคราะห์ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ก็ตาม แนวโน้มของความนิยมของทั้ง 2 กลุ่มก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่แตกต่างกันที่ระดับความนิยมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในหัวข้อนี้จึงสามารถสรุปผลการวิเคราะห์เฉพาะปัจจัยที่มีความแตกต่างเท่านั้น อธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

- ปัจจัยด้านวัสดุ

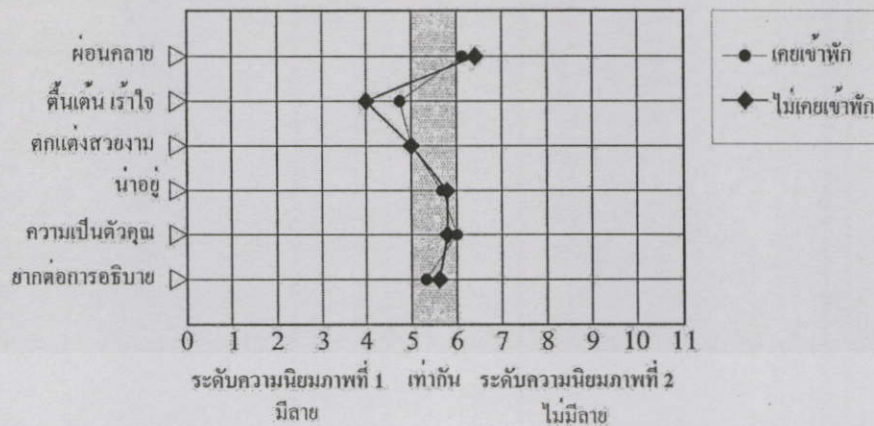
รูปแบบวัสดุครุภัณฑ์

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบวัสดุครุภัณฑ์ ระหว่างกลุ่มเคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่าทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ บอกราคาเป็นต้นทุน และการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้โดยรวมอยู่ตรงกึ่งกลางในหลายประเด็น นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ ทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้สภาพที่มีการใช้วัสดุครุภัณฑ์เป็นแบบมีลาย ทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ แต่กลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัว มีการรับรู้ได้มากกว่ากลุ่มที่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล (ตามตารางที่ 5.28)

ตารางที่ 5.25 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
วัสดุรูดหนัง ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัด	ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล				Sig. (t-test)
	เคยเข้าพัก (n=61)		ไม่เคยเข้าพัก (n=31)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1. ผ่อนคลาย	6.1	3.5	6.4	3.2	.253
2. ตื่นเต้น เร้าใจ	4.8	2.8	4.0	2.2	.018*
3. ตกแต่งสวยงาม	5.0	3.1	5.0	3.1	.942
4. น่านั่ง	5.7	3.6	5.8	3.1	.078
5. ความเป็นตัวคุณ	6.0	3.5	5.8	3.0	.215
6. ยากต่อการอธิบาย	5.3	2.5	5.6	2.3	.146

จากภาพที่ 5.50 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่เคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่กลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจต่อภาพที่มีการใช้วัสดุรูดหนังแบบมีสาย ในขณะที่กลุ่มที่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมีการรับรู้ได้น้อย และทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้และความนิยมใกล้เคียงกันในบางประเด็น หมายความว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่ ทั้งสองภาพนั้น ให้ความรู้สึกถึงความน่าอยู่ การบอกถึงความเป็นตัวตน และการยากต่อการอธิบาย เหมือนๆกัน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.50 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบวัสดุกรุผนัง ระหว่าง
 ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
 (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

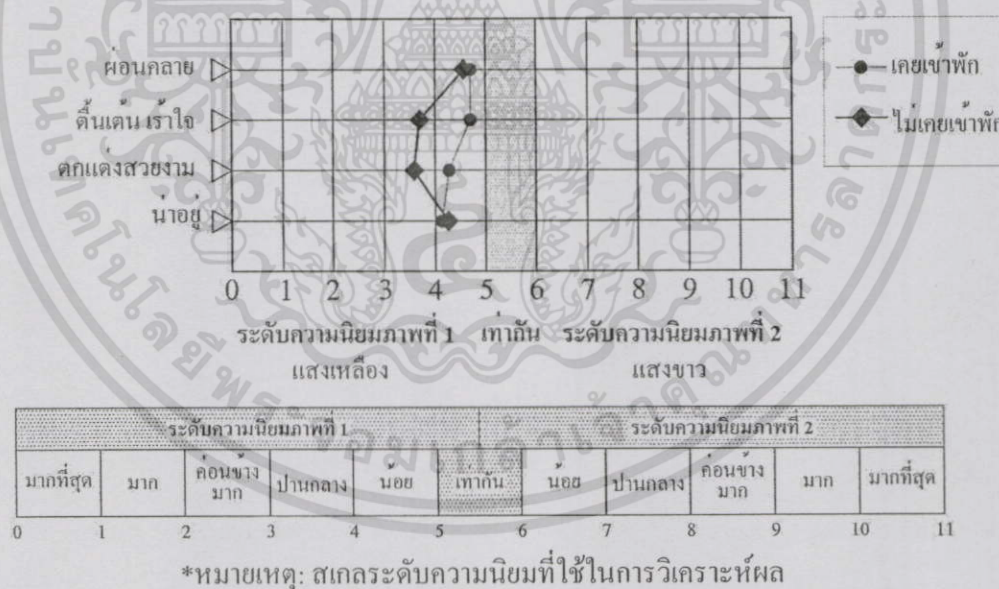
- ปัจจัยด้านแสง ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับประเภทของหลอดไฟของแสงประดิษฐ์
 ที่ใช้ติดตั้งบนเพดานภายในห้องพัก อธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึก
 ต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่างกลุ่มเคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
 พบว่าทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย การตกแต่งสวยงาม และความน่ายุไม่
 แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
 โดยกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล มีการรับรู้โดยรวมต่อภาพที่มีการใช้
 แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลืองมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่งที่มีการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกันแต่มีความนิยม
 โดยรวมในระดับน้อย (ตามตารางที่ 5.30)

ตารางที่ 5.26 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
แสงประดิษฐ์ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัด	ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล				Sig. (t-test)
	เคยเข้าพัก (n=61)		ไม่เคยเข้าพัก (n=31)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	4.7	3.4	4.6	3.3	.759
2.ตื่นตื่น ไร่ใจ	4.7	3.2	3.7	2.5	.014*
3.ตกแต่งสวยงาม	4.3	2.9	3.6	2.5	.116
4.น่าอยู่	4.1	3.1	4.2	3.0	.934

จากภาพที่ 5.51 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดต่อภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลืองในด้านการตกแต่งที่สวยงาม และทั้งสองกลุ่มมีระดับความนิยมที่ใกล้เคียงกันในสองประเด็น หมายความว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่า ภาพที่มีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นแสงสีเหลือง เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความผ่อนคลาย และมีควมน่าอยู่เหมือนกัน

ภาพที่ 5.51 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ ระหว่าง
ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปัจจัยด้านสิ่งของตกแต่ง (Prop) อธิบายผลการวิเคราะห์เรียงลำดับได้ดังนี้

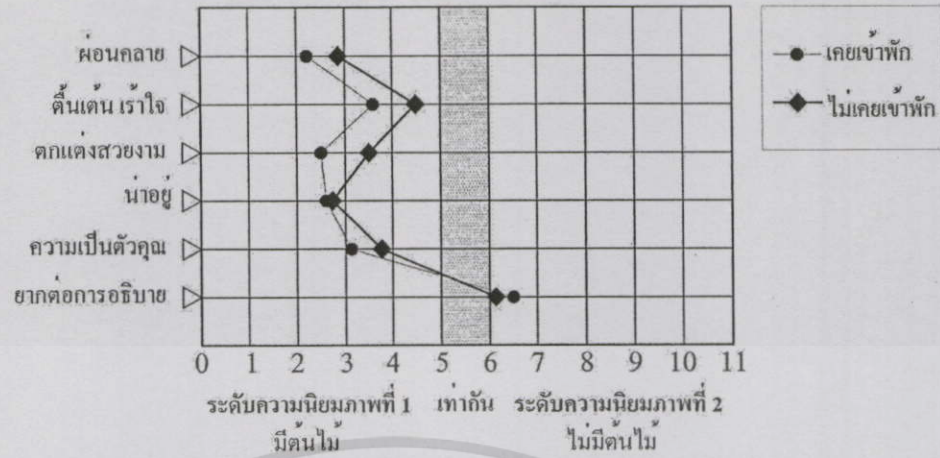
รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทประเภทต้นไม้ ระหว่างกลุ่มเคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่าทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความตื่นตัว ใจ ความน่าอยู่ บอกความเป็นตัวตน และการยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในการตกแต่งสวยงามแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล มีการรับรู้โดยรวมมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบประเด็นการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน คือ ทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้ต่อภาพที่ไม่มีต้นไม้ประดับอยู่ภายในห้องพัก ว่าเป็นภาพที่ไม่สามารถบรรยายได้ หรือยากต่อการอธิบาย (ตามตารางที่ 5.32)

ตารางที่ 5.27 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัด	ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล				Sig. (t-test)
	เคยเข้าพัก (n=61)		ไม่เคยเข้าพัก (n=31)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	2.2	1.5	2.9	2.3	.219
2.ตื่นตัว ใจ	3.6	2.4	4.5	2.7	.165
3.ตกแต่งสวยงาม	2.5	1.7	3.5	2.6	.025*
4.น่าอยู่	2.6	2.0	2.8	2.2	.827
5.ความเป็นตัวตน	3.1	2.6	3.8	3.0	.174
6.ยากต่อการอธิบาย	6.5	3.0	6.1	2.7	.128

จากภาพที่ 5.52 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มของการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีการรับรู้ในหลายระดับและไม่คงที่ โดยกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดต่อภาพที่มีต้นไม้ประดับอยู่ภายในห้องพักในด้านของความผ่อนคลายในระดับ ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งมีการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน แต่ในระดับที่น้อยกว่า

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.52 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

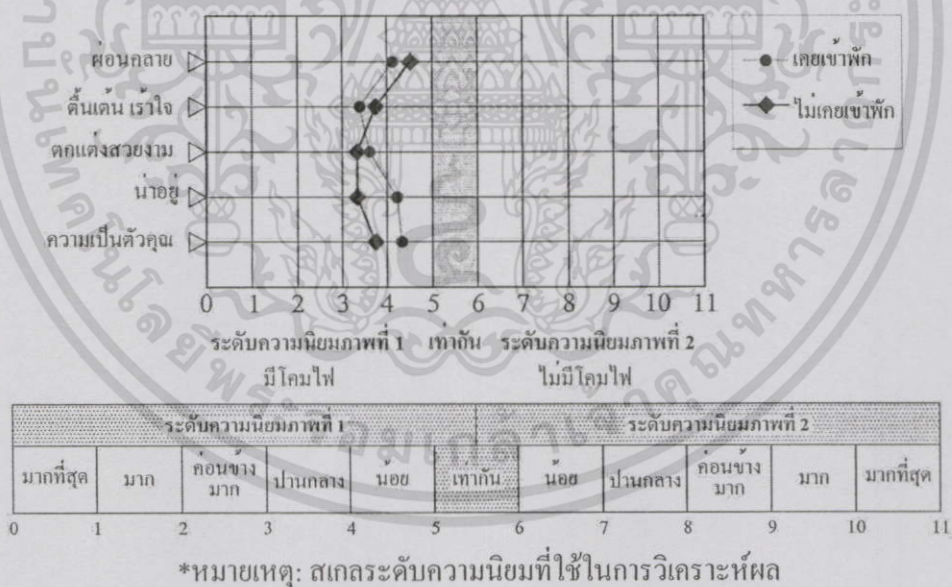
รูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างกลุ่มเคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่าทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความตื่นเต้น เراءใจ การตกแต่งสวยงาม และบอกความเป็นตัวคุณไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านของความน่าอยู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล มีการรับรู้โดยรวมมากกว่าอีกกลุ่ม (ตามตารางที่ 5.33)

ตารางที่ 5.28 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบ
สิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัว
ในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัด	ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล				Sig. (t-test)
	เคยเข้าพัก (n=61)		ไม่เคยเข้าพัก (n=31)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	4.1	2.8	4.5	2.9	.941
2.ตื่นเต้น เร้าใจ	3.4	1.9	3.8	2.2	.600
3.ตกแต่งสวยงาม	3.6	2.2	3.3	1.9	.229
4.น่าอยู่	4.2	2.9	3.3	1.8	.002*
5.ความเป็นตัวคุณ	4.3	2.8	3.8	2.6	.473

จากภาพที่ 5.53 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดย
กลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดต่อ
ภาพที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ภายในห้องพัก ในด้านการตกแต่งที่สวยงาม และความน่าอยู่ แต่กลุ่มที่
เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวนั้นมีการรับรู้และความนิยมมากกว่าอีกกลุ่มในด้านการผ่อนคลาย
และความตื่นเต้น เร้าใจ

ภาพที่ 5.53 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภท
โคมไฟตั้งโต๊ะ ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
(ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปัจจัยด้านการตกแต่ง

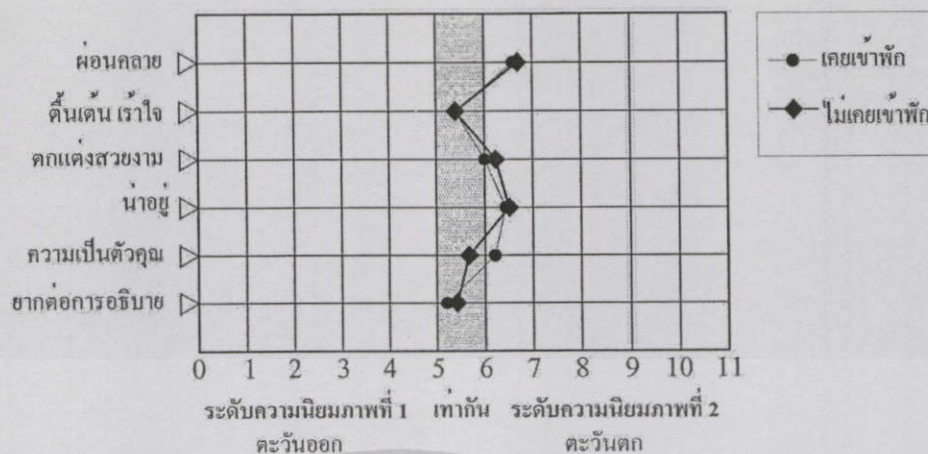
สไตล์ของการตกแต่ง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ด้านความรู้สึกต่อสไตล์การตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย ระหว่างกลุ่มที่เคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่าทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้ในด้านของความผ่อนคลาย ความตื่นเต้น ไร้ใจ การตกแต่งสวยงาม ความน่าอยู่ และยากต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มีการรับรู้ในด้านการบอกถึงความเป็นตัวตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์เข้าพักมีการรับรู้ต่อภาพที่มีสไตล์การตกแต่งแบบตะวันตกมากกว่าแต่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ส่วนอีกกลุ่มมีการรับรู้ต่อทั้งสองภาพในระดับที่เท่าๆกัน (ตามตารางที่ 5.35)

ตารางที่ 5.29 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบสไตล์การตกแต่ง ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัด	ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล				Sig. (t-test)
	เคยเข้าพัก (n=61)		ไม่เคยเข้าพัก (n=31)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	6.6	3.6	6.7	3.6	.880
2.ตื่นเต้น ไร้ใจ	5.4	3.2	5.4	3.1	.947
3.ตกแต่งสวยงาม	6.0	3.4	6.2	3.3	.662
4.น่าอยู่	6.4	3.5	6.5	3.2	.348
5.ความเป็นตัวตน	6.2	3.7	5.7	3.0	.007*
6.ยากต่อการอธิบาย	5.2	2.6	5.4	2.7	.816

จากภาพที่ 5.54 แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักมีการรับรู้และความนิยมมากที่สุดต่อภาพที่มีสไตล์การตกแต่งเป็นแบบตะวันตก และทั้งสองกลุ่มมีระดับความนิยมใกล้เคียงกัน ในหลายประเด็น หมายความว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในด้านนั้นเหมือนกัน ยกเว้น ในประเด็นของการถึงความเป็นตัวตน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.54 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบสไลด์การตกแต่ง ระหว่าง
 ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
 (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

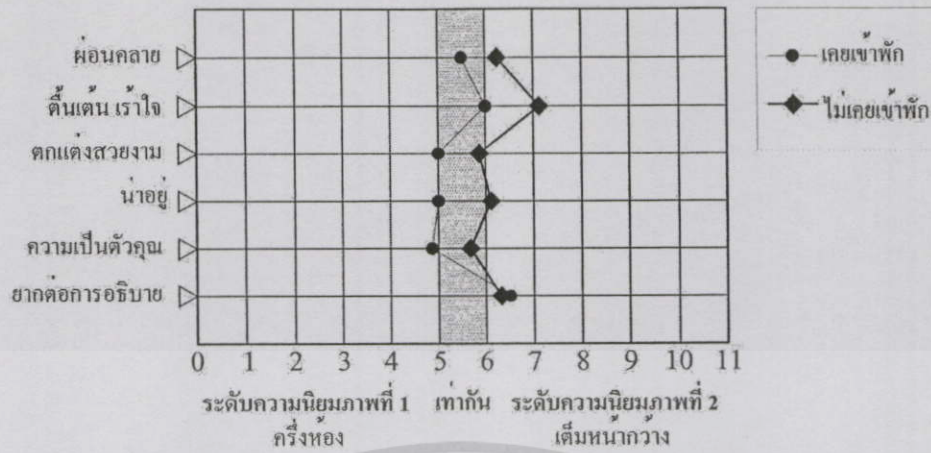
- ปัจจัยด้านการเจาะช่องเปิด ในปัจจัยนี้ทำการทดสอบเกี่ยวกับช่องแสง หรือหน้าต่างที่ทำให้
 การสัมผัสทางการมองเห็นจากที่หนึ่ง ไปสู่อีกที่หนึ่ง และจากภายใน ไปสู่ภายนอก ซึ่งขนาด รูปร่าง
 และตำแหน่งการตั้งของหน้าต่างมีผลกระทบต่อมุมมองเห็น อธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้
 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับค่าความนิยมในแต่ละประเด็นการรับรู้ต่อรูปแบบ
 การเจาะช่องเปิด ระหว่างกลุ่มเคยและไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล พบว่าทั้ง
 สองกลุ่ม มีการรับรู้ต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด คือ ช่องแสง หรือหน้าต่างในด้านความผ่อนคลาย
 การตกแต่งสวยงาม ความน่ายู่ บอกรับรู้ความเป็นตัวคุณ และการชاكต่อการอธิบายไม่แตกต่างกัน แต่มี
 การรับรู้ในด้านของความตื่นเต้น เร้าใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มเคยมี
 ประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล มีการรับรู้ที่ค่อนข้างอยู่กึ่งกลางเป็นส่วนใหญ่ คือ มี
 การรับรู้ในแต่ละประเด็น และนิยมทั้งสองภาพเท่าๆกัน ส่วนกลุ่มอีกกลุ่มมีการรับรู้ต่อภาพที่มี
 รูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจาก
 พื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตรมากกว่า แต่อยู่ในระดับน้อย (ตามตารางที่ 5.36)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.30 แสดงผลเปรียบเทียบการรับรู้และระดับค่าความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่างประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ตัวชี้วัด	ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล				Sig. (t-test)
	เคยเข้าพัก (n=61)		ไม่เคยเข้าพัก (n=31)		
	Mean	SD.	Mean	SD.	
1.ผ่อนคลาย	5.5	3.7	6.2	3.6	.957
2.ตื่นตื่น ใจ	6.0	3.4	7.1	2.9	.033*
3.ตกแต่งสวยงาม	5.0	3.2	5.9	3.4	.430
4.น่าอยู่	5.0	3.3	6.1	3.6	.167
5.ความเป็นตัวคุณ	4.9	3.4	5.7	3.7	.182
6.ยากต่อการอธิบาย	6.5	2.6	6.3	2.8	.828

จากภาพที่ 5.55 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล มีแนวโน้มของการรับรู้และความนิยมมากกว่าอีกกลุ่ม โดยมีการรับรู้ต่อภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตรในด้านของความตื่นตื่น ใจ และทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้และระดับความนิยมใกล้เคียงกันในประเด็นของความยากต่อการอธิบาย หมายความว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าภาพที่มีรูปแบบช่องแสงหรือหน้าต่างเต็มหน้ากว้างของผนังด้านในของห้องพัก และกรอบหน้าต่างสูงจากพื้นประมาณ 0.90-1.00 เมตร เป็นภาพที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่สามารถบรรยายได้และอธิบายถึงได้ยากเหมือนกัน

ระดับความนิยมภาพที่ 1					ระดับความนิยมภาพที่ 2						
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	เท่ากัน	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*หมายเหตุ: สเกลระดับความนิยมที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

ภาพที่ 5.55 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้แต่ละประเด็นต่อรูปแบบการเจาะช่องเปิด ระหว่าง
 ประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
 (ที่มา : ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม)

5.4 สรุปผลสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของห้องพักรักษาตัวผู้ป่วยเดี่ยวที่น่าจะเป็น

การสรุปผลการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งความนิยมและการรับรู้ความรู้สึกในแต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการ โดยรวมต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) เพื่อสรุปความพึงพอใจโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดว่ามีความคิดเห็นเป็นอย่างไร ส่วนที่สอง ความนิยมและการรับรู้ความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตาม ประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) เพื่อต้องการพิสูจน์ว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นกันอย่างไร โดยสามารถสรุปผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ความนิยมของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

5.4.1 สรุปผลความนิยมโดยรวมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของกลุ่มตัวอย่าง

นิยมรูปแบบวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์แบบไม้ทำสีธรรมชาติมากกว่า เนื่องจากลักษณะการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์แบบไม้ทำสีธรรมชาติจะทำให้รู้สึกถึงความผ่อนคลาย ความเป็นอยู่ และตกแต่งสวยงามมากกว่าการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์แบบไม้ทำสีฟันทขาว

3. การเลือกแสงประดิษฐ์ที่ใช้ในการตกแต่ง

- ความพึงพอใจต่อรูปแบบแสงประดิษฐ์ที่ใช้ในการตกแต่ง : ความแตกต่างกันของรูปแบบของแสงประดิษฐ์ มี 2 ลักษณะ คือ แสงประดิษฐ์แบบแสงสีเหลืองและแสงประดิษฐ์แบบแสงสีขาว พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมรูปแบบแสงประดิษฐ์แบบแสงสีเหลืองมากกว่า เนื่องจากลักษณะการใช้แสงประดิษฐ์แบบแสงสีเหลืองจะให้ความรู้สึกถึงการตกแต่งสวยงาม ความเป็นอยู่ ความตื่นเต้นเร้าใจ และความผ่อนคลายมากกว่า การใช้แสงประดิษฐ์แบบแสงสีขาว

4. การเลือกใช้สิ่งของตกแต่ง (Prop)

(1) ความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง: ความแตกต่างกันของรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทรูปภาพติดผนัง มี 2 ลักษณะ คือ แบบมีรูปภาพติดผนังประดับภายในห้องและแบบไม่มีรูปภาพติดผนังประดับภายในห้อง พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมรูปแบบที่มีรูปภาพติดผนังประดับในห้องพักมากกว่า เนื่องจากลักษณะการใช้รูปภาพติดผนังประดับภายในห้องจะให้ความรู้สึกถึงการตกแต่งสวยงาม ความผ่อนคลาย ความตื่นเต้นเร้าใจ และน่าอยู่มากกว่า การที่ไม่มีรูปภาพติดผนังประดับภายในห้อง

(2) ความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ : ความแตกต่างกันของรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทต้นไม้ มี 2 ลักษณะ คือ แบบมีต้นไม้ประดับภายในห้องและแบบไม่มีต้นไม้ประดับภายในห้อง พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมรูปแบบที่มีต้นไม้ประดับภายในห้องพักมากกว่า เนื่องจากลักษณะการใช้ต้นไม้ประดับภายในห้องจะให้ความรู้สึกถึงความผ่อนคลาย ความเป็นอยู่ การตกแต่งสวยงาม และความตื่นเต้นเร้าใจมากกว่า การที่ไม่มีต้นไม้ประดับภายในห้อง

(3) ความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ : ความแตกต่างกันของรูปแบบสิ่งของตกแต่ง (Prop) ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ มี 2 ลักษณะ คือ แบบมีโคมไฟตั้งโต๊ะประดับภายในห้องและแบบไม่มีโคมไฟตั้งโต๊ะประดับภายในห้อง พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมรูปแบบที่มีโคมไฟตั้งโต๊ะประดับภายในห้องพักมากกว่า เนื่องจากลักษณะการใช้โคมไฟตั้งโต๊ะประดับภายในห้องจะให้ความรู้สึกถึงความผ่อนคลาย ความตื่นเต้นเร้าใจ ตกแต่งสวยงาม และความผ่อนคลาย มากกว่า การที่ไม่มีโคมไฟตั้งโต๊ะประดับภายในห้อง

5. การเลือกใช้รูปแบบการตกแต่ง

(1) ความพึงพอใจต่อรูปแบบของการตกแต่ง : ความแตกต่างกันของรูปแบบของการตกแต่ง มี 2 ลักษณะ คือ การตกแต่งแบบสมัยใหม่ (Modern) และการตกแต่งแบบดั้งเดิม (Tradition) พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมรูปแบบการตกแต่งแบบดั้งเดิม (Tradition)

มากกว่า เนื่องจากลักษณะการตกแต่งแบบดั้งเดิม (Tradition) จะให้ความรู้สึกถึงความอ่อนคลาย ตกแต่งสวยงาม และน่าอยู่ มากกว่า การตกแต่งแบบสมัยใหม่ (Modern)

(2) ความพึงพอใจต่อสไตล์ของการตกแต่ง : ความแตกต่างกันของสไตล์ของการตกแต่ง มี 2 ลักษณะ คือ สไตล์ของการตกแต่งแบบตะวันตกและสไตล์ของการตกแต่งแบบตะวันตก พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมสไตล์ของการตกแต่งแบบตะวันตกมากกว่า เนื่องจากลักษณะสไตล์การตกแต่งแบบตะวันตกจะให้ความรู้สึกถึงความอ่อนคลาย และความน่าอยู่ มากกว่า สไตล์ของการตกแต่งแบบตะวันออก

6. การเลือกใช้รูปแบบของช่องเปิด หรือ หน้าต่าง

- ความพึงพอใจต่อรูปแบบของช่องเปิด หรือ หน้าต่าง : ความแตกต่างกันของรูปแบบช่องเปิด หรือ หน้าต่าง มี 2 ลักษณะ คือ แบบช่องเปิดครึ่งหนึ่งของห้อง มีประตูออกกระเบื้อง และแบบช่องเปิดเต็มหน้ากว้างของห้องแต่สูงจากพื้นครึ่งหนึ่งของผนัง พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความนิยมรูปแบบช่องเปิด หรือ หน้าต่างทั้งสองแบบเท่าๆกัน เนื่องจากลักษณะการใช้รูปแบบช่องเปิด หรือ หน้าต่างทั้งสองแบบจะให้ความรู้สึกถึงความอ่อนคลาย ตกแต่งสวยงาม และความน่าอยู่เท่ากัน แต่การใช้รูปแบบช่องเปิด หรือ หน้าต่าง แบบช่องเปิดเต็มหน้ากว้างของห้องแต่สูงจากพื้นครึ่งหนึ่งของผนังจะทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจมากกว่าการใช้ช่องเปิด หรือ หน้าต่าง แบบช่องเปิดครึ่งหนึ่งของห้อง มีประตูออกกระเบื้อง

5.4.2 สรุปผลความนิยมของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) จำแนกตามประเภทของกลุ่มบุคคล เพศ และประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

- สรุปผลความนิยมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของกลุ่มบุคคล จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มที่มีความรู้ค่อนข้างน้อยส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นในทิศทางตรงกันข้ามกับกลุ่มอื่นๆ ด้านการใช้โทนสีในการตกแต่ง ขณะที่กลุ่มที่มีความรู้ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบมีความคิดเห็นว่าการใช้โทนสีเย็นในการตกแต่ง จะให้ความรู้สึกถึงความอ่อนคลาย และน่าอยู่ และการใช้โทนสีร้อนในการตกแต่งจะให้ความรู้สึกถึงความตื่นเต้นเร้าใจ แต่กลุ่มที่มีความรู้ค่อนข้างน้อยมีความคิดเห็นว่าการใช้โทนสีเย็นและโทนสีร้อนในการตกแต่งจะให้ความรู้สึกถึงความตื่นเต้นเร้าใจเท่าๆกัน และมองว่าการใช้โทนสีเย็นในการตกแต่งจะให้ความรู้สึกถึงความอ่อนคลาย และน่าอยู่ไม่มากนัก ด้านการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในการตกแต่ง กลุ่มที่มีรายได้ค่อนข้างน้อยมีความคิดเห็นว่าการใช้วัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์เป็นแบบไม่ทำสีธรรมชาติ จะทำให้เกิดความอ่อนคลาย และบอกความตัวตนมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ด้านการใช้แสงประดิษฐ์ในการตกแต่ง ขณะที่กลุ่มที่มีความรู้ทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบมีความคิดเห็นว่าการใช้แสงประดิษฐ์แบบแสงสีเหลืองในการตกแต่งจะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความอ่อน

คลาย และเป็นการตกแต่งที่สวยงาม แต่กลุ่มที่มีความรู้น้อยมีความคิดเห็นว่า การใช้แสงประดิษฐ์แบบแสงสีขาวในการตกแต่งจะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความผ่อนคลาย และเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่า และด้านสิ่งของตกแต่ง ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะ กลุ่มที่มีความรู้น้อยมีความคิดเห็นว่าการที่มีสิ่งของตกแต่ง ประเภทโคมไฟตั้งโต๊ะประดับภายในห้อง จะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความผ่อนคลาย ตื่นเต้นเร้าใจ และน่าอยู่มากกว่ากลุ่มอื่นๆ

นอกจากนี้จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มที่มีความรู้และมีพื้นฐานด้านการออกแบบมีความคิดเห็นในทิศทางตรงกันข้ามกับกลุ่มอื่นๆ ในด้านรูปแบบของการตกแต่ง โดยมีความคิดเห็นว่าการใช้รูปแบบการตกแต่งแบบสมัยใหม่และสไตล์ของการตกแต่งแบบตะวันออกจะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความตื่นเต้นเร้าใจมากกว่า

- สรุปผลความนิยมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าส่วนใหญ่เพศชายจะแสดงความคิดเห็นในทิศทางตรงกันข้ามกับเพศหญิงเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านวัสดุผนัง ที่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้ว่าเพศหญิงและเพศชายจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่มากนัก แต่ก็มีความพึงพอใจไปในทิศทางเดียวกัน แต่เพศหญิงมีการรับรู้ด้านความรู้สึกในด้านของวัสดุปูพื้น ด้านวัสดุและสีเฟอร์นิเจอร์ ด้านสิ่งของตกแต่ง ประเภทรูปภาพติดผนัง ต้นไม้ โคมไฟตั้งโต๊ะ ด้านการตกแต่งมากกว่าเพศชาย

- สรุปผลความนิยมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ของกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้ที่เคยมีและไม่มีเคยมีประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล แสดงความคิดเห็นในทิศทางตรงกันข้าม ในด้านวัสดุผนัง ด้านแสงประดิษฐ์ ด้านสิ่งของตกแต่ง ประเภทต้นไม้/โคมไฟตั้งโต๊ะ ด้านสไตล์ของการตกแต่ง และด้านการเจาะช่องเปิด ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างแต่แนวโน้มของความพึงพอใจของผู้ที่เคยมีและไม่มีเคยมีประสบการณ์เคยเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ก็มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการออกแบบสภาพแวดล้อมจึงไม่จำเป็นต้องคำนึงประสบการณ์เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ทั้งนี้ จากการศึกษาการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ภายในห้องพักรักษาตัวเดี่ยว ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ และขนาด, รูปร่าง, ระยะของพื้นที่ ในบทที่ 4 ประกอบกับผลของการรับรู้สภาพแวดล้อม เพื่อทราบถึงความพึงพอใจในการอยู่อาศัยในบทที่ 5 นี้ แล้ว ในบทต่อไปจะเป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักรักษาตัวเดี่ยว โดยจะนำเสนอใน 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการเสนอแนะรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักรักษาตัวเดี่ยวได้แก่ ขนาดพื้นที่และตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมในห้องพักรักษาตัวเดี่ยว ส่วนที่สอง เป็นการเสนอแนะรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient)

บทที่ 6

สรุป และข้อเสนอแนะ

การเสนอแนะรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว คือบทสรุปของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งต้องพิจารณาองค์ประกอบหลักสามประการ คือ ประการแรกขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ประการที่สองตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ที่เหมาะสมในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ประการที่สามการรับรู้ของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ซึ่งผลสรุปที่ได้นี้ จะประกอบด้วยสองประเด็นหลักในการนำเสนอ คือ 1) สรุปเสนอแนะรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว 2) สรุปเสนอแนะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

ทั้งนี้ ขนาดพื้นที่ที่เสนอแนะเป็นเพียงแนวทางในการจัดองค์ประกอบผังพื้นที่ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ให้ตอบสนองพฤติกรรมของผู้ใช้งานในบริบทหนึ่งเท่านั้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดของพฤติกรรมที่มีผลต่อขนาดพื้นที่และความต้องการของผู้ใช้งานในจำนวนกลุ่มผู้ทดลองที่มากกว่านี้ เพื่อสามารถนำสรุปผลของขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมไปขยายผลการนำไปใช้อย่างทั่วถึง (Generalize)

6.1 เสนอแนะรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่ได้จากการวิจัย

6.1.1 สรุปเสนอแนะรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

6.1.1.1 ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

แนวทางที่เสนอแนะต่อไปนี้เป็นผลของการศึกษาหาปริมาณพื้นที่ในการทำกิจกรรมขั้นต่ำที่มีผลจากลักษณะพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของผู้ใช้ ซึ่งได้แบ่งผู้ใช้งานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นเจ้าของพื้นที่ที่ปฏิบัติงานภายในหอผู้ป่วย ได้แก่ พยาบาล ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย เจ้าหน้าที่เงินรูด และกลุ่มที่สองเป็นตัวแทนผู้ป่วย โดยแยกลักษณะการใช้พื้นที่ของผู้ใช้งาน เป็น 4 ประเด็นหลักๆ คือ การใช้พื้นที่ของการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย, การใช้พื้นที่ของการย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นไปสู่เตียงผู้ป่วยในห้องพักผู้ป่วย, การใช้พื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียงในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง และการเข้าใช้ห้องน้ำและการทำกิจกรรมภายในห้องน้ำ สามารถเสนอแนะขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. ขนาดพื้นที่ของการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย

อุปสรรคเชิงพื้นที่ในการสัญจรโดยรถเข็นทั้ง 2 แบบ คือ รถเข็นเปลนอน และรถเข็นนั่ง ซึ่งเป็นปัญหาหลักของห้องพักผู้ป่วยที่มีตำแหน่งของห้องน้ำอยู่ด้านหน้า จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเข้าถึงของรถเข็นไปสู่ห้องพักผู้ป่วย คือ ความกว้างของช่องทางเดิน และระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในทางสัญจร โดยกิจกรรมนี้มีผู้ให้บริการ หรือเจ้าหน้าที่เข็นรถเพียงคนเดียวและมักเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้นขนาดพื้นที่ที่เสนอแนะนี้สามารถใช้ได้ทั้งการสัญจรโดยรถเข็นเปลนอน และรถเข็นนั่ง ซึ่งได้ข้อสรุปจากขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับการนำรถเข็นทั้ง 2 แบบเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย โดยขนาดของพื้นที่ที่ได้นั้นจะขึ้นอยู่กับขนาดลำตัวของผู้ทำกิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันขณะย้ายตัว ซึ่งควรมีระยะดังนี้ คือ ความกว้างของช่องทางเดินที่เหมาะสมกับการสัญจรโดยรถเข็นเปลนอน และรถเข็นนั่ง ควรมีระยะไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร ระยะห่างจากด้านข้างเตียงผู้ป่วย สำหรับเป็นพื้นที่ที่ให้รถเข็นเข้าเทียบ ควรมีระยะไม่น้อยกว่า 1.60 เมตร และระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในทางสัญจร ควรมีระยะไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่ความกว้างของช่องทางเดิน และระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในการสัญจร โดยรถเข็น

อุปสรรคในสภาพแวดล้อม	สิ่งพิจารณา	ขนาดพื้นที่เสนอแนะ
ความกว้างของช่องทางเดิน	- ระยะความกว้างของช่องทางเดิน	ตั้งแต่ 1.20 เมตร
	- ระยะห่างจากด้านข้างเตียง	ตั้งแต่ 1.60 เมตร
ระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในทางสัญจร	- ระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวาง	ตั้งแต่ 1.50 เมตร

2. ขนาดพื้นที่ของการย้ายผู้ป่วยจากรถเข็นไปสู่เตียงผู้ป่วยในห้องพักผู้ป่วย

จากการศึกษาขนาดความกว้างของช่องทางเดิน และระยะเลี้ยวหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางในทางสัญจรที่เหมาะสมแล้ว อุปสรรคเชิงพื้นที่ในการย้ายผู้ป่วยขึ้น-ลง รถเข็นเปลนอน และรถเข็นนั่งไปสู่เตียงผู้ป่วย ก็เป็นส่วนสำคัญเช่นกันเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความระมัดระวัง โดยผู้ให้บริการ หรือเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้ป่วยต้องมีความสะดวกและ คล่องตัว เพื่อให้ผู้ป่วยย้ายจากรถเข็นได้โดยไม่กระทบกระเทือนอาการเจ็บป่วยที่เป็นอยู่ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อกิจกรรมนี้ คือ พื้นที่เว้นว่างรอบเตียงผู้ป่วย โดยกิจกรรมนี้จำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 2 คนด้วยกัน ดังนั้นขนาดพื้นที่ที่เสนอแนะนี้สามารถใช้ได้ทั้งการย้ายผู้ป่วยขึ้น-ลง จากรถเข็นเปล

นอน และรถเข็นนั่ง ซึ่งได้ข้อสรุปจากขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมกับการย้ายตัวผู้ป่วย จากรถเข็นทั้ง 2 แบบไปสู่เตียงผู้ป่วย โดยขนาดของพื้นที่ที่ได้นั้นจะขึ้นอยู่กับขนาดลำตัวของผู้ทำ กิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันขณะย้ายตัว โดยขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสม ควรพิจารณาให้มีการเว้นว่างพื้นที่ด้านข้างเตียงผู้ป่วย ซึ่งควรมีระยะดังนี้ คือ พื้นที่ด้านข้างที่มีรถเข็นเทียบ ควรมีระยะไม่น้อยกว่า 1.60 เมตร พื้นที่ด้านข้างที่มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้ป่วย ควรมีระยะไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร และพื้นที่ด้านข้างด้านหัวเตียง เฉพาะการย้ายตัวผู้ป่วยจากรถเข็นเปลนอนควรมีระยะไม่น้อยกว่า 0.40 เมตร ดังตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมกับการย้ายผู้ป่วยจากรถเข็น ไปสู่เตียงผู้ป่วย

อุปสรรคในสภาพแวดล้อม	สิ่งพิจารณา	ขนาดพื้นที่เสนอแนะ
ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง	- พื้นที่ด้านข้างที่มีรถเข็นเทียบ	ตั้งแต่ 1.60 เมตร
	- พื้นที่ด้านข้างที่มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้ป่วย	ตั้งแต่ 0.80 เมตร
	- พื้นที่ด้านข้างหัวเตียง	ตั้งแต่ 0.40 เมตร

3. ขนาดพื้นที่ของการเปลี่ยนผ้าปูเตียง

- อุปสรรคเชิงพื้นที่ในการเปลี่ยนผ้าปูเตียง ในขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่บนเตียง จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่สำคัญ คือ พื้นที่เว้นว่างรอบเตียง โดยกิจกรรมนี้จำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 2 คนด้วยกัน เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะของขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมในการเปลี่ยนผ้าปูเตียงสำหรับผู้ช่วยเหลือผู้ป่วยทั้ง 2 คน จะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับขนาดลำตัวของผู้ทำกิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันขณะย้ายตัว ควรมีระยะดังนี้คือ ควรมีระยะห่างจากเตียงด้านข้างทั้ง 2 ด้าน ด้านละไม่น้อยกว่า 0.85 เมตร และควรมีระยะเป็นพื้นที่ว่างด้านขนานกับเตียง จากหัวเตียงไปถึงปลายเตียงทั้ง 2 ด้าน ด้านละไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร ดังตารางที่ 6.3

ตารางที่ 6.3 แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนผ้าปูเตียง

อุปสรรคในสภาพแวดล้อม	สิ่งพิจารณา	ขนาดพื้นที่เสนอแนะ
ขนาดพื้นที่เว้นว่างรอบเตียง	- พื้นที่เว้นว่างด้านข้างเตียง	ตั้งแต่ 0.85 เมตร
	- พื้นที่เว้นว่างด้านข้างหัวเตียง และปลายเตียง	ตั้งแต่ 0.20 เมตร

4. ขนาดพื้นที่ของการทำกิจกรรมภายในห้องน้ำ

อุปสรรคเชิงพื้นที่ในขณะผู้ป่วยทำกิจกรรม เช่น การอาบน้ำ เช็ดตัว หรือเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำ และจำเป็นที่ต้องมีผู้ช่วยเหลือเข้าไปกับผู้ป่วย จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่สำคัญ คือ ขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ บริเวณส่วนอาบน้ำ (Shower) ซึ่งต้องเป็นพื้นที่ที่ต้องเข้าถึงได้ง่ายเพียงพอต่อการโยกย้ายลำตัวของผู้ป่วย และกระทบเตือนอาการบาดเจ็บของผู้ป่วยที่น้อยที่สุด ดังนั้นขนาดพื้นที่ที่เสนอแนะนี้ เป็นขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้ใช้พื้นที่ 1-2 คน ซึ่งได้ข้อสรุปจากขนาดพื้นที่การทำกิจกรรมในห้องน้ำที่มีพื้นที่จำกัด เป็นขนาดการใช้พื้นที่ที่น้อยที่สุด และขนาดพื้นที่การทำกิจกรรมในห้องน้ำที่ไม่จำกัดพื้นที่ เป็นขนาดการใช้พื้นที่ที่เหมาะสม และคล่องตัวที่สุด โดยขนาดของพื้นที่ที่ได้นี้จะขึ้นอยู่กับขนาดลำตัวของผู้ป่วยทำกิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันขณะย้ายตัว โดยขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ บริเวณส่วนอาบน้ำ (Shower) ควรพิจารณาให้มีพื้นที่บริเวณด้านหน้าของผู้ป่วย ควรมีระยะหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 1.55 – 2.50 เมตร และพื้นที่บริเวณด้านข้างของผู้ป่วย ควรมีระยะลึกไม่น้อยกว่า 1.80 – 2.10 เมตร ดังตารางที่ 6.5

ตารางที่ 6.4 แสดงเสนอแนะขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ บริเวณส่วนอาบน้ำ (Shower)

อุปสรรคในสภาพแวดล้อม	สิ่งพิจารณา	ขนาดพื้นที่เสนอแนะ
ขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ	- พื้นที่ด้านหน้าของผู้ป่วย	ตั้งแต่ 1.55 – 2.50 เมตร
	- พื้นที่ด้านข้างของผู้ป่วย	ตั้งแต่ 1.80 – 2.10 เมตร

6.1.1.2 ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ที่เหมาะสมในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

แนวทางที่เสนอแนะต่อไปนี้เป็นผลของการศึกษาหารูปแบบผังพื้นที่เหมาะสม ในเรื่องตำแหน่งของการจัดวางแต่ละพื้นที่ และระยะทางจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งได้แบ่งผู้ใช้งานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกผู้ป่วย และกลุ่มที่สองญาติผู้ป่วย โดยแยกตามพื้นที่ใช้สอย 5

ส่วน คั้งนี้คือ ตำแหน่งห้องน้ำ, ตำแหน่งที่พักผ่อนของญาติ, ตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว, ตำแหน่งตู้เสื้อผ้า และตำแหน่งเตียงผู้ป่วย สามารถเสนอแนะเป็นแนวทางการจัดผังพื้นที่ ดังต่อไปนี้

1. ตำแหน่งห้องน้ำ จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ใช้ทั้ง 2 กลุ่ม มีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน และรวมถึงทั้ง 2 แบบมีข้อดีที่แตกต่างกันไป ดังนั้นตำแหน่งที่ตั้งของห้องน้ำที่เหมาะสมนั้น สามารถสรุปเสนอแนะเป็นแนวทางได้ 2 รูปแบบดังนี้

รูปแบบที่หนึ่ง ตำแหน่งห้องน้ำอยู่บริเวณด้านหลังของห้องพักผู้ป่วย

ข้อดี คือ พื้นที่ส่วนบริเวณหน้าห้องจะเพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่สามารถสังเกตอาการผู้ป่วยได้จากช่องกระจกที่ประตู ได้โดยไม่ต้องเปิดประตูเข้าห้องพักทุกครั้ง เนื่องจากไม่มีหลืบมุมที่เกิดจากผนังห้องน้ำ และลดอุปสรรคต่อการนำรถเข็นเข้าสู่ห้องพักผู้ป่วย รวมถึงร่องรอยต่างๆที่เกิดจากการกระแทก ชน หรือ รอยขีดข่วนจากรถเข็น เนื่องจากช่องทางเดินมีความกว้างไม่เพียงพอ มีผลต่อความสะดวกของผู้ป่วยที่ต้องการเข้าใช้ห้องน้ำในกรณีที่ไม่มีผู้ช่วยเหลือ เพราะระยะทางไกลขึ้น และยังสามารถติดตั้งลมระบายอากาศที่ผนัง หรือเพิ่มช่องแสงให้แสงแดดส่องถึงเพื่อลดความอับชื้น รวมถึงระบายกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์

รูปแบบที่สอง ตำแหน่งห้องน้ำอยู่บริเวณด้านหน้าของห้องพักผู้ป่วย

ข้อดี คือ เข้าทำความสะอาดง่าย เนื่องจากอยู่ใกล้กับประตูทางเข้า ไม่รบกวนผู้ป่วยในขณะที่พนักงานทำความสะอาดห้องน้ำ และถ้าหากเกิดเหตุฉุกเฉินในกรณีที่ผู้ป่วยอยู่ในห้องน้ำเพียงลำพัง เจ้าหน้าที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและทำการช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็ว สามารถเจาะช่องเปิด ช่องแสง หรือหน้าต่างได้เต็มพื้นที่ผนัง ได้รับแสงธรรมชาติเพิ่มขึ้น ทำให้ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในเวลากลางวัน รวมถึงผู้ป่วยยังได้รับทัศนียภาพจากภายนอกผ่านกรอบหน้าต่างที่กว้างขึ้น

2. ตำแหน่งที่พักผ่อน หรือโซฟาของญาติ เป็นพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่ส่วนเตียงผู้ป่วย เนื่องจากญาติที่เฝ้าไข้ต้องสะดวกต่อการช่วยเหลือ และอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย ในอยู่ในตำแหน่งที่ผู้ป่วยมองเห็นได้ง่าย ดังนั้นในข้อเสนอแนะควรคำนึงถึงผู้ใช้ทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อความสะดวกและความรวดเร็วในการเข้าถึงผู้ป่วยได้ง่าย ข้อเสนอแนะของพื้นที่ที่เหมาะสมของตำแหน่งที่ตั้งและระยะทางของตำแหน่งที่พักผ่อน หรือโซฟาของญาติ คือ ควรอยู่ด้านข้างกับเตียงผู้ป่วย ในระยะที่ใกล้กันเว้นว่างตามขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อทำให้ผู้ป่วยเกิดความอุ่นใจ สามารถขอความช่วยเหลือจากญาติง่าย และญาติสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างใกล้ชิด หรือเวลาที่มีผู้มาเยี่ยมก็สามารถเข้าเยี่ยมผู้ป่วยได้ใกล้ชิดเช่นกัน

3. ตำแหน่งโต๊ะแต่งตัว พื้นที่ส่วนนี้ผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นญาติมากกว่าผู้ป่วย ดังนั้นในข้อเสนอแนะควรคำนึงถึงความสะดวกต่อผู้ใช้พื้นที่เป็นประจำ หรือผู้ที่มีโอกาสใช้มากกว่า และมีความสะดวกต่อการใช้งานกับส่วนที่ต่อเนื่องกัน ข้อเสนอแนะของพื้นที่ที่เหมาะสมของตำแหน่งที่ตั้งและระยะทางของโต๊ะแต่งตัว คือ ควรต้องอยู่ใกล้ตู้เสื้อผ้า เนื่องจากสะดวกต่อการใช้สอย และ

เป็นส่วนที่ใช้ต่อเนื่องกัน ความกว้างของโต๊ะควรมีขนาดเดียวกับตู้เสื้อผ้า ถ้ามีเก้าอี้ควรเป็นสตูลหรือเก้าอี้ที่ไม่มีพนักพิง สามารถสอดเก็บใต้โต๊ะได้โดยไม่กีดขวางทางสัญจรในกรณีที่ห้องพักผู้ป่วยมีห้องน้ำอยู่ด้านหน้า โต๊ะแต่งตัวควรอยู่ในระหว่างช่องทางเดินกับภายในห้องพัก เพื่อมีระยะทางที่ไม่ไกลจากเตียงผู้ป่วยมากนัก

4. ตำแหน่งตู้เสื้อผ้า เป็นส่วนที่ใช้เก็บของส่วนตัวของผู้ป่วยหรือญาติ ในระหว่างที่พักรักษาตัวในโรงพยาบาล แต่ผู้ที่ใช้งานมากกว่าส่วนใหญ่เป็นญาติ เพราะผู้ป่วยต้องใส่ชุดของโรงพยาบาล ดังนั้นในข้อเสนอแนะนอกจากจะคำนึงถึงความสะดวกต่อผู้ที่ใช้พื้นที่เป็นประจำ หรือผู้ที่มีโอกาสใช้มากกว่า และความสะดวกต่อการใช้งานกับส่วนที่ต่อเนื่องกันคือ โต๊ะแต่งตัวแล้ว ควร มีตำแหน่งที่ใกล้กับห้องน้ำด้วย เนื่องจากจะไม่เป็นการรบกวนในส่วนที่ผู้ป่วยพักผ่อน และสะดวกต่อการใช้สอย รวมถึงเป็นแยกพื้นที่ได้ชัดเจนและเป็นสัดส่วนมากขึ้น

5. ตำแหน่งเตียงผู้ป่วย เป็นพื้นที่ที่ผู้ป่วยใช้งานตลอดเวลา รวมถึงกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นบนเตียงผู้ป่วย เช่น ตรวจสอบอาการ นอนพักผ่อน ทานอาหาร เช็ดตัว ดังนั้นควรคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้ป่วยมากที่สุด ข้อเสนอแนะของพื้นที่ที่เหมาะสมของตำแหน่งที่ตั้งและระยะทางของเตียงผู้ป่วย คือ เป็นส่วนที่ต้องอยู่ในบริเวณตอนกลางของห้อง มีพื้นที่เว้นว่างรอบเตียงตามขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม หัวเตียงชิดผนังด้านหนึ่งโดยเว้นระยะเล็กน้อย และเนื่องจากความไม่คุ้นเคยกับพื้นที่ของผู้ป่วย ลักษณะของพื้นที่ต้องค่อนข้างกว้างเป็นส่วนตัว ควรให้อยู่ตำแหน่งที่ห่างจากประตูเล็กน้อย และไม่อยู่ด้านเดียวกับประตู เพื่อลดเสียงรบกวนจากภายนอก หรือเวลาที่มีผู้มาเยี่ยม ในขณะที่ผู้ป่วยพักผ่อนอยู่

6.1.2 สรุปเสนอแนะรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถสรุปแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว สำหรับผู้รับบริการที่สอดคล้องกับการรับรู้ด้านความรู้สึก แนวทางที่เสนอแนะต่อไปนี้เป็นลักษณะแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังนี้คือ การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ควรเน้นสร้างบรรยากาศส่วนใหญ่ที่ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย เพราะเมื่อเกิดความความผ่อนคลาย ก็จะทำให้เกิดรู้สึกน่าอยู่ตามมาด้วย โดยการเลือกสีที่ใช้ในการตกแต่ง ควรเน้นโทนสีเย็น ในโทนปานกลาง เช่น โทนเขียวอ่อน ฟ้าอ่อน เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ให้บริการที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในบทที่ 5 และควรมีส่วนหนึ่งที่มีการใช้สีที่ไม่เบรค หรือมีค่าของสีเข้ม สด ในการตกแต่งด้วย เพราะสีลักษณะนี้ จะทำให้เกิดความรู้สึกสดชื่น แต่ควรใช้ในปริมาณเล็กน้อย เพื่อเพิ่มความกระชุ่มกระชวยให้กับผู้ป่วย ให้เกิดความรู้สึกชื่นร่าเริงมากขึ้น ในด้านวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

การใช้วัสดุพื้น ควรมีพื้นผิวที่ไม่สะท้อนแสง มีผิวด้าน ดูอ่อนนุ่ม วัสดุกรุผนังควรเป็นเรียบอ่อน และวัสดุสีเฟอร์นิเจอร์ ควรทำจากไม้ ทำสีธรรมชาติ การใช้แสงประดิษฐ์ในการตกแต่ง เป็นแสงสี เหลืองนวล สบายตา มีการตกแต่งด้วยสิ่งของตกแต่งประเภทรูปภาพติดผนัง เช่น รูปเกี่ยวกับ ธรรมชาติ น้ำตก ทะเล ภูเขา ต้นไม้ขนาดเล็ก หรือแจกัน และโคมไฟตั้งโต๊ะ โถงฝ้าหัวเตียง สิ่งของ ตกแต่งเหล่านี้นอกจากจะให้ความรู้สึกถึงความสวยงามของสถานที่แล้วยังทำให้เกิดความรู้สึกดี ดื่นเร้าใจอีกด้วย ทั้งนี้ การตกแต่งควรเน้นแบบดั้งเดิม (Tradition) มีลวดลายลูกฟัก การเจาะร่อง หรือรายละเอียดที่หน้าบานเปิด-หน้าลิ้นชักของตู้ ในสไตล์แบบตะวันตก รวมถึงช่องเปิดหน้าต่าง นั้น ควรเน้นถึงปริมาณแสงที่เข้ามาภายในห้อง และขนาดช่องของหน้าต่าง เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถมอง ทรรศนียภาพผ่านช่องหน้าต่างได้ เพื่อความสดชื่นควรมีช่องหน้าต่างที่เดิมผนังแต่ควรจะมีส่วนของผนัง ปูนด้วยเพื่อความรู้สึกปลอดภัย โดยมีขนาดเต็มหน้ากว้างของห้อง หรือ 50% ของผนัง สูงจากพื้น ประมาณ 0.90-1.00 เมตร

นอกจากนี้จากผลการวิจัย พบว่ามีการพิสูจน์กลุ่มปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อเป็นฐานข้อมูลและเป็นแนวทางการออกแบบสำหรับผู้สนใจ ข้อ ค้นพบที่ได้จากการพิสูจน์กลุ่มปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ความรู้ พื้นฐานศิลปะ และเพศ เป็นปัจจัยที่มี ผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกัน สามารถสรุป ได้ดังนี้ คือ

ความรู้ หรือระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่สามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลของการออกแบบ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ใน สภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างในด้านของผู้รับบริการ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษา น้อย คือ มีการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากกลุ่มที่มีความรู้สูงกว่า หมายความว่า ความรู้ หรือระดับการศึกษามีผลต่อการรับรู้ของบุคคล ซึ่งในงานวิจัยนี้พบว่าทั้งสองกลุ่มนี้มีความพึงพอใจ ที่แตกต่างกัน ในด้านการใช้โทนสีในการตกแต่ง วัสดุและสีของเฟอร์นิเจอร์ และการใช้แสง ประดิษฐ์ในการประดิษฐ์ ความแตกต่างนี้ชี้ให้เห็นถึง การรับรู้ด้านความรู้สึกของผู้ที่มีการศึกษา มากกับผู้ที่มีการศึกษาน้อย มีความแตกต่างบ้างในบางประเด็น ดังนั้นนักออกแบบจึงควรคำนึงถึง การรับรู้ด้านความรู้สึกของผู้ที่มีความรู้ด้วย

พื้นฐานศิลปะ เป็นปัจจัยที่สามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลของการออกแบบสภาพแวดล้อม ทางกายภาพในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ในสภาพแวดล้อมที่มีความ ต่างในด้านของผู้รับบริการ จากผลการศึกษาพบว่าผู้ที่มีพื้นฐานศิลปะจะมีการรับรู้ที่แตกต่างกับ ผู้ที่ไม่มีพื้นฐานศิลปะ ความแตกต่างนี้ชี้ให้เห็นถึง การรับรู้ด้านความรู้สึกของผู้ที่มีพื้นฐานทางด้าน การออกแบบ กับผู้ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบ มีความแตกต่างกันบ้างในบางประเด็น ดังนั้นนักออกแบบจึงควรคำนึงถึงการรับรู้ของผู้ใช้งานที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านการออกแบบด้วย และไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวมาใช้ในการออกแบบสภาพแวดล้อม

เพศ เป็นปัจจัยที่สามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลของการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในด้านบรรยากาศ (Ambient) ภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่เหมาะสมกับห้องพักผู้ป่วยที่ใช้งานแบบ เฉพาะเพศ เช่น ห้องพักพิเศษในโรงพยาบาลสงฆ์ ห้องพักพิเศษของหญิงหลังคลอด เป็นต้น จากผล การศึกษาพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน หมายความว่า เพศ มีผลต่อการรับรู้ของบุคคล ซึ่งในงานวิจัยนี้พบว่าทั้งสองกลุ่มเพศนี้มีความพึงพอใจที่แตกต่างกันใน เกือบทุกปัจจัยที่ทำการทดสอบ ยกเว้นรูปแบบของวัสดุกรุผนังที่ทั้งสองกลุ่มเพศมีความพึงพอใจไป ในทิศทางเดียวกัน ความแตกต่างนี้ชี้ให้เห็นถึง การรับรู้ด้านความรู้สึกของเพศหญิง กับเพศชาย มี ความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ดังนั้นนักออกแบบจึงควรคำนึงถึงการรับรู้ของแต่ละเพศด้วย

6.2 ข้อจำกัดที่พบจากการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยเดี่ยว ที่สอดคล้องที่ สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งาน โดยวิธีการศึกษาทั้งข้อมูลจากเอกสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลโดยการสำรวจ ร่วมกับการประเมินสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ การวิจัยแบบกึ่งทดลอง และการทดสอบด้วยแบบสอบถามที่มีรูปภาพประกอบ ในครั้งนี้ พบว่ามีข้อจำกัดในการศึกษาอยู่หลายประเด็น ซึ่งมีผลต่อผลลัพธ์ของงานวิจัย สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้ ประการแรก การศึกษาเบื้องต้น ด้วยการสำรวจรูปแบบผังพื้นที่ เพื่อทราบถึงความ หลากหลายของรูปแบบผังพื้นที่ห้องพักผู้ป่วยพิเศษที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากต้นสังกัดของโรงพยาบาล ทัวไปของรัฐที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย เนื่องจากในแต่ละโรงพยาบาลส่วนใหญ่มีการออกแบบ และก่อสร้างในส่วนของหอผู้ป่วย ขึ้นมาใหม่ แต่ไม่ได้มีการส่งคืนฉบับแบบก่อสร้างใหม่ให้ต้น สังกัด จึงทำให้ต้องติดต่อกับ โรงพยาบาลโดยตรงในแต่ละแห่งซึ่งต้องใช้เวลาในการอนุมัติ ซึ่ง ไม่ได้ได้รับความร่วมมือในบางแห่ง ทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมรูปแบบผังพื้นที่จะสามารถ หาได้เท่านั้น

ประการที่สอง เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากการเก็บข้อมูลในการวิจัย กล่าวคือ ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งเป็นวิธีการของการเก็บข้อมูล โดยใช้สภาพการณ์จำลองใน สถานที่จริง ที่พร้อมไปด้วยอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ประกอบการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยที่ไม่สามารถจัดสร้าง ห้องทดลองและจัดหาเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ได้ เนื่องด้วยปัญหาด้านกำลังทรัพย์ และการเก็บ ข้อมูลจากสถานที่จริง จะช่วยทำให้ผู้ร่วมทดลองมีความรู้สึกใกล้เคียงสถานการณ์จริงยิ่งขึ้น ดังนั้น จากการใช้สถานที่จริงในการทดลอง มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลา เนื่องจากห้องพักผู้ป่วยใน โรงพยาบาลของรัฐ มีจำนวนมาสมดุลงกับผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยรอเข้าใช้บริการติดต่อกัน ช่วงเวลาที่ทำ

การทดลอง ได้จึงเป็นช่วงที่ผู้ป่วยกลับบ้านได้และรอผู้ป่วยรายใหม่เข้ามาพัก จึงมีเวลาก่อนข้างจำกัด ในการเก็บข้อมูล จึงไม่สามารถทำการทดลองซ้ำๆหลายครั้งในทุกประเด็น

ประการที่สามคือ ข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ, กลุ่มที่ไม่มีพื้นฐานด้านการออกแบบ และกลุ่มที่มีความรู้และรายได้น้อย เพื่อทดสอบหาตำแหน่งที่ตั้งและระยะทางของพื้นที่ และทดสอบการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นผู้ที่มีโอกาสเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ผู้วิจัยจึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มากและไม่สามารถควบคุมตัวแปรเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างได้ เช่น สัดส่วนของประเภทกลุ่มบุคคล หรือสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงให้เท่ากันได้ และในการทำการทดสอบต้องให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มทำการทดสอบโดยการฉายสไลด์เป็นภาพใหญ่ และตอบแบบสอบถามพร้อมๆกันในห้องที่ใช้ทดสอบ แต่กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมาทำการทดสอบน้อย เก็บข้อมูลไม่ได้ตามเป้าหมาย จึงต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในภายหลัง ซึ่งต้องใช้รูปภาพเป็นเครื่องมือในการทำการทดสอบเช่นกัน แต่เป็นรูปภาพที่ขนาดเล็กกว่าและเห็นรายละเอียดได้น้อยกว่า จึงอาจทำให้การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างผิดเพี้ยนไป

ประการสุดท้าย คือ ข้อจำกัดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รูปภาพที่ใช้ประกอบกับแบบสอบถามควรมีการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลก่อนการเก็บข้อมูลจริง เพื่อทราบถึงข้อดีข้อเสียของเครื่องมือว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และปรับปรุงแก้ไขก่อน

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ได้จากการสำรวจ ร่วมกับการประเมินสภาพแวดล้อม การทดลอง และการทดสอบด้วยแบบสอบถามที่มีรูปภาพประกอบ ซึ่งก็มีข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือสามารถเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและพิสูจน์ข้อคำถามการวิจัยได้ชัดเจน ส่วนข้อเสียคือต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากและสมบูรณ์ ซึ่งจากความชำนาญและประสบการณ์ยังไม่มากเท่าที่ควร ทำให้คุณภาพของข้อมูลบางส่วนไม่ได้ตามเป้าหมาย

6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาที่เกี่ยวข้องในอนาคต

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อเสนอแนะรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษ (เดี่ยว) ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ ซึ่งนโยบายทางภาครัฐในแนวคิดการออกแบบโรงพยาบาลต้องเป็นไปอย่างประหยัด ดังนั้นองค์ประกอบเชิงพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง จะถูกตัดทอนออกไป การวิจัยนี้จึงสามารถสรุปเป็นเกณฑ์เฉพาะของการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษ (เดี่ยว) เท่านั้น แต่ถ้าจะมีการนำผลของการศึกษาในวิจัยไปใช้โครงการนั้นๆต้องมีบริบทที่ใกล้เคียงกัน หรือต้องมีการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยอื่นเพิ่มเติมจากงานวิจัยฉบับนี้

ส่วนของการศึกษาในประเด็นเชิงพื้นที่ จากวิธีการเก็บข้อมูลโดยการทดลองนั้น เนื่องจากข้อจำกัดของการวิจัยในเรื่องระยะเวลาและกำลังทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้น และความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพิ่มมากขึ้นด้วย ขอเสนอแนะว่าน่าจะมีการจัดสร้างห้องทดลองหรือหน่วยทดลองขึ้นมาตามขนาดที่ใช้งานได้จริง เพื่อที่จะได้มีการเตรียมเครื่องมือไว้ก่อนและพร้อมสำหรับการทดลอง

ส่วนการศึกษาจากวิธีการเก็บข้อมูลโดยการทดสอบด้วยรูปภาพนั้น เนื่องจากรูปภาพที่ใช้ในการทดสอบ ควรมีการออกแบบ (Design) โดยคำนึงถึงความสวยงาม เพิ่มรายละเอียดของแต่ละในรูปแบบเหล่านั้น และศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านบรรยากาศ เพื่อคงคุณค่าให้มีผลต่อการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น รวมถึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย น่าจะมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น และมีความหลากหลาย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริง ซึ่งอาจจะได้ผลอีกมุมหนึ่ง หรือสามารถขยายผลในวงที่กว้างขึ้น

ดังนั้นจึงขอเสนอแนะถึงองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ คือ แนวทางและวิธีการสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการศึกษาพฤติกรรมและการรับรู้เพื่อนำไปใช้กับการศึกษาวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องในอนาคต

บรรณานุกรม

โครงการผลิตเอกสารชุดการเรียนรู้แบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์, 2550.

หลักการออกแบบ 1 (Introduction to Design 1). [Online] Available:

<http://mylesson.swu.ac.th/vd111/>

พาสนา ตัณฑลักษณ์.2526. หลักการออกแบบ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร

ภาสิต ลีนิวา. (2546). การศึกษาแนวทางการออกแบบแผนผังผู้ป่วยนอกที่สอดคล้องกับพฤติกรรม

และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ กรณีศึกษา : โรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียง

จ.ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

ภายใน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง.

ภัทรพร ทรงศิริกุล. (2544). การพัฒนาองค์ประกอบเชิงพื้นที่ เพื่อปรับปรุงความซับซ้อนของผัง

และการหาทางภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารหมอชิต 2. วิทยานิพนธ์

สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน). กรุงเทพฯ : บัณฑิต

วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วรินทร์ศรี อินทร์แก้ว. (2548). แนวทางการออกแบบบ้านพักอาศัยเพื่อการประหยัดพลังงานที่

สอดคล้องกับการยอมรับของผู้อยู่อาศัย. วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

(สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอม

เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2541). พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม: มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการ

ออกแบบและการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเทพ ลิ้มพุทธอักษร. (2546). การศึกษาข้อกำหนดการออกแบบแผนผังสิ่งวินิจฉัยของโรงพยาบาล

รัฐ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสถาปัตยกรรม). กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2546. ความรู้

พื้นฐานด้านการออกแบบ. [Online] Available: <http://edtech.edu.ku.ac.th/edtech/wbi/index>.

อันธิกา สวัสดิ์ศรี. (2546). แนวทางในการดัดแปลงที่พักอาศัยตามแนวความคิดยูนิเวอร์ซัลดีไซน์

ที่สอดคล้องกับบริบทไทย : กรณีศึกษาที่พักอาศัยของกนพิการใช้รถเข็นในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชา

สถาปัตยกรรมภายใน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า

คุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Francis D.K. Ching, 1987. **Interior Design Illustrated**. Newyork : Van Nostrand Reinhold
- Gabriela Goldschmidt and Maria Smolkov, **Variances in the Impact of Visual Stimuli on Design Problem Solving Performance**. Faculty of Architecture & Town Planning, Technion-Israel Institute of Technology, Haifa 32000. Israel.2006.pp.549-569
- Hoogdalem, Herbert Van.; & et.al, "Comparative Floor plan-analysis as a mean to Develop Design Guidelines," **Journal of Environmental Psychology**. 1985. pp. 155-179
- Kimberly Devlin and Jack L. Nasar, "The beauty and the beast: Some preliminary comparisons of 'high' versus 'popular' residential architecture and public versus architect judgments of same," **Journal of Environmental Psychology**. 1989 .pp.333-344
- Linda Groat, "Meaning in post-modern architecture: An examination using the multiple sorting task," **Journal of Environmental Psychology**.1982 .pp.3-22
- Olaf Weber, "Perception of Environmental Risks of Company Sites," **Journal of Environmental Psychology**. 2001. pp. 165-178
- Robert Gifford and Cheuk Fan Ng, "The relative contribution of visual and auditory cues to environmental perception," **Journal of Environmental Psychology**. 1982. pp. 275-284
- Robert Gifford, Donald W. Hine, Werner Muller-Clemm, D'Arcy J. Reynolds, JR. and Kelly T. Shaw, "Decoding Modern Architecture: A Lens Model Approach for Understanding the Aesthetic Differences of Architects and Laypersons," **Environment and Behavior**. 2000 .pp.163-187
- Steinfeld,E et al.,editor, 1999. **Enabling Environment**. Newyork. Kluwer Academic / Plenum Publisher.
- Ute Ritterfeld and Gerald C. Cupchik, "Perception of Interior Spaces," **Journal of Environmental Psychology**. 1996. pp. 349-360
- Wolfgang , F.E.et.al, 1988. **Post-Occupancy Evaluation**. Newyork : Van Nostrand Reinhold

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ (ผู้ช่วยพยาบาล, ผู้ช่วยเหลือคนไข้)

1. ภายในห้องพัก

- การนำเตียงรถเข็นผู้ป่วยเพื่อขนย้ายเข้าห้องพักมีปัญหาอะไรบ้าง
-
- มีปัญหาอะไรบ้างจากการย้ายผู้ป่วยจากเตียงรถเข็นไปสู่เตียงผู้ป่วยในห้องพัก
-
- การเปลี่ยนผ้าปูเตียงขณะที่ผู้ป่วยนอนอยู่
-
- เวลาเยี่ยมไข้จะมีหมอ พยาบาล ก็คนที่มาพร้อมกัน / ใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง
-
- ขณะที่กินข้าวและป้อนข้าวผู้ป่วยและญาตินั้น จะต้องมีพื้นที่ที่ยืนตรงไหนบ้าง
-
- โต๊ะอาหารแบบล้อเลื่อนมีปัญหาอะไรบ้าง เช่น ที่เก็บ และมีประโยชน์ใช้สอยด้านอื่นๆหรือไม่.....
-
- ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยที่ใช้ตู้เสื้อผ้า / โต๊ะแต่งตัว บ่อยมากกว่ากัน
-

2. ภายในห้องน้ำ

- มีบ่อน้ำที่ผู้ช่วยพยาบาลเข้าห้องน้ำเอง
-
- มีบ่อน้ำที่ผู้ช่วยพยาบาลเข้าห้องน้ำโดยใช้รถเข็นนั่ง
-
- มีบ่อน้ำที่ญาติและผู้ช่วยต้องอาบน้ำให้ผู้ป่วย / ช่วยผู้ป่วยเข้าห้องน้ำ
-
- ในขณะที่มีผู้ช่วยผู้ป่วยในห้องน้ำ ขนาดของห้องน้ำเพียงพอหรือไม่ / ควรขยายด้านใดเพิ่ม
-
- มีอุปกรณ์พิเศษอะไรบ้างในห้องน้ำ
-
- โถชักโครกควรจะหันหน้าทางใด
-
- ที่นั่งอาบน้ำมีความจำเป็นหรือไม่

.....
 - ความสูงของฝักบัว / วาล์วปิดเปิด มีความเหมาะสมหรือไม่

แบบสอบถามเบื้องต้นเรื่องของสภาพแวดล้อมภายใน

.....
 ลักษณะของสีต้องมีสีเฉพาะเจาะจงหรือไม่วัสดุ พื้น,ผนัง,ห้องน้ำ ที่เฉพาะเจาะจง

.....
 สไตล์การตกแต่ง ที่เฉพาะเจาะจง

.....
 ช่องเปิดน่าจะมียี่แบบ แบบไหนที่เหมาะสมที่สุด

.....
 การให้แสง เหลือง/ขาว

.....
 ควรมีโคมไฟตั้งโต๊ะหรือไม่ ถ้ามีจะกีดขวางหรือไม่

.....
 ควรมีรูปภาพที่ติดผนัง หรือไม่ ถ้ามีรูปภาพควรเป็นรูปอะไร

.....
 ควรมีต้นไม้หรือไม่ ถ้ามีควรมีลักษณะแบบใด เป็นต้น/ กระจ่าง / แจกันดอกไม้

แบบสอบถามการประเมินความรู้สึก
ประกอบวิทยานิพนธ์ เรื่อง " แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษ (เดี่ยว)
โรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร "

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชั้นปี.....โปรแกรมวิชา.....คณะ.....(เฉพาะนักศึกษา)

อายุ.....ปี

- เพศ ชาย หญิง
- ภูมิลำเนา กทม./ปริมณฑล ต่างจังหวัด
- ท่านเคยนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือไม่
 เคย ไม่เคย
- ค่าใช้จ่ายต่อวันจากทางบ้านที่ท่านได้รับ (เฉพาะนักศึกษา)
 ต่ำกว่า 100 บาท 101 - 300 บาท
 301 - 500 บาท 501 บาทขึ้นไป
- รายได้ต่อเดือน (เฉพาะแม่บ้าน)
 ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,001 - 5,000 บาท
 5,001 - 7,000 บาท 7,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในห้องพักผู้ป่วยพิเศษ (เดี่ยว)

คำอธิบาย ให้นักศึกษาขีด ลงในช่องว่าง เลือกเพียงช่องเดียวเท่านั้น โดยมีรูปภาพให้ท่านดูการเปรียบเทียบ 2 ภาพ ถ้าท่านมีความชอบทั้งสองภาพเท่าๆกันให้ขีด ลงในช่องตรงกลาง ถ้าท่านชอบภาพที่ 1 มากกว่าให้ท่านเลือกระดับความชอบของภาพที่ 1 ซึ่งไล่ระดับไปทางซ้ายมือ พร้อมขีด แต่ถ้าท่านชอบภาพที่ 2 มากกว่าให้ท่านเลือกระดับความชอบของภาพที่ 2 ซึ่งไล่ระดับไปทางขวามือ พร้อมขีด โดยแต่ละข้อจะเลือกได้ช่องเดียว

ตัวอย่าง

ระดับความชอบภาพที่ 1					เท่ากัน	ระดับความชอบภาพที่ 2				
5	4	3	2	1		1	2	3	4	5

ข้อ 1 เริ่มหน้าต่อไป

1. ความแตกต่างของสีเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในห้องพักผ่อน

1.1 สีร้อน / เย็นในโทนปานกลาง (Intensity)

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

1.2 สีเข้ม / อ่อน ลักษณะสีเบรกและไม่เบรก

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

2. ความแตกต่างของวัสดุที่ใช้ภายในห้องพักผ่อน

2.1 พื้น เป็นแบบ ผิวมัน / ไม่มัน

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

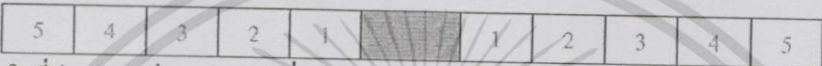

2.2 ผนัง เป็นแบบ สีเรียบอ่อนมีลวดลาย / สีเรียบอ่อนไม่มีลวดลาย

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

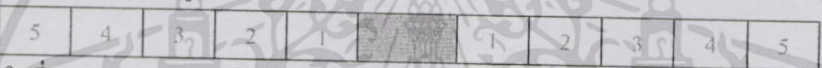
(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นตัว เร้าใจ มากกว่ากัน

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

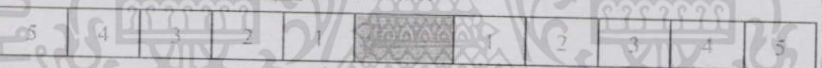
(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

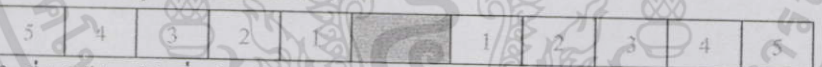

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

2.3 เฟอร์นิเจอร์ เป็นแบบ สีไม้ธรรมชาติไม่มีลาย / ทาสีพ่นขาว

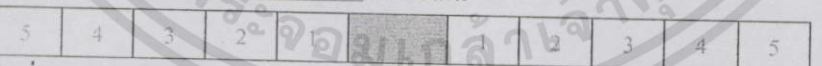
(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นตัว เร้าใจ มากกว่ากัน

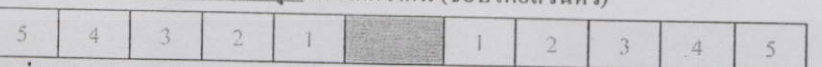
(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

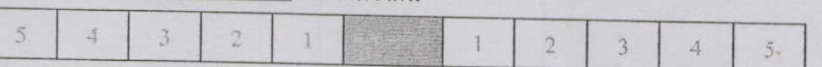
(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ประเภทแสงประดิษฐ์ที่ใช้ในห้องพักผู้ป่วย

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

4. ของตกแต่ง (Prop) ภายในห้องพักผู้ป่วย

4.1 รูปภาพติดผนัง

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

4.2 ต้นไม้

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

4.3 โคมไฟตั้งโต๊ะ

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น ใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

5. สไตล์การตกแต่งภายในห้องพักผู้ป่วย

5.1 สไตล์การตกแต่งแบบสมัยใหม่ (Modern) ไม่มีลวดลาย / สไตล์การตกแต่งแบบดั้งเดิม (Traditional)

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น ใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

5.2 สไตล์การตกแต่งแบบตะวันออก / สไตล์การตกแต่งแบบตะวันตก

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น ใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

6. ช่องเปิด / ช่องแสง ภายในห้องพักผู้ป่วย

(1) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลายมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(2) ภาพใดที่ทำให้ท่านรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(3) ภาพใดที่ท่านคิดว่าเป็นการตกแต่งที่สวยงามมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(4) ภาพใดที่ท่านคิดว่าน่าอยู่มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(5) ภาพใดที่สามารถบอกความเป็นตัวคุณได้มากกว่ากัน (ชอบโดยส่วนตัว)

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

(6) ภาพใดที่ท่านคิดว่ายากต่อการอธิบายได้มากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

7. การจัดพื้นที่ส่วนต่างๆภายในห้องพักผู้ป่วย

7.1 เติงผู้ป่วยกับห้องน้ำ / ไขฟาญาคับห้องน้ำ

- กรณีที่ท่านเป็นผู้ป่วย ที่ต้องนอนบนเตียงตำแหน่งของห้องน้ำแบบใดที่มีความสะดวกมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

- กรณีที่ท่านเป็นญาติผู้ป่วยที่ค้องนอน ไขฟาตำแหน่งของห้องน้ำแบบใดที่มีความสะดวกมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

7.2 ตำแหน่งระหว่างตู้เสื้อผ้ากับโต๊ะแต่งตัวในแบบใดที่ท่านคิดว่ามีความสะดวกมากกว่ากัน

- กรณีที่ท่านเป็นผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

- กรณีที่ท่านเป็นญาติผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3 ตำแหน่งระหว่างตู้เสื้อผ้ากับห้องน้ำในแบบใดที่ท่านคิดว่ามีความสะดวกมากกว่ากัน

- กรณีที่เป็นผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

- กรณีที่เป็นญาติผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

7.4 โฉงฟ้ากับตู้เย็น / เตียงผู้ป่วยกับตู้เย็น

- กรณีที่ท่านเป็นผู้ป่วย ที่นอนอยู่ที่เตียงตำแหน่งของตู้เย็นแบบใดที่มีความสะดวกมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

- กรณีที่ท่านเป็นญาติผู้ป่วย ที่นอนอยู่ที่โงฟ้าตำแหน่งของตู้เย็นแบบใดที่มีความสะดวกมากกว่ากัน

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

7.5 ตำแหน่งระหว่างเตียงผู้ป่วยกับโงฟ้าในแบบใดที่ท่านคิดว่ามีความสะดวกมากกว่ากัน

- กรณีที่ท่านเป็นผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

- กรณีที่เป็นญาติผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

7.6 ตำแหน่งระหว่างเตียงผู้ป่วยกับประตูในแบบใดที่ท่านคิดว่ามีมุมมองที่ดีมากกว่ากัน

- กรณีที่ท่านเป็นผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

7.7 ตำแหน่งระหว่างโงฟ้ากับประตูในแบบใดที่ท่านคิดว่ามีมุมมองที่ดีมากกว่ากัน

แบบที่ 1 หันหลังให้ประตูทั้ง 2 แบบ แต่ระยะทางต่างกัน

- กรณีที่เป็นญาติผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

แบบที่ 2 หันข้างให้ประตู แต่ไกล / หันหลังให้ประตูแต่ใกล้

- กรณีที่เป็นญาติผู้ป่วย

5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศรีดาราทิเพียร เกิดวันเกิด 12 กันยายน พ.ศ. 2522 ที่จังหวัดราชบุรี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรมภายใน จากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2546 โดยในปี 2544 ถึง ปี 2546 ได้เข้าทำงานในตำแหน่งอินทีเรียดีไซน์เนอร์ บริษัท อิมเมจินิก อินทีเรีย จำกัด และในปี 2547 ถึง ปี 2549 ได้เข้าทำงานในตำแหน่งอาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปัจจุบันเป็นนักออกแบบภายในอิสระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้